

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

Donderdag

02-07-2020

02-07-2020

Après-midi

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

QUESTIONS

Question de Barbara Pas à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les déclarations du Roi concernant le Congo" (55000882P)

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Sophie Wilmès**, première ministre, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales

Questions jointes de 3

- François De Smet à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nouveau rapport de la Sûreté de l'État" (55000871P) 3

- Tom Van Grieken à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nouveau rapport de la Sûreté de l'État" (55000874P) 3

- Georges Dallemagne à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La publication du rapport annuel de la Sûreté de l'État" (55000878P) 3

- André Flahaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport de la Sûreté de l'État" (55000880P) 3

- Simon Moutquin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le dernier rapport de la Sûreté de l'État" (55000881P) 3

- Koen Metsu à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport de la Sûreté de l'État" (55000883P) 3

- Tim Vandenput à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport annuel de la Sûreté de l'État" (55000885P) 3

- Bercy Slegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport annuel 2019 de la Sûreté de l'État" (55000887P) 3

Orateurs: **François De Smet**, **Tom Van Grieken**, **Georges Dallemagne**, **André Flahaut**, **Simon Moutquin**, **Koen Metsu**, **Tim Vandenput**, **Bercy Slegers**, **Koen Geens**, vice-premier ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Questions jointes de 14

- Raoul Hedebouw à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La justice de classe en Belgique" (55000872P) 14

- Joris Vandenbroucke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les transactions pénales" (55000873P) 14

INHOUD

VRAGEN

Vraag van Barbara Pas aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De uitspraken van de Koning omtrent Congo" (55000882P) 1

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Sophie Wilmès**, eerste minister, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen

Samengevoegde vragen van 3

- François De Smet aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het nieuwe verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000871P) 3

- Tom Van Grieken aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het nieuwe verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000874P) 3

- Georges Dallemagne aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De publicatie van het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (55000878P) 3

- André Flahaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000880P) 4

- Simon Moutquin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jongste verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000881P) 4

- Koen Metsu aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000883P) 4

- Tim Vandenput aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (55000885P) 4

- Bercy Slegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jaarverslag 2019 van de Veiligheid van de Staat" (55000887P) 4

Sprekers: **François De Smet**, **Tom Van Grieken**, **Georges Dallemagne**, **André Flahaut**, **Simon Moutquin**, **Koen Metsu**, **Tim Vandenput**, **Bercy Slegers**, **Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Samengevoegde vragen van 14

- Raoul Hedebouw aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Klassenjustitie in België" (55000872P) 15

- Joris Vandenbroucke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De minnelijke schikkingen" (55000873P) 15

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'application de la transaction pénale élargie" (55000886P) 14
Orateurs: **Raoul Hedebouw**, président du groupe PVDA-PTB, **Joris Vandenbroucke**, **Stefaan Van Hecke**, **Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes
- Questions jointes de 19
 - Wouter Raskin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le gel des contrôles de trajet par les parquets" (55000888P) 19
 - Maxime Prévot à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La demande de retarder la mise en service des radars-tronçons" (55000889P) 19
Orateurs: **Wouter Raskin**, **Maxime Prévot**, **Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes
- Question de Eliane Tillieux à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les droits sexuels et reproductifs post-COVID-19 dans les pays partenaires" (55000890P) 23
Orateurs: **Eliane Tillieux**, **Alexander De Croo**, vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement
- Question de Robby De Caluwé à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le pouvoir de décision des administrations locales dans le cadre de la crise du coronavirus" (55000879P) 25
Orateurs: **Robby De Caluwé**, **Pieter De Crem**, ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur
- Question de Christophe Bombled à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "La politique de vaccination contre le coronavirus en Belgique" (55000876P) 28
Orateurs: **Christophe Bombled**, **Maggie De Block**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration
- Question de Sofie Merckx à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le budget pour les blouses blanches" (55000884P) 29
Orateurs: **Sofie Merckx**, **Maggie De Block**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration
- Question de Nawal Farih à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le budget pour les blouses blanches" (55000884P) 31
Orateurs: **Sofie Merckx**, **Maggie De Block**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De toepassing van de verruimde minnelijke schikking" (55000886P) 15
Sprekers: **Raoul Hedebouw**, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, **Joris Vandenbroucke**, **Stefaan Van Hecke**, **Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken
- Samengevoegde vragen van 19
 - Wouter Raskin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het bevriezen van de trajectcontroles door de parketten" (55000888P) 19
 - Maxime Prévot aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verzoek om de ingebruikneming van de trajectcontroles uit te stellen" (55000889P) 19
Sprekers: **Wouter Raskin**, **Maxime Prévot**, **Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken
- Vraag van Eliane Tillieux aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De seksuele en reproductieve rechten in de partnerlanden na de corona-epidemie" (55000890P) 23
Sprekers: **Eliane Tillieux**, **Alexander De Croo**, vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking
- Vraag van Robby De Caluwé aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De beslissingsbevoegdheid van de lokale besturen bij het beheer van de coronacrisis" (55000879P) 25
Sprekers: **Robby De Caluwé**, **Pieter De Crem**, minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel
- Vraag van Christophe Bombled aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het vaccinatiebeleid tegen het coronavirus in België" (55000876P) 28
Sprekers: **Christophe Bombled**, **Maggie De Block**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie
- Vraag van Sofie Merckx aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het budget voor het zorgpersoneel" (55000884P) 29
Sprekers: **Sofie Merckx**, **Maggie De Block**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie
- Vraag van Nawal Farih aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het budget voor het zorgpersoneel" (55000884P) 31
Sprekers: **Sofie Merckx**, **Maggie De Block**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie

Migration) sur "Le non-paiement de médecins pour leurs prestations dans les centres de triage et lors des tests" (55000891P)

Orateurs: **Nawal Farih, Maggie De Block**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration

Migratie) over "De niet-betaling van artsen voor hun prestaties in de triagecentra en bij de testprocedures" (55000891P)

Sprekers: **Nawal Farih, Maggie De Block**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie

Question de Mathieu Bihet à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Les impacts du télétravail" (55000877P)

Orateurs: **Mathieu Bihet, Nathalie Muylle**, ministre de l'Emploi - Économie et Consommateurs - Lutte contre la pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées

Vraag van Mathieu Bihet aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "De gevolgen van telewerk" (55000877P)

Sprekers: **Mathieu Bihet, Nathalie Muylle**, minister van Werk - Economie en Consumenten - Armoedebestrijding - Gelijke Kansen - Personen met een beperking

Question de Melissa Depraetere à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les mesures préventives dans le cadre de la relance du tourisme" (55000875P)

Orateurs: **Melissa Depraetere, Philippe Goffin**, ministre des Affaires étrangères et de la Défense

Vraag van Melissa Depraetere aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorzorgsmaatregelen bij de heropstart van het toerisme" (55000875P)

Sprekers: **Melissa Depraetere, Philippe Goffin**, minister van Buitenlandse Zaken en van Defensie

SCRUTIN

Désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles et d'une Cellule administrative de coordination de la lutte contre les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres

Commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique – Composition

Ordre du jour

Demande d'avis au Conseil d'État (amendements sur la proposition de loi n° 158)

Orateurs: **Servais Verherstraeten**, président du groupe CD&V, **Anneleen Van Bossuyt, Sarah Schlitz, Ahmed Laaouej**, président du groupe PS, **Eliane Tillieux, Marijke Dillen, Raoul Hedebouw**, président du groupe PVDA-PTB, **Sofie Merckx, Karin Jiroflée, Catherine Fonck**, présidente du groupe cdH, **Sophie Rohonyi, Kristof Calvo**, président du groupe Ecolo-Groen

Demande d'avis au Conseil d'État (amendements sur la proposition de loi n° 654)

Orateurs: **Anneleen Van Bossuyt, Ahmed Laaouej**, président du groupe PS

PROJET DE LOI ET PROPOSITIONS

Proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/1-7)

Discussion

Orateurs: **Eliane Tillieux**, rapporteur, **Kathleen Depoorter, Barbara Creemers**,

GEHEIME STEMMING

Aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de ministerraad

Bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België – Samenstelling

Agenda

Verzoek om advies aan de Raad van State (amendementen op het wetsvoorstel nr. 158)

Sprekers: **Servais Verherstraeten**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Anneleen Van Bossuyt, Sarah Schlitz, Ahmed Laaouej**, voorzitter van de PS-fractie, **Eliane Tillieux, Marijke Dillen, Raoul Hedebouw**, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, **Sofie Merckx, Karin Jiroflée, Catherine Fonck**, voorzitter van de cdH-fractie, **Sophie Rohonyi, Kristof Calvo**, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie

Verzoek om advies aan de Raad van State (amendementen op het wetsvoorstel nr. 654)

Sprekers: **Anneleen Van Bossuyt, Ahmed Laaouej**, voorzitter van de PS-fractie

WETSONTWERP EN VOORSTELLEN

Voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/1-7)

Bespreking

Sprekers: **Eliane Tillieux**, rapporteur, **Kathleen Depoorter, Barbara Creemers**,

Hervé Rigot, Dominiek Sneppe, Caroline Taquin, Els Van Hoof, Sofie Merckx, Robby De Caluwé, Karin Jiroflée, Catherine Fonck,
présidente du groupe cdH, **Sophie Rohonyi**

Hervé Rigot, Dominiek Sneppe, Caroline Taquin, Els Van Hoof, Sofie Merckx, Robby De Caluwé, Karin Jiroflée, Catherine Fonck,
voorzitter van de cdH-fractie, **Sophie Rohonyi**

Proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2018 modifiant la loi sur la fonction de police, en vue de régler l'utilisation de caméras par les services de police, et modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité et la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1322/1-3)	77	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2018 tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1322/1-3)	77
<i>Discussion générale</i>	77	<i>Algemene bespreking</i>	77
<i>Orateur: Vanessa Matz, rapporteur</i>		<i>Spreker: Vanessa Matz, rapporteur</i>	
<i>Discussion des articles</i>	77	<i>Bespreking van de artikelen</i>	77
Proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension de différentes allocations de compétence (736/1-6)	78	Voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentiepremies bij de berekening van het pensioen (736/1-6)	78
<i>Discussion</i>	78	<i>Bespreking</i>	78
<i>Orateurs: Maria Vindevoghel, Sophie Thémont, Jan Bertels</i>		<i>Sprekers: Maria Vindevoghel, Sophie Thémont, Jan Bertels</i>	
Proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/1-8)	80	Voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/1-8)	80
<i>Discussion</i>	80	<i>Bespreking</i>	80
Proposition de résolution relative aux zones anti-LGBT en Pologne (972/1-6)	81	Voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde lgbt-vrije zones in Polen (972/1-6)	81
<i>Discussion</i>	81	<i>Bespreking</i>	81
<i>Orateurs: Christophe Lacroix, Simon Moutquin, Annick Ponthier, Nabil Boukili, John Crombez, Sophie Rohonyi</i>		<i>Sprekers: Christophe Lacroix, Simon Moutquin, Annick Ponthier, Nabil Boukili, John Crombez, Sophie Rohonyi</i>	
Projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (1105/1-9)	90	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (1105/1-9)	90
<i>Discussion générale</i>	90	<i>Algemene bespreking</i>	90
<i>Orateurs: Georges Gilkinet, rapporteur, Kathleen Depoorter, Sophie Thémont, Steven Matheï, Greet Daems, Jan Bertels, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Alexander De Croo, vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement</i>		<i>Sprekers: Georges Gilkinet, rapporteur, Kathleen Depoorter, Sophie Thémont, Steven Matheï, Greet Daems, Jan Bertels, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Alexander De Croo, vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking</i>	
<i>Discussion des articles</i>	99	<i>Bespreking van de artikelen</i>	99

Cour constitutionnelle – Présentation d'un juge d'expression néerlandaise	100	Grondwettelijk Hof – Voordracht van een Nederlandstalige rechter	100
Comité permanent de contrôle des services de police – Nomination du greffier	101	Vast Comité van toezicht op de politiediensten – Benoeming van de griffier	101
SCRUTIN (CONTINUATION)	101	GEHEIME STEMMING (VOORTZETTING)	101
Désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres – Résultat du scrutin	101	Aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de ministerraad – Uitslag van de geheime stemming	101
Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination des membres effectifs	104	Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van de effectieve leden	104
Conseil central de surveillance pénitentiaire – Nomination d'un membre suppléant	107	Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen – Benoeming van een plaatsvervangend lid	107
Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles – Désignation de membres effectifs	108	Informatie- en adviescentrum inzake schadelijke en sektarische organisaties – Aanwijzing van vaste leden	108
Commission spéciale COVID-19 – Composition	109	Bijzondere commissie COVID-19 – Samenstelling	109
Demandes d'urgence émanant du gouvernement <i>Orateurs:</i> Alexander De Croo , vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement, David Clarinval , vice-premier ministre et ministre du Budget et de la Fonction publique, chargé de la Loterie Nationale et de la Politique scientifique	109	Urgentieverzoeken van de regering <i>Sprekers:</i> Alexander De Croo , vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking, David Clarinval , vice-eersteminister en minister van Begroting en van Ambtenarenzaken, belast met de Nationale Loterij en Wetenschapsbeleid	109
Prise en considération de propositions	111	Inoverwegingneming van voorstellen	111
Demandes d'urgence <i>Orateurs:</i> Anneleen Van Bossuyt , Vincent Van Quickenborne , président du groupe Open Vld, Servais Verherstraeten , président du groupe CD&V, Georges Gilkinet	112	Urgentieverzoeken <i>Sprekers:</i> Anneleen Van Bossuyt , Vincent Van Quickenborne , voorzitter van de Open Vld-fractie, Servais Verherstraeten , voorzitter van de CD&V-fractie, Georges Gilkinet	112
VOTES NOMINATIFS	115	NAAMSTEMMINGEN	115
Amendements réservés à la proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/1-7)	115	Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/1-7)	115
Ensemble de la proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/6+7) <i>Orateur:</i> Anneleen Van Bossuyt	117	Geheel van het voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/6+7) <i>Spreker:</i> Anneleen Van Bossuyt	117
Proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2018 modifiant la loi sur la fonction de police, en vue de régler l'utilisation de caméras par les services de police, et modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de	118	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2018 tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende	118

sécurité et la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1322/3)

regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1322/3)

Proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension des allocations de développement des compétences (nouvel intitulé) (736/6)

Orateur: Robby De Caluwé

Voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentieontwikkelingstoelagen bij de berekening van het pensioen (nieuw opschrift) (736/6)

Spreker: Robby De Caluwé

Amendements réservés à la proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/1-8)

Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/1-8)

Ensemble de la proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/7)

Orateur: Steven Creyelman

Geheel van het voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/7)

Spreker: Steven Creyelman

Amendements réservés à la proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne (nouvel intitulé) (972/1-6)

Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen (nieuw opschrift) (972/1-6)

Ensemble de la proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne (nouvel intitulé) (972/5)

Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen (nieuw opschrift) (972/5)

Amendement réservé au projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (nouvel intitulé) (1105/1-9)

Aangehouden amendement op het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (nieuw opschrift) (1105/1-9)

Ensemble du projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (nouvel intitulé) (1105/8)

Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (nieuw opschrift) (1105/8)

Adoption de l'ordre du jour	123	Goedkeuring van de agenda	123
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	125	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	125

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 049 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 049 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 2 JUILLET 2020

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 2 JULI 2020

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 16 et présidée par M. Patrick Dewael.

De vergadering wordt geopend om 14.16 uur en voorgezeten door de heer Patrick Dewael.

Le **président**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présente lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:

Sophie Wilmès.

Questions**Vragen**

01 **Vraag van Barbara Pas aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De uitspraken van de Koning omtrent Congo" (55000882P)**

01 **Question de Barbara Pas à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les déclarations du Roi concernant le Congo" (55000882P)**

01.01 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de premier, de Koning heeft deze week een brief geschreven. Hij zou daartoe zelf het initiatief genomen hebben, maar u hebt bevestigd dat de precieze formulering in overleg met de regering gebeurde. U hebt uw fiat gegeven voor die brief, waardoor u ook mee politiek verantwoordelijk bent voor de inhoud ervan.

Als groot voorstander van vrije meningsuiting mag de Koning van mij schrijven en uitkramen wat hij wil, weliswaar in persoonlijke naam. In dat opzicht is een spijtbetuijing vanuit zijn familie wel royaal laat, maar zeker wel gepast. Die spijtbetuijing had echter namens het Belgisch koningshuis moeten komen. Iedereen weet dat die zware wandaden dateren uit de periode van Congo Vrijstaat, toen Congo persoonlijk bezit was van Leopold II.

Door uw goedkeuring, mevrouw de premier, spreekt de Koning niet in persoonlijke naam en ook niet namens het Belgisch koningshuis, maar wel namens het land en de bevolking, en binnenkort wellicht ook op kosten van de bevolking, want door uw fiat zet u meteen ook de

01.01 **Barbara Pas** (VB): Il relève de la plus élémentaire bienséance que le Roi exprime en son nom personnel ses regrets pour les exactions commises par sa famille. Dès lors que la première ministre a donné son approbation à ce témoignage de regrets, le Roi s'exprime toutefois au nom du pays et de la population. Le consentement de la première ministre ouvre la porte à des indemnisations. La première ministre juge-t-elle souhaitable qu'en cette période de grands défis financiers dus à la crise du coronavirus, la population doive payer pour des événements qui se sont déroulés dans un passé

deur open naar herstelbetalingen.

Mevrouw de premier, acht u het wenselijk, uitgerekend op het moment dat iedereen moet besparen en dat er door de coronacrisis nog geweldige financiële uitdagingen op ons afkomen, dat de belastingbetaler mee herstelbetalingen moet financieren voor iets uit een ver verleden waar hij totaal niets mee te maken heeft?

Misschien kunt u ons ook laten weten hoeveel geld er vanuit dit land al naar Congo gevloeid is sinds de dekolonisatie en of u vindt of dat het welbesteed is.

Ik heb gelezen dat u inzake Congo pleit voor een grondig debat zonder taboe. Betekent dit dat u ook de gruwelen gebeurd bij de dekolonisatie in 1960 aan bod zult laten komen? Zult u de lijvige en geheime rapporten daarover eindelijk ter beschikking stellen? (...)

01.02 Eerste minister **Sophie Wilmès**: Mevrouw Pas, op 30 juni was het 60 jaar geleden dat de Democratische Republiek Congo onafhankelijk werd. Door de gezondheidssituatie moesten de festiviteiten in Congo, waarop de Koning en ikzelf uitgenodigd waren, uitgesteld worden, maar wij konden die verjaardag niet zomaar laten voorbijgaan. De Koning wilde zich voor de gelegenheid uitspreken en heeft ervoor gekozen dat te doen in de traditionele vorm van een officiële brief aan zijn ambtsgeenoot, president Félix Tshisekedi.

Het bericht was bestemd voor alle Congolezen. De boodschap kwam er op initiatief van de Koning zelf, maar de tekst was uiteraard vooraf voorgelegd aan en gedekt door de regering, zoals voorzien in de Grondwet. In zijn boodschap drukt de Koning zijn diepe spijt uit voor de wonden uit het verleden en moedigt hij de reflectie aan die in ons Parlement wordt aangevat. Het komt inderdaad toe aan de parlementaire commissie die een van de komende dagen zal worden opgericht, om zich te buigen over het koloniale verleden en de manier waarop dat onze toekomstige banden met Congo beïnvloedt. Het gaat er niet om de geschiedenis te herschrijven, maar om haar beter te begrijpen en eruit te leren. Dat is nodig om te kunnen bouwen aan onze toekomst.

De burgemeester van Elsene wilde ook in zijn gemeente de 60ste verjaardag van de onafhankelijkheid herdenken en vieren. Ik wilde die herdenking aangrijpen om de leden van de Belgisch-Congolese gemeenschap te ontmoeten en hun bekommernis te aanhoren. Het was een constructieve gedachteswisseling.

Zoals ik in mijn toespraak in Elsene al zei, is de 60ste verjaardag van de onafhankelijkheid een gelegenheid om te leren omgaan met ons koloniale verleden, dat – laten we dit erkennen – ook gekenmerkt wordt door ongelijkheid en geweld tegenover de Congolezen. Het werk van onderzoek, waarheid en herinnering begint met de erkenning van het lijden van de andere. In 2020 moeten wij inderdaad in staat zijn om, net als andere Europese landen, in alle objectiviteit en met onderscheidingsvermogen terug te kijken op dat koloniale verleden. Dat is precies het onderwerp van het werk van de parlementaire commissie.

Wat verontschuldigen of herstelbetalingen betreft, laat ons niet alles op een hoop gooien en laat ons niet vooruitlopen op het werk

lontain? Combien d'argent a déjà transité vers le Congo depuis la décolonisation et cet argent a-t-il été utilisé à bon escient? La première ministre plaide pour un débat de fond sur le Congo, dépourvu de tout tabou. Les atrocités de la décolonisation en 1960 seront-elles également abordées à cette occasion? Les documents secrets à ce sujet seront-ils mis à disposition?

01.02 **Sophie Wilmès**, première ministre: Le Roi a souhaité s'exprimer dans un courrier officiel transmis au président de la République démocratique du Congo à l'occasion du soixantième anniversaire de l'indépendance du Congo. Le message était adressé à tous les Congolais. L'initiative émane du souverain, mais comme le prescrit la Constitution, la lettre a été préalablement soumise au gouvernement et couverte par celui-ci.

Le Roi exprime ses plus profonds regrets pour les blessures infligées par le passé et encourage la réflexion parlementaire à ce sujet. Au cours des prochains jours, le Parlement instituera une commission qui se penchera sur le passé colonial et l'influence de celui-ci sur nos futures relations avec la RDC.

J'ai profité de la cérémonie organisée par le bourgmestre d'Ixelles pour rencontrer les membres de la communauté belgo-congolaise. Ce fut l'occasion d'un échange de vues constructif.

Notre passé colonial a également été marqué par les inégalités et les violences envers les Congolais. Le travail d'enquête commence par la reconnaissance de la souffrance de l'autre. En 2020, nous devrions être en mesure de poser un regard objectif sur notre

van de parlementaire commissie. Laat ze haar werk doen in alle sereniteit en via een constructief debat. We wachten op de conclusie van deze commissie en de lessen die we eruit kunnen trekken.

passé colonial. C'est le travail de la commission parlementaire. Ne faisons pas l'amalgame entre excuses et réparations et attendons les conclusions de la commission.

De **voorzitter**: Mevrouw de premier, u hebt de spreektijd overschreden. Ik heb de spreektijd van mevrouw Pas ook gestopt, nu krijgt zij een minuut extra voor de repliek.

01.03 Barbara Pas (VB): Mevrouw de premier, als het over IS-kinderen gaat, stelt u dat die kinderen niet verantwoordelijk mogen zijn voor de gruweldaden van hun ouders. Als het echter over de wandaden in Congo gaat, gaat die verantwoordelijkheid blijkbaar niet alleen over op een zoveelste nakomeling van de massamoordenaar in kwestie, maar zelfs op al zijn landgenoten.

Mevrouw de premier, wij hebben in deze Kamer geen commissie nodig om te weten dat Congo leeggezogen werd door het Belgisch koningshuis en de Franstalige *haute finance*. Daar hebben de Vlamingen, die trouwens zelf door hen onderdrukt werden, helemaal niets mee te maken. Als er al excuses of herstelbetalingen moeten komen, is het aan die bende, aan dat koningshuis en die Franstalige bourgeoisie om dat te doen, niet aan de Vlaamse belastingbetaler.

Mevrouw de eerste minister, u zegt dat u niet wil vooruitlopen op die commissie. Voordat die commissie van start gaat, zal het Vlaams Belang zich met alle democratische, juridische middelen verzetten tegen het feit dat de Vlaming voor herstelbetalingen zou moeten opdraaien.

01.03 Barbara Pas (VB): Les enfants des combattants de Daech ne devraient pas être tenus pour responsables des actes commis par leurs parents mais les descendants du génocidaire en question ainsi que tous ses compatriotes sont responsables des exactions qui ont eu lieu au Congo. Ce pays a été mis à sac et à sec par la famille royale et la haute finance francophone. Les Flamands n'ont rien à voir avec ces agissements et n'ont pas à payer la facture des réparations. Le Vlaams Belang s'y opposera par tous les moyens démocratiques possibles.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Questions jointes de

- François De Smet à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nouveau rapport de la Sûreté de l'État" (55000871P)
- Tom Van Grieken à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nouveau rapport de la Sûreté de l'État" (55000874P)
- Georges Dallemagne à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La publication du rapport annuel de la Sûreté de l'État" (55000878P)
- André Flahaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport de la Sûreté de l'État" (55000880P)
- Simon Moutquin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le dernier rapport de la Sûreté de l'État" (55000881P)
- Koen Metsu à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport de la Sûreté de l'État" (55000883P)
- Tim Vandenput à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport annuel de la Sûreté de l'État" (55000885P)
- Bercy Slegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport annuel 2019 de la Sûreté de l'État" (55000887P)

02 Samengevoegde vragen van

- François De Smet aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het nieuwe verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000871P)
- Tom Van Grieken aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het nieuwe verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000874P)
- Georges Dallemagne aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De publicatie van het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (55000878P)
- André Flahaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het

verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000880P)

- Simon Moutquin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jongste verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000881P)

- Koen Metsu aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000883P)

- Tim Vandenput aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (55000885P)

- Bercy Slegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jaarverslag 2019 van de Veiligheid van de Staat" (55000887P)

02.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, protéger la démocratie en Belgique et ses citoyens des menaces survenant à l'échelle nationale de sécurité, tel est le cœur de la mission de la Sûreté de l'État. Or, comme le rappelle Pascal Pétry, numéro 2 de la Sûreté, dans la presse ce matin: cette institution doit faire face à des défis de plus en plus nombreux avec des budgets de plus en plus réduits.

Outre le terrorisme, dont le nouveau terreau favorable depuis quelques années est l'extrémisme religieux et plus particulièrement le salafisme, il faut faire face à d'autres menaces, comme la montée de l'extrême droite – qui paraît-il s'arme et suit des formations paramilitaires à l'étranger –, ainsi que l'espionnage économique par des étudiants militaires chinois qui s'inscrivent dans les universités belges afin de mettre à disposition de l'État chinois leur savoir acquis ici. Pendant ce temps-là, de nouvelles missions sont attribuées à la Sûreté de l'État: participer à la reconnaissance des lieux de culte, des titres de séjour, et bientôt suivre les investissements étrangers en Belgique.

Dans son dernier rapport, la Sûreté de l'État met en évidence l'impossibilité, dit-elle, de remplir convenablement ses missions avec le budget qui lui est alloué. C'est pourquoi elle demande, entre autres, un triplement de son budget et un doublement de ses effectifs.

Monsieur le ministre, pourriez-vous nous faire savoir si vous partagez l'analyse de la Sûreté de l'État sur sa propre situation? Envisagez-vous, dans le contexte actuel difficile, une augmentation du budget alloué à ce service? Si oui, disposez-vous d'une estimation du montant concerné? Envisagez-vous une augmentation du cadre du personnel de la Sûreté de l'État?

02.02 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de minister, mijn vraag gaat concreet over het jaarrapport van de Veiligheid van de Staat. Dat waarschuwt voor een toename van extremistisch geweld. Laat ik duidelijk zijn, beste collega's: de democratie eindigt waar geweld begint. Het Vlaams Belang gebruikt ook wapens, maar democratische: het vrije woord en het stempotlood. Als ik soms de verzuurde gezichten van links zie, heb ik het idee dat die voldoende pijn doen.

Mijn vraag gaat natuurlijk niet daarover, mijnheer de minister, maar over wat in het rapport staat. Op bladzijde 10 lezen we dat de Veiligheid van de Staat waarschuwt voor moslimextremisten die met de migrantenstromen in ons land komen, terwijl uw regering nog

02.01 François De Smet (DéFI): De Veiligheid van de Staat moet met steeds minder middelen steeds meer uitdagingen het hoofd bieden.

Naast het terrorisme, waarvoor het religieus extremisme een nieuwe voedingsbodem vormt, is er de opkomst van extreemrechts en van de economische spionage door Chinese militaire studenten die aan onze universiteiten studeren. De Veiligheid van de Staat verleent ook haar medewerking in het kader van de erkenning van gebedshuizen en de verblijfsvergunningen en bij de follow-up van buitenlandse investeringen in België.

In haar jongste verslag vraagt de Veiligheid van de Staat een verdrievoudiging van haar budget en een verdubbeling van haar personeelsbestand.

Deelt u de analyse van de Veiligheid van de Staat over de problemen van deze dienst? Zult u het budget verhogen? Zo ja, kunt u al een idee geven van de extra middelen? Zult u het aantal personeelsleden optrekken?

02.02 Tom Van Grieken (VB): Le rapport annuel de la Sûreté de l'État met en garde contre une recrudescence de la violence extrémiste. Des extrémistes musulmans se glissent dans les flux de migrants qui entrent dans notre pays. Pourtant, nos frontières restent grandes ouvertes. La Sûreté de l'État s'inquiète également de la radicalisation d'islamistes dans les prisons. Et pourtant, des femmes ayant rejoint Daech sont

steeds de poorten wagenwijd openzet. Op bladzijde 11 lezen we dat de Veiligheid van de Staat zich zorgen maakt over islamieten die radicaliseren in de gevangenissen in België.

Wat doet de Belgische regering? Die laat zelfs IS-vrouwen hierheen komen. In Nederland staat men al een stapje verder. Daar was afgelopen week een groot debat in de Kamer over moslimextremisten die vakantiehuisjes bezitten in de Belgische Ardennen, waar ze jihadkampen inrichten.

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn vrij eenvoudig.

Bent u bereid in te gaan op de vraag van de Veiligheid van de Staat naar meer geld en meer middelen? Wij vinden dat veiligheid belangrijk is en dat de Veiligheid van de Staat, maar ook de militaire veiligheidsdienst en de federale politie meer middelen moeten krijgen. Veel belangrijker nog, bent u bereid om de aanbevelingen, de waarschuwingen van de Veiligheid van de Staat eindelijk ter harte te nemen, moslimextremisme aan te pakken en te stoppen zo naïef te zijn door de poorten van ons land wagenwijd open te laten staan en jihadisten hierheen te halen? Die radicaliseren immers toch en overtuigen alleen maar meer mensen om onze manier van leven te verwerpen en aanslagen te plegen.

02.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, nos services de renseignement, la Sûreté de l'État, jouent un rôle essentiel dans la protection de notre démocratie, de notre État de droit, de nos citoyens, que ce soit à l'égard de menaces intérieures ou extérieures.

Notre commission d'enquête sur les Attentats terroristes avait démontré à quel point ces services étaient faibles, et à quel point il était important de les doter de moyens nouveaux et de faire un *benchmarking*, c'est-à-dire une comparaison avec des États qui nous ressemblent par la taille ou par le type de menace.

Or, aujourd'hui, nous sommes loin du compte. Certes, il y a eu des efforts importants au niveau de l'efficacité de nos services de renseignement. Certes, quelques moyens ont été accordés. Mais nous voyons que les menaces sont toujours là, très présentes, et qu'elles se sont même diversifiées.

La menace islamiste est toujours là, elle prend de nouveaux visages à travers de nouvelles formes de salafisme. Il y a aussi ces accointances entre la Diyanet et le Millî Görüş, qui est un mouvement extrémiste radical. Les milices d'extrême droite semblent prendre de plus en plus d'ampleur dans notre pays. Et puis il y a cet espionnage économique chinois.

Il est vrai que sur ce point là, il est particulièrement choquant de voir des étudiants accueillis dans nos universités, financés par nos universités, et qui retournent dans leur pays pour aller donner des technologies et de l'information à l'armée chinoise qui, le cas échéant, pourrait l'utiliser, pourquoi pas, dans la répression à Hong Kong ou à l'encontre des Ouïghours.

Il y a aussi d'autres menaces: cybermenace, la 5G qui va arriver et qui va faciliter l'espionnage. Nos services de renseignement ont donc

rapatriées chez nous. Aux Pays-Bas en revanche, un vaste débat s'est tenu à propos de camps de préparation au jihad organisés dans nos Ardennes, dans des chalets de vacances appartenant à des extrémistes musulmans.

La Sûreté de l'État réclame davantage de fonds et de moyens. Le ministre compte-t-il accéder à cette demande? Va-t-il s'attaquer à l'extrémisme musulman et cesser de laisser grandes ouvertes les portes de notre pays?

02.03 Georges Dallemagne (cdH): De onderzoekscommissie Terroristische Aanslagen heeft de zwakke plekken van de Veiligheid van de Staat blootgelegd en aangetoond dat er nieuwe middelen nodig zijn. Er werden grote inspanningen geleverd voor de efficiëntie van onze diensten, maar de dreiging blijft aanwezig, en wordt bovendien diverser.

De islamistische dreiging neemt via het salafisme nieuwe vormen aan. Er zijn de banden tussen de Diyanet en Millî Görüş. Extreemrechtse milities nemen in aantal toe en er is Chinese economische spionage. Het is stuitend dat door onze universiteiten onthaalde en gefinancierde studenten bij terugkeer in hun land technologie aan het Chinese leger leveren, dat die technologie zou kunnen inzetten voor de repressie in Hongkong en van de Oeigoeren. Daarnaast zijn er ook cyberdreigingen en zal 5G spionage faciliteren.

Hoe zullen we de middelen verdrievoudigen, zoals er wordt gevraagd? Hoe zullen we het wetgevende kader verbeteren? De strafbaarstelling van spionage is

besoin de moyens supplémentaires.

Monsieur le ministre, comment allons-nous leur donner ce triplement de moyens qu'ils demandent? Comment allons-nous améliorer le cadre législatif? Par exemple, la pénalisation de l'espionnage ne semble aujourd'hui pas suffisante par rapport à cet espionnage extérieur. Comment allons-nous faire en sorte que ces étudiants soient éventuellement, le cas échéant, *screenés* pour éviter que l'accueil que nous leur réservons serve finalement à amplifier la capacité de répression dans leur pays? Je vous remercie.

02.04 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, la question aurait pu être posée à la première ministre, puisque c'est le Conseil national de sécurité – pas celui qui s'occupe de la crise du COVID mais le Comité ministériel de la sécurité – qui doit aborder cette question.

De plus en plus d'informations nous parviennent. Un cri d'alarme est aujourd'hui lancé par la Sûreté de l'État – ce n'est pas la première fois – mais également par le chef sortant de la sécurité militaire. Par ailleurs, il y a une série d'informations qui parviennent régulièrement par la voie des médias sur des activités de l'extrême droite, des entraînements militaires mais aussi d'autres extrémismes.

Monsieur le ministre, même si la situation actuelle est très difficile, il faut envisager de façon globale des moyens supplémentaires pour ces deux services, pour les faire collaborer entre eux de manière à travailler en cohérence et en efficacité. Il y a urgence à mettre à l'ordre du jour de ce Comité ministériel de sécurité la réponse aux interpellations formulées par les deux services en ce moment précis.

02.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce matin, la Sûreté de l'État commentait un rapport sur les principales menaces dans notre pays. Ce rapport explique que la menace du terrorisme islamiste diminue en Belgique mais n'a pas disparu. Il faut continuer à être vigilant à cette forme de terrorisme et ne pas laisser d'espace d'expression aux prêcheurs de haine. Je pense aussi qu'il faut continuer à questionner un système carcéral où cette radicalisation islamiste a son nid.

La nouveauté de ce rapport réside ailleurs et doit tout autant nous mobiliser. Elle est dans l'apparition d'une menace d'extrême droite concrète et inquiétante. Selon ce rapport, des auteurs isolés galvanisés par des idées d'extrême droite seraient de plus en plus susceptibles de passer à l'acte. Ils sont d'autant plus dangereux que certaines personnes s'organisent au niveau d'un réseau international et vont même jusqu'à s'armer et s'entraîner dans des camps en Russie ou dans les pays de l'Est. Ils se préparent physiquement à une guerre qu'ils imaginent "raciale".

Depuis des années, ces groupuscules d'extrême droite se réveillent en Europe ou ailleurs et ils sont catégorisés comme la principale menace. Aujourd'hui, cette menace est bien présente en Belgique.

Monsieur le ministre, l'extrême droite tue. Elle a tué en Norvège quand Anders Breivik a assassiné 77 personnes. Elle a tué 51 personnes dans une mosquée en Nouvelle-Zélande, elle a tué 11 personnes en Allemagne récemment. Chez nous, elle a tué à

ontoreikend in het licht van de buitenlandse spionage. Hoe zullen de betrokken studenten worden gescreend opdat de repressie in China niet door onze gastvrijheid wordt versterkt?

02.04 André Flahaut (PS): Net zoals de afscheidnemeende stafchef van de militaire veiligheid slaakt de Veiligheid van de Staat een noodkreet en dat is niet de eerste keer. De media berichten geregeld over de activiteiten van extreemrechts, militaire trainingen en door andere extremistische elementen gepleegde feiten en daden. Beide diensten hebben nood aan extra middelen zodat ze goed kunnen samenwerken. Om aan de noodroep van beide diensten tegemoet te komen moet dit punt dringend geagendeerd worden op de vergadering van het ministerieel comité voor veiligheid.

02.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Vanochtend gaf de Veiligheid van de Staat uitleg bij een rapport over de voornaamste dreigingen in ons land. Het islamterrorisme mag dan aan intensiteit inboeten, we zien hoe een extreemrechtse dreiging vorm aanneemt. Het risico dat lone wolves effectief feiten plegen, wordt steeds groter. Die daders zouden ook des te gevaarlijker zijn omdat ze een internationaal netwerk uitbouwen, zichzelf bewapenen en militair getraind worden in kampen in Rusland of Oost-Europa.

Extreemrechts is verantwoordelijk voor dodelijke aanslagen in Noorwegen, Nieuw-Zeeland, Duitsland, maar ook Antwerpen, waar in 2007 een vrouw van Malinese origine samen met een tweejarig meisje vermoord werd.

Hoe zal de regering die dreiging

Anvers en 2007, quand un militant d'extrême droite a assassiné une femme d'origine malienne et une fille de deux ans.

Monsieur le ministre, par quel moyen votre gouvernement compte-t-il lutter contre cette montée de l'extrême droite terroriste? Quels moyens sont mis en place pour surveiller les personnes qui s'arment et reviennent des camps d'entraînement?

02.06 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb de laatste weken heel wat vragen over extremisme en radicalisme gesteld aan onze vakministers en de antwoorden waren altijd laconiek geruststellend, als waren er geen problemen.

Vandaag verscheen online het rapport van de Veiligheid van de Staat die bekommerd is over de opmars van extreemrechts, maar ook een oude bekende duikt weer op, met name het radicale islamitische terrorisme. Links wijst hier graag naar rechts en rechts wijst graag naar links. De N-VA is duidelijk tegen elke vorm van gewelddadig extremisme is en wil dat ook een halt toeroepen.

Radicalisering voltrekt zich hier voor onze eigen ogen en het lijkt niet boven aan de agenda van deze regering te staan. Wat het rapport zelfs niet accentueert, is het feit dat er op dit eigenste ogenblik ruim 399 geradicaliseerde ex-gedetineerden op vrije voeten rondlopen, zonder de nodige controle. Dat is exact het aantal medewerkers dat de Veiligheid van de Staat heeft om ons van inlichtingen te voorzien. // *faut le faire*.

De afgelopen week waren we getuige van een Palestijnse, vreedzame, betoging waar werd opgeroepen om Joden te vermoorden en alsof dat nog niet volstaat, importeerden we gisteren het gewelddadig extremisme. Onze regering liet gisteren drie IS-vrouwen opnieuw binnen, samen met hun zes kinderen. De woordvoerder van de Veiligheid van de Staat heeft beklemtoond dat deze vrouwen geen onschuldige rol hebben gespeeld. Waarom zij ginds niet berecht en bestraft worden ontgaat mij volledig.

De regering zegt dat we hen beter moeten kunnen controleren zodat dat we hen dus niet daar moeten laten, maar ze beter opnieuw binnenhalen. Als deze regering daarvoor opteert, dan moet ze ons veiligheidsapparaat weerbaar en stevig genoeg maken en het de nodige middelen geven.

Dit alles gebeurt op een ogenblik – een collega maakte mij er daarnet attent op – dat onze brave Vlamingen de afgelopen maanden vastzaten op hun buitenlandse bestemmingen (...)

De **voorzitter**: Let op de spreektijd, alstublieft. De heer Vandenput gaat het goede voorbeeld geven.

02.07 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de minister, collega's, naast de gekende dreigingen vanuit terroristische moslimhoek die wij zeker niet uit het oog mogen verliezen, is er nu sprake van de opkomst van extreemrechts geweld van eigen bodem. In het jaarrapport van de Veiligheid van de Staat staat dat extreemrechts in 2019 een versnelling hoger schakelde. De *hate speech* kennen we al jaren, maar nu is er sprake van mogelijke extreemrechtse aanslagen in ons land. Volgens de Veiligheid van de

het hoofd bieden? Op welke manier wordt er toezicht gehouden op personen die terugkomen van die trainingskampen?

02.06 Koen Metsu (N-VA): Dans un rapport publié aujourd'hui en ligne, la Sûreté de l'État s'inquiète de la progression de l'extrême droite et du terrorisme islamiste radical. La N-VA rejette toute forme d'extrémisme violent.

Actuellement, environ 400 anciens détenus radicalisés circulent librement en l'absence de tout contrôle. Des appels au meurtre de juifs ont été proférés la semaine dernière lors d'une manifestation pro-palestinienne.

Hier, notre gouvernement a autorisé trois femmes membres de Daech et leurs enfants à revenir en Belgique. Pourquoi ne sont-elles pas jugées et condamnées sur place?

02.07 Tim Vandenput (Open Vld): Outre la menace du terrorisme musulman, pointe à présent celle de l'extrême droite locale. Des préparatifs d'attentats d'extrême droite sur le sol belge sont même évoqués. Selon la Sûreté de l'État, la violence est

Staat wordt geweld genormaliseerd en actief voorbereid binnen de extreemrechtse kringen.

We zien ook dat dit een internationaal fenomeen is. Vorig jaar waren er de aanslagen in Nieuw-Zeeland met 51 doden en recent ook in Duitsland, Finland en de VS. Daar wordt geweld gebruikt.

Het oproepen tot actie en geweld op basis van verwerpelijke ideologieën baart mij ernstige zorgen, mijnheer de minister. Dan heb ik het niet alleen maar over extreemrechts, maar ook over salafisten en andere nog extremere groeperingen die hun oorsprong binnen de islam vinden. Ze zijn allen even gevaarlijk en ze zoeken elkaar op als doelwitten en ondermijnen zo ons hele rechtssysteem, onze hele samenleving.

Ik heb drie vragen, mijnheer de minister.

Ten eerste, het rapport is een zaak, maar heeft de Veiligheid van de Staat ook een plan klaar om die fenomenen zichtbaar te maken en aan te pakken?

Ten tweede, hebt u weet van feiten die daadwerkelijk op ons grondgebied plaatsvonden, waar het niet alleen bij voorbereidingen bleef?

Ten derde, er werden 25 rechts-extremisten opgenomen in de gemeenschappelijke gegevensbank. Wat is het gevolg van de opname in die lijst? Worden zij vandaag actief gevolgd?

02.08 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de minister, het rapport van de Veiligheid van de Staat is heel duidelijk en waarschuwt ons voor twee belangrijke ontwikkelingen, die het zelfs communicerende vaten noemt.

Eenzijds waarschuwt de Veiligheid van de Staat ons voor een verdere radicalisering van extreemrechtse groeperingen in onze samenleving. Er staat zelfs dat zij er zich ernstig zorgen over maakt. Extreemrechtse groeperingen schijnen zich immers de voorbije jaren meer te bewapenen. Voor de Veiligheid van de Staat past die bewapeningsdrang in een voorbereiding op een volgens haar onvermijdelijke oorlog tussen rassen, religies en volkeren. Collega's, dat is zorgwekkend. Anderzijds duidt het rapport op de groei van een nieuwe salafistische beweging, die niet zoals IS of Al Qaida naar de wapens grijpt, maar die veeleer extreme ideeën via communicatie-technieken probeert aan de man, vrouw of zelfs kind te brengen. Collega's, beide bewegingen vloeien voort uit een polarisering van onze samenleving, gevoed door ideeën van haat, geweld en gebrek aan respect voor onze democratie. Daar moeten wij een halt aan toeroepen.

Mijnheer de minister, het rapport van de Veiligheid van de Staat is er nu. Het wijst ons in alle transparantie op de situatie *as is* op vandaag. Welke lessen trekt u uit het rapport? Hoe kunnen wij die uitdagingen voor onze samenleving aanpakken?

02.09 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, collega's, ten eerste, natuurlijk is een jaarrapport van de Veiligheid van de Staat, dat transparant op het web wordt gepubliceerd, nieuws. Dat was vroeger wel anders. Om die reden en om een aantal andere redenen

normalisée et préparée dans les milieux d'extrême droite. Il s'agit, de surcroît, d'un phénomène international.

Je m'inquiète des appels à l'action et à la violence. Extrémistes de droite, salafistes ou autres groupes islamistes radicaux, peu importe, tous sont dangereux et minent notre société.

La Sûreté de l'État a-t-elle un plan pour lutter contre ce phénomène? Des faits ont-ils déjà été commis sur notre territoire? La banque de données commune comprend le nom de 25 extrémistes de droite. Font-ils l'objet d'un suivi actif?

02.08 Bercy Slegers (CD&V): Dans son rapport, la Sûreté de l'État met en garde contre une radicalisation plus poussée de groupements d'extrême droite, qui semblent s'armer en vue d'une guerre entre les races, les religions et les peuples. D'autre part, la Sûreté de l'État pointe également, dans son rapport, la montée d'un nouveau mouvement salafiste qui use de techniques de communication pour propager ses idées, y compris parmi les enfants. Ces deux phénomènes résultent d'une polarisation de notre société. Nous devons y mettre fin.

Quels enseignements le ministre tire-t-il de ce rapport? Comment pouvons-nous continuer à relever ces défis qui se posent à notre société?

02.09 Koen Geens, ministre: Le rapport annuel de la Sûreté de l'État, qui est publié en toute transparence sur le site internet,

mogen wij, los van alle kritiek die wij willen hebben, de Veiligheid van de Staat feliciteren. Ik begin met die felicitaties, omdat ik ze aan het einde van mijn betoog zou kunnen vergeten. Transparantie is dus een van de redenen.

Ten tweede zijn er de *awareness briefings* en het feit dat de Veiligheid van de Staat allerlei mensen bewust maakt van een aantal gevaren, de 'consciencialisatie', zoals dat heet. Dat is bijvoorbeeld het geval op het vlak van samenwerking met wetenschappers uit derde landen, die mogelijk uit een niet-democratisch regime komen. Dat is bijvoorbeeld het geval op het vlak van 5G. Dat zijn allemaal zaken waarop de Veiligheid van de Staat vooraf de nadruk legt. Dat is bijvoorbeeld ook het geval met de vorming die wordt gegeven en de waarschuwing van overheidsdiensten over inmenging in verkiezingen, zoals in de Verenigde Staten is gebeurd. Voor zover ik weet, hebben wij althans daarvan geen last gehad bij de verkiezingen van 2019.

Voorts is er SOCMINT-capaciteit aanwezig om het internet te monitoren en wordt er met andere diensten samengewerkt in de Joint Intelligence Centers, die in 2019 20 keer zijn samengekomen. De Veiligheid van de Staat is dus anders dan vroeger geen opake organisatie, waarvan men niet goed weet wat er gebeurt. Zij zet zichzelf duidelijk op een moderne manier in de media en is proactief bezig met een aantal problemen, die ons bekommeren. Het is belangrijk dat te onderstrepen.

Mijnheer Metsu, zelfs mensen waarmee we vier jaar in de meerderheid hebben gezeten, houden niet op met ons te wijzen op een tekort aan middelen. Uiteraard is de Veiligheid van de Staat zelf vragende partij voor bijkomende middelen. Ik wil er u opnieuw op wijzen dat wij in de voorbije regeerperiode – ik spreek niet over de regering vandaag die behalve voor de aanpak van de coronacrisis in lopende zaken is – met de regering-Michel 20 % meer personeelsmiddelen aan de Veiligheid van de Staat hebben kunnen geven. De effectieven zijn dus met 20 % gestegen. U kunt zeggen dat dat bijzonder weinig is, maar als er hier plots 20 % meer mensen in het halfroond zouden zitten, zou dat toch opvallen. Men moet die mensen ook absorberen, wat betekent dat men hen moet trainen en te nut maken. Men moet hen trouwens niet alleen kunnen opleiden, men moet hen ook kunnen rekruteren en vinden op de markt.

We hebben in die periode dus maximaal ingezet op nieuwe middelen, ook technische. We hebben de Veiligheid van de Staat een aantal instrumenten gegeven op het stuk van technische infrastructuur. Beleefdheids- en veiligheidshalve ga ik daar niet verder op in, maar ze laten haar toe om beter te investeren in de opvolging van allerlei verdachte en mogelijk verdachte mensen.

Ik ben eerlijk gezegd fier op het Belgisch systeem. De wet op de inlichtingendiensten en de manier waarop de veiligheidsdiensten worden begeleid door onderzoeksrechters, door het Comité R en uw commissie die specifiek belast is met de opvolging van de Veiligheid van de Staat en de comités strekken tot voorbeeld voor heel veel andere landen. U zegt dat er niet genoeg middelen zijn en ik onderschrijf dat. In de hele kiescampagne en tijdens de daaropvolgende onderhandelingen heb ik steeds onderstreept dat wij meer middelen nodig hebben voor Justitie en de Veiligheid van de Staat.

est bien entendu une première. Cette transparence mérite des félicitations. La Sûreté de l'État met aujourd'hui également l'accent sur certains phénomènes afin de provoquer une prise de conscience, par exemple sur la collaboration avec des scientifiques de certains pays tiers, sur la 5G et l'ingérence dans des élections.

Une capacité est disponible pour la surveillance de l'internet et une coopération avec d'autres services est organisée au sein des centres de renseignement communs (Joint Intelligence Centres). La Sûreté de l'État se présente sous un jour moderne dans les médias et s'occupe proactivement de différents problèmes.

Il est évident que la Sûreté de l'État demande des moyens supplémentaires. Le gouvernement précédent – incluant la N-VA – a pu lui octroyer 20 % de moyens en personnel additionnels. Ce personnel doit également être recruté et formé. Du côté de l'infrastructure technique aussi, plusieurs instruments supplémentaires ont été mis à la disposition de la Sûreté de l'État pour faciliter le suivi de personnes suspectes.

Je suis fier du système belge. La loi relative aux services de renseignement et la manière dont ceux-ci sont encadrés par les juges d'instruction, le Comité R et la commission de suivi parlementaire est un exemple inspirant pour d'autres pays. Il est vrai que les moyens ne sont pas toujours suffisants. Je n'ai jamais cessé de plaider pour plus de moyens pour la justice et la Sûreté de l'État.

Si mon parti peut participer à la rédaction d'un nouvel accord de gouvernement, cette demande de moyens supplémentaires sera de nouveau posée.

Wanneer er een regeerakkoord tot stand zou komen waaraan mijn partij zou deelnemen, zal dat punt daarin uiteraard opnieuw ter sprake komen. Dat zal in elk geval worden nagestreefd, zoals dat het geval was in de voorbije legislatuur.

Drie taken gaan de Veiligheid van de Staat ter harte.

Il y a l'extrémisme religieux. Tout extrémisme, tout radicalisme peut, à un moment donné, devenir violent. C'est la raison pour laquelle il faut anticiper. En effet, être extrême ou radical n'est pas en soi défendu. La liberté d'expression nous oblige à prendre connaissance, même si c'est contre notre gré, d'opinions radicales qui ne nous plaisent pas nécessairement.

Toutefois, dire que durant ces dernières années la Sûreté n'a pas bien suivi ceux qui revenaient de Syrie ou les extrémistes islamiques me semble être une dérive. Chers collègues, faire croire aux citoyens que nous avons rapatrié trois femmes qui auraient pu être jugées au Moyen-Orient relève de la désinformation. C'est le moins que l'on puisse dire! Ces femmes se trouvaient en Turquie et ce pays ne veut pas que de telles personnes restent sur son territoire. Ce faisant, soit nous acceptons leur retour en organisant leur accompagnement par des membres de notre police, soit nous acceptons qu'elles soient déposées quelque part dans la nature avec le risque qu'elles reviennent dans notre pays sans qu'il nous soit possible de les incarcérer. Nous n'avons donc pas d'alternative. Je n'ose pas vous parler du cas El Bakraoui en 2016.

Quoi qu'il en soit, si la Turquie ne souhaite pas garder sur son territoire ce genre de personnes, nous sommes obligés d'organiser le retour de ces dernières lorsqu'elles sont des ressortissantes de notre pays. Je souligne ici qu'il s'agit d'expulsions et en aucun cas de rapatriements.

Pour ce qui concerne l'extrême droite, je suis un peu étonné du ton utilisé à l'occasion de certaines questions ou de certaines déclarations dans la presse. Déjà en 2016, le rapport de la Sûreté indiquait que l'extrême droite était une menace potentielle. C'était également le cas du rapport de 2018 (cf. page 27). Aujourd'hui, trois pages du rapport s'étendent sur le problème de façon extensive en se référant aux différents attentats qui ont été commis au nom de l'extrême droite, en général par des *lonely fighters*, dans des pays comme la Nouvelle-Zélande, la Norvège, les États-Unis ou l'Allemagne.

Il est évident que notre pays ne peut pas être immunisé du risque de radicalisation et de violence de l'extrême droite. C'est donc à juste titre que la Sûreté nous impose la prudence extrême qui est de mise dans de tels cas.

Sommes-nous au courant de préparations? Si je le savais, je ne vous le dirais pas. Des gens de notre pays participent-ils à des camps militaires ou paramilitaires à l'étranger? Je vous en ai parlé la semaine dernière dans le cadre de la question de Mme Soors de Groen.

Pour ce qui concerne l'espionnage et l'ingérence, si vous êtes d'accord, c'est un problème dont nous pourrions tenir compte dans le

Elke vorm van radicalisme kan tot geweld leiden. Als er vrijheid van meningsuiting is, moet men voorbereid zijn op uitwassen van geweld.

Zeggen dat de Veiligheid van de Staat de personen die uit Syrië terugkeren of het moslimextremisme niet opvolgt is desinformatie. Het is oneerlijk om het geval van de drie uit Syrië teruggekeerde vrouwen aan te grijpen om de mensen te doen geloven dat we mensen repatriëren die in het Midden-Oosten terecht hadden kunnen worden. Die vrouwen bevonden zich in Turkije en dat land wilde ze uitzetten, waardoor we de keus hadden om ze onder politiebegeleiding naar ons land over te brengen óf het risico te lopen dat ze onder de radar zouden verdwijnen.

De toon van sommige uitspraken over extreemrechts verbaast me. In verscheidene rapporten van de Veiligheid van de Staat wordt er al sinds 2016 aangegeven dat extreemrechts een potentiële bedreiging vormt. Ik kan niet in detail treden over de informatie waarover onze inlichtingendiensten beschikken.

Ik heb vorige week geantwoord op de vraag van mevrouw Soors over de deelname van Belgen aan militaire of paramilitaire kampen in het buitenland.

Wij zouden in het nieuwe Strafwetboek bepalingen kunnen opnemen voor de bestraffing van spionage.

nouveau Code pénal en rendant l'espionnage punissable.

Het is echter heel interessant wat de Veiligheid van de Staat doet op het vlak van de signalering. Wanneer wij netwerken of nieuwe technologie gebruiken of wanneer wij samenwerken met buitenlandse universiteiten, moeten wij dubbel voorzichtig zijn. De globale wereld is iets dat wij allemaal gewild hebben. U zou niet willen weten hoeveel technische apparaten die u gebruikt tegen een lage prijs, uit landen komen die niet altijd helemaal democratisch zijn, om het land niet te noemen dat het voorwerp uitmaakte van de vraag aan de eerste minister daarnet.

In die zin is het dus goed dat de Veiligheid van de Staat ons maximaal waarschuwt en probeert – zoals wij recent hebben gedaan in de Veiligheidsraad, waarnaar de heer Flahaut verwees – rekening te houden met die technologie. Bijvoorbeeld op het vlak van 5G heeft de regering een politiek aangenomen die ons moet immuniseren voor de risico's van spionage, chantage en desinformatie die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van netwerken en technologie uit landen die niet heel coöperatief zijn op het vlak van het niet bespioneren van anderen.

Ik eindig met een paar algemene bedenkingen naar aanleiding van vragen die u mij hebt gesteld, vooral de heer Vandemput. Er is inderdaad een plan, namelijk het Plan R of Plan Radicalisme, dat geregeld wordt bijgewerkt, dat onder andere door de Veiligheid van de Staat is opgemaakt en dat zo precies mogelijk alle diensten informeert over hoe radicalisme moet worden opgevolgd.

Hebben wij operationele instrumenten? Ja, wij hebben de Local Task Forces (LTF's), die zowel optreden wanneer het gaat om radicalisme van religieuze aard als radicalisme dat te maken heeft met extreemrechtse of extreemlinkse groeperingen. Toen ik wat jonger was – dat is nog niet zo lang geleden – was het vooral extreemlinks dat terroristisch zeer actief was en ook daar moeten wij altijd beducht voor zijn.

Wij zijn dus bezig met de opvolging van die fenomenen, zowel op het vlak van de voorbereiding als van de opvolging. Het is tot uw aller verbazing – dat zeg ik dan vooral aan degenen die zouden denken dat wij extreemrechts niet ernstig genoeg nemen – dat, toen op een bepaald moment een lijst van geradicaliseerden in de gevangenis publiek werd, bleek dat daar ook een persoon van extreemrechts tussen stond en dat wij op dit ogenblik inderdaad 25 personen in onze gegevensbank hebben die van extreemrechts zijn en die op dezelfde manier worden opgevolgd als de personen van extreemlinks en als de religieuze extremisten.

Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor de ruime tijd die u mij hebt gegeven en ik zal met aandacht luisteren naar de replieken.

02.10 François De Smet (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse très complète.

Vous avez raison de souligner l'exercice de transparence accompli par la Sûreté de l'État à travers ce rapport. Tout est lié. À juste titre, vous vous plaignez que vos demandes budgétaires au moment des élections ou des négociations ne soient pas suffisamment suivies

Il est heureux que la Sûreté de l'État nous mette sérieusement en garde concernant notamment l'utilisation des réseaux et des nouvelles technologies, ou encore la coopération avec des universitaires étrangers. Nous avons tous souhaité la mondialisation mais beaucoup d'appareils bon marché proviennent de pays qui ne sont pas toujours des modèles de démocratie.

Mais il existe bel et bien un plan: le Plan R ou Plan d'action Radicalisme, qui a été élaboré, entre autres, par la Sûreté de l'État et qui est régulièrement actualisé. Les *task forces* locales ciblent le radicalisme religieux ou les groupements d'extrême droite ou d'extrême gauche.

Nous sommes donc très occupés par la préparation et la surveillance de ces phénomènes. Notre banque de données compte actuellement 25 individus d'extrême droite qui sont surveillés de la même manière que les individus d'extrême gauche ou les extrémistes religieux.

02.10 François De Smet (DéFI): Met recht en reden onderstreept u de inspanning van de Veiligheid van de Staat om in alle openheid te communiceren. De justitie, de gevangenen en de Veiligheid van de Staat zijn onderge-

d'effet. Malheureusement, du côté gouvernemental, des moyens manquent pour des organes régaliens comme la justice, les prisons ou la Sûreté de l'État. Une vraie transparence permettrait peut-être plus facilement de garantir de tels budgets.

J'aurais préféré obtenir de votre part quelques chiffres précis quant aux besoins devant être remplis financièrement pour la sécurité de l'État. Pour le reste, je vous remercie d'avoir dressé le panorama de notre protection.

02.11 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de minister, ik ben eigenlijk teleurgesteld. Ik had liever harde, concrete beloftes gehad voor meer middelen voor de Veiligheid van de Staat. Wij houden hier een Senaat in stand die heel veel meer kost dan de hele werking van de Veiligheid van de Staat. Dat is toch zeer opmerkelijk.

Ik ben teleurgesteld in de collega's van links. Links heeft toch altijd de pretentie een betere moraal te hebben dan rechts. Eigenlijk is het erger, links heeft een dubbele moraal. Als het gaat over geweld van Black Lives Matters, is dat omdat zij te weinig kansen hebben. Als het gaat over geweld van Antifa, minimaliseert men dat. Als het gaat over moslimextremisme zullen die mensen ongetwijfeld een slechte jeugd gehad hebben. Maar als het over extreemrechts gaat, schreeuwt men moord en brand.

Voor Vlaams Belang geen dubbele moraal. Iedere vorm van extremistisch geweld moet worden geobserveerd en aangepakt. Maar wij doen niet mee aan fake news en de perceptie die hier gecreëerd wordt. Vijftientig mensen van extreemrechts worden in het oog gehouden, maar bijna 2.000 moslimextremisten. Maar men doet hier alsof het grootste gevaar extreemrechts is. Dat is gewoon de waarheid geweld aandoen.

02.12 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour vos explications.

Je retiens notamment de votre exposé que les menaces n'ont jamais été aussi diversifiées et nombreuses qu'aujourd'hui. Il est vrai que, dans un certain nombre de cas, nous prenons les mesures qui sont nécessaires. Mais, dans une série d'autres cas, nous ne les prenons pas suffisamment. C'est ce cri d'alerte que lance la Sûreté de l'État aujourd'hui.

Monsieur le ministre, je vous demande de faire comme dans d'autres domaines, où votre gouvernement a pu agir avec l'appui d'une majorité de partis (police, blouses blanches, accueil des réfugiés,...). Je vous demande de mettre en place un budget additionnel urgent pour faire en sorte que la Sûreté de l'État fonctionne, protège nos libertés, notre démocratie et nous protège mieux contre certaines menaces.

On est là au cœur de nos libertés fondamentales. Notre démocratie est menacée, notamment par des menaces extérieures. Il est très important que nous puissions y répondre aujourd'hui et que nous

financierd. Als er volledige transparantie zou zijn, zouden we de gevraagde budgetten misschien kunnen toekennen. Ik had graag de exacte cijfers ontvangen over de noden die we moeten lenigen ten behoeve van de veiligheid van onze Staat.

02.11 Tom Van Grieken (VB): J'aurais préféré entendre des promesses concrètes à propos de moyens supplémentaires. Le Sénat a un coût supérieur à celui du fonctionnement intégral de la Sûreté de l'État. La gauche prétend toujours avoir de meilleures valeurs morales que la droite, mais la gauche a une double morale. Elle minimise les actes de violence commis par le mouvement *Black Lives Matter*, Antifa ou les extrémistes musulmans, mais pousse des hauts cris pour dénoncer le grave danger que représente l'extrême droite. Pour le Vlaams Belang, chaque forme de violence extrémiste doit être observée et combattue, mais nous nous distancions de la perception qui est créée dans cette Assemblée. À côté de ces 25 sympathisants d'extrême droite, près de 2 000 extrémistes musulmans sont sous surveillance!

02.12 Georges Dallemagne (cdH): Ik onthoud dat de dreiging nooit eerder zo divers en zo veelvuldig aanwezig was. Er worden maatregelen genomen, maar die volstaan niet altijd. De Veiligheid van de Staat luidt de alarmbel. In andere domeinen heeft uw regering actie kunnen ondernemen met de steun van een meerderheid van partijen. Ik vraag u om dezelfde weg te bewandelen en dringend bijkomende middelen uit te trekken zodat de Veiligheid van de Staat degelijk werk kan leveren, onze vrijheden en democratie kan beschermen en ons voor bepaalde dreigingen kan behoeden.

n'attendions pas la mise en place d'un prochain gouvernement pour vérifier si nous en avons effectivement les moyens. C'est au cœur des enjeux essentiels pour notre pays. Monsieur le ministre, je vous demande de venir avec un budget cohérent à ce sujet au Parlement.

02.13 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse et ces éclaircissements.

Il est clair que notre démocratie est menacée. Le signal d'alarme lancé aujourd'hui par les deux services est une répétition d'autres signaux qui ont été lancés à d'autres époques. Cette démocratie est menacée et, de plus en plus, l'extrême droite manifeste de façon décomplexée. Cela paraît dans la presse et risque d'être banalisé. Nous ne pouvons pas accepter cette banalisation. Dès lors, sur le plan politique, nous devons apporter une réponse concertée, forte en octroyant à ces services les moyens humains et techniques qu'ils réclament pour leur permettre de mieux combattre de façon déterminée et, si possible, irréversible, ces fléaux pour la démocratie.

02.14 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Nous nous rejoignons en soulignant et reconnaissant l'important travail de transparence qui a été effectué. Un autre élément est aussi que nos sécurités individuelles et collectives sont les fondements d'un bien vivre ensemble dans notre société. Sur ce point, nous nous rapprochons tout à fait.

Par contre, je ne tiendrai jamais des propos affirmant l'existence de hiérarchies dans les mesures de sécurité à prendre. Il importe de le souligner. Cependant, certaines spécificités en 2020 dans le terrorisme d'extrême droite devraient pouvoir être aussi évaluées et reconnues.

D'ailleurs, dans les propos tenus ce matin, cette phrase est très interpellante. On y précise que "des individus, militants d'extrême droite, fonctionnent dans un climat où l'extrémisme est toujours plus accepté, où le seuil est toujours plus bas en ce qui concerne l'expression des identités extrémistes". Cette dernière phrase nous questionne aussi sur notre rôle à nous, politiques, de ne pas véhiculer ce qui fait le nid de ce terreau terroriste.

02.15 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de minister, ook ik dank u.

Helaas is het antwoord weinig verrassend. Het lijkt alsof er een soort coronamoeheid in deze regering is geslopen. U zegt dat vorige legislatuur het budget met 20 % is toegenomen. Dat klopt. Met N-VA mee in het zadel. Wat u niet zegt, is dat in 2019 het budget opnieuw met 7 % is gedaald. N-VA eist meer budgetten: voor Defensie, voor de Veiligheid van de Staat, voor de politie, voor echte justitie. Dat is, wat ons betreft, een echte kerntaak, niet het uitdelen van gratis treintickets.

02.13 André Flahaut (PS): Onze democratie is bedreigd en extreemrechts doet zich openlijk gelden. We mogen niet aanvaarden dat het salonfähig wordt. De twee diensten slaken een noodkreet, en die is niet nieuw. De politiek moet een krachtig gezamenlijk antwoord bieden door deze diensten de nodige menselijke en technische middelen te geven, zodat ze die plaag voor de democratie efficiënt en zo mogelijk definitief kunnen bestrijden.

02.14 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Net als u erkennen wij dat er op het stuk van de transparantie lovenswaardig werk verricht werd en dat de individuele en de collectieve veiligheid de basis van een harmonieus samenleven vormen. Hoewel men geen rangorde mag opstellen van de verschillende bedreigingen van de veiligheid, moet men echter erkennen dat het extreemrechtse terrorisme bepaalde specifieke aspecten vertoont.

Vanochtend werd de zorgwekkende boodschap gebracht dat de extreemrechtse terroristen gedijen in een omgeving waarin extremisme steeds vaker aanvaard wordt en waar de tolerantiedrempel voor de uitdrukking van extreemrechts gedachtegoed steeds hoger ligt. Het is onze rol als politici om geen olie op het vuur van de terroristen te gooien.

02.15 Koen Metsu (N-VA): Ce gouvernement semble être gagné par une sorte de lassitude liée au coronavirus. Avec la N-VA, lors de la précédente législature, le budget de la Sûreté de l'État avait augmenté de 20 % mais en 2019, il est redescendu de 7 %. Mon groupe réclame un renforcement des moyens pour la Sûreté de l'État mais également pour la

Als mijn pleidooi hier vandaag niets heeft uitgehaald, stel ik voor dat u eens met hen op pad gaat. Ik ben ervan overtuigd dat als u in de straten van, bijvoorbeeld, Anderlecht ziet hoe het er echt aan toegaat, u dat dan wel wakker zal schudden. Onze parlementaire vragen en rapporten doen dat klaarblijkelijk niet meer.

Défense, la police et pour une véritable justice. Je propose que le ministre aille un jour se promener avec eux, à Anderlecht par exemple. Peut-être cela l'interpellerait-il, contrairement à nos questions parlementaires et nos rapports.

02.16 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoorden.

Voor onze partij is het heel duidelijk: elke vorm van geweld moet worden veroordeeld en streng worden aangepakt. Of het nu van extreemlinks is, van salafisten of van extreemrechts: in de grond zijn alle extremisten hetzelfde, zowel links, salafisten als rechts.

Mijnheer Van Grieken, het moet mij toch van het hart, hoe u op een duidelijke manier het extreemrechtse geweld onder de mat schuift, doet mij pijn. U minimaliseert dat. Ofwel zult u dat rapport niet lezen, ofwel moet u het nog lezen, ofwel wilt u het niet lezen. Dat zijn drie mogelijkheden. Ondertussen zit Schild & Vrienden wel in uw partij. Partijgenoten van u gaan op de thee bij een moordenaar als Assad in Syrië. Dat zijn de feiten. U voedt met uw partij het extreemrechtse geweld hier in België. Dat is wat u doet.

02.16 Tim Vandenput (Open Vld): Pour mon groupe, il convient de condamner et de combattre avec force toute forme de violence.

J'ai mal quand je vois la manière dont M. Van Grieken occulte la violence d'extrême droite. En attendant, Schild & Vriend a rejoint son parti et les membres du Vlaams Belang vont prendre le thé chez un criminel tel que Bachar el-Assad. Son parti fait le lit des violences d'extrême droite en Belgique.

De **voorzitter**: (...)

02.17 Tim Vandenput (Open Vld): (...) (*Applaus*)

De **voorzitter**: Mijnheer Vandenput, u moet altijd stoppen bij het applaus. (*Gelach*)

02.18 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de minister, de discussie over de budgetten alleen is niet de enige oplossing voor deze problematiek. De vraag is fundamenteeler. Hoe roepen wij de polarisering een halt toe? Justitie heeft daar een belangrijke taak in, maar ook alle schakels van de veiligheidsketen hebben hun taak. Zo vinden wij dat preventie in scholen, in de media, in familiaal verband, samen met het middenveld, daar een heel belangrijk luik van is.

Ik roep iedereen op, alle ministers die daarvoor bevoegd zijn, geen seconde meer te wachten en het discours van wederzijds respect voor democratische waarden uit te dragen en te verdedigen. Samenwerken is de sleutel. Allen in het bad, zou ik zeggen. Zo dienen wij het volk en onze democratie.

02.18 Bercy Slegers (CD&V): Le problème ne sera pas résolu en le ramenant à des discussions exclusivement budgétaires. Comment mettre un terme à la polarisation? Voilà la véritable question. Écoles, médias, parents et société civile ont également un rôle à jouer à cet égard. Tous les ministres compétents doivent diffuser et défendre nos valeurs démocratiques.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- Raoul Hedebouw à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La justice de classe en Belgique" (55000872P)
- Joris Vandenbroucke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les transactions pénales" (55000873P)
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'application de la transaction pénale élargie" (55000886P)

03 Samengevoegde vragen van

- Raoul Hedebouw aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over

"Klassenjustitie in België" (55000872P)

- **Joris Vandenbroucke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De minnelijke schikkingen" (55000873P)**

- **Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De toepassing van de verruimde minnelijke schikking" (55000886P)**

De **voorzitter**: Collega's, ik wil het volgende benadrukken, want ik volg ook de media.

Het is niet toegelaten om in de plenaire vergadering vragen te stellen over concrete cases of namen te noemen. Het gaat over de minnelijke schikking als instrument. De mensen die de media volgen, kunnen zich daar iets bij voorstellen. Hier in het halfroond is dat niet toegelaten. Dat is zo voorgeschreven door het Parlement. Ik heb dat ook meegedeeld aan de heren Hedebouw en Vandenbroucke en ik doe dat bij dezen ook aan de heer Van Hecke.

03.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, hoe is het mogelijk dat het in ons land nog altijd mogelijk is voor mensen met veel geld om gewoon een proces af te kopen? Hoe is dat nu mogelijk? Ik zal geen namen noemen, mijnheer de voorzitter, dat mag niet. Het zou kunnen dat ik het heb over een ex-CEO van een groot staatstelecombedrijf. Het zou kunnen dat ik het heb over iemand die 523.000 euro per jaar verdiende in dit telecombedrijf. Het zou kunnen dat ik het heb over een rijke textielfamilie die al dertig jaar lang in fraudezaken verwickeld is in België. Het is echter belangrijk om geen namen te noemen, mijnheer de voorzitter.

Laten we het hebben over het concept van de afkoopwet. Hoe is dat mogelijk? Hoe kan het dat iemand 100.000 euro op tafel legt om zijn proces af te kopen? Er is toch een verschil tussen diegenen die 100.000 euro op hun bankrekening hebben en de andere burgers die dat niet hebben? Die laatsten kunnen dus niet naar de rechter stappen en hun proces regelen.

Il n'y a plus d'égalité devant la justice, monsieur le ministre. Cette question pose un problème de fond: une famille riche du monde du textile donne 70 millions d'euros, mais celui qui n'a pas une telle somme ne peut pas racheter son procès. Il y a dix ans, un mec prend un muffin périmé dans une poubelle, la justice dit qu'il a volé et il écope de six mois de prison. Et cette famille hyper riche peut juste racheter son procès.

Monsieur le ministre, trouvez-vous normal qu'en Belgique, plus vous avez du fric, plus vous pouvez échapper à un procès? Ou bien trouvez-vous que tous les citoyens doivent être égaux devant la justice?

03.02 Joris Vandenbroucke (sp.a): Mijnheer de minister, sinds 1984 al bestaat in ons land de mogelijkheid om aan vervolging te ontsnappen meestal na een financieel misdrijf door een geldsom op tafel te leggen. Ik heb het dan natuurlijk over de afkoopwet, want dat is wat de wet mogelijk maakt. Men kan zijn straf afkopen.

Uit recente krantenberichten blijkt dat daar nog altijd duchtig gebruik van wordt gemaakt. Er is het voorbeeld van een bekende ondernemersfamilie die al een tijdje in grootschalige fraudezaken verwickeld is, die al eens 50 miljoen euro op tafel heeft gelegd en nu

Le **président**: Personne ne doit oublier qu'il est interdit dans cet hémicycle de mentionner des cas concrets ou des noms. Les questions doivent porter sur la transaction pénale en tant qu'instrument de droit.

03.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Comment accepter qu'aujourd'hui encore, en Belgique, des personnes fortunées puissent racheter leur procès? Je ne peux pas citer de nom, mais il est possible que je fasse allusion à une ancienne CEO d'une grande entreprise de télécommunications ou à une riche famille du secteur textile qui fraude depuis 30 ans. Comment sommes-nous arrivés à élaborer ce concept injuste de la "transaction pénale"?

Er is geen sprake meer van gelijkheid voor de justitie! Een rijke textielfamilie kan haar proces afkopen, maar wie geen geld heeft en een muffin steelt, vliegt de nor in.

Is het normaal dat iemand die geld heeft, in België aan een proces kan ontsnappen? Of bent u dan toch van mening dat iedereen gelijk moet zijn voor de justitie?

03.02 Joris Vandenbroucke (sp.a): La loi de 1984 sur la transaction pénale permet d'échapper à des poursuites pour délit financier en mettant de l'argent sur la table. La presse a récemment relayé à quel point ce rachat de virginité judiciaire était populaire. Une famille d'entrepreneurs avait déjà, par le passé,

opnieuw 70 miljoen euro op tafel legt, om te vermijden dat ze voor de rechter moeten komen en een straf krijgen.

Ik zal het niet hebben over een specifieke zaak, u mag dat ook niet doen, maar er zijn zo heel veel voorbeelden te geven. Die hebben allemaal iets gemeen met elkaar. Het gaat meestal over grootschalige, zware fraude, frauduleuze praktijken waarop soms gevangenisstraffen van wel 20 jaar staan. Die fraudeurs komen daar mee weg door miljoenen euro's te betalen om te vermijden dat ze worden gestraft.

Collega's, die afkoopwet is pure klassenjustitie. Alleen valsspelers die het zich kunnen permitteren, komen weg met hun frauduleuze praktijken. Dat is toch totaal onrechtvaardig. Wie vals speelt, moet voor de rechter gebracht en gestraft worden, ongeacht de dikte van zijn portemonnee.

Voor de sp.a is het dan ook heel duidelijk dat de afkoopwet moet worden afgeschaft.

Mijnheer de minister, bent u het met mij eens dat de afkoopwet moet verdwijnen?

03.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, "Achtien maanden cel voor winkeldief die koekjes in de winkel opat", "Celstraf voor hongerige dief die tongfilet steelt", "Effectieve straf voor diefstal van USB-sticks", "Straf met uitstel voor tieners die pistachenoten stelen", "Diefstal van maïs kost bejaarde drie maanden met uitstel", "Man riskeert celstraf voor diefstal schroevendraaier van 3 euro", "Maand cel voor diefstal Cara Pils", het ging om twee blikjes. Die titels hebben wij de jongste jaren kunnen lezen in de kranten. Wij lazen ook andere dingen, die ik niet volledig mag citeren, over de gewezen CEO van een overheidsbedrijf die vervolging afkoopt voor 107.000 euro. Een tapijtenfamilie schikt voor een recordbedrag van 70 miljoen euro.

Mijnheer de minister, voelt u zich daar gemakkelijk bij als u die voorbeelden hoort?

Wie rijk is, wie machtig is, wie een hoge positie bekleedt, wie een rijke sporter is en bijvoorbeeld in Monaco woont, hoeft niet voor de rechter te verschijnen en kan zijn zaak afkopen. Wie echter twee blikjes Cara Pils of een tongfilet steelt, moet voor de strafrechter verschijnen en krijgt soms effectieve geldboetes opgelegd.

Mijnheer de minister, collega's, dat is klassenjustitie. Van wie beweert dat het geen klassenjustitie is, hoor ik graag de tegenargumenten.

Mijnheer de minister, om die reden hebben veel mensen geen vertrouwen in Justitie. Daarom ook is er bij de bevolking een heel breed draagvlak ontstaan om de afkoopwet af te schaffen. Dat moet stoppen.

Mijnheer de minister, ik heb slechts een vraag voor u. Vindt u de voorbeelden die ik heb aangegeven rechtvaardige uitspraken?

allongé 50 millions d'euros, et elle va à présent déboursier 70 millions supplémentaires. Tous les dossiers concernés ont en commun de porter sur des fraudes de grande ampleur, qui s'assortiraient de lourdes peines de prison. Que les fraudeurs puissent s'y soustraire relève de la justice de classes pure et simple. Les tricheurs doivent être traduits devant un juge, quelle que soit l'épaisseur de leur portefeuille. Le ministre estime-t-il, comme mon groupe, que la loi sur la transaction pénale doit disparaître?

03.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Les petits délinquants se voient régulièrement infliger des peines de prison, effectives ou non: dix-huit mois de prison pour un voleur de biscuits, une peine de prison pour un voleur affamé qui a volé un filet de sole, une peine effective pour le vol de clefs USB, une peine avec sursis pour des adolescents qui ont volé des pistaches, trois mois avec sursis pour le vol de maïs, un mois de prison pour le vol de deux canettes de Cara Pils, etc. D'autre part, une famille de fabricants de tapis et un ancien CEO d'une entreprise publique peuvent acheter leur impunité au moyen de montants énormes. Le ministre se sent-il confortable par rapport à cette situation? Je suis intéressé d'entendre les arguments de ceux qui estiment qu'il ne s'agit pas d'une justice de classe. C'est l'une des raisons pour lesquelles nos concitoyens n'ont plus confiance dans la Justice et pour lesquelles il existe une large assise en faveur de la suppression de la loi relative à la transaction pénale. Le ministre estime-t-il que les jugements évoqués sont équitables?

03.04 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren,

03.04 Koen Geens, ministre: Je

ik verontschuldig mij omdat ik op de vragen die u mij zo onomwonden stelt niet altijd kan antwoorden. Als u mij vraagt of een rechterlijke uitspraak rechtvaardig is, dan mag ik daarop uiteraard niet antwoorden. U vraagt mij of ik voor de afschaffing van de afkoopwetten. Ik heb ze nog niet gelezen, maar er schijnt een nota te zijn van uw voorzitter. Als dat daarin staat, dan zal daarover zeker moeten worden gesproken bij de regeringsonderhandelingen.

Ik kan alleen maar zeggen dat wij bij de vorige regeringsonderhandelingen en tijdens de vorige legislatuur deze wet hebben aangepast aan de opmerkingen van het Grondwettelijk Hof. De gerechtelijke middens waren immers bijzonder sterk vragende partij om haar te bewaren omdat zij heel dikwijls met een gebrek aan bewijs en met een overschreden redelijke termijn worden geconfronteerd, waardoor het niet mogelijk is om in het bijzonder zware financiële misdrijven op de correcte manier te bestraffen. Straffeloosheid is in die sector ook een probleem.

Ensuite, lorsqu'on parle d'État de droit et d'absence de textes soumis au juge, je dois quand même vous dire que la version de l'article 216bis que ce Parlement a approuvée le 18 mars 2018 prévoit exactement que chaque proposition de transaction entre le parquet, d'une part, et le suspect, l'inculpé, d'autre part, doit être soumise au juge pour qu'il l'homologue.

Par conséquent, il est erroné de prétendre que cette méthode participe d'une justice de classes, qui est soustraite au juge. Au contraire, ce dernier doit homologuer et vérifier si la transaction est légale et proportionnelle au délit commis, précisément pour maintenir l'équilibre entre les faits et la peine – en l'espèce, la transaction. En effet, monsieur Van Hecke, vous avez apparemment voulu indiquer que certaines peines pour des faits légers étaient disproportionnées. En tout cas, c'est ce que j'ai compris de votre discours.

Beste collega's, het zal voor de politiek altijd moeilijk zijn om met dit soort wetten akkoord te gaan en het is dus niet zo moeilijk om hier tegen in te gaan met het soort argumenten dat u gebruikt hebt. Hoewel ik dat ook zou kunnen doen, zal ik daar mijn toevlucht niet toe nemen want we moeten dit debat op een correcte manier voeren.

Deze mensen worden op die manier behoorlijk zwaar gepakt in hun portemonnee. Iedereen heeft hier de mond vol van alternatieve bestraffing, zij het niet allemaal in dezelfde mate. Als u echter een parketmagistraat die dit soort feiten vervolgt zou ondervragen, dan zou hij volgens mij zeggen dat dit de manier van bestraffing is waarmee men voor bepaalde feiten recht kan laten geschieden. Ik denk dat hij dat zou zeggen maar ik wil mij uiteraard zijn gedachten niet toe-eigenen. Nogmaals, ik sta open voor het debat over een eventuele afschaffing van die wet.

Wat de zaken betreft waarnaar u niet mocht verwijzen, daar zal ik ook niet met naam naar verwijzen. Ik wil u echter wel zeggen dat de belangrijke zaak waarvan er vandaag sprake was in de pers nog het

ne peux pas répondre à la question de savoir si je trouve certaines décisions judiciaires équitables.

La question de l'abrogation de la loi dite "de rachat" pourra être examinée lors des négociations gouvernementales. Durant la précédente législature, cette loi a été adaptée en fonction des remarques de la Cour constitutionnelle. Le milieu judiciaire voulait absolument maintenir cette loi parce qu'il est souvent confronté à un manque de preuves et au dépassement du délai raisonnable. Dans pareil cas, il n'est pas possible de sanctionner correctement les délits financiers graves et l'impunité n'est pas ce que nous appelons de nos vœux.

Artikel 216bis, dat in maart 2018 aangenomen werd, bepaalt dat elk voorstel voor een minnelijke schikking tussen het parket en de verdachte aan de rechter moet worden overgelegd. Men kan dus niet spreken van een aan de rechter onttrokken 'klassenjustitie'. De rechter moet nagaan of de minnelijke schikking wettig is en in verhouding staat tot het delict. Mijnheer Van Hecke, u hebt gesteld dat bepaalde straffen voor lichte feiten buiten proportie zijn.

Le monde politique n'acceptera jamais de gaieté de cœur des lois de ce type. Il est facile de tacler la loi à l'aide des arguments développés dans la question et j'aurais pu le faire également. Je m'y refuse, car le débat doit être mené correctement.

La transaction allège sensiblement le portefeuille des intéressés et un magistrat du parquet qui gère les poursuites dans ce type de dossier dirait qu'appliquer la loi sur la transaction pénale est souvent la meilleure façon de rendre la justice.

À titre personnel, je suis ouvert à

voorwerp uitmaakt van besprekingen. De procureur-generaal heeft mij gezegd dat er daarover nog niets is beslist. Ik ben hierover zo transparant als ik kan. De andere zaak, die beweerdelijk te maken had met een geval van misbruik van voorkennis, is op dit ogenblik voor de rechter besproken. Naar alle waarschijnlijkheid valt de beslissing op 15 juli. Tot daar de gegevens die ik u mocht meedelen.

03.05 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, est-il normal que quelqu'un qui a 100 000 balles sur un compte en banque puisse racheter son procès, même s'il est ex-CEO d'une grande entreprise comme Proximus? C'est ça, la question que je vous ai posée. C'est cela, le point qui vous est posé comme question.

Parce que d'autres citoyens n'ont pas les 100 000 balles pour payer. C'est le problème. Ce sont toujours les mêmes qui peuvent racheter leur procès! Ce n'est pas au hasard qu'on peut racheter. Non, il faut avoir de la thune pour cela!

HSBC, Omega Diamonds, toutes ces entreprises... Dans tous ces cas-là, c'est parce que les gens ont du fric qu'ils peuvent racheter leur procès. Et ça, c'est la preuve que c'est une justice de classes. Ceux qui n'ont pas l'argent ne peuvent pas racheter. Ils ne peuvent pas débarquer devant le juge pour dire: "Écoutez, 107 000 euros, et on n'en parle plus!"

C'est cela, le problème dans votre système. La directive que vous avez donnée, la directive du Collège des procureurs généraux, dit explicitement que pour les gens qui n'ont pas beaucoup d'argent, vous ne préconisez pas de transaction pénale, et directement des peines.

Quand il y a du pognon, on négocie les transactions. Quand il n'y a pas de pognon, on ne le fait pas. Et ça, monsieur le ministre, cela va créer une méfiance totale, à juste titre, de toute la population, de tous les travailleurs, de tous les gens qui n'ont pas 107 000 euros à dépenser comme cela. Cette méfiance est justifiée. (...)

Le **président**: Monsieur Hedebouw, votre temps de parole est écoulé.

03.06 Joris Vandenbroucke (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het is heel goed dat u hebt geantwoord dat u openstaat voor een debat over de afschaffing van de afkoopwet. Wij moeten het daar inderdaad over hebben.

Collega's, onderschat immers niet de verontwaardiging van de mensen. Wij beleven momenteel de zwaarste economische crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Wij besteden massaal belastinggeld in onze economie, in onze bedrijven en in onze mensen, om ervoor te zorgen dat het land vooruit kan. Er hangt dus een zware factuur boven ons hoofd, die zal moeten worden gelicht. Dat zal enkel en alleen gaan als iedereen zijn deel doet. Wij kunnen dus niet langer aanvaarden dat grote fiscale fraudeurs hun straf zouden ontlopen door geld op tafel te leggen.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw openheid. Ik neem aan dat wij het debat snel genoeg zullen voeren.

un débat portant sur la suppression de cette loi. La décision finale n'est pas encore tombée dans les affaires actuellement étalées dans la presse.

03.05 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Is het normaal dat iemand die 100.000 euro achter de hand heeft, zijn proces kan afkopen, ook al betreft het de voormalige CEO van Proximus? Voor bedrijven zoals HSBC of Omega Diamonds is dit peanuts, andere burgers kunnen zo'n som geld niet op tafel leggen. Dit is dus een puur staaltje van klassenjustitie!

De richtlijn van het College van procureurs-generaal stelt dat u voor mensen die niet veel geld hebben geen minnelijke schikking in strafzaken voorstaat, maar wel straffen. Dat schept wantrouwen bij de bevolking en de werknemers.

03.06 Joris Vandenbroucke (sp.a): Je me félicite d'entendre que le ministre est ouvert à un débat sur la suppression de cette loi, car il ne faut pas sous-estimer l'indignation des citoyens.

Nous connaissons la crise économique la plus grave depuis la Seconde Guerre mondiale. Nous ne pourrions régler la facture qui en découle que si chacun contribue à l'effort. Nous ne pouvons plus accepter que les grands acteurs de la fraude fiscale échappent à leur peine en alignant des billets.

03.07 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uw antwoorden zijn ongeveer gekend.

Er is, ten eerste, het argument dat de betrokkenen diep in hun zakken moeten tasten en veel moeten betalen. Echter, 100.000 euro betalen is 3 % voor wie potentieel een jaarloon van drie miljoen euro zou hebben. Dat is zakgeld op dat niveau.

Ten tweede, wij weten dat de procedures lang duren. Dat is al tien jaar het geval. Er is in de Kamer een onderzoekscommissie geweest, die heeft aangetoond waar alle mankementen liggen. Vele aanbevelingen zijn ook niet uitgevoerd.

Mijnheer de minister, ik zou voor het volgende willen pleiten. In plaats dat Justitie eieren voor haar geld kiest en vlug incasseert om toch maar geen zwaar en lang proces te moeten voeren, zou zij beter investeren in een echt topteam van speurders, in mensen en in knowhow. Zaken van zware fiscale fraude zijn immers zware zaken, waartegen wij met heel zware wapens moeten vechten. Daarin moeten wij investeren, wat op termijn veel geld zal opbrengen.

Daarvoor pleit ik. Schaf die afkoopwet dan ook af.

03.07 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Le ministre utilise l'argument selon lequel les intéressés doivent déboursier des sommes très importantes, mais pour quiconque touche un salaire annuel de 3 millions d'euros, 100 000 euros ne représentent qu'un peu d'argent de poche.

Les procédures sont longues. Une commission d'enquête a mis le doigt sur les lacunes, mais de nombreuses recommandations n'ont pas été mises en œuvre.

Au lieu d'encaisser rapidement quelque argent pour éviter un long et difficile procès, la Justice serait mieux inspirée d'investir dans une véritable équipe d'enquêteurs de haut niveau et dans du savoir-faire. Nous devons disposer d'armes très lourdes pour lutter contre la fraude fiscale grave. De tels investissements rapporteront des sommes importantes à terme. Supprimez cette loi sur la transaction pénale.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Samengevoegde vragen van

- **Wouter Raskin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het bevriezen van de trajectcontroles door de parketten" (55000888P)**

- **Maxime Prévot aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verzoek om de ingebruikneming van de trajectcontroles uit te stellen" (55000889P)**

04 Questions jointes de

- **Wouter Raskin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le gel des contrôles de trajet par les parquets" (55000888P)**

- **Maxime Prévot à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La demande de retarder la mise en service des radars-tronçons" (55000889P)**

04.01 Wouter Raskin (N-VA): Mijnheer de minister, ik verslikte mij vanochtend in mijn koffie – en ik denk dat ik niet alleen was – toen ik het nieuws las dat het College van procureurs-generaal in Namen stelling innam om zeven trajectcontroles van de federale politie op Waals grondgebied niet in dienst te laten treden, door simpelweg de weigering om het voorliggende protocolakkoord te ondertekenen.

Mijn klomp brak toch wel een beetje. Ik weet immers van onze lokale bestuurders hoe tergend traag de homologatieprocedure is. Het kost bloed, zweet en tranen vooraleer zo'n trajectcontrole opgestart kan worden. En dan pleit iemand met autoriteit op het publieke forum ervoor om minder te flitsen.

04.01 Wouter Raskin (N-VA): Alors que nul n'ignore la lenteur incroyable de la procédure d'homologation, le Collège des procureurs généraux bloque la mise en service de sept radars tronçon de la police fédérale sur le territoire wallon.

Ce qui importe dans ce dossier, ce ne sont pas les raisons de cette décision, mais les statistiques: le nombre de morts sur les routes

Wat ook de reden is voor de uitspraak, die doet eigenlijk niet ter zake. Het enige wat ter zake doet, zijn de cijfers: het aantal verkeersdoden op de Belgische wegen is jarenlang gedaald, maar sinds 2019 – wij mogen daar niet fier op zijn – stijgt het aantal opnieuw.

Het is ook mijn diepe overtuiging dat er vaak een mentaliteitsprobleem aan de grondslag ligt van roekeloos gedrag in het verkeer. Als wij in de commissie voor Mobiliteit – ik kijk naar de heer Vandenbroucke – over verkeersveiligheid discussiëren, zijn wij het zeker niet altijd over alles eens, maar wij zijn het er meestal wel over eens dat een verhoogde pakkans in veel dossiers een van de sleutels is voor veiliger verkeer. En dan komt er dat pleidooi voor, minstens indirect, straffeloosheid.

Ik besef dat de parketten een stuk autonomie hebben, maar met die uitspraak wordt politiek beleid op zijn minst gehypothekeerd.

Mijnheer de minister, hebt u ook vragen bij die uitspraak? Bent u bereid om de parketten hierop aan te spreken?

04.02 Maxime Prévot (cdH): Monsieur le ministre, la question pourrait paraître anecdotique ou accessoire. Pourtant, elle met en exergue une difficulté structurelle plus importante du département de la Justice et son sous-financement.

La semaine dernière, c'était le monde des juges de la jeunesse qui tirait un signal d'alarme en rappelant que, faute de moyens et de places disponibles, ils allaient relaxer les jeunes délinquants qui leur étaient présentés. Ils ont mis cela en application depuis le début de cette semaine.

Je ne vous parle même pas des tribunaux des entreprises, pour lesquels je formule aussi un grand nombre d'inquiétudes à la lumière des faillites qui s'annoncent et des difficultés qui vont devoir être gérées avec le monde des entreprises dans les semaines et les mois à venir, et où on peut espérer qu'il y aura effectivement de l'efficacité dans la gestion.

Aujourd'hui, c'est en matière de sécurité routière que nous revenons vers vous, avec des procureurs du Roi qui, aux quatre coins du territoire, refusent de favoriser l'éclosion d'une série de radars. Quand j'étais moi-même ministre wallon en charge de cette matière notamment, j'avais voulu aussi multiplier ces outils qui n'ont, rappelons-le, pas pour objet de réprimer les citoyens pour renflouer les caisses de l'État. Ces différents radars sont à chaque fois annoncés et celui qui veut se comporter correctement ne sera jamais sanctionné. C'est au contraire une manière de sanctionner ceux qui ne respectent pas la règle et mettent leur vie mais surtout, plus grave encore, celle des autres en danger.

Nous avons pu, à la suite de la mobilisation des parquets, transformer une partie des infractions en amendes administratives régionales parce qu'on ne peut pas laisser un sentiment d'impunité s'installer. Comment convaincre les gens de cesser de se comporter comme des chauffards mettant la vie d'autrui en danger si, dans le même temps, à chaque fois qu'ils commettent des infractions, y

belges a diminué pendant des années, mais il est reparti à la hausse depuis 2019. Une conduite dangereuse est souvent la conséquence d'un problème de mentalité. L'une des clés pour accroître la sécurité sur les routes est d'augmenter les risques d'être pris en infraction.

Les parquets disposent d'une certaine autonomie, mais cette décision hypothèque pour le moins la politique en matière de sécurité routière. C'est un plaidoyer, au moins indirect, en faveur de l'impunité.

Le ministre est-il lui aussi interpellé par cette décision? Est-il prêt à en parler avec les parquets?

04.02 Maxime Prévot (cdH): De onderfinanciering van Justitie blijft zorgwekkend. Vorige week zeiden de jeugdrechters dat ze wegens het gebrek aan middelen en beschikbare plaatsen jeugdige delinquenten zouden vrijlaten. We kunnen ons ook al voorstellen dat er veel werk afkomt op de ondernemingsrechtbanken als die de vele verwachte faillissementen ingevolge de gezondheidscrisis moeten behandelen. Vandaag weigeren de procureurs des Konings om hun steun te verlenen voor de plaatsing van radars, die nochtans nuttig zijn in de strijd tegen wegpiraten.

Hoe kunnen we de mensen dan overtuigen dat ze hun gedrag moeten veranderen als verkeers-overtredingen niet eens worden beteugeld? Op welke manier zult u gevolg geven aan deze oproep van de parketten? Hoe zal u ervoor zorgen dat ze over de middelen beschikken om het leven van onze medeburgers te beschermen?

compris importantes, ils ne sont pas poursuivis?

Monsieur le ministre, quelles suites entendez-vous réserver à cet appel des parquets? Peut-on espérer qu'ils disposeront des moyens utiles pour garantir la sécurité et donc la vie des concitoyens?

04.03 **Minister Koen Geens:** Mijnheer de voorzitter, eerst het goede nieuws: in 2019 verwerkte Justitie 4,8 miljoen verkeersdossiers. Dat is een stijging van meer dan 500.000 dossiers op een jaar tijd. Sinds de opstart van het Crossborderproject kon de overheid rekenen op meer dan 150 miljoen euro inkomsten per jaar en op het ogenblik wordt 93 % van de verkeersboeten elektronisch geïnd, dus er is hoop. Dat betekent in 2019 496 miljoen euro, waarvan meer dan 60 miljoen euro voor het Waals Gewest.

Door de uitbreiding van het aantal vaststellingen, flitspalen en traject-controles, onder andere door de Gewesten, verhoogt de werklast van de parketten. Het is die problematiek, die thans aan de orde is en waarover de procureur van Namen verklaringen heeft afgelegd. Op vraag van de procureur-generaal de la Serna van Mons, die portefeuillehouder is van de verkeerscriminaliteit, is er volgende maandag 6 juli een overleg met Valérie De Bue, ministre de la Sécurité routière.

04.03 **Koen Geens,** ministre: Je commencerai par une bonne nouvelle: en 2019, la Justice a traité 4,8 millions de dossiers de roulage, soit une augmentation de plus de 500 000 sur un an. Depuis le lancement du projet *Cross-border*, l'État a pu compter sur plus de 150 millions d'euros de recettes supplémentaires par an et à l'heure actuelle, 93 % des amendes sont réglées par voie électronique. Ces amendes représentaient en 2019 un montant de 496 millions d'euros, dont plus de 60 millions d'euros pour la Région wallonne.

Le fait que les régions, notamment, ont multiplié le nombre de constats, de radars automatiques et de contrôles par radars tronçon alourdit la charge de travail des parquets. Le procureur de Namur a fait des déclarations à ce sujet. À la demande du procureur général de Mons, M. de la Serna, qui est chargé du portefeuille de la criminalité routière, une concertation aura lieu le 6 juillet avec la ministre De Bue.

Une bonne coordination entre les parquets, les services de police et les autorités régionales est effectivement prévue dans la "loi caméras" parce que le législateur estime que c'est important pour le fonctionnement intégré de la chaîne pénale. Depuis quelques années, je mets tout en œuvre, par le biais de mon département, pour doter la justice d'un système efficient de règlement des amendes, que j'appelle le système *crossborder*. Ce système traite sans difficulté un nombre énorme d'amendes mais, outre de petites infractions, ces appareils constatent également beaucoup d'infractions plus graves qui nécessitent dès lors une réponse appropriée de la part de nos parquets et juridictions.

Nous sommes convaincus que la coordination et la concertation nécessaires entre la justice et les autorités régionales permettront rapidement une bonne collaboration efficiente. C'est en ce sens qu'il convient d'entendre la lettre du Collège des procureurs généraux du 23 juin 2020 adressée à la ministre wallonne, Mme De Bue. Vous pouvez être sûrs que de mon côté, et pour autant que possible, je contribuerai à cette bonne coopération pour que les choses aillent dans le sens que la justice préférerait.

De camerawet voorziet in een goede samenwerking tussen de parketten, de politiediensten en de gewestelijke overheden. Sinds enkele jaren stel ik alles in het werk om de justitie te voorzien van een efficiënt systeem voor de afhandeling van de geldboetes (Crossborder), waarmee een aanzienlijk aantal geldboetes afgehandeld kan worden, maar waardoor ook veel ernstigere misdrijven vastgesteld kunnen worden, die een reactie vergen van onze parketten en rechts-colleges.

Dankzij de afstemming en het overleg tussen de justitie en de gewestelijke overheden wordt een

efficiënte samenwerking weldra mogelijk. De brief van het College van procureurs-generaal aan mevrouw De Bue moet in die zin opgevat worden. Ik zal ervoor ijveren dat de zaken in de door de justitie gewenste richting evolueren.

04.04 Wouter Raskin (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord.

Voor de duidelijkheid, het gaat hier niet over de centen, over het geld dat geïnd wordt, het gaat hier over mensenlevens, over verkeersveiligheid. Nogmaals, de parketten hebben deels eigen autonomie. Zij worden ook geconfronteerd met eigen realiteit. U hebt ernaar verwezen. Maar zij staan wel ten dienste van de samenleving. Leden van het parket zijn geen rechters die totaal onafhankelijk recht spreken. Zij vallen rechtstreeks onder uw gezag. U hebt daar impact op. Ik meen dat u met hen moet spreken. U spreekt ook met mensen die familieleden hebben verloren door een verkeersongeval, en achterblijven. U kent ook de drama's.

Laten wij wat de verkeersveiligheid betreft geen enkel verkeerd signaal tolereren, mijnheer de minister. Dat iemand met autoriteit, zeker in het zuiden van het land, die op geen enkel moment verantwoording aan de kiezer moet afleggen, zo'n statement maakt dat politieke keuzes hypothekeert en dat eigenlijk straffeloosheid toestaat, daar heb ik echt een probleem mee.

04.04 Wouter Raskin (N-VA): Il ne s'agit pas de l'argent encaissé mais de vies humaines et de sécurité routière.

Les parquets ont une certaine autonomie mais ils sont au service de la société. Ce ne sont pas des juges qui statuent en toute indépendance. Ils relèvent directement du pouvoir ministériel. Le ministre exerce une influence sur eux et doit dialoguer avec eux. Il a également des contacts avec des personnes qui ont perdu des membres de leur famille dans un accident de la route; il connaît les drames vécus.

En matière de sécurité routière, nous ne pouvons tolérer aucun mauvais signal. Qu'une personne ayant autorité, spécifiquement dans le sud du pays, et ne devant à aucun moment rendre des comptes à l'électeur, fasse une telle déclaration me pose un réel problème.

04.05 Maxime Prévot (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie des éléments que vous avez portés à notre connaissance.

J'imagine bien qu'avec vos équipes, vous allez faire le nécessaire pour garantir un suivi effectif. Comme mandataires de terrain, dans la diversité de nos fonctions, il nous est difficile de répondre à cette demande des citoyens en faveur d'une plus grande sécurité et de constater en parallèle que le monde de la justice tire le frein à main. En effet, il nous informe que, dans certains parquets, 70 % des PV d'infraction ne sont non seulement pas poursuivis, mais ne sont même pas parcourus. Il en ressort un inacceptable sentiment d'impunité de mauvais aloi.

Dès lors, l'informatisation du mécanisme que vous avez souligné constitue en effet un plus, mais il doit s'amplifier. Et puis, soyons créatifs dans la manière de collaborer entre niveaux de pouvoir! À l'avenir, nous pourrions concevoir des pouvoirs locaux et des zones de police qui financeraient l'installation des radars et en conserveraient la recette le temps d'amortir l'investissement initial. Cette méthode répondrait à l'attente des citoyens qui demandent plus de

04.05 Maxime Prévot (cdH): Voor ons als mandatarissen is het niet evident om aan de ene kant tegemoet te komen aan de vraag van de burgers om de veiligheid te verbeteren en aan de andere kant te moeten vaststellen dat op sommige parketten 70 % van de pv's van overtreding zelfs niet doorgenomen wordt. Dat doet een gevoel van straffeloosheid ontstaan dat we niet mogen dulden.

De digitalisering is positief, maar moet nog uitgebreid worden. We moeten creativiteit aan de dag leggen in de samenwerking tussen beleidsniveaus: de lokale overheden of de politiezones zouden de installatie van flitsers kunnen

sécurité routière dans leur village et leur quartier. De surcroît, cela ne fera pas de tort aux finances de l'État.

financieren en de opbrengsten daarvan behouden totdat de initiële investering afgeschreven is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Eliane Tillieux à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les droits sexuels et reproductifs post-COVID-19 dans les pays partenaires" (55000890P)

05 Vraag van Eliane Tillieux aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De seksuele en reproductieve rechten in de partnerlanden na de corona-epidemie" (55000890P)

05.01 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, partout dans le monde, des forces conservatrices mènent un combat acharné contre l'émancipation des femmes, contre les droits sexuels et reproductifs, contre le droit des femmes à disposer de leur corps. La crise mondiale du COVID-19 risque encore largement d'amplifier cette situation. Or, les représentants de 59 pays ont publié une déclaration appelant les gouvernements à protéger les droits liés à la santé sexuelle, notamment les droits reproductifs, et à promouvoir l'égalité des sexes dans leur réponse à la crise sanitaire.

Je suis heureuse que notre pays, par votre signature, se soit joint à la déclaration. Vous savez cependant qu'à l'ordre du jour de notre séance, nous avons un texte important sur l'interruption volontaire de grossesse. Il y a eu des mois de débats, une quinzaine de réunions de commission, des experts ont été entendus, le Conseil d'État a été saisi deux fois. Le chef de groupe du CD&V nous annonce que son parti fera usage de toutes les dispositions du Règlement pour protéger les droits de la minorité parlementaire. Monsieur le ministre, nous demandons ici et aujourd'hui non pas de protéger le CD&V, le Vlaams Belang ou le cdH mais bien de protéger le droit des femmes et surtout de ne pas céder au chantage.

Alors que nous vivons une crise sanitaire sans précédent, une crise économique, une crise sociale, on a besoin de mesures fortes qui doivent être prises pour les citoyens pour une meilleure relance. À ce moment-là, que fait-on? Le droit des femmes va servir de monnaie d'échange pour tenter de former un gouvernement. Je dis non. Je trouve que c'est honteux. On ne se taille pas un costume sur le droit des femmes.

Monsieur le ministre, dans le contexte international lié à la pandémie de COVID-19, quels sont vos engagements pour renforcer les efforts de notre pays en matière de droits sexuels et reproductifs à l'étranger comme en Belgique? Je sais que vous êtes du côté de ceux qui défendent l'émancipation des droits de femmes. Je sais que vous êtes de notre côté pour améliorer les conditions de l'interruption (...)

05.01 Eliane Tillieux (PS): Overal ter wereld voeren conservatieve krachten strijd tegen de vrouwen-emancipatie. Vertegenwoordigers van 59 landen hebben een verklaring gepubliceerd waarin ze de regeringen ertoe oproepen de rechten inzake seksuele gezondheid te beschermen en in hun reactie op de gezondheidscrisis de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen. Het verheugt me dat u namens ons land die verklaring ondertekend hebt.

Op de agenda van onze vergadering staat er echter een belangrijke tekst over de vrijwillige zwangerschapsafbreking (abortus) en de CD&V-fractievoorzitter kondigt aan dat zijn partij alle bepalingen uit het Reglement zal aanwenden om de rechten van de parlementaire minderheid te beschermen. Het zijn echter niet de CD&V, het Vlaams Belang, de N-VA en het cdH die beschermd moeten worden, maar de rechten van de vrouw! In deze ongekende crisis, waarin er sterke maatregelen nodig zijn, zullen de vrouwenrechten gebruikt worden als pasmunt om te trachten een regering te vormen. Dat is een schande!

Welke verbintenissen gaat u aan om de inspanningen van ons land op het vlak van seksuele en reproductieve rechten in het buitenland en in België te versterken? Ik weet dat u aan onze kant staat om de voorwaarden voor abortus te verbeteren.

05.02 Alexander De Croo, ministre: Madame Tillieux, vous

05.02 Minister Alexander De

comprendrez que le travail parlementaire est séparé de la position du gouvernement. Je ne vais pas m'exprimer sur les travaux de cet après-midi. Vous connaissez probablement mon opinion à ce sujet.

Comme vous l'avez dit, la pandémie nous affecte tous mais touche certains d'une manière disproportionnée. On constate en effet que les plus vulnérables sont les plus touchés. Or, dans les pays en développement, l'accès aux services en matière de santé et de droits sexuels et reproductifs se réduit parfois de 80 %. Nous allons clairement veiller à ce que les progrès accomplis les décennies passées ne se perdent pas. En outre, on ne pourrait jamais accepter que cette pandémie donne à certaines voix conservatrices l'opportunité de mettre en cause tous ces progrès.

Vous avez évoqué la lettre à laquelle j'ai souscrit avec trente-six collègues, voici quelques mois. Nous sommes actuellement soixante pays à l'avoir signée. Cela confirme clairement la position suivie par notre pays depuis de nombreuses années ainsi que ma politique à cet égard.

Le financement par la Belgique d'instances spécifiques, telles que la FNUAP (Fonds des Nations Unies pour la population), la Banque mondiale et UN Women, a été poursuivi comme les années précédentes. Mais, cette année-ci, j'ai décidé d'attribuer un budget additionnel de 5 millions d'euros pour le financement de projets qui essaient de sauvegarder au maximum l'accès aux droits de santé sexuels et reproductifs dans des situations qui sont aujourd'hui très difficiles.

Une pandémie n'est jamais un moment facile. Nous constatons que ce sont les vulnérables qui sont le plus touchés. Mais c'est aussi un moment où nous devons confirmer notre engagement quant à notre position en Belgique mais aussi dans le monde.

Croo: Aangezien de werkzaamheden van het Parlement losstaan van het standpunt van de regering, zal ik mij niet uitspreken over wat er deze namiddag geagendeerd staat, ook al kent u mijn mening.

De pandemie heeft voor ons allen gevolgen, maar treft sommigen buitenmatig hard. In de ontwikkelingslanden werd de toegang tot de diensten voor seksuele en reproductieve gezondheid soms met 80 % beperkt. We zullen erop toezien dat de vooruitgang die de voorbije decennia geboekt werd, niet verloren gaat, want het zou onaanvaardbaar zijn dat conservatieve groeperingen die ontwikkelingen weer op de helling zouden zetten. De brief, die ondertussen door 60 landen ondertekend werd, is een weergave van het standpunt van België en van mijn beleid.

Dit jaar werd de Belgische financiering van het United Nations Population Fund (UNFPA), de Wereldbank of UN Women verlengd. Ik heb 5 miljoen euro extra toegewezen aan projecten waarbij er inspanningen geleverd worden om in moeilijke contexten de toegang tot de seksuele en reproductieve gezondheidsrechten te vrijwaren. De pandemie biedt ons ook de gelegenheid ons engagement te bevestigen.

05.03 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je trouve évidemment vos efforts tout à fait louables, ici et ailleurs. D'ailleurs, je vais vous dire: cette semaine, j'ai lu un livre. Un livre formidable, dont vous êtes l'auteur: *Le siècle de la femme*. Je vais vous en lire un extrait. Je vous cite, quand vous parlez de *She decides*, le mouvement que vous avez créé, et qui n'est pas pro-avortement, mais vous dites: "Toutes les jeunes filles et femmes qui le souhaitent devraient avoir accès à un avortement sans risques".

Monsieur le ministre, je voudrais donc que vous dédicaciez ce livre à toutes les femmes; les femmes d'ici et d'ailleurs, qui aspirent à la liberté de choix, la liberté d'accéder à une interruption volontaire de grossesse sans risques, dans les meilleures conditions de soins, dans le respect de leurs droits et de l'émancipation des femmes.

J'apprends, via un tweet, qu'un président de parti menace de quitter la table des négociations parce qu'un texte pourrait être voté aujourd'hui sur l'interruption volontaire de grossesse. C'est inadmissible. Je

05.03 Eliane Tillieux (PS): Uw inspanningen zijn lovenswaardig. In uw prachtige boek *De eeuw van de vrouw* hebt u het over de *She decides*-beweging die u opgericht hebt. U verklaart dat alle meisjes en vrouwen die dat wensen zonder risico een abortus zouden moeten kunnen krijgen. Ik zou willen dat u het boek opdraagt aan alle vrouwen die verlangen naar keuzevrijheid en naar een risicoloze toegang tot een vrijwillige zwangerschapsafbreking, met respect voor hun rechten.

Het is onaanvaardbaar dat een partijvoorzitter ermee dreigt de

conseille donc vivement la lecture de ce (...)

federale onderhandelingstafel te verlaten omdat vandaag over een tekst over de vrijwillige zwangerschapsafbreking aangenomen zou kunnen worden. Ik raad de voorzitter van CD&V stellig aan om dat boek te lezen!

De **voorzitter**: De minister kan misschien aan alle leden een gesigneerd exemplaar aanbieden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van Robby De Caluwé aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De beslissingsbevoegdheid van de lokale besturen bij het beheer van de coronacrisis" (55000879P)

06 Question de Robby De Caluwé à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le pouvoir de décision des administrations locales dans le cadre de la crise du coronavirus" (55000879P)

06.01 Robby De Caluwé (Open Vld): Mijnheer de minister, in dit halfroond zitten heel veel lokale bestuurders, heel veel burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden. De afgelopen maanden hebben wij, tijdens deze crisis, echt wel in het centrum van de crisis gestaan. Mensen hebben ons heel veel vragen gesteld. Zij konden altijd bij ons terecht om antwoorden op de vele vragen te krijgen. Lokale bestuurders hebben heel veel werk verzet, samen met de ambtenaren. Zij hebben ook heel veel initiatieven genomen in die periode. Zij hebben initiatieven genomen om de lokale economie te ondersteunen, initiatieven om de kwetsbare groepen te helpen, zij hebben er ook voor gezorgd dat verenigingen nog een manier hebben om te kunnen blijven bestaan.

We zitten ondertussen in de staart van de crisis. De lokale besturen zullen hierin een nog belangrijkere rol krijgen. Dat is goed. Lokale besturen staan namelijk dicht bij die burgers. Dit betreft de mogelijke lokale lockdowns. Lokale besturen en burgemeesters moeten de handen in elkaar slaan met de ministers. De lokale besturen worden weinig tot niet betrokken in de besluitvorming en worden vaak als laatste op de hoogte gebracht van verschillende initiatieven. Dan nemen zij inderdaad zelf verantwoordelijkheid, zoals de burgemeester van Deinze. Hij verplichtte om mondkmaskers te dragen in de grootwarenhuizen. Hij was niet de eerste burgemeester die dat besliste. Er zijn hem ook al een aantal andere voorgegaan. Groot was dan ook mijn verwondering dat hij werd teruggefloten. Ik begrijp enerzijds dat er duidelijkheid moet zijn en dat de besluitvorming best uniform gebeurt, anderzijds willen burgemeesters ook hun inwoners beschermen.

Hoe verhoudt de gemeentelijke autonomie over veiligheid en volksgezondheid zich tegenover de federale besluitvorming? Wat kan u doen om de samenwerking beter te laten verlopen? Kan u ook duidelijkheid geven waarom in een aantal Brusselse gemeenten een verplichting tot het dragen van mondkmaskers niet werd verboden, terwijl dat bijvoorbeeld in Deinze wel het geval is?

06.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer De Caluwé, u bent lid van de Open Vld, lid van de regering die alle maatregelen mee heeft goedgekeurd, en lid van de bestuurscoalitie in Deinze. (*Gelach*) De waarheid heeft haar rechten.

06.01 Robby De Caluwé (Open Vld): Au cours des derniers mois, les administrations locales se sont retrouvées dans l'œil du cyclone. Elles ont dû multiplier les initiatives en faveur de l'économie locale, des groupes vulnérables et des associations. À présent que la crise du coronavirus se tempère, les administrations locales ne sont qu'à peine associées au processus décisionnel et sont souvent les dernières informées des diverses initiatives. Elles se trouvent alors contraintes de prendre leurs responsabilités, à l'instar du bourgmestre de Deinze, qui a imposé le port du masque dans les grandes surfaces. À ma stupéfaction, cela lui a valu un rappel à l'ordre.

Comment l'autonomie communale en matière de sécurité et de santé publique s'articule-t-elle avec le processus décisionnel fédéral? Comment le ministre peut-il fluidifier cette collaboration? Pourquoi cette même imposition du port du masque a-t-elle été tolérée dans plusieurs communes bruxelloises, mais annulée à Deinze?

06.02 Pieter De Crem, ministre: Je fais remarquer que M. De Caluwé est membre de la coalition dirigeante à Deinze et

De federale fase is mede op vraag van de lokale besturen, zowel van de burgemeesters als van de gouverneurs, en met goedkeuring van minister Bart Somers, lid van de Open Vld en lid van de Vlaamse regering in zijn hoedanigheid van vicepremier, afgekondigd op 13 maart 2020.

In de eerste plaats is gesteld dat de genomen maatregelen op een uniforme en coherente manier moeten worden uitgevoerd over het hele grondgebied. Op vraag van de regionale regeringen heeft de Nationale Veiligheidsraad mij uitdrukkelijk verzocht om de gouverneurs te wijzen op het belang van de uniforme en coherente toepassing van de coronamaatregelen; ook in Aarschot bijvoorbeeld, waar uw gewezen voorzitter burgemeester is en enige etablissementen de richtlijnen weleens aan hun laars durfden te lappen en een lockdownparty organiseerden.

Op 15 mei heb ik op vraag van de Nationale Veiligheidsraad een ministerieel schrijven gericht aan de gouverneurs om toe te zien op de strikte naleving van de maatregelen en geenszins toe te laten dat de lokale besturen de federale maatregelen eenzijdig zouden versoepelen of verstrengen.

Ik wil er u op wijzen, dames en heren, dat via de gouverneur vooraf overleg kan worden gepleegd met de federale diensten als een lokaal bestuur meent dat een afwijkende regeling noodzakelijk is om welbepaalde redenen.

Wat de stad Deinze betreft, heeft de gouverneur in eerste instantie zijn bemiddelende rol vervuld ten aanzien van de burgemeester. Ook het Nationale Crisiscentrum heeft de burgemeester gewezen op de onverenigbaarheid van zijn besluit met de hogere rechtsnormen. De burgemeester wenste niet in te gaan op het hem gedane voorstel en de gouverneur heeft daarop zijn beslissing vernietigd.

Ik verklaarde reeds eerder een bloedband te hebben met al onze burgemeesters en uw fractieleider, de burgemeester van de stad Kortrijk, kan daarvan getuigen.

De **voorzitter**: U moet afronden.

06.03 Minister **Pieter De Crem**: Natuurlijk respecteer ik de lokale autonomie en ik heb de grootste waardering voor de burgemeesters bij wie wij de maatregelen altijd hebben afgetoetst, zowel wat betreft de markten, de evenementen of het heropenen van de winkels. Via de gouverneurs worden mijn collega's-burgemeesters permanent op de hoogte gehouden.

Echter, in een federale fase, goedgekeurd door uw collega's van Open Vld in de federale regering en uw vicepremier, kan niet worden toegestaan dat lokale besturen bestuurlijke maatregelen nemen die indruisen tegen de federale maatregelen. Ik heb hiervoor met recht en reden de volledige steun van het kernkabinet, van vicepremier Alexander De Croo, van de federale regering, van collega De Block en van de deelstaatregeringen die geleid worden door onze ministers-presidenten en waarvan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden tot uw partij behoort.

aussi membre de l'Open Vld, qui a approuvé toutes les mesures prises au sein du gouvernement.

La phase fédérale a été déclenchée le 13 mars 2020, également à la demande des autorités locales et avec l'approbation du ministre flamand de l'Open Vld Bart Somers. Il a alors été établi que les mesures liées au coronavirus devaient s'appliquer de manière uniforme et cohérente à l'ensemble du territoire. Le Conseil national de sécurité m'a explicitement demandé de le préciser aux gouverneurs. Le 15 mai, j'ai informé par écrit les gouverneurs qu'ils devaient veiller à l'uniformité et ne permettre aucun renforcement ou assouplissement local des mesures fédérales. Les autorités locales ont toutefois la possibilité de consulter le fédéral par l'intermédiaire du gouverneur sur toute dérogation jugée justifiée.

À Deinze, le gouverneur est d'abord intervenu pour concilier les parties et le Centre de crise national a, lui aussi, attiré l'attention du bourgmestre sur l'incompatibilité de sa décision avec les normes d'une autorité supérieure. Le bourgmestre n'a voulu accepter aucune proposition, à la suite de quoi le gouverneur a annulé sa décision.

06.03 **Pieter De Crem**., ministre: Je respecte bien entendu l'autonomie locale mais le fédéral ne peut tolérer aucune mesure administrative locale qui aille à l'encontre des mesures fédérales. Je suis soutenu avec juste raison par le cabinet restreint, le gouvernement fédéral, y compris le vice-premier ministre De Croo et la ministre De Block ainsi que par les gouvernements des entités fédérées et notamment par le ministre flamand de l'Intérieur qui fait partie de l'Open Vld.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, u moet echt afronden.

06.04 Minister **Pieter De Crem**: Ik kan niet toelaten dat in stad X een sociale bubbel van 5 zou worden toegelaten en in gemeente Y een van 20. We kunnen niet toelaten dat in de ene gemeente de sociale afstand twee meter zou bedragen en in een andere slechts een halve meter. Zo kan het niet en daarom is het belangrijk om eenduidig op te treden. Stel u voor welke verwarring er zou ontstaan indien alle 581 Belgische steden en gemeenten andere reglementeringen zouden toepassen.

De **voorzitter**: (...) en die tot publiciteit voor de leden van Open Vld had weggelaten, dan had u uw spreektijd kunnen respecteren. U bent aan vier en een halve minuut.

06.04 **Pieter De Crem**, ministre: Nous ne pouvons pas tolérer que les 581 villes et communes ne parlent pas d'une seule voix.

Le **président**: Cela fait un moment que je demande au ministre de conclure. S'il n'avait pas fait une aussi large publicité aux membres de l'Open Vld, il serait resté dans le temps imparti.

06.05 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik onderstreep het onafwendbare van de uniform geldende maatregelen over het gehele Belgische grondgebied, die ook door uw partij Open Vld, mee werden goedgekeurd. Ik ben ervan overtuigd dat u als bestuurscoalitiepartner in Deinze deze lijn mee zult helpen volgen.

06.05 **Pieter De Crem**, ministre: Je tenais simplement à souligner que les mesures doivent être appliquées uniformément sur l'ensemble du territoire belge et qu'elles ont, qui plus est, été adoptées par le parti de l'auteur de la question et du président.

De **voorzitter**: Ik moet objectief blijven en dank u nogmaals voor die gratis publiciteit. De teller tikt echter verder en daarom geef ik de heer De Caluwé een dubbele spreektijd. Hoe dan ook is dit niet voor herhaling vatbaar.

06.06 **Robby De Caluwé** (Open Vld): Ik zal proberen binnen de minuut te blijven, mijnheer de voorzitter.

Dank u voor uw uitgebreid antwoord, mijnheer de minister. Ik begrijp uiteraard dat uniforme beslissingen nodig zijn. Dat is uiteraard ook wat de mensen verwachten. Ik steun ook uw standpunt dat men in een gemeente niet strenger mag zijn dan op het federale niveau, maar in de staart van deze crisis zou enige mildheid voor de burgemeesters, die zware tijden hebben gekend, op haar plaats geweest zijn. Zij willen vooral hun inwoners beschermen. Daar lijkt mij niets verkeerd mee. Ik stel wel vast dat u heel streng bent voor de stad Deinze, maar ik heb geen antwoord gehoord op mijn vraag waarom u dan zo mild bent voor de vier Brusselse gemeenten waar een dergelijk verbod van toepassing is?

06.06 **Robby De Caluwé** (Open Vld): Je comprends qu'il faille prendre des décisions uniformes et qu'une commune ne peut pas être plus sévère que le fédéral mais alors que cette crise touche à sa fin, une certaine indulgence à l'égard des bourgmestres qui ont connu des temps difficiles eût été appropriée. Les bourgmestres tiennent avant tout à protéger leurs administrés. Je continue toutefois à me demander pourquoi le ministre se montre tellement indulgent à l'égard des quatre communes bruxelloises dans lesquelles cette interdiction a été maintenue.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Het incident is gesloten, mijnheer de minister. Het Parlement heeft het laatste woord.

Ik richt mij nu tot minister De Block. U bent vandaag gelukkig, mevrouw de minister, want u bent de gelukkige grootmoeder

Le **président**: Je m'adresse à présent à la ministre De Block. Je la félicite de tout cœur. Elle est devenue aujourd'hui la grand-mère d'un petit fils en bonne santé.

geworden van een kleinzoon. Veel geluk en van harte proficiat.

07 Question de Christophe Bombled à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "La politique de vaccination contre le coronavirus en Belgique" (55000876P)

07 Vraag van Christophe Bombled aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het vaccinatiebeleid tegen het coronavirus in België" (55000876P)

07.01 **Christophe Bombled** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, je tiens, tout d'abord, à vous adresser mes sincères félicitations.

La situation sanitaire que nous connaissons tend à se stabiliser, ce qui est une excellente nouvelle.

La quatrième phase de déconfinement a commencé hier, et nous sommes persuadés que l'ensemble de la population continuera à rester vigilante afin d'éviter un rebond de la pandémie. En effet, pour lutter contre ce virus, il est important de continuer à respecter les mesures barrières et les protocoles qui ont été établis. Toutefois, nous ne pourrions envisager sérieusement la sortie de cette crise que quand un vaccin sera disponible.

J'ai lu dans la presse que le Conseil Supérieur de la Santé devait vous remettre, ce jeudi, son avis sur la politique de vaccination contre le coronavirus en Belgique.

Madame la ministre, dans le cadre de la découverte d'un futur vaccin, la Belgique a-t-elle déjà conclu un accord avec un laboratoire de recherche, comme c'est le cas de plusieurs pays? Y aura-t-il des vaccins pour tout le monde? Si tel n'est pas le cas, pouvez-vous nous donner des indications concernant les groupes cibles qui en bénéficieront en priorité? Les citoyens appartenant à ces groupes cibles seront-ils obligés de se faire vacciner? Quand le vaccin sera-t-il disponible? Enfin, les citoyens devront-ils déboursier de l'argent pour se faire vacciner?

07.02 **Maggie De Block**, ministre: Monsieur le président, monsieur Bombled, nous sommes en train d'élaborer une stratégie pour la vaccination contre le COVID afin d'être prêts quand le vaccin sera disponible.

La stratégie mise en place repose sur deux piliers.

Nous devons, tout d'abord, veiller à ce que notre pays soit approvisionné. Pour ce, nous travaillons au niveau européen. Notre pays est membre du groupe de pilotage. Une équipe de négociateurs se charge des négociations avec les entreprises. Nous explorons aussi le terrain et nous sommes en discussion avec différentes firmes qui tentent de développer un vaccin. Je travaille également en concertation avec toutes les firmes pharmaceutiques concernées qui sont implantées en Belgique. Ces concertations portent notamment sur les études cliniques et sur la production des vaccins.

Des études cliniques relatives au vaccin COVID sont en cours en Belgique et à l'étranger. Selon le scénario le plus optimiste, un vaccin pourrait déjà être disponible cet automne ou durant le premier trimestre 2021.

07.01 **Christophe Bombled** (MR): Voor de bestrijding van het virus moeten de voorzorgsmaatregelen en protocollen worden nageleefd, maar moet er ook een vaccin voorhanden zijn. De Hoge Gezondheidsraad (HGR) moet u zijn advies bezorgen over het beleid inzake de vaccinatie tegen het coronavirus.

Heeft België al een overeenkomst gesloten met een laboratorium, voor het geval dat er een vaccin gevonden wordt? Zullen er genoeg vaccins zijn voor iedereen? Zo niet, wat zijn de prioritaire doelgroepen? Zullen de burgers van die groepen zich verplicht moeten laten vaccineren? Wanneer zal het vaccin beschikbaar zijn? Zullen de burgers ervoor moeten betalen?

07.02 **Minister Maggie De Block**: We ontwikkelen een strategie om voorbereid te zijn zodra er een vaccin beschikbaar is.

De eerste pijler betreft de bevoorradings van het land. Op dat stuk werken we op Europees niveau samen. Er zitten Belgen in de stuurgroep en zij onderhandelen met de bedrijven. Er lopen ook besprekingen met bedrijven die een vaccin ontwikkelen. Tot slot pleeg ik overleg over de lopende klinische studies en de productie van vaccins met de in België gevestigde betrokken bedrijven.

We zouden eind 2020 of begin 2021 over een vaccin kunnen beschikken.

Nous savons déjà que plusieurs firmes souhaiteraient produire leur vaccin en Belgique. Il est aussi important pour notre stratégie de vaccination de consulter le secteur. Je pense notamment à la question de savoir si la vaccination devrait se faire chaque saison ou bien une seule fois, ou encore dans quelle mesure la production sera répartie dans le temps. Je profite de cette occasion pour vous rappeler que la Belgique dispose d'un climat favorable au développement des vaccins.

Le deuxième pilier de notre stratégie consiste à déterminer le meilleur moyen de vacciner nos citoyens. C'est entre autres au Conseil Supérieur de la Santé de recommander quels sont les groupes cibles prioritaires. Un avis lui a été demandé. Le virus SARS-CoV-2 a frappé certains groupes plus fortement que d'autres, comme celui des personnes âgées. C'est sur la base des avis du Conseil Supérieur de la Santé et des organismes multilatéraux comme l'Organisation mondiale de la Santé (OMS), mais aussi de l'Accord sur le commerce, le développement et la coopération de l'Union européenne que sera déterminé qui devrait avoir accès au vaccin en premier. Au fur et à mesure que nous disposerons de plus d'informations spécifiques sur ce vaccin, nous pourrions élaborer les modalités exactes quant à la vaccination, mais aussi mettre en place un régime de remboursement.

Verschillende bedrijven willen het vaccin in België produceren.

Het is belangrijk dat we de sector raadplegen om na te gaan of de vaccinatie elk seizoen of slechts één keer moet plaatsvinden en in welke mate de productie in de tijd gespreid zal worden.

De tweede pijler van onze strategie bestaat erin dat we moeten bepalen wat de beste manier is om onze burgers te vaccineren. We hebben de Hoge Gezondheidsraad gevraagd prioritaire doelgroepen aan te bevelen. Op basis van dat advies en dat van de WHO en de EU-overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking zal er worden vastgesteld wie er als eerste gevaccineerd zal worden.

Zodra er meer specifieke informatie beschikbaar is, zullen we de vaccinatiemodaliteiten en de invoering van een terugbetalingsregeling uitwerken.

07.03 Christophe Bombled (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Nous espérons vraiment que des accords seront bientôt trouvés au niveau européen, assez rapidement, comme c'est le cas pour l'Allemagne, l'Italie, la France ou les Pays-Bas. Il est important de pouvoir envisager de manière sereine cette sortie de crise.

Vous avez également parlé de groupes cibles. Il est vrai que des groupes prioritaires pourraient être déterminés si les vaccins ne sont pas disponibles pour tout le monde au même moment. Ces groupes pourraient concerner les personnes de plus de 65 ans, les personnes ayant un organe malade, ou encore celles qui souffrent d'une maladie dont il est démontré qu'elle peut rendre le COVID-19 fatal, et bien entendu notre personnel soignant.

Enfin, il importe que ce vaccin soit disponible le plus vite possible. Vous avez évoqué l'automne 2020, ce qui serait une très bonne chose. Et, s'il y a un remboursement, ce sera encore mieux!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07.03 Christophe Bombled (MR): We willen snelle afspraken op Europees niveau om een uitweg uit de crisis te vinden.

Als de vaccins maar beperkt beschikbaar zouden zijn, zouden er prioritaire doelgroepen kunnen worden vastgesteld, zoals bijvoorbeeld de meest kwetsbaren en het zorgpersoneel.

Het is belangrijk dat er snel een vaccin beschikbaar is en als het terugbetaald wordt, is dat nog beter!

08 Vraag van Sofie Merckx aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het budget voor het zorgpersoneel" (55000884P)

08 Question de Sofie Merckx à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le budget pour les blouses blanches" (55000884P)

08.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le président, madame la ministre, les soignants de notre pays sont en colère contre vous. Ils vous l'ont montré. Ils sont aussi en attente d'un signal. Ils ont tourné le dos à Mme Wilmès lors de sa visite à l'hôpital Saint-Pierre. Depuis ce jour-là, vous avez enfin entamé les négociations pour discuter avec eux de leurs revendications. Il est clair que les 300 euros qui ont été votés ici, la semaine dernière, ne suffisent pas du tout pour les gens qui sont sur le terrain.

Onze coronahelden zijn moe, mevrouw de minister. Eén op vijf zegt ook de sector te willen verlaten. Zij kunnen hun beroep niet uitoefenen zoals zij het willen, zij kunnen geen vakantie nemen. De uitloop is al heel groot, en hij riskeert nog veel groter te worden.

Een aantal weken geleden is hier gezegd dat er 200 miljoen vrijgemaakt werd om eventueel tegemoet te komen aan bepaalde eisen van de sector. Een aantal jaren geleden is afgesproken dat er serieuze loonsverhogingen nodig waren in de sector. Van die belofte is vandaag slechts één vijfde uitgevoerd. Wij weten dat er meer nodig is dan 200 miljoen.

Mijn vraag is dus de volgende.

Is de regering eindelijk bijna klaar? Hebt u de budgettaire ruimte vrijgemaakt om echt een signaal te sturen naar de mensen op het terrein dat wat zij hebben meegemaakt zeer ernstig is en dat wij hun werk echt appreciëren? Zij zaten al op hun tandvlees, en nu is het nog erger. Ik meen dat het tijd is dat de regering hen een signaal stuurt, vóór 21 juli. Dat hebt u beloofd. Hoever staat u daarmee?

08.02 **Maggie De Block**, ministre: Madame Merckx, la proposition de loi relative à l'affectation des moyens accordés au Fonds blouses blanches a en effet été votée le 18 juin dernier à la Chambre. Le gouvernement est en train de prendre les arrêtés techniques d'exécution concernant son augmentation à destination des hôpitaux, ainsi que le versement de moyens au Maribel social pour les infirmiers à domicile salariés, les infirmiers et les aides-soignants. De même, nous sommes occupés, avec l'INAMI, à élaborer les arrêtés d'exécution pour les infirmiers à domicile indépendants.

Au surplus, la concertation sociale est en cours. Je m'y attèle avec la ministre de l'Emploi, Nathalie Muylle et le ministre du Budget, David Clarinval.

Net als bij het vorige sociaal akkoord kijken wij samen met de sector naar wat de behoeften zijn inzake loon, maar ook naar de arbeidsvoorwaarden voor het zorgpersoneel. Wij nemen zeker het engagement op om er in de toekomst aan tegemoet te komen. De deelnemers hebben zich er allemaal toe geëngageerd om het overleg

08.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): De zorgverstrekkers van dit land zijn woedend op u. Sinds het bezoek van minister Wilmès aan het Sint-Pietersziekenhuis zit u met hen om de tafel over hun verzuchtingen. De zorgpremie van 300 euro die vorige week goedgekeurd werd, is ruimschoots ontoereikend!

Les héros de la lutte contre le coronavirus sont fatigués. Dans le secteur des soins de santé, l'hémorragie de personnel est déjà importante et risque de s'étendre encore. Il y a quelques semaines, il a été dit dans cet hémicycle que 200 millions d'euros seront libérés pour le secteur, mais c'est évidemment insuffisant. Une hausse salariale substantielle avait été promise il y a quelques années mais aujourd'hui, celle-ci n'a été exécutée qu'à concurrence d'un cinquième. Le gouvernement a-t-il enfin réservé les moyens budgétaires nécessaires pour le secteur des soins de santé?

08.02 **Minister Maggie De Block**: De regering werkt aan de besluiten ter uitvoering van de wet betreffende het Zorgpersoneelfonds op het stuk van de verhoging van de middelen voor dat fonds en van de overmaking van de middelen aan de sociale Maribel voor de thuisverpleegkundigen in dienstverband, de verpleegkundigen en de zorgkundigen. In samenwerking met het RIZIV buigen wij ons over de uitvoeringsbesluiten voor de zelfstandige thuisverpleegkundigen.

Samen met de ministers van Werk en van Begroting werken we aan het sociaal overleg, dat thans aan de gang is.

En concertation avec le secteur, nous étudions les besoins en termes de rémunérations et de conditions de travail, et nous nous engageons à y répondre. Ces

op een constructieve manier en in alle sereniteit te laten verlopen, en er dus op voorhand geen mededelingen over te doen. Ik houd mij daaraan. Wij werken goed verder en zullen te gepasten tijde hier samen over communiceren, alsook over het budget dat door de regering zal worden vrijgemaakt. Wij komen onze afspraken na.

négociations se déroulent de manière sereine et constructive, et nous avons convenu de ne pas nous exprimer prématurément sur le sujet. Nous ferons une communication conjointe en temps voulu.

08.03 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la ministre, j'entends que vous respectez les négociations, ce qui est tout à fait normal, mais je ne comprends pas pourquoi les décisions tardent autant. En effet, il est grand temps aujourd'hui d'être plus concret. Il y a des semaines, j'ai déjà demandé le montant qu'on allait mettre sur la table. On sait qu'il faut au moins 800 millions d'euros. Certes, c'est beaucoup, mais il est nécessaire de dégager ces moyens. Je ne comprendrais pas, et les acteurs de terrain non plus, qu'un signal ne soit pas rapidement donné et que des moyens supplémentaires ne soient pas rapidement dégagés, parce que c'est bien de cela qu'il s'agit, en faveur des personnes qui travaillent en première ligne dans les hôpitaux et afin de mieux soigner les patients.

08.03 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Ik begrijp dat u niet op het overleg wilt vooruitlopen, maar waarom laten de beslissingen zo lang op zich wachten?

Men moet de benodigde 800 miljoen euro vinden. De actoren in het veld en ikzelf zouden niet begrijpen dat er niet snel bijkomende middelen worden uitgetrokken voor het zorgpersoneel in de eerste lijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Vraag van Nawal Farih aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De niet-betaling van artsen voor hun prestaties in de triagecentra en bij de testprocedures" (5500891P)**

09 **Question de Nawal Farih à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le non-paiement de médecins pour leurs prestations dans les centres de triage et lors des tests" (5500891P)**

09.01 **Nawal Farih** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, 3,5 maanden geleden zaten we aan het begin van een sanitaire crisis. Sindsdien hebben wij heel wat gevraagd van de zorgsector en heeft de politieke wereld veel gedaan om die sanitaire crisis door te geraken. Het was alle hens aan dek op elk niveau. Wij hebben hier in het Parlement al vaak gesproken over het zorgpersoneel en de ziekenhuizen. Vandaag denk ik dat wij ook aandacht moeten hebben voor de huisartsen en de eerstelijnszorg.

09.01 **Nawal Farih** (CD&V): Des centres de triage pour le dépistage de patients COVID-19 ont été créés grâce à une belle dose de bonne volonté des médecins généralistes. Du 15 mars au 2 mai, ceux-ci ont été rémunérés à la prestation. Depuis le 4 mai, de sorte à leur éviter une perte de revenus trop importante, ils perçoivent un forfait horaire. Ce fut une décision judicieuse sauf que, jusqu'à présent, les paiements ne suivent pas. Où en est-on dans ce dossier? À quelle date les médecins recevront-ils leur dû?

Van de huisartsen werd verwacht dat zij triagecentra zouden oprichten, wat zij met heel veel goodwill gedaan hebben, ondanks de afspraken over verloning. In de beginperiode, in de eerste fase tussen 15 maart en 2 mei, werd aan de artsen gevraagd om prestatiegericht te werken, wat betekent dat zij per behandelde patiënt een verloning kregen. Vanaf 4 mei werd die beslissing omgedraaid en krijgen de artsen een forfaitair bedrag per uur, een honorarium, zodat zij toch niet al te veel inkomsten verliezen. Ik vind dat laatste een goede zaak. Wij stellen vandaag echter vast dat de betalingen nog steeds niet in orde zijn.

Mevrouw de minister, hoe zit het met de opstartkosten voor de triagecentra? We zijn nu 3,5 maanden na de opstart en de huisartsen wachten daarop. Sommige artsen zetten zelfs persoonlijke financiële middelen in om te kunnen voortwerken. In de commissievergadering heb ik vernomen dat er een tweede koninklijk besluit uitgevaardigd moet worden. Wanneer zal dat er komen? Hoe zit het met de

personeelskosten? Wanneer kunnen de huisartsen hun verloning verwachten?

09.02 Minister **Maggie De Block**: Mevrouw Farih, het was inderdaad nodig om triage- en afnamecentra te installeren. Dat was nieuw. Wij hebben daarvoor dan ook zeer snel een financiering opgezet, want het was belangrijk om onze besmette patiënten snel te kunnen onderzoeken om zo de verdere verspreiding van het virus te vermijden.

Er was het KB nr. 20 om die financiering te regelen. Ik ben daarmee naar de COVID-19-commissie gekomen. Er zijn tegemoetkomingen voor onderzoek en staalname, een forfaitaire tegemoetkoming voor de coördinator van het centrum, dat is ook een arts, en een tegemoetkoming voor de verpleegkundige ondersteuning en de administratieve ondersteuning van het centrum. Ik heb navraag gedaan en kan u meedelen dat al deze tegemoetkomingen voor de werking van de triagecentra tot begin mei door de verzekeringsinstellingen zijn uitbetaald. Het gaat om een bedrag van 33 miljoen euro. Dan is er nog een eenmalige vergoeding per centrum voor de opstartkosten. Daarvoor is inderdaad nog een KB nodig. Dat heeft een advies van de Raad van State gekregen. Het KB zal begin volgende week worden gepubliceerd.

Intussen hebben we een eenvoudiger financieringssysteem opgezet voor de terugbetaling van de kosten vanaf 4 mei. In afwachting van de publicatie van die nieuwe regeling betaalt het RIZIV nu al de ingediende facturen voor de activiteiten van de zorgverstrekkers binnen de 24 uur terug, zegt men mij.

In totaal zal in de werking van de triagecentra 66 miljoen euro zijn geïnvesteerd.

Ik wil u eraan herinneren dat er heel snel moest worden gewerkt en dat we heel veel hebben gedaan om de inspanningen van de huisartsen om de triagecentra te installeren en laten werken zo vlug mogelijk te kunnen honoreren. We hebben nog andere zaken voor de huisartsen gedaan, zoals de terugbetaling van telefonische consultaties. Intussen hebben we al meer dan 6 miljoen van deze consultaties gefactureerd. Daarvoor hebben wij ook een nieuwe regeling moeten maken.

Iedereen doet zijn best. Wij appreciëren de inspanningen van de huisartsen zeker. Wij hopen dat de triagecentra verder blijven bestaan, want als er een tweede golf zou komen, hebben we die zeker nodig. Daarom werd een eenvoudiger financieringssysteem gemaakt voor de volgende maanden.

09.03 **Nawal Farih** (CD&V): Mevrouw de minister, ik ben tevreden met het antwoord dat ik vandaag krijg. Ik ben ook blij dat de politiek zich ervan bewust is dat we ons moeten voorbereiden op een tweede golf. Uit de open brief van de huisartsen begrijp ik toch dat de betalingen vanaf 4 mei niet zo goed verlopen als ik vandaag van u verneem. Ik wil daar zeker nog gesprekken over voeren en opnieuw bij u komen in commissie indien dat nodig zou zijn.

09.02 **Maggie De Block**, ministre: L'arrêté royal n° 20 régit le financement des centres de triage. Les interventions pour les examens et le prélèvement d'échantillons, les interventions forfaitaires pour le coordinateur et le soutien infirmier et administratif du centre ont été payées par les organismes assureurs jusqu'à début mai. Leur montant s'élève à 33 millions d'euros. L'indemnité non récurrente par centre pour les coûts liés à leur démarrage a nécessité un arrêté royal distinct. L'avis du Conseil d'État à ce sujet est arrivé. Il paraîtra la semaine prochaine.

Pour le remboursement des coûts à partir du 4 mai, un système plus simple de financement a été mis en oeuvre. En attendant la publication de cette nouvelle réglementation, l'INAMI rembourse dans les 24 heures les factures rentrées liées aux activités des soignants. Le fonctionnement des centres de triage coûtera au total 66 millions d'euros.

Nous avons dû travailler très rapidement et nous nous sommes efforcés d'honorer au plus vite les efforts accomplis par les médecins généralistes. Nous avons également mis en place un dispositif permettant le remboursement des consultations par téléphone. Nous apprécions énormément les efforts des médecins généralistes et nous espérons que les centres de triage subsisteront pour faire face à une deuxième vague éventuelle.

09.03 **Nawal Farih** (CD&V): Il n'est certainement pas inutile de se préparer à un deuxième pic. Selon les médecins généralistes, et en dépit des déclarations faites aujourd'hui par la ministre, certains problèmes subsistent sur le plan des paiements. Nous ne manquerons donc pas de revenir sur ce dossier.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

10 Question de Mathieu Bihet à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Les impacts du télétravail" (55000877P)

10 Vraag van Mathieu Bihet aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "De gevolgen van telewerk" (55000877P)

10.01 Mathieu Bihet (MR): Madame la ministre, la pandémie du COVID-19 et le confinement qui en a découlé ont provoqué des impacts majeurs sur l'emploi en particulier et l'économie en général.

En l'espace de quelques jours, le télétravail – qui était l'exception – est devenu la règle dans de nombreuses entreprises. À ce sujet, une étude récente d'Acerta révèle une augmentation de près de 13 % des employeurs qui ont décidé de mener une réelle politique de télétravail au sein de leur entreprise. Il y est question d'indemnités versées aux télétravailleurs, mais également des heures prestées ainsi que de l'équilibre entre la vie privée et la vie professionnelle - avec le sacro-saint droit à la déconnexion. En effet, si nous sommes tous d'accord pour reconnaître que le télétravail constitue sans aucun doute une nouvelle forme de travail qui va rapidement se développer, il faudra se montrer particulièrement attentif aux conséquences négatives qu'il pourrait entraîner sur le plan de l'organisation et du bien-être au travail, mais également d'un point de vue économique.

Sur ce dernier aspect, on peut dire que les commerces installés au centre-ville sont les premiers touchés par l'absence de navetteurs fréquentant leurs établissements commerciaux. Pour résumer, le télétravail se révèle très positif pour certains employés et pour la mobilité, mais il peut également entraîner des effets néfastes aussi bien sur les travailleurs que sur l'économie locale. Tout l'enjeu consiste évidemment à trouver un équilibre entre ces deux aspects. Pour nous, il s'agit clairement d'une opportunité à saisir, tant pour le secteur privé que public.

Madame la ministre, mes questions sont donc les suivantes.

D'un point de vue économique, disposez-vous d'informations et de chiffres qui confirment ou infirment le ressenti des commerçants? Avez-vous mis en place un groupe de travail pour suivre cette implémentation du télétravail au sein des entreprises et des administrations? Si tel n'est pas le cas, envisagez-vous de le faire?

10.02 Nathalie Muylle, ministre: Monsieur Bihet, je vous remercie pour votre question.

Depuis le début de la crise, un système de télétravail généralisé a été mis en place dans beaucoup d'entreprises et recommandé dans le guide élaboré par les partenaires sociaux afin de limiter la propagation du COVID-19.

Comme vous l'avez bien dit, le télétravail apporte aux travailleurs beaucoup d'avantages, comme moins de perte de temps, de stress, de fatigue dus aux déplacements, et plus de flexibilité et d'autonomie; mais aussi des inconvénients. L'absence de séparation physique rend difficile de différencier la vie privée et la vie professionnelle; moins de

10.01 Mathieu Bihet (MR): De pandemie en de lockdown hebben gevolgen gehad voor de werkgelegenheid en de economie. In enkele dagen tijd werd telewerk, dat tot dan toe de uitzondering was, in heel wat bedrijven tot regel verheven, en sommige bedrijven willen nu een echt beleid ter zake ontwikkelen. Men zal alert moeten zijn op de impact daarvan op de arbeidsorganisatie en het welzijn op het werk, maar ook op de economie. De handelszaken in de stadscentra zijn immers de eerste die te lijden hebben onder de afwezigheid van de pendelaars.

Beschikt u over cijfers die die indruk bevestigen? Zal de invoering van telewerk in de bedrijven en de administraties ondersteund worden door een werkgroep?

10.02 Minister Nathalie Muylle: Er wordt inderdaad steeds meer getelewerkt. Dat wordt in de gids van de sociale partners ook aangeraden om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Telewerk heeft een aantal voordelen: men is minder vermoeid, heeft minder stress en verliest minder tijd door verplaatsingen. Bovendien is er sprake van meer flexibiliteit en autonomie. Er zijn echter ook nadelen aan ver-

contacts entre les collègues; un sentiment d'aliénation et d'isolement; la combinaison avec le soin aux enfants.

Pour répondre à vos trois questions, en ce qui concerne l'aspect économique, je vous informe que le SPF Économie ne dispose pas actuellement d'une étude ou de chiffres concrets sur l'impact économique de l'augmentation du télétravail. Un groupe de travail n'a pas été créé à cette fin par mes services. Toutes mes excuses, mais ce n'était pas une priorité lorsque la crise du COVID-19 a éclaté.

Néanmoins, étant donné que le télétravail continuera à faire partie de notre façon de travailler, il est nécessaire de procéder à la prise de règles ou d'initiatives supplémentaires. Voilà pourquoi j'inviterai les partenaires sociaux à faire une évaluation de ces derniers mois et à formuler des propositions permettant de perpétuer le télétravail de manière économiquement et socialement justifiée.

10.03 Mathieu Bihet (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Nous serons bien entendu très attentifs au suivi de l'impact économique du télétravail, et aux résultats de cette concertation sociale avec les partenaires sociaux.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van Melissa Depraetere aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorzorgsmaatregelen bij de heropstart van het toerisme" (55000875P)

11 Question de Melissa Depraetere à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les mesures préventives dans le cadre de la relance du tourisme" (55000875P)

De **voorzitter**: De minister van Buitenlandse Zaken zal antwoorden namens de regering. Dank voor uw begrip daarvoor.

11.01 Melissa Depraetere (sp.a): Mijnheer de minister, het blijkt niet uit het weer, maar de zomer is nu begonnen en heel veel mensen hebben uitgekeken naar een vakantie in eigen land of het buitenland. We mogen echter niet vergeten dat het virus nog steeds in ons land aanwezig is. Terwijl er eerder sprake was van een zomer onder Europeanen, blijken nu toch bepaalde niet-Europeanen ons land weer binnen te mogen.

België was in deze crisis een van de zwaarst getroffen landen ter wereld. Het is goed dat we opnieuw wat vrijheid hebben om te kunnen genieten van de zomer, maar het is ook onze verantwoordelijkheid en onze plicht erover te waken dat alle mogelijke voorzorgsmaatregelen worden genomen om een heropflakking te vermijden. U gaf al aan dat ons land zeer voorzichtig zal zijn en dat de voorbereidingen om de niet-Europeanen weer binnen te laten, niet voor 7 juli afgerond zullen zijn. Als ik het goed heb begrepen, zullen daarnaast enkel niet-Europeanen uit landen die het minstens even goed doen als de Europese landen, ons land binnen mogen.

Ook al mag niet iedereen ons land binnen, heel veel mensen, die zich zeer strikt aan de regels hebben gehouden, blijven bezorgd. Virologen

bonden: telewerk maakt het moeilijker om werk en privéleven van elkaar te scheiden en kan vervreemding en isolement in de hand werken.

De FOD Economie heeft geen cijfers over de gevolgen van telewerk voor de economie. Aangezien thuiswerk voortaan deel uitmaakt van onze manier van werken, zal ik de sociale partners vragen om de ervaringen van de voorbije maanden te evalueren en voorstellen te formuleren om het telewerk op een economisch en maatschappelijk verantwoorde manier te bestendigen.

10.03 Mathieu Bihet (MR): We zullen nauwlettend toezien op de resultaten van die denkoefening.

11.01 Melissa Depraetere (sp.a): Dans la crise du coronavirus, la Belgique a été l'un des pays les plus durement touchés. S'il est certes positif que nous jouissions de nouveau d'une certaine liberté pour pouvoir profiter de l'été, nous devons prendre des mesures pour éviter un rebond. Le gouvernement a décidé que certains non-Européens peuvent de nouveau se rendre dans notre pays. Cette décision suscite de vives inquiétudes parmi la population, les virologues et les médecins généralistes. L'une des raisons pour lesquelles notre pays a été si durement touché était précisément le flux entrant et sortant incontrôlé dans notre pays. Quelles mesures le ministre va-t-il prendre pour

steken de gevaren trouwens ook niet onder stoelen of banken en de huisartsen hebben al een maand geleden aan de alarmbel getrokken. We mogen genieten van de zomer en we moeten dat zelfs doen, maar tegelijkertijd moeten we wel erkennen dat er risico's zijn bij de heropening van de grenzen, zelfs al het gaat over grenzen binnen Europa.

Een paar maanden geleden was een van de redenen waarom ons land zo zwaar getroffen werd, net de ongecontroleerde stroom in en uit ons land. Mijnheer de minister, we kunnen alleen vragen om het deze keer beter te doen en ervoor te zorgen dat we beter voorbereid zijn. We hebben daar nu immers de kans toe.

Ik heb eigenlijk slechts een enkele vraag voor u. Welke maatregelen zult u nemen opdat we de zomer veilig tegemoet kunnen gaan?

11.02 Minister **Philippe Goffin**: Mevrouw Depraetere, voor de Belgische toeristen die naar het buitenland wensen te reizen, kan ik voor u de volgende punten herhalen. De reisadviezen van de FOD Buitenlandse Zaken worden opgesteld met de ruimere Belgische gemeenschap als doelgroep. Zeker in populaire toeristische bestemmingen proberen mijn diensten via officiële bronnen precieze informatie te verzamelen, die onze burgers een beter inzicht kunnen geven in de maatregelen die worden genomen.

Landgenoten die zich zorgen maken over de toestand van de epidemie in de regio waarheen zij met vakantie gaan, controleren best geregeld de reisadviezen op de website van de FOD Buitenlandse Zaken. Het blijft nu meer dan ooit van belang dat landgenoten de aanwijzingen van de lokale autoriteiten nauwgezet opvolgen en eveneens hun reis registreren op de website Travellers Online.

Momenteel zijn reizen enkel toegelaten binnen de Schengen+-zone. Op 30 juni 2020 werd op Europees niveau een akkoord bereikt over veertien landen buiten die zone waarmee de grenzen geleidelijk open kunnen gaan. De Belgische regering evalueert met experts wanneer en tegen welke voorwaarden Belgische toeristen naar die veertien landen – Algerije, Australië, Canada, Georgië, Japan, Montenegro, Marokko, Nieuw-Zeeland, Rwanda, Servië, Zuid-Korea, Thailand, Tunesië, Uruguay – zullen mogen reizen.

Voor het toerisme naar België voor buitenlanders gelden de volgende voorwaarden. Sta mij toe te herhalen dat toeristen uit de Schengen+-zone sinds 15 juni 2020 zonder bijkomende voorwaarden naar België mogen reizen. Wat de toeristen van buiten de Schengen+-zone betreft, zal er binnenkort een beslissing worden genomen over de op Europees niveau afgesproken lijst.

Voor de toegang tot het grondgebied is de Dienst Vreemdelingen-zaken bevoegd, terwijl de controle aan de grens een bevoegdheid is van Binnenlandse Zaken. Voor de gezondheidsmaatregelen is dan weer Volksgezondheid bevoegd.

Het invullen van een *passenger locator form* wordt opgelegd als binnenkomstvoorwaarde voor alle aankomsten van buiten de Schengen+-zone. Het formulier is bijna klaar en zal voor de boarding moeten worden ingevuld en ondertekend.

faire en sorte que nous puissions aborder l'été en toute sécurité?

11.02 **Philippe Goffin**, ministre: Il est conseillé aux touristes belges qui voyagent à l'étranger de consulter les avis de voyage sur le site web du SPF Affaires étrangères. Il est important que nos compatriotes suivent de près les indications des autorités locales et qu'ils enregistrent leur voyage sur le site *Travelers Online*.

Les voyages ne sont actuellement autorisés que dans l'espace Schengen+. Le 30 juin, un accord a été conclu au niveau européen au sujet de quatorze pays situés hors de la zone Schengen vers lesquels les voyages seraient autorisés. Le gouvernement belge évalue avec les experts quand et à quelles conditions les touristes belges seront autorisés à voyager vers ces quatorze pays – Algérie, Australie, Canada, Géorgie, Japon, Monténégro, Maroc, Nouvelle-Zélande, Rwanda, Serbie, Corée du Sud, Thaïlande, Tunisie et Uruguay.

Les touristes de l'espace Schengen+ sont autorisés depuis le 15 juin à voyager vers la Belgique sans conditions. Pour les touristes de l'extérieur de la zone, une décision sera prise prochainement. Ils devront remplir un "formulaire de localisation des passagers".

Grâce à ce formulaire, nous pouvons identifier quel passager était assis à quelle place dans

De bedoeling van het formulier is te identificeren wie waar op het vliegtuig zit en contact- en verblijfsgegevens in België te verzamelen, evenals reizigers te wijzen op de na te leven sanitaire maatregelen. Saniport zal die gegevens verwerken en gebruiken, indien er een positief geval gemeld wordt. De gegevens worden na 28 dagen vernietigd.

Wat quarantaine betreft, kan ik u meedelen dat Volksgezondheid werkt aan een systeem van 14 dagen zelfisolatie. De belangrijkste principes blijven: 14 dagen zelfisolatie voor alle reizigers van buiten de Schengenzone. Eventueel kan er een uitzondering worden gemaakt voor landen op de aangepaste EU-lijsten.

Concluderend wil ik nog zeggen dat België een mooi land is voor toeristen uit België zelf.

l'avion et collecter en outre les données de contact et de séjour en Belgique. Si une contamination au coronavirus est constatée, Saniport utilisera ces données. Après 28 jours, les données sont détruites.

La Santé publique travaille à l'élaboration d'un système d'auto-isolément de 14 jours pour tous les voyageurs venant d'un pays situé en dehors de la zone Schengen, avec une exception éventuelle pour les pays figurant sur les listes UE adaptées.

11.03 **Melissa Depraetere** (sp.a): Dank u wel, mijnheer de minister.

U hebt vooral verwezen naar maatregelen voor mensen die van buiten Europa komen. Mijn punt was net dat er ook binnen de Europese grenzen heel wat risico's en gevaren zijn. U zegt dat reizigers naar de webstek van FOD Buitenlandse Zaken kunnen surfen of hun reis kunnen registreren. Dat is allemaal goed en wel, maar belangrijke voorzorgsmaatregelen op het moment zijn temperatuurmetingen, opsporen, testen waar nodig en isolatie waar nodig. Dat heb ik in uw antwoord heel weinig gehoord.

Het minste wat we mogen verwachten na de periode die we nu hebben meegemaakt, is dat er een doordachte aanpak komt om een tweede golf te vermijden. Met een reis te registreren op de webstek van de FOD Buitenlandse Zaken vrees ik dat we er niet zullen komen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Einde van het vragenuurtje.

Scrutin

Geheime stemming

12 Désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles et d'une Cellule administrative de coordination de la lutte contre les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres

12 Aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de ministerraad

L'ordre du jour appelle le scrutin secret en vue de la désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres.

Aan de orde is de geheime stemming met het oog op de aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de Ministerraad.

Le Centre comprend huit membres effectifs et huit membres suppléants désignés par la Chambre des représentants à la majorité des deux tiers. Quatre membres effectifs et quatre membres suppléants sont désignés sur présentation du Conseil des ministres, deux candidats étant proposés pour chaque mandat à conférer.

Het Centrum bestaat uit acht vaste en acht plaatsvervangende leden die met een tweederdemeerderheid door de Kamer van volksvertegenwoordigers worden aangewezen. Vier vaste en vier plaatsvervangende leden worden aangewezen op voordracht van de ministerraad en voor elk te begeven ambt worden twee kandidaten voorgedragen.

La liste des candidats présentés par le Conseil des ministres a été communiquée au cours de la séance plénière du 11 juin 2020.

De door de ministerraad voorgedragen kandidatenlijst werd meegedeeld tijdens de plenum vergadering van 11 juni 2020.

Le document portant les noms des candidats vous a été distribué. **(1387/1)**

Het stuk met de kandidatenlijsten werden u bezorgd. **(1387/1)**

Conformément à la décision de la séance plénière du 25 juin 2020, les membres ont pu voter du vendredi 26 juin 2020 à aujourd'hui 14 h.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 25 juni 2020 hebben de leden vanaf vrijdag 26 juni 2020 tot vandaag 14 uur kunnen stemmen.

Les deux membres les plus jeunes présents (Khalil Aouasti et Kristof Calvo) sont invités à assister au dépouillement du scrutin. Celui-ci aura lieu maintenant dans la Salle 3.

De twee jongste aanwezige leden (Khalil Aouasti en Kristof Calvo) worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij het opnemen van de stemmen. Dit zal nu plaatsvinden in Zaal 3.

13 Commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique – Composition

13 Bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België – Samenstelling

Le 25 juin 2020, la séance plénière a adopté le texte d'une motion demandant l'institution d'une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique, n° 1394/1.

Op 25 juni 2020 heeft de plenaire vergadering de tekst van een motie aangenomen aangaande het verzoek tot instelling van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België, nr. 1394/1.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose de procéder à la nomination des membres effectifs et suppléants de cette commission.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020 stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van de vaste leden en de plaatsvervangers van deze commissie.

Pas d'observation? *(Non)*

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*

Aldus zal geschieden.

Conformément à l'article 158 du Règlement, les nominations des membres des commissions se font à la représentation proportionnelle des groupes politiques.

Overeenkomstig artikel 158 van het Reglement geschieden de benoemingen van de leden van de commissies op grond van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties.

Les présidents de groupe m'ont fait parvenir les noms de leurs candidats.

De fractievoorzitters hebben mij de namen van hun kandidaten medegedeeld.

Étant donné que le nombre de candidatures recevables correspond au nombre de places à conférer, il n'y a pas lieu à scrutin conformément à l'article 157, n° 6, du Règlement.

Daar het aantal ontvankelijke candidaturen overeenstemt met het aantal te begeven plaatsen, moet, overeenkomstig artikel 157, nr. 6, van het Reglement, niet worden gestemd.

En conséquence, je proclame élus les candidats présentés.
 Dienvolgens verklaar ik de voorgedragen kandidaten verkozen.

- N-VA

Membres effectifs/Vaste leden: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yngvild Ingels.
 Membres suppléants/Plaatsvervangers: Peter De Roover, Joy Donné, Wim Van der Donckt.

- Ecolo-Groen

Membres effectifs/Vaste leden: Kristof Calvo, Barbara Creemers, Laurence Hennuy.
 Membres suppléants/Plaatsvervangers: Georges Gilkinet, Julie Chanson, Evita Willaert.

- PS

Membres effectifs/Vaste leden: Eliane Tillieux, Patrick Prévot, Hervé Rigot.
 Membres suppléants/Plaatsvervangers: Ahmed Laaouej, Hugues Bayet, Éric Thiébaud.

- Vlaams Belang

Membres effectifs/Vaste leden: Barbara Pas, Dominiek Sneppe.
 Membres suppléants/Plaatsvervangers: Ellen Samyn, Marijke Dillen.

- MR

Membres effectifs/Vaste leden: Mathieu Bihet, Michel De Maegd.
 Membres suppléants/Plaatsvervangers: Nathalie Gilson, Emmanuel Burton.

- CD&V

Membre effectif/Vaste lid: Nawal Farih.
 Membre suppléant/Plaatsvervanger: Sammy Mahdi.

- PTB-PVDA

Membre effectif/Vaste lid: Sofie Merckx.
 Membre suppléant/Plaatsvervanger: Raoul Hedebouw.

- Open Vld

Membre effectif/Vaste lid: Robby De Caluwé.
 Membre suppléant/Plaatsvervanger: Bram Delvaux.

- sp.a

Membre effectif/Vaste lid: Karin Jiroflée.
 Membre suppléant/Plaatsvervanger: Jan Bertels.

14 **Ordre du jour**

14 **Agenda**

Collega's, er was mij gevraagd om rekening te houden met een voorstel van resolutie dat eerst zou moeten worden behandeld in plenaire vergadering, omdat verschillende leden van de nieuw op te richten commissie ook het woord willen nemen met betrekking tot dit agendapunt. Daarna kan de installatie van de commissie plaatsvinden.

Pas d'observation? (*Non*)
 Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
 Aldus zal geschieden.

15 **Demande d'avis au Conseil d'État (amendements sur la proposition de loi n° 158)**

15 **Verzoek om advies aan de Raad van State (amendementen op het wetsvoorstel nr. 158)**

15.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Ik zou graag een verzoek tot de plenaire vergadering willen richten met betrekking tot het achtste

15.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Je souhaite demander un

punt op de agenda. Dit wetsvoorstel nr. 158/1-12 behandelt de vroegtijdige zwangerschapsonderbreking.

Ik vraag een advies van de Raad van State.

De Raad van State heeft zich reeds gebogen over deze wettekst, zoals goedgekeurd in de commissie. Op basis daarvan heeft de CD&V-fractie een veertigtal amendementen ingediend. Ook andere fracties hebben ter zake amendementen ingediend. Ik heb toen opnieuw aan de Kamer gevraagd de Raad van State toe te staan advies uit te brengen over de amendementen. Dat is gebeurd, en we danken hen daar ook voor. Als we dat advies lezen, blijven er juridische vragen en bedenkingen. Er blijven vragen omtrent de strafbaarheid van zij die abortus willen verhinderen of daar te kritisch over willen zijn bij publieke uitingen en er zijn problemen met de vrijheid van meningsuiting. Er blijven problemen met de niet-strafbaarheid van zij die abortus willen uitvoeren en zelf de voorwaarden, zoals ze in het voorstel staan, totaal negeren. Dan blijven er problemen met betrekking tot de niet-strafbaarheid van mensen die abortus uitvoeren en die geen arts zijn. Dan blijven er problemen met betrekking tot de evaluatie en registratie.

Om die juridische vragen en bedenkingen heeft de CD&V-fractie nieuwe amendementen ingediend. Andere fracties hebben ook nieuwe amendementen ingediend. Deze discussie gaat onder meer over de strafbaarheid of niet-strafbaarheid. Strafwetgeving moet uiterst precies zijn, opdat mensen weten welk risico ze lopen als ze bepaalde gedragingen stellen, of ze al dan niet in overeenstemming zijn met het recht. In een gevoelige materie als deze lijkt het dan ook gepast dat de wetgeving geen enkel risico neemt.

Mijnheer de voorzitter, ik zou graag al deze adviezen opnieuw naar de commissie voor Justitie verzenden, opdat wij op basis van het grondige juridisch werk dat verricht is door de Raad van State en de tientallen amendementen die werden ingediend in de plenaire vergadering, een aanvullend debat zouden kunnen voeren. Ik betreur dat ik daarvoor geen meerderheid gevonden heb. Er rest mij dan ook geen enkele andere optie dan advies te vragen aan de Raad van State over deze nieuwe elementen, mij baserend op het Reglement, dat mij dit toestaat.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag het advies van de Raad van State over alle amendementen die in verband met deze wetsvoorstellen in de plenaire vergadering zijn ingediend.

De **voorzitter**: Collega's, u kent het Reglement. U weet dat over de adviesaanvraag die de heer Verherstraeten heeft aangekondigd alle fracties kunnen interveniëren. Ik benadruk nogmaals: in principe één lid per fractie, gedurende een tijdsspanne van een vijftal minuten.

Dit is een belangrijke aangelegenheid, dus ik zal zeker de nodige souplesse hebben, maar probeer u daaraan te houden.

15.02 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, het gaat hier inderdaad over een belangrijke aangelegenheid.

Er kunnen vragen worden gesteld over de manier waarop dit

avis au Conseil d'État sur la proposition de loi n° 158 relative à l'interruption précoce de grossesse. Le Conseil d'État s'est déjà penché précédemment sur ce texte de loi. Sur la base de ces observations, le CD&V, entre autres, a présenté une quarantaine d'amendements. Un nouvel avis a, à l'époque, été sollicité auprès du Conseil d'État à cet égard. Il ressort de cet avis que des questions juridiques subsistent quant à la punissabilité de ceux qui souhaitent empêcher l'avortement ou qui expriment ouvertement leurs critiques à cet égard. Des problèmes subsistent également concernant la punissabilité des personnes qui procèdent à un avortement alors qu'elles ne sont pas médecin. Enfin, des problèmes subsistent au niveau de l'évaluation et de l'enregistrement. C'est pourquoi notre groupe a, parmi d'autres, présenté de nouveaux amendements. La législation pénale requiert en effet un travail d'extrême précision. Dans une matière aussi sensible, le législateur se doit, à plus forte raison, d'exclure tout risque.

Je regrette de ne pas avoir réussi à rassembler une majorité pour organiser un débat complémentaire en commission de la Justice sur ces avis et les nombreux amendements. Je n'ai, dès lors, plus d'autre option que de demander, conformément au Règlement de la Chambre, l'avis du Conseil d'État sur tous les amendements présentés en séance plénière.

15.02 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Le sujet est de la plus haute importance. Tout d'abord, la genèse de cette proposition de loi

wetsvoorstel tot stand is gekomen. Er wordt gezegd dat het al voldoende doorgesproken werd. In de bevoegde commissie zijn er echter nooit hoorzittingen georganiseerd. De tekst hing dan ook met haken en ogen aan elkaar, wat ook blijkt uit het eerste advies van de Raad van State.

Collega Verherstraeten heeft nu de nog hangende juridische zaken terecht aangehaald. Veel vragen en bedenkingen blijven open, terwijl het toch een belangrijk, zwaarwichtig dossier is.

Bovendien rijst de vraag of de mensen, gelet op alles wat er momenteel gebeurt, erop zitten te wachten dat nu hier dergelijk voorstel wordt goedgekeurd.

Daarenboven is er voor dit zeer belangrijk en zwaarwichtig ethisch voorstel geen Vlaamse meerderheid. De Vlaamse opinie vraagt er niet om. Ik vind het heel onethisch dat de huidige situatie misbruikt wordt om zoiets erdoor te duwen.

pose question. Selon ses partisans, elle a été suffisamment discutée. Il n'en est rien. Ainsi, aucune audition n'a été organisée. Le texte est tiré par les cheveux. De nombreuses questions et remarques, y compris sur le plan juridique, subsistent dans ce dossier sensible. Il est, en outre, permis de se demander si la population le juge prioritaire, compte tenu du contexte actuel. Qui plus est, cette proposition importante d'un point de vue éthique ne recueille pas la majorité en Flandre. Il est inadmissible d'abuser de la situation actuelle pour faire passer la proposition en force.

15.03 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le président, nous travaillons sur ce dossier depuis neuf mois. Nous l'avons abordé dans cinq commissions. Nous avons réalisé, sous la précédente législature, des auditions de vingt experts et acteurs de terrain. Nous avons déjà obtenu deux avis du Conseil d'État. Les arguments ont été échangés de part et d'autre. Nous recevons les courriers où nous voyons bien ces arguments. Je pense que plus personne ne changera d'avis. Le dossier est mûr et il est temps maintenant d'aboutir.

On parle d'un contexte. Justement, parlons-en! Pendant la crise, les femmes ont subi encore plus que d'habitude des difficultés notamment liées à la vie sexuelle et reproductive. Aujourd'hui, nous leur devons de garantir leurs droits, de leur garantir la liberté de disposer de leur corps. Personne ne sera jamais obligé de recourir à l'IVG mais par contre, nous voulons garantir qu'elle puisse se passer dans les meilleures conditions pour celles qui le désirent.

15.03 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): We werken nu al negen maanden aan dit dossier: we hebben 20 experts en mensen uit het werkveld gehoord, we hebben dit ampel besproken in een tegensprekelijk debat en we hebben de Raad van State twee keer om advies gevraagd. Nu zal niemand meer van mening veranderen, het is nu echt tijd om dit dossier af te ronden, want het is rijp. Tijdens de gezondheidscrisis ondervonden vrouwen nog meer moeilijkheden die verband hielden met hun seksuele en reproductieve situatie. We moeten hun rechten en hun vrijheid om zelf over hun eigen lichaam te beslissen garanderen. Niemand zal ooit worden verplicht om een zwangerschap te onderbreken, maar we moeten aan diegenen die dat wel willen de garantie bieden dat ze dat kunnen doen in de beste omstandigheden.

15.04 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, Mme Tillieux s'exprimera au nom du PS, mais je tiens, cependant, à vous annoncer notre demande. Nous souhaitons que cette demande de renvoi au Conseil d'État fasse l'objet d'un vote nominatif.

15.04 Ahmed Laaouej (PS): Ik vraag een naamstemming over de verwijzing naar de Raad van State.

15.05 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, chers collègues, le Conseil d'État n'est pas là pour gagner du temps. C'est la troisième fois que son avis est sollicité. N'est-ce pas honteux?

15.05 Eliane Tillieux (PS): De Raad van State dient niet om tijd te winnen. Het is de derde keer dat men de Raad van State om een advies vraagt, terwijl deze toch al over een te grote werkbelasting

On sait que le Conseil d'État se plaint d'une surcharge de travail liée au COVID-19, aux nombreuses mesures qui ont été prises. Le

Conseil d'État est donc, aujourd'hui, mis sous pression.

Pourtant, le parti du ministre de la Justice décide d'exploiter le Conseil d'État à des fins politiques. C'est juste inadmissible! Vous prenez le même chemin que Theo Francken qui a procédé de la sorte avec d'autres tribunaux quand il était secrétaire d'État. C'est juste inadmissible!

On a effectivement déjà, lors de précédentes législatures, sollicité l'avis du Conseil d'État. Le PS l'a fait, bien entendu, aussi. Mais quand on est en minorité, on se doit de se plier au sens de la démocratie. Quand on a une majorité qui a recueilli l'avis des experts, qui a tenu compte de ces avis, qui a accepté de moduler la règle, qui a accepté de moduler le texte, on se doit de la respecter, surtout quand il s'agit de renforcer les droits des femmes parce que les femmes, monsieur le président, constituent probablement la plus grande des minorités au monde.

Monsieur Verherstraeten, vous avez dit en commission que vous alliez protéger la minorité parlementaire. Dans le Règlement, il y a des règles pour protéger les minorités linguistiques, mais il n'y pas de règles visant à protéger les minorités parlementaires, protéger la N-VA, le Vlaams Belang ou le CD&V. Ce faisant, vous ne respectez pas la démocratie. Vous ne respectez même pas le Conseil d'État et, pire encore, vous ne respectez pas les citoyennes et les citoyens! Je rappelle que c'est la troisième fois que des amendements sont déposés, sachant que les amendements que vous déposez, aujourd'hui, portent notamment sur la question de l'opportunité de remplacer les mots "mère célibataire" par "femme mariée" Vous vous moquez vraiment du monde! J'aimerais donc vraiment entendre vos explications sur chacun de vos amendements.

15.06 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie steunt het verzoek van collega Verherstraeten om het advies te vragen van de Raad van State.

Ik heb de amendementen inmiddels gelezen en het zijn een aantal terechte argumenten waarover de Raad van State zeker zijn licht moet laten schijnen. Het gaat hier over een heel belangrijk dossier waarin een aantal strafbaarstellingen worden ingevoerd. Men mag daar niet lichtzinnig overheen gaan. Er moet voldoende zekerheid zijn dat het allemaal correct is. Vandaag is die zekerheid er niet. Lees het advies van de Raad van State maar in verband met een aantal andere amendementen. Er blijft heel veel onzekerheid en onduidelijkheid.

Het is een heel belangrijk debat. Wij mogen niet vergeten dat het gaat over leven en dood. Dat wil ik toch nog eens onder uw aandacht brengen. Het gaat over een heel verregaande uitbreiding van de abortuswetgeving.

Collega's van PS, u kunt dan misschien wel zeggen dat er in dit Parlement een meerderheid zou kunnen zijn, we moeten dat nog zien. In de samenleving is die meerderheid er niet. In Vlaanderen is er geen meerderheid om dit voorstel erdoor te drukken en ik durf zelfs eraan twijfelen dat die meerderheid er is in Franstalig België. Ik verwijs naar een peiling van *La Libre Belgique* waaruit heel duidelijk bleek dat 65 % van de bevolking tegen dit voorstel is. *La Libre Belgique* is een krant die hoofdzakelijk Franstalige lezers

klaagt. Het is onaanvaardbaar dat men dat orgaan gebruikt voor politieke doeleinden, vooral wanneer men lid is van de partij die de minister van Justitie levert! De minderheid moet de geest van de democratie volgen en de meerderheid, die rekening gehouden heeft met de adviezen van experts en zijn tekst aangepast heeft, respecteren, vooral wanneer het om een versterking van de vrouwenrechten gaat.

Mijnheer Verherstraeten, u hebt in de commissie gezegd dat u de parlementaire minderheid zou beschermen. Het Reglement beschermt de taalminderheden, maar niet de parlementaire minderheden. U respecteert noch de democratie, noch de Raad van State en, erger nog, u respecteert de burgers niet. Het is de derde keer dat er amendementen ingediend worden. Ik zou graag uw toelichting over elk van die amendementen horen.

15.06 Marijke Dillen (VB): Mon groupe soutient la demande de M. Verherstraeten. Le Conseil d'État doit donner son avis sur les amendements. Cet important débat, qui porte littéralement sur la vie et la mort, ne peut être traité à la légère. Cette large extension de la législation sur l'avortement n'est soutenue par aucune majorité flamande. Je doute d'ailleurs qu'elle le soit en Belgique francophone, un sondage de *La Libre Belgique* montrant que 65 % de la population est contre cette proposition.

En outre, ce débat devrait avoir lieu dans un Parlement au complet et ne peut pas se réduire, en cette période de crise du coronavirus, à un débat entre une poignée de députés présents aujourd'hui dans l'hémicycle. Il y a quelques semaines, le PS a retiré de l'ordre du jour une proposition sur la mobilité

heeft.

Collega's, ik wil u erop wijzen dat dit debat op een ernstige wijze moet worden gevoerd in een volwaardig, voltallig Parlement, waaraan alle parlementsleden kunnen deelnemen en waar iedereen een inbreng moet kunnen hebben. Het mag niet worden gevoerd in dit herleide coronaparlement waaraan slechts een handvol parlementsleden mag deelnemen, alhoewel ik zie dat een aantal fracties wel heel veel mensen laat deelnemen, tegen de afspraken in, maar dat terzijde.

Tot slot wil ik een bedenking formuleren ten aanzien van collega Laaouej.

Collega's van PS, een aantal weken geleden heeft uw fractie een bepaald voorstel van de agenda van dit coronaparlement gehaald. Als ik mij niet vergis, was het een voorstel inzake mobiliteit. U hebt dat van de agenda laten halen met het argument dat het veel te belangrijk is om in een beperkt Parlement te behandelen en dat dit in een volwaardig Parlement moet worden behandeld. Welnu, als er iets is wat zeker door een volwaardig Parlement moet worden behandeld, dan is het wel een voorstel dat gaat over leven en dood.

15.07 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Monsieur le président, je vais laisser la parole à ma camarade, Sofie Merckx.

Je formulerai simplement deux petites remarques.

Si j'ai bien compris, aujourd'hui, l'opposition peut sans arrêt faire référence au Conseil d'État pour bloquer une loi. J'ai entendu ce signal du CD&V. Dorénavant, vous pourrez vous attendre à une partie de ping-pong avec le Conseil d'État. Alors que j'étais nouveau parlementaire, on m'avait dit que ce recours pouvait avoir lieu une fois ou deux maximum. Maintenant, c'est *open bar*! Toutes les lois pourront donc être revues sans arrêt au Conseil d'État. Elles seront sans cesse bloquées. Comptez, dès lors, sur nous pour exploiter cette jurisprudence qui vient de s'ouvrir aujourd'hui dans le cadre des lois antisociales et des lois qui constituent des infractions en matière de droits des femmes.

Monsieur le président, je voudrais également faire référence à un droit que vous avez. L'article 98.2 du Règlement vous permet de demander un avis d'urgence dans un délai de cinq jours au Conseil d'État. Je ne peux évidemment que vous encourager à le faire.

De **voorzitter**: Daarjuist heeft men dat ook gedaan. Men heeft geen inleiding nodig om iemand het woord te geven. In principe krijgt één persoon per fractie het woord. Mevrouw Merckx, u kunt de resterende tijd gebruiken, maar dan zou ik toch zeggen één persoon per fractie. We zullen zien wat we daarna doen.

15.08 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Les personnes qui ont déposé cette proposition ont été extrêmement patientes. Le dossier a été largement discuté en commission. Tout a commencé en 2018 et nous avons vu deux renvois au Conseil d'État. Aujourd'hui, nous perdons patience. Nous assistons à un véritable blocage du travail parlementaire et un abus de ce à quoi sert le Conseil d'État.

Monsieur Verherstraeten, vous omettez de dire vraiment ce que le Conseil d'État a déclaré, à savoir qu'il appartient à la femme de disposer de son corps, conformément à la Convention européenne.

parce qu'elle était trop importante pour être traitée au sein d'un Parlement restreint. Cet argument s'applique évidemment à cette proposition de loi sur la vie et la mort.

15.07 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Vandaag kan de oppositie voortdurend haar toevlucht nemen tot de Raad van State om een wet tegen te houden. U kunt er van op aan dat we deze nieuwe vorm van jurisprudentie zullen aangrijpen om wetten tegen te houden die antisociaal zijn en haaks staan op de rechten van de vrouw.

Meneer de voorzitter, ik roep u op om artikel 98.2 van ons Reglement toe te passen en de Raad van State om een spoedadvies te vragen.

15.08 Sofie Merckx (PVDA-PTB): De indieners van dit wetsvoorstel hebben veel geduld aan de dag gelegd. Het dossier werd in de commissie uitvoerig besproken en de tekst werd twee keer aan de Raad van State overgezonden. Vandaag worden de parlementaire werkzaamheden belemmerd en wordt de Raad van State mis-

C'était là le message le plus important du Conseil d'État.

Het is niet omdat er geen regering is, dat het Parlement moet ophouden met werken. Er werden hier al beslissingen genomen. Het Zorgpersoneelfonds werd goedgekeurd.

Vandaag is er hier een grote meerderheid om tegemoet te komen aan de rechten van de vrouwen, rechten die zij vandaag niet volledig hebben. De Vrouwenraad, de feministische organisaties, de vrouwen die nood hebben aan abortus hebben geen volledig recht op abortus in ons land. Daaraan willen wij beantwoorden. De vraag zelf komt van op het terrein. Het is een kwestie van respect voor vrouwen. U wilt er alles aan doen en roept alle hens aan dek om toch maar terug te keren naar de tijd toen de katholieke kerk kon bepalen wat vrouwen wel en niet mochten doen. Het enige wat wij vragen is respect voor de keuze van de vrouw die abortus wil en ook respect voor de keuze van de vrouw die geen abortus wil. Daar gaat het om, respect.

15.09 Karin Jiroflée (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, uiteraard betreuren wij deze gang van zaken. Wanneer een zo belangrijk ethisch debat, waarbij deze Kamer trouwens de traditie heeft iedereen naar geweten te laten stemmen, zomaar het voorwerp wordt van politieke spelletjes, is dat schandalig. Dan zou ieder van ons die daaraan meedoet zich moeten doodschamen. Dit is de politiek compleet onwaardig.

Mijnheer de voorzitter, wij zijn in 2018 begonnen te praten over zwanger-schapsafbreking. Wij hebben toen 20 experts gehoord. Er zijn wekenlang hoorzittingen geweest. In 2019 hebben wij dat nog eens overgedaan en hebben wij opnieuw wekenlang gediscussieerd.

Het voorstel dat nu voorligt, is in de commissie al twee keer met een ruime meerderheid goedgekeurd. Zelfs de Raad van State zegt in zijn advies: "Dit is aan de politiek om te beslissen".

Wel, collega's, de politiek heeft al beslist. Al twee keer. Dat wij nu gedwongen worden mee te gaan in dit soort spelletjes, terwijl het gaat over 500 vrouwen per jaar die in moeilijkheden zitten, en die wij nota bene naar het buitenland sturen op het moment dat het moeilijk wordt, is schandalig.

Aan diegenen die deze spelletjes meespelen: *shame on you*.

15.10 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, nous avons

bruikt. Mijnheer Verherstraeten, u laat de belangrijkste verklaring van de Raad van State achterwege: het is aan de vrouw om over haar eigen lichaam te beslissen.

Ce n'est pas parce qu'il n'y a pas de gouvernement de plein exercice que le Parlement doit s'arrêter de travailler. D'importantes décisions ont déjà été prises précédemment, comme par exemple le vote du Fonds Blouses blanches. Nous avons aujourd'hui une large majorité prête à accéder aux droits des femmes, une demande qui émane du terrain même. Nous demandons que l'on ne revienne pas à l'époque où l'église catholique pouvait déterminer ce que les femmes pouvaient et ne pouvaient pas faire, mais nous demandons que soit clairement respecté le choix de la femme, de celle qui est favorable à l'avortement comme de celle qui ne l'est pas.

15.09 Karin Jiroflée (sp.a): Le sp.a déplore également qu'un débat éthique aussi crucial soit l'objet d'indignes manœuvres politiciennes. Nous avons commencé à débattre de l'interruption de grossesse en 2018 et vingt experts avaient alors été entendus. Nous avons repris en 2019 et nous en avons encore débattu des semaines durant.

À deux reprises déjà, cette proposition a été adoptée à une vaste majorité en commission. Dans son avis, le Conseil d'État avait affirmé qu'il revenait au monde politique de trancher. Et c'est ce qu'il a fait. Deux fois, même. Il est scandaleux que nous risquions d'abandonner de nouveau à leur sort les 500 femmes que nous aiguillons chaque année hors de nos frontières lorsque la situation se complique. À tous ceux qui se sont prêtés à ces petits jeux politiques: honte à vous!

15.10 Catherine Fonck (cdH):

demandé il y a déjà quelques mois d'envoyer nos amendements au Conseil d'État et cela avait été soutenu par plusieurs partis. Je ne vois pas au nom de quoi aujourd'hui nous ne soutiendrions pas la demande du CD&V de renvoyer ses amendements au Conseil d'État.

Certains disent que le débat est clos, que tout a été dit et qu'il ne reste qu'à voter. Plusieurs ici évoquent les vingt experts qui ont été auditionnés mais sur ces vingt experts, quatre seulement s'étaient effectivement positionnés en faveur de l'allongement du délai à dix-huit semaines. Hier encore, plus de 2 600 soignants, dont de nombreux gynécologues obstétriciens, de nombreux infirmiers et sages-femmes ont appelé à ce que ce texte ne soit pas voté tel quel. Ils appellent à ce que l'IVG sans raison médicale ne soit pas allongée à ce délai de 20 semaines d'aménorrhée – la moitié de la grossesse. On ne peut renvoyer d'un revers de la main cet appel de plus de 2 600 soignants.

Vous dites qu'il y a une majorité à la Chambre. C'est vrai, elle est arithmétique. Mais il faut entendre l'appel de très nombreux citoyens et regarder les sondages et je ne suis pas sûre qu'il y ait une majorité au sein de la population en faveur de cette extension au cinquième mois de grossesse pour une IVG sans raison médicale. Au niveau européen, plus de 85 % des pays ont un délai similaire au nôtre actuellement.

Depuis le début, nous nous sommes montrés ouverts sur une dépenalisation complète pour la femme: plus de sanction, plus de prison. Nous nous sommes également montrés ouverts pour qu'on puisse prendre en compte de manière particulière des situations douloureuses qui peuvent survenir après douze semaines de grossesse. Mais cela ne justifie pas l'extension de toute interruption volontaire de grossesse sans raison médicale jusqu'à dix-huit semaines. Cela va trop loin et d'abord pour des raisons médicales.

Nous soutiendrons donc ce renvoi au Conseil d'État. Du reste, je lisais à l'instant une carte blanche écrite par un collègue du MR exprimant haut et fort, au moyen de plusieurs arguments – relayant en cela l'appel de ces plus de 2 600 soignants – que, pour lui et pour d'autres, le travail parlementaire doit encore être affiné et qu'on ne peut pas légiférer à la légère et – point de vue que je partage – que l'on peut aboutir à un accord plus large pour avancer, tout en restant particulièrement attentif à la situation médicale de ces femmes.

Enkele maanden geleden werd ons verzoek tot verzending van onze amendementen naar de Raad van State door verscheidene partijen gesteund. Waarom zouden wij dan vandaag een soortgelijk verzoek van CD&V niet steunen?

Sommigen beschouwen het debat als gesloten. Velen verwijzen naar de 20 experts die gehoord werden, maar slechts vier daarvan waren voorstander van een verlenging van de termijn tot 18 weken.

We kunnen de oproep van meer dan 2.600 zorgverstrekkers, waaronder talloze specialisten, om deze tekst als dusdanig niet goed te keuren, niet zomaar naast ons neerleggen. De rekenkundige meerderheid in de Kamer mag niet verhullen dat het helemaal niet zo zeker is dat een meerderheid van de bevolking een uitbreiding van de vrijwillige zwangerschapsafbreking gunstig gezind is.

Meer dan 85 % van de Europese landen hanteert een even lange termijn als de huidige Belgische termijn. We stonden open voor een volledige depenalisering van de vrouw en voor de inachtneming van noodsituaties na 12 weken zwangerschap. Om medische redenen gaat de vrijwillige zwangerschapsafbreking tot 18 weken evenwel te ver.

We zullen die verwijzing naar de Raad van State dus steunen. Een collega van de MR gaf aan dat het parlementaire werk verfijnd moet worden en dat men een ruimer draagvlak kan vinden, waarbij men uiteraard rekening blijft houden met de medische toestand van die vrouwen.

Le **président**: Enfin, dois-je dire, madame Rohonyi, vous avez la parole.

15.11 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame Fonck, j'ai un scoop pour vous: le Parlement représente la population. Dès lors, quand vous affirmez que ce texte n'est pas soutenu par elle, c'est faux. En effet, huit partis – de gauche comme de droite, du Nord comme du Sud du pays – ont appuyé cette proposition de loi. Et vous ne pouvez pas

15.11 Sophie Rohonyi (DéFI): Mevrouw Fonck, ik heb een priemeur voor u: het Parlement vertegenwoordigt de bevolking. Het is fout om te beweren dat de

revenir là-dessus, que cela vous plaise ou non.

Certes, vous avez légalement le droit de solliciter l'avis du Conseil d'État – c'est même votre droit le plus légitime. Vous pouvez recourir à cette manœuvre dilatoire à l'infini. Toutefois, nous parlions d'éthique à l'instant. Considérez-vous que votre démarche est morale? Cette question se pose d'autant plus que, pour ce faire, de qui avez-vous besoin? De l'extrême droite!

15.12 Catherine Fonck (cdH): (...)

15.13 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame Fonck, je vous ai écoutée; j'aimerais que vous fassiez de même avec moi.

Votre manœuvre est aussi, et vous le savez, irrespectueuse de l'institution du Conseil d'État, qui s'est déjà prononcé à deux reprises sur ce texte.

Du reste, j'ai pris connaissance de vos différents amendements. Qu'apportent-ils de neuf à ceux sur lesquels le Conseil d'État s'est déjà prononcé? Nous vous avons déjà posé la question. Mes collègues et moi-même aimerions donc obtenir une réponse très claire.

Vous invoquez cette hypothétique possibilité de demander un avortement au-delà de douze semaines, parce que vous n'acceptez toujours pas que le délai soit porté de douze à dix-huit semaines. À un moment donné, vous devez accepter le choix qui a été entériné en commission à deux reprises, comme ma collègue Jiroflée vient de le rappeler.

Vous avez également eu deux semaines pour déposer ces amendements. Vous attendez aujourd'hui pour le faire, soit au même moment où l'on apprend par voie de presse que le président du CD&V, donc des dépositaires de ces amendements, considère qu'il s'agit ici d'une question de gouvernement. C'est vrai que nous avons besoin de constituer un gouvernement en urgence. Nous avons besoin de trouver des solutions pérennes et urgentes pour répondre à cette crise économique et sociale. Nous avons besoin de trouver des solutions pour répondre au déficit budgétaire. En quoi, aujourd'hui, le fait de bloquer cette avancée qui doit être significative et historique pour les droits des femmes va-t-il nous permettre demain, soudainement, de constituer ce gouvernement? J'aimerais sincèrement que vous répondiez à cette question.

Je trouve aussi que votre manœuvre est purement dilatoire. Je ne comprends pas non plus que vous ne soyez pas mal à l'aise du fait que vous estimiez utile d'imposer votre point de vue idéologique. On le sait, historiquement, vous avez toujours été opposés à la question de l'avortement alors que justement, le cadre que l'on propose ici à travers notre proposition de loi, permet à chacune la liberté de choix, quelles que soient ses convictions. On offre un cadre à chacune de recourir à l'avortement dans des conditions qui soient sûres d'un point de vue tant médical que juridique. C'est cela le travail du législateur aujourd'hui. Ce n'est pas de servir les plats aux négociateurs fédéraux parce qu'ils estiment que cela heurte leur conscience.

La manœuvre dilatoire à laquelle vous recourez aujourd'hui heurte notre conscience et heurte en particulier la conscience de nos

bevolking niet achter die tekst staat, aangezien acht partijen dat wetsvoorstel steunen.

Vindt u dit verdragingsmanoeuvre ethisch verantwoord, temeer omdat u de steun van extreemrechts nodig heeft?

15.13 Sophie Rohonyi (DéFI): Wat voegen uw amendementen toe in vergelijking met de amendementen waarover de Raad van State reeds een advies verstrekt heeft?

U verwijst naar de mogelijkheid om na twaalf weken een abortus te vragen, omdat u niet aanvaardt dat de termijn van twaalf naar achttien weken verlengd wordt. U moet zich neerleggen bij de keuze die tot tweemaal toe in de commissie bevestigd werd.

U had twee weken de tijd om die amendementen in te dienen en u hebt tot vandaag gewacht om dat te doen, net wanneer blijkt dat de CD&V-voorzitter dit als een zaak voor de regering beschouwt. We moeten uiteraard dringend een regering vormen, maar hoe zal de belemmering van deze historische stap voorwaarts voor de vrouwenrechten ons morgen in staat stellen om dat te doen?

Historisch gezien was u altijd gekant tegen abortus, terwijl ons wetsvoorstel eenieder toelaat om in medisch en juridisch veilige omstandigheden een abortus te laten uitvoeren. We hoeven de federale onderhandelaars niet op hun wenken te bedienen omdat ze van mening zijn dat zulks hun geweten geweld aandoet.

Uw verdragingsmanoeuvre druist in tegen ons geweten. Hiermee wordt een belangrijke stemming voor vrouwen, die tijdens de crisis geconfronteerd werden met moeilijkheden waarop er in deze tekst antwoorden werden gebo-

concitoyens et concitoyennes qui nous regardent aujourd'hui et qui trouvent votre procédé déplorable et indigne de l'institution parlementaire que nous représentons. J'aimerais tout de même rappeler que ce faisant, vous reportez de plusieurs mois un vote important pour des femmes qui, durant la crise, se sont vues confrontées à des difficultés auxquelles ce texte proposait des réponses importantes.

De **voorzitter**: Collega's, ik ga u raadplegen. Ik pas het Reglement toe. Als de Kamer daar geen goesting in heeft...

(...): (...)

De **voorzitter**: Mevrouw Dillen, alstublieft, ik ben aan het woord. Ik ga een voorstel doen aan de Kamer, voordat u mij begint te onderbreken.

Ik pas het Reglement toe. Alle fracties hebben hun mening gegeven over het advies dat men opnieuw wil vragen aan de Raad van State over een aantal nieuw ingediende amendementen. Het Reglement is eenvoudig: als minimaal 50 leden dat steunen, is dat eigenlijk een automatisme. Dan is dat van rechtswege verworven. Dat zegt het Reglement.

De Kamer moet zich daarover uitspreken, maar om geen enkele discussie te hebben over de manier waarop de Kamer zich uitspreekt in deze moeilijke tijden – normaal gebeurt dat bij zitten en opstaan, zodat men de leden kan tellen – stel ik alleszins voor dat wij hierover een naamstemming houden. Degenen die het voorstel steunen, zullen op dat ogenblik 'ja' moeten antwoorden en dan kunnen wij objectief tot de telling van de leden overgaan.

Ja, mevrouw Pas, anders is het niet objectief. Ik wil niet in een discussie over deze en gene vervallen en ik weet ook dat, als wij een stemming organiseren, de leden van de Kamer die hier niet zijn, ten minste de tijd moeten krijgen om verwittigd te worden dat er een stemming zal doorgaan. Ik ga dus alleszins de vergadering voor een halfuur schorsen teneinde de installatie klaar te maken voor de stemming en zodat alle leden op de hoogte zijn dat er op een bepaald uur zal worden gestemd.

Wij zijn niet bezig over de grond van de zaak, wij zijn bezig over een verzending naar de Raad van State.

Fracties die dat gevraagd hebben, hebben zich kunnen uitspreken. Als men nu een tweede ronde wil doen, dan doen wij een tweede ronde. De heer Verherstraeten vraagt het woord voor een persoonlijk feit. Iemand anders zal daarop willen antwoorden. Als er een tweede ronde komt, dan is dat zo, maar ik ben daar eigenlijk niet voor. Ik ben daar niet voor. Waarom moeten wij systematisch afwijken van het Reglement? Iedereen heeft kunnen zeggen of hij het hiermee eens of oneens is en uiteindelijk beslist de Kamer.

Ik wil wel het volgende zeggen: op een bepaald ogenblik moet een parlementaire assemblee in de mogelijkheid zijn om zich uit te spreken. Inspraak is een belangrijk principe, maar dat een assemblee zich uitspreekt op een bepaald ogenblik, is een even belangrijk principe.

Als ik naar de historiek van deze tekst kijk, dan zie ik dat hij een vrij

den, met maanden uitgesteld.

Le **président**: Je sou mets une proposition à la Chambre.

Les différents groupes ont pu s'exprimer sur la demande d'avis du Conseil d'État relative aux nouveaux amendements formulée par M. Verherstraeten.

Le Règlement stipule que cette demande d'avis est acquise d'office si elle est soutenue par 50 membres. Pour statuer sur cette demande, à l'heure de la crise du coronavirus, il est préférable d'opter pour un vote nominatif. Je propose à la Chambre de suspendre la séance afin que tous les membres absents puissent être avertis et que les services puissent préparer le vote.

La participation est une chose, mais une assemblée parlementaire doit néanmoins pouvoir s'exprimer à un moment donné. Le parcours de la présente proposition de loi est déjà long et elle a déjà été soumise au Conseil d'État à deux reprises. Même si en théorie rien ne l'empêche, l'intention ne peut en aucun cas consister à différer un vote de manière répétitive et à l'infini.

Le Parlement devrait un jour évaluer son propre Règlement sur ce point. Il semble qu'en répétant continuellement une demande d'avis, une minorité au Parlement soit en mesure d'empêcher une majorité de s'exprimer. Je ne sors pas de mon rôle en faisant ce commentaire, car il est de mon droit et de mon devoir de faire en

lange behandeling heeft gekend en dat hij tot twee keer toe naar de Raad van State is gegaan. Men heeft dat tot twee keer toe gevraagd. Alhoewel het theoretisch kan, kan het nooit de bedoeling zijn geweest dat men repetitief en eindeloos een stemming kan vertragen. Dat staat zo niet in de teksten. Het Parlement zou zich daarover eens moeten buigen en het eigen Reglement goed moeten bekijken, want het eindeloos herhalen van een adviesaanvraag zou kunnen impliceren dat men het in theorie onmogelijk maakt dat een meerderheid in het Parlement zich op een bepaald ogenblik kan uitspreken.

U kunt menen dat ik hiermee buiten mijn rol treed, maar dat is niet het geval. De voorzitter van een parlementaire assemblee heeft immers het recht en de plicht om die vergadering erop te wijzen dat men na verloop van een bepaalde tijd, met respect voor de procedures, moet kunnen stemmen. Ik zei het zonet al, na inspraak moet er een uitspraak kunnen volgen.

Dat gezegd zijnde, u vraagt de toepassing van het Reglement in zijn huidige vorm en ik moet dat respecteren.

Ik stel wel voor om geen tweede ronde te lopen want de meningen zijn gekend en we weten al wie wat gaat zeggen. Ik weet dat sommige zaken persoonlijk waren, maar iedereen heeft zijn standpunt naar voren kunnen brengen.

De adviesvraag van de heer Verherstraeten gaat over de nieuw ingediende amendementen, de nrs. 48 tot 53 ingediend door mevrouw Van Hoof en de nrs. 54 tot 56 van mevrouw Fonck.

15.14 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat er ook een amendement van de N-VA-fractie is waarvoor wij het advies willen vragen met de gebruikelijke termijn van 30 dagen.

Mijnheer de voorzitter, u bent helemaal niet uit uw rol gevallen. Ik ben hier een paar keer persoonlijk aangesproken en men heeft mij woorden in de mond gelegd die ik zelfs niet uitgesproken heb, maar ik wil mij schikken naar wat u suggereerde. Ik zal dus geen tweede ronde vragen en mij onthouden van commentaar. Ik zal die commentaar wel geven als het debat hier gevoerd wordt.

De **voorzitter**: Amendementen nrs. 48, 49, 50, 51, 52 en 53 van mevrouw Van Hoof en de heer Verherstraeten; amendementen nrs. 54, 55 en 56 van mevrouw Fonck en het amendement nr. 57 van mevrouw Van Peel zijn alle nieuwe amendementen, die aan de Raad van State kunnen worden voorgelegd.

15.15 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Ik wil het hebben over een andere aanvraag voor het advies van de Raad van State.

De **voorzitter**: Zullen we eerst dit dossier afhandelen?

15.16 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Ik dacht dat het dossier

sorte qu'on puisse voter dans le respect des procédures. Après avoir eu voix au chapitre, il faut pouvoir la faire entendre.

Je n'ai pas d'autre choix que d'appliquer le Règlement sous sa forme actuelle.

La demande d'avis de M. Verherstraeten porte sur les nouveaux amendements qui ont été présentés, à savoir les amendements n°s 48 à 53 présentés par Mme Van Hoof et les amendements n° 54 à 56 présentés par Mme Fonck.

15.14 Servais Verherstraeten (CD&V): Il y a également un amendement du groupe N-VA pour lequel nous souhaitons demander l'avis, dans le délai usuel de 30 jours.

Même si j'ai été interpellé et de surcroît cité erronément, je m'abstiendrai de faire des commentaires à ce stade.

Le **président**: Les amendements n°s 48, 49, 50, 51, 52 et 53 de Mme Van Hoof et de M. Verherstraeten, les amendements n°s 54, 55 et 56 de Mme Fonck et l'amendement n° 57 de Mme Van Peel sont tous de nouveaux amendements pour lesquels l'avis du Conseil d'État peut être sollicité.

afgerond was, maar dan wacht ik geduldig af.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, u vraagt het woord. Dan zijn we weer vertrokken.

15.17 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik wil maar heel kort het woord.

De **voorzitter**: Heel kort, dat kan niet. We zijn weer vertrokken en iedereen die wil, krijgt het woord in een tweede ronde.

Het is onwaarschijnlijk. Is het dan nooit mogelijk om zich neer te leggen bij mijn goed inleidend betoog? Is er iemand van de leden van de Kamer die niet weet waar het over gaat? Is er iemand die nog moet worden overtuigd of die u zult overtuigen in de ene of de andere richting?

15.18 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...) Mijn fractie heeft dat gerespecteerd. Dat is niet helemaal (...)

Mijn vraag is dat u de mogelijkheid in het Kamerreglement gebruikt om het advies van de Raad van State op korte termijn te vragen in plaats van op lange termijn, gelet op de voorgeschiedenis van het dossier.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, ik was van plan om daar nu niets over te zeggen. Dat is een prerogatief van de voorzitter.

Ik wil eerst weten of er voldoende leden zijn die het advies vragen. Daarna zal ik iets zeggen over de wijze waarop ik dat zal doen, in de volgorde van de werkzaamheden.

Met uw goedvinden schors ik nu de vergadering tot 17.15 uur.

Om de zeden wat te verlichten, zullen we nu de nieuwe commissie installeren. Alle leden van de nieuwe commissie begeven zich naar de Europazaal.

De vergadering is geschorst.
La séance est suspendue.

*De vergadering wordt geschorst om 16.48 uur.
La séance est suspendue à 16 h 48.*

*De vergadering wordt hervat om 17.21 uur.
La séance est reprise à 17 h 21.*

De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

De **voorzitter**: Collega's, de aangekondigde stemming kan nu plaatsvinden.

Ik heb de amendementen geciteerd waarvoor het advies van de Raad van State gevraagd wordt. Daarover is er geen misvatting. Normaliter wordt daarover gestemd bij zitten en opstaan, maar in dit geval wordt het een naamstemming. Zij die het eens zijn met het voorstel van de heer Verherstraeten moeten dus ja stemmen. Wie het niet eens is, moet niet deelnemen aan de stemming. De stemming dient alleen om vast te stellen of het benodigde aantal stemmen effectief wordt gehaald. U kunt zich dus niet onthouden, want bij een stemming bij

15.18 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Le président demandera-t-il au Conseil d'État de se prononcer à bref délai?

Le **président**: Il s'agit d'une prérogative du président. Je voudrais d'abord déterminer si la demande d'avis est soutenue par un nombre suffisant de membres. Nous pourrions ensuite évoquer le délai.

Le **président**: Le vote annoncé peut se dérouler maintenant. En principe, le vote doit avoir lieu par assis et levé mais dans ce cas-ci, ce sera un vote nominatif.

zitten en opstaan, kan dat ook niet. U moet ook niet neen stemmen. Alleen als het u eens bent met het voorstel van adviesaanvraag, stemt u ja. In het andere geval moet u niet deelnemen aan de stemming.

C'est donc bien clair? On ne peut pas s'abstenir, mais il ne faut pas voter "non". Ceux qui sont favorables à la demande d'avis formulée par M. Verherstraeten votent "oui". Les autres ne doivent pas participer au vote, lequel sert uniquement à voir si cinquante membres ou plus demandent l'avis du Conseil d'État.

Mag ik aannemen dat dit duidelijk is?

*Il est procédé au comptage électronique.
Er wordt elektronisch geteld.*

(Vote/stemming 1)

Ik kan de stemming afsluiten, aangezien 55 leden een positieve stem hebben uitgebracht. Zij zijn het bijgevolg eens met het verzoek om advies aan de Raad van State.

Derhalve moet ik dat advies inwinnen.

En conséquence, le président demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98, n° 3, alinéa 2, du Règlement, sur les amendements déposés.

Bijgevolg zal de voorzitter het advies van de Raad van State vragen, met toepassing van artikel 98, nr. 3, tweede lid, van het Reglement, over de ingediende amendementen.

Ik stel u het volgende voor.

Ik zal morgen tijdens een ontmoeting met de eerste voorzitter van de Raad van State van gedachten wisselen over die adviesaanvraag. Dan kan ik daar even over nadenken en vervolgens zal ik u mijn beslissing meedelen over de tijdspanne waarbinnen ik het advies wens te krijgen, wat mijn prerogatief is als voorzitter.

Wie het eens is met het voorstel van de heer Verherstraeten, moet ja stemmen. De stemming dient alleen om vast te stellen of het benodigde aantal stemmen wordt gehaald.

Je puis clôturer le vote, étant donné que 55 membres sont favorables à la demande d'avis au Conseil d'État. Je dois donc recueillir cet avis.

J'aurai demain, lors d'une rencontre avec le premier président du Conseil d'État, un échange de vues sur la demande d'avis. Après réflexion, je communiquerai ensuite ma décision sur le délai dans lequel je souhaite obtenir l'avis, ce qui relève de mes prérogatives en qualité de président de la Chambre.

[15.19] Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je prends bonne note de ce que vous proposez.

Cependant, j'aimerais que celles et ceux qui ont déposé des amendements puissent nous expliquer ce qu'ils contiennent. C'est la raison pour laquelle je demande l'application de l'article 98, 7°, alinéa 3, du Règlement qui prévoit que l'examen des dispositions faisant l'objet de la demande d'avis est suspendu sauf décision contraire de la Chambre.

De fait, nous pouvons circonscrire les termes de ma demande. Il se peut que certains ne voient pas d'intérêt à refaire un débat. Personnellement, je pense que c'est fondamental. Il faut au moins que les amendements nous soient présentés. Il faut qu'on puisse nous dire sur quoi ils portent et quelle sera leur valeur ajoutée d'un point de vue juridique, éthique, moral et politique. Il ne faut pas que nous, Parlement, soyons les victimes consentantes, silencieuses d'une tentative d'obstruction. Il faut que, dans le cadre de cet article,

[15.19] Ahmed Laaouej (PS): Ik zou willen dat de indieners hun amendementen toelichten. Ik vraag de toepassing van artikel 98, 7°, derde lid van het Reglement, dat zegt dat de bespreking van de bepalingen opgeschort wordt behoudens andersluidende beslissing van de Kamer.

Mijn vraag kan eventueel limitatief ingevuld worden, waarbij men ons alleen uitlegt waarover de amendementen handelen en wat hun toegevoegde waarde is op juridisch, ethisch, moreel en politiek vlak, opdat het Parlement niet stilzwijgend het slachtoffer

nous puissions au moins avoir une explication substantielle sur les amendements qui ont été déposés.

Le **président**: Chers collègues, vous avez entendu la proposition de M. Laaouej qui demande l'application de l'article 98, 7°, alinéa 3, du Règlement.

Ik lees dat artikel even voor in het Nederlands: "Behoudens andersluidende beslissing van de Kamer, wordt de bespreking van de bepalingen waarover advies gevraagd is, in de plenaire vergadering geschorst."

Er is dus sprake van schorsing, behoudens andersluidende beslissing van de Kamer.

Ik lees verder artikel 98, 7°, vierde lid: "Er mag geen andersluidende beslissing worden genomen wanneer de voorzitter het advies vraagt in geval van toepassing van nr. 3, tweede lid, en nr. 4, tweede lid." Wat artikel 98, 3°, tweede lid bepaalt, is wat wij nu aan het doen zijn.

Je suis obligé de demander l'avis du Conseil d'État si la demande est soutenue par 50 membres. Dans le dernier alinéa de l'article 98, 7°, alinéa 4, il est indiqué qu'on ne peut pas prendre d'autre décision si on est dans le champ d'application tel que décrit.

Ik zal mijn woorden nog eens in het Nederlands herhalen.

De heer Laaouej vraagt dat de bespreking zou doorgaan, hoewel in principe de bespreking geschorst is. Er kan worden gevraagd dat de bespreking niet wordt geschorst. Dat kan men vragen.

Ik lees hier in fine dat men dat niet kan vragen, dat geen andersluidende beslissing kan worden genomen wanneer het advies van de Raad van State wordt gevraagd in toepassing van nr. 3, tweede lid, en nr. 4, tweede lid. Nr. 3, tweede lid is precies datgene wat hier voorligt, dat 50 leden het advies hebben gevraagd.

Ik vraag de mening van de Kamer over het voorstel van de heer Laaouej. Is de Kamer het eens met wat ik net heb toegelicht? Ik ben immers het orakel van Delphi niet. Mocht ik dat zijn, dan zou ik het nog anders aanpakken.

15.20 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, nous demandons *a minima* une explication sur les amendements qui ont été renvoyés au Conseil d'État.

15.21 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou mij er gemakkelijk van kunnen afmaken door collega Laaouej te verwijzen naar mijn motivering op het ogenblik dat ik de adviesaanvraag indiende, aangezien ik op dat moment heel specifiek op de argumenten heb gewezen. Artikel 98, 7° van het Reglement, dat ik nu even ter hand neem, slaat enkel op de werkzaamheden in de commissievergaderingen. Ik citeer: "In de commissie schorst het verzoek om advies de bespreking niet van de bepalingen waarover

wordt van obstructie.

De **voorzitter**: De heer Laaouej vraagt met toepassing van artikel 98, punt 7 dat de bespreking zou doorgaan, hoewel ze in principe geschorst is.

Toutefois, il ne peut être pris de décision contraire lorsque l'avis du Conseil d'État est demandé en vertu du point 3, alinéa 2, ce qui est le cas ici: cinquante membres ont demandé l'avis du Conseil d'État.

Je requiers l'avis de la Chambre à ce sujet.

15.20 Ahmed Laaouej (PS): We vragen dat er op zijn minst een toelichting wordt gegeven bij de aan de Raad van State overgezonden amendementen.

15.21 Servais Verherstraeten (CD&V): Je pourrais me contenter de renvoyer notre collègue Laaouej à ma motivation au moment où j'ai déposé la demande d'avis mais s'il y tient, je parcourrai par respect les amendements que nous avons d'ailleurs déjà intro-

het advies wordt gevraagd." Wij zitten nu niet in een commissie, maar in de plenaire vergadering. Mijnheer de voorzitter, om die reden meen ik dat de debatten thans geschorst kunnen worden.

Ik heb echter respect voor collega Laaouej, net als voor alle andere collega's. Ook inzake de cruciale materie, die nu aan de orde is, respecteer ik de mening van collega's die er anders over denken. Ik heb echter ook het recht om het daarmee fundamenteel oneens te zijn. Dat getuigt daarom niet van een gebrek aan respect voor het standpunt van de anderen.

Collega's, respect veronderstelt tweerichtingsverkeer, respect komt van twee zijden. Van een gewezen eerste minister heb ik ooit geleerd dat in communautaire aangelegenheden een meerderheid haar wil niet mag opleggen aan een minderheid, maar dat een minderheid ook niet mag weigeren te spreken en te onderhandelen. Welnu, naar mijn mening is dat in ethische zaken evenzeer van toepassing.

Mijnheer de voorzitter, ik zal, indien collega Laaouej erop aandringt, de amendementen, die wij overigens gisteren al hebben ingediend, overlopen.

Amendement nr. 48 brengt aanpassingen aan in de tekst in antwoord op opmerking nr. 14 van het advies van de Raad van State. Het gaat vooral om taalkundige en technische aanpassingen.

Ook amendement nr. 49 is een technisch amendement, dat tracht tegemoet te komen aan opmerking nr. 15 van de Raad van State. Het amendement wijzigt licht de *libellé* van het artikel.

Belangrijk, collega's, is amendement nr. 50, waarbij wij een nieuw voorgesteld lid willen vervangen als volgt: "De instelling voor gezondheidszorg waar een vruchtafdriving plaatsvindt buiten de voorwaarden bedoeld in artikel 2, en waarvan de organen door hun gedrag meewerken aan de overtreding van die voorwaarden, wordt veroordeeld tot een geldboete van 100 tot 500 euro."

Collega's, wie in de commissie de debatten heeft gevolgd, weet dat wij het fundamenteel lastig hebben met het ontbreken van enige strafbepaling voor degenen die straks, als het wetsvoorstel wet wordt, die wet overtreden. Ze komen er zonder sanctie vanaf. Ik hoef u niet te herinneren aan mijn vraag hoe u dan de wet kunt afdwingen. Hoe kan men dan straks, wanneer een abortus wordt uitgevoerd na 20, na 22 of 23 weken, de betrokkene sanctioneren zonder strafsancities? Wij betwisten het zelfbeschikkingsrecht van de vrouwen in kwestie niet. Dat hebben we bewezen door de voorbije legislatuur een compromis te sluiten, waarbij het uitgangspunt van de wet is dat abortus een recht is, maar te vervullen binnen de wettelijke voorwaarden zoals vastgelegd, hetzij om medische redenen, hetzij nu binnen de 12 weken.

Als men strafsancities wenst, moeten die precies en duidelijk zijn. Daarom hebben we een formulering voorgesteld, die tegemoetkomt aan een opmerking van de Raad van State om ook instellingen die bewust meewerken aan een onwettige praktijk, strafbaar te stellen.

Dat geldt ook voor de laatste passage, namelijk met betrekking tot de soort strafbepaling. Net wegens die strafbepalingen, die wij juist en

duits hier.

L'amendement n° 48 apporte des modifications au texte en réponse à la remarque 14 du Conseil d'État. Il s'agit principalement d'adaptations d'ordre linguistique et technique.

L'amendement n° 49 est également un amendement d'ordre technique, qui cherche à rencontrer la remarque 15 du Conseil d'État. L'amendement modifie légèrement la formulation de l'article.

L'amendement n° 50 dans lequel nous proposons des sanctions pénales, en l'occurrence des amendes de 100 à 500 euros pour les institutions qui prêtent leur concours à la violation des conditions, est important. Nous avons une objection fondamentale à l'absence d'une quelconque sanction pénale pour ceux qui enfreindraient cette nouvelle loi. Nous ne contestons pas le droit à l'autodétermination des femmes, mais celui-ci doit être exercé conformément aux conditions prescrites.

L'instauration de sanctions pénales requiert précision et clarté. Il nous paraît, dès lors, adéquat de demander l'avis du Conseil d'État.

correct willen, achten wij het gepast om het advies van de Raad van State te vragen.

De **voorzitter**: Collega's, ik meen het antwoord van de heer Verherstraeten te mogen beschouwen als een antwoord uit parlementaire hoffelijkheid – zoals ik het wil noemen – op de vraag van de heer Laaouej om toelichting bij de amendementen.

Wij zullen het debat ten gronde echter niet starten om de eenvoudige reden dat ik het ook niet eens ben met wat de heer Laaouej beweert over artikel 98, 7°. Wij zijn niet in de commissie, wij zijn in de plenaire vergadering. Het derde lid van 7° gaat echter net over de plenaire vergadering. Daarin staat dus: "behoudens andersluidende beslissing van de Kamer wordt de bespreking... in de plenaire vergadering geschorst."

Het feit dat zij wordt geschorst behoudens andersluidende beslissing, zou ons toelaten te veronderstellen dat wij een andersluidende beslissing zouden kunnen nemen. Wij kunnen echter geen andersluidende beslissing nemen, want als wij verder lezen onder 4° staat er duidelijk dat in de toepassingsfeer van nr. 3, tweede lid – dus een adviesaanvraag waarvoor 50 leden zich hebben uitgesproken – geen andersluidende beslissing kan worden genomen. Dat is mijn lezing van het Reglement.

Ik herhaal dat de heer Verherstraeten omwille van parlementaire hoffelijkheid heeft geantwoord. Ik kan de vraag van de heer Laaouej dus niet ter stemming voorleggen. Ze is immers volgens mijn lezing van het Reglement niet ontvankelijk.

Mevrouw Van Bossuyt, u had nog een andere adviesaanvraag.

Wil u over het voorgaande nog spreken? Dat debat zullen wij stoppen, want anders zullen de heer Calvo en andere leden het woord vragen en zijn wij herbegonnen. Het is goed dat altijd iemand anders plaatsneemt, maar ik zou het hierbij laten en gewoon wat ik daarnet heb gesteld, nog eens aan het Parlement willen meegeven.

Ik zal de adviesaanvraag morgen of vanavond nog, indien het aan mij ligt, aan de Raad van State bezorgen. Ik zal echter morgen daarover een onderhoud met de eerste voorzitter van de Raad van State hebben. Ik zal nadien mijn beslissing nemen over de termijn waarbinnen de Raad van State zijn advies kan geven.

Mevrouw Van Bossuyt, u had nog een vraag over een andere adviesaanvraag.

15.22 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil tussenkomen over de termijn.

U zegt dat u uw beslissing na het overleg met de Raad van State zal nemen, wil ik u ter inspiratie graag verwijzen naar de bijbel van dit Parlement. Op pagina 286 in paragraaf 435 staat: "De voorzitter blijft in principe meester van de termijnen, zelfs wanneer hij door een derde van de leden van zijn assemblee of door de meerderheid van de leden van een taalgroep wordt verplicht het advies van de Raad van State te vragen. Aangenomen mag worden dat de voorzitter hierbij toch in zekere mate rekening houdt met de desiderata van de

Le **président**: Je conçois que M. Verherstraeten ait voulu répondre à la question de M. Laaouej par courtoisie entre collègues. Toutefois, nous n'entamerons pas le débat de fond puisque le Règlement dispose qu'il ne peut être pris de décision contraire lorsque la demande d'avis est appuyée par cinquante membres. Je ne peux donc pas soumettre au vote la demande de M. Laaouej puisqu'elle est irrecevable.

Je transmettrai la demande d'avis au Conseil d'État demain au plus tard. Je m'entretiendrai demain avec le premier président du Conseil d'État à ce sujet et je déciderai ensuite du délai dans lequel le Conseil d'État pourra rendre son avis.

15.22 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): À propos de ce délai, le Règlement dispose que le président reste en principe maître des délais, même lorsqu'un tiers des membres de son Assemblée ou la majorité des membres d'un groupe linguistique l'obligent à demander l'avis du Conseil d'État, et qu'il doit tenir compte dans une certaine mesure des desiderata

Parlementsleden die om de adviesaanvraag hebben verzocht."

Ik denk dat hier duidelijk is uitgesproken dat wij een volwaardig advies vragen. Dit ter herinnering en een leidraad uit de bijbel van dit Parlement.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Calvo.

15.23 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, er zijn heel goede redenen om het advies te vragen op korte termijn, zoals de lange parlementaire bespreking en het feit dat het de derde keer zou zijn. Wij zullen die argumenten ook schriftelijk aan u bezorgen met zo veel mogelijk indieners.

des membres qui ont formulé la demande. Nous voudrions qu'il soit clair que nous demandons un avis à part entière.

15.23 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Il existe de très bonnes raisons de demander l'avis à court terme, telles que la longueur de l'examen parlementaire et le fait qu'il s'agirait de la troisième fois qu'il est fait appel à cette procédure. Nous présenterons également ces arguments par écrit au président avec un maximum d'auteurs.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Bossuyt heeft verwezen naar het feit dat ik daarover te allen tijde zelf een beslissing mag nemen. Ik mag hier in dit Huis niet veel, maar sommige dingen wel.

Le **président**: Dans cette enceinte, je ne dispose pas d'un grand nombre de droits, mais en l'occurrence, cette décision me revient.

16 Demande d'avis au Conseil d'État (amendements sur la proposition de loi n° 654)

16 Verzoek om advies aan de Raad van State (amendementen op het wetsvoorstel nr. 654)

Mevrouw Van Bossuyt, u krijgt nu het woord inzake een verzoek tot advies van de Raad van State met betrekking tot een ander wetsvoorstel en de daarop ingediende amendementen.

Je donne à présent la parole à Mme Bossuyt concernant la demande d'un avis du Conseil d'État pour une autre proposition de loi.

16.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, wij hadden ook heel graag het advies van de Raad van State gevraagd over de amendementen die zijn ingediend op het wetsvoorstel nr. 654 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 over de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de bescherming van slachtoffers van intrafamiliaal geweld in het kader van de gezinshereniging betreft.

16.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Nous demandons l'avis du Conseil d'État sur les amendements à la proposition de loi n° 654 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne la protection des victimes de violence intrafamiliale dans le cadre du regroupement familial.

16.02 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, certains considèrent visiblement que le recours à l'avis du Conseil d'État est là pour retarder les travaux parlementaires, pour faire de l'obstruction.

Moi, je vous demande de justifier votre amendement, pas simplement avec l'une ou l'autre formule. Ce qui est en train de se passer dans ce Parlement est totalement inacceptable. Je viens d'entendre M. Verherstraeten. Ces amendements-là ne justifient pas un avis du Conseil d'État. Ce sont des considérations d'ordre technique, quasi légistiques. Prendre notre institution en otage avec des amendements à répétition à chaque fois que vous avez une difficulté à assumer un

16.02 Ahmed Laaouej (PS): Ik vraag u om uw amendement te verantwoorden, niet om het te parafraseren. Voor deze amendementen is het niet nodig om het advies van de Raad van State te vragen, omdat het overwegingen van technische aard betreft. Men mag het Parlement niet gijzelen door herhaaldelijk amendementen in te dienen, telkens wanneer men

vote où vous êtes mis en minorité, cela commence à bien faire! Je demande une vraie justification de vos amendements.

zich niet kan neerleggen bij de uitslag van een stemming of men in de minderheid is.

16.03 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer Laaouej, wij vragen hier gewoon de toepassing van het Reglement, meer niet.

16.03 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Nous ne faisons que demander l'application du Règlement.

(...): (...)

De **voorzitter**: Er is geen enkel probleem voor een naamstemming. Ik heb die al laten programmeren. Dat was geweten voor de eerste schorsing. Wij kunnen het doen via een naamstemming. Een naamstemming geeft geen aanleiding tot verschillende interpretaties.

Le **président**: Je ne me prononcerai pas sur le bien-fondé de la demande de M. Laaouej. Je lui suggère de profiter des vacances parlementaires pour étudier en profondeur le Règlement. Les minorités doivent certes être protégées, mais ce ne peut être au détriment de la possibilité, pour la majorité parlementaire qui se dégage en définitive, de s'exprimer.

Wat de vraag van de heer Laaouej betreft, daar zal ik niet ten gronde op in gaan. Ik zeg: maak gebruik van de recesperiode om eens goed de bepalingen van het Reglement te bekijken. Minderheden moeten beschermd worden, maar dat kan niet tot gevolg hebben, zoals ik daarnet gezegd heb, dat de uiteindelijke meerderheid van het Parlement zich niet kan uitspreken.

In justitiële termen noemt men dat *dilatoire manoeuvres*. Ik zal dat niet zo omschrijven, hoor, maar dat zijn procedure-elementen waarvan men soms zegt dat zij op een oneigenlijke manier worden aangewend. Ik zeg niet dat dit het geval is, maar ik hoor deze discussie altijd maar terugkeren. Het Reglement en de commissie van het Reglement lijken mij dus aangewezen om dat eens te bekijken.

Kunnen wij stemmen over de adviesaanvraag van mevrouw Van Bossuyt inzake het wetsvoorstel nr. 654?

Het gaat over de amendementen nrs. 13, 14, 16, 15, 17, 18 en 19 van mevrouw Safai en consorten.

We gebruiken dezelfde procedure. Wie de adviesaanvraag van mevrouw Van Bossuyt steunt, stemt ja. De anderen worden verzocht niet te stemmen. Ik doe nog een poging. Enkel een ja-stem interesseert mij en de assemblee.

*Il est procédé au comptage électronique.
Er wordt elektronisch geteld.*

(Vote/stemming 2)

Aangezien 51 leden ja hebben gestemd, is de bespreking van het wetsvoorstel nr. 654 opgeschort en zal ik de adviesaanvraag bezorgen aan de Raad van State.

Cinquante membres ayant voté oui, la discussion de la proposition de loi n° 654 est suspendue et je transmettrai la demande d'avis au Conseil d'État.

En conséquence, le président demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98, n° 3, alinéa 2, du Règlement, sur les amendements déposés.

Bijgevolg zal de voorzitter het advies van de Raad van State vragen, met toepassing van artikel 98, nr. 3, tweede lid, van het Reglement, over de ingediende amendementen.

Projet de loi et propositions

Wetsontwerp en voorstellen

17 Proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/1-7)

17 Voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/1-7)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Els Van Hoof, Nawal Farih, Leen Dierick, Barbara Creemers, Laurence Hennuy, Jan Bertels, Karin Jiroflée, Catherine Fonck, Kathleen Depoorter, Hervé Rigot.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1211/6)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1211/6)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

17.01 Eliane Tillieux, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie au rapport écrit. Nous allons essayer de faire avancer les travaux aujourd'hui!

17.01 Eliane Tillieux, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

17.02 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, de resolutie voor een toegankelijke en betaalbare geestelijke gezondheidszorg is na hoorzittingen tot stand gekomen en wordt kamerbreed gedragen. Al van vóór de COVID-crisis steunden verschillende fracties de roep om een meer betaalbare en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg en naar aanleiding van de rapporten van het KCE waren er reeds stappen gezet. Als echter slechts 500 van de 15.000 psychologen deelnemen en als slechts 500.000 euro van het voorziene budget van 22,5 miljoen wordt gespendeerd, dan blijkt toch wel dat het systeem verre van optimaal was. Het liep niet bepaald op wieltjes.

17.02 Kathleen Depoorter (N-VA): Il n'a pas fallu attendre la pandémie du COVID-19 pour que plusieurs groupes soutiennent l'appel à des soins de santé mentale plus abordables et plus accessibles. Des initiatives avaient déjà été prises à la suite des rapports du KCE, mais un système auquel n'adhèrent que 500 des 15 000 psychologues et qui ne dépense que 500 000 euros du budget de 22,5 millions d'euros qui lui a été alloué peut difficilement être qualifié d'optimal.

Toen kwam COVID. Als COVID ons één ding geleerd heeft, dan is het wel dat de geest en het lichaam als een tandem werken en dat ze allebei verzorgd moeten worden. Onze jongeren en ouderen bleken de meest kwetsbare groepen te zijn en dat waren net de groepen die tot voor kort geen toegang hadden tot die betaalbare en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg. Dat de impact van COVID op onze jongeren en ouderen zo gigantisch was heeft ons eigenlijk niet te verbazen. De sociale omgang blijkt bij jongeren immers een heel grote impact te hebben op hun evolutie en bij ouderen op het totaalbeeld van hun leven.

Het is dan ook heel mooi dat de hulplijnen in Vlaanderen samen-gewerkt hebben om één groot platform te creëren en proactief te werken met de psychologen. Het is ook prachtig dat de verzorgenden in de woon-zorgcentra alles gegeven hebben om de ouderen te omringen en de leegte die er was door gebrek aan familie en kennissen, door gebrek aan knuffels, te ondervangen. Dat was echter niet voldoende. Ik zwijg dan nog over onze zorgverstrekkers die zelf helemaal tot op het bot zijn gegaan en die nu ook wel begeleid mogen worden.

La crise sanitaire nous a rappelé une fois encore que le corps et l'esprit fonctionnent en tandem et ont tous deux besoin de soins. La disparition des relations sociales tellement importantes pour les jeunes et les personnes âgées a rendu ces deux catégories de population particulièrement vulnérables. Ce sont précisément ces personnes qui, jusqu'à récemment, n'avaient pas accès à des soins de santé abordables et accessibles. La création d'une vaste plateforme unique grâce à la coopération de toutes les lignes

Ik ben mevrouw Van Hoof dan ook dankbaar dat ze dit onderwerp op de agenda heeft gezet en dit initiatief heeft genomen. Ik was dan ook enthousiast om deze resolutie mee te ondertekenen en mee vorm te geven.

Het is belangrijk dat we hoorzittingen hebben gehouden waar we onze experts echt aan het woord hebben gelaten. Een van de experts heeft het heel mooi verwoord: er komt nog een vierde golf. Voor die vierde golf zullen we ons moeten wapenen. Dan had hij het niet over de gevolgen van de geestelijke gezondheidszorg op de korte termijn. Door COVID-19 zijn er inderdaad therapieën gestopt en is er een heractivering van bepaalde psychische stoornissen, maar na COVID, op lange termijn zullen we ook zien hoe de gevolgen van de quarantaine er bij onze jongeren op in heeft gehakt.

Een andere expert wist ons te vertellen dat de kiem van een psychische stoornis in de jongvolwassenheid wordt gelegd. Het zijn net die jongvolwassenen die een heel grote impact ondervonden van de quarantainemaatregelen. Zij moesten zich plots aan een nieuw leven in een bubbel, in quarantaine aanpassen.

Het KCE-rapport verwijst bovendien naar de vastgeroetheid van onze psychische zorg, onze psychiatrische zorg, onze aanpak van de geestelijke gezondheidszorg. Ik denk dat we deze vastheid met deze resolutie zullen doorbreken.

Wat we tot nu toe hebben gedaan, was behandelen bij een crisissituatie, behandelen wanneer er symptomen zichtbaar worden. We zouden echter al veel vroeger moeten kunnen ingrijpen, wanneer de kiem van de psychische stoornis zich gaat ontpoppen. We moeten voorkomen dat er een crisissituatie komt. Inzetten op vroege detectie en vroege behandeling is dus heel belangrijk.

Ook in de hoorzittingen hebben we over de terugverdieneffecten gehoord. We bekijken dat niet alleen economisch, hoewel dat economische aspect er zeker is want mensen die psychische problemen hebben, die geen hulpverlening hebben, die niet meer vooruit kunnen, zullen niet gaan werken. We zien in rapporten ook dat er een grote graad van absentisme is. Men zegt: arm maakt ziek en ziek maakt arm. We zien inderdaad hoe bepaalde patiënten in die vicieuze cirkel zitten en er niet meer uitgeraken.

De ingreep die we vandaag met deze resolutie doen is dus heel belangrijk. We gaan breder en we gaan dieper. We zullen meer patiënten bereiken in de eerstelijnspsychologie en we zullen meer patiënten kunnen doorverwijzen naar de tweede lijn. Heel belangrijk voor de N-VA-fractie is dat de huisarts centraal blijft en dat de psycholoog naast de huisarts staat en dat de informatie doorstroomt, zodat het patiëntendossier in zijn geheel kan worden bekeken.

We moeten ook afstappen van het hokjesdenken. De doorstroming van medische informatie is heel belangrijk. De mentale gezondheidszorg moet naast de somatische zorg kunnen staan en moet geïntegreerd worden in het volledige gezondheidsbeleid.

Voor de budgetten werd de omgekeerde weg gevolgd. Vorige week is hier het amendement goedgekeurd waardoor 200 miljoen euro werd

d'écoute flamandes est une belle initiative. Dans les MRS, les soignants ont donné le meilleur d'eux-mêmes pour combler le vide laissé par l'absence de visites. Aujourd'hui, le personnel soignant est lui aussi au bout du rouleau et a besoin d'être pris en charge.

Je remercie Mme Van Hoof d'avoir pris l'initiative de cette résolution, que j'ai cosignée avec enthousiasme. Au cours des auditions, nous avons appris qu'une quatrième vague s'annonçait, à savoir la vague des suites de la quarantaine à long terme. Les germes des troubles psychiques sont présents dès l'adolescence. Ce sont précisément sur les jeunes adultes que la quarantaine a eu des répercussions majeures.

Le rapport KCE montre que notre politique de soins de santé mentale est sclérosée. Cette résolution permet de lui donner un coup de fouet. Nous ne devons pas attendre que les symptômes apparaissent pour intervenir. Il faut agir beaucoup plus tôt, lorsque le trouble psychique commence à germer. La détection et le traitement précoces sont essentiels. Ils ont également un effet retour. Dans la plupart des cas en effet, les personnes qui ne sont pas aidées à temps ne travaillent pas et tombent dans un cercle vicieux.

Nous travaillerons plus largement et plus en profondeur, nous atteindrons davantage de patients dans la psychologie de première ligne et pourrions rediriger davantage de personnes vers la deuxième ligne. Il importe pour nous que le médecin généraliste garde un rôle central et que les informations soient enregistrées dans le dossier des patients. Il nous faut décloisonner les soins de santé mentale et les intégrer dans la politique de santé dans son ensemble.

La semaine dernière, nous avons dégagé ici 200 millions d'euros

uitgetrokken voor de geestelijke gezondheidszorg. Het feit dat we daar zo snel een invulling aan kunnen geven en dat we de noodzaak effectief zien, bijvoorbeeld bij de COVID-19-patiënten die heel lang gehospitaliseerd zijn, is heel hoopgevend. Het is ook heel hoopgevend dat via het amendement de liaisonpsychiatrie in de resolutie is gekomen. Er liggen nog altijd COVID-19-patiënten in de ziekenhuizen. We zullen ervoor zorgen dat de psychiater aan het bed van de zieken komt. Dit zal niet alleen in COVID-19-tijden zo zijn, maar het zal veel breder gaan. Op andere afdelingen binnen het ziekenhuis zullen we ervoor zorgen dat de psychiater toegang heeft tot de patiënten in de kiem, op het moment dat het probleem kan ontstaan. Ook in de revalidatie van de COVID-19-patiënten zal dit een belangrijke rol spelen. We zijn tevreden dat ons amendement in dezen weerhouden is.

Ook hebben we met veel overtuiging het amendement rond het terugdringen van de psychofarmaca ondersteund. Uit rapporten is gebleken dat er te veel pillen worden geslikt en dat er te lang pillen worden geslikt. Het is dan ook goed dat we daaraan zullen werken en dat we de patiënten zullen begeleiden in het minder nemen van zowel terugbetaalde als niet-terugbetaalde psychofarmaca.

Ons land heeft jammer genoeg een heel trieste reputatie op het vlak van depressies, zelfmoord en pillen slikken. Onze fractie hoopt dat wij via deze resolutie ons steentje kunnen bijdragen om tot een gebalanceerde geestelijke gezondheidszorg te komen voor al onze patiënten.

Wat de amendementen betreft die hier vandaag nog ter sprake zullen worden gebracht, is de belangrijkste boodschap die ik meegeef dat wij het eens zijn met amendement nr. 31 over het KCE-rapport. Inderdaad, het KCE-rapport verwijst naar de continuïteit tussen de sociale sector en de geestelijke gezondheidszorg.

Wij gaan niet mee met de amendementen nrs. 37 en 35. Daar wordt budget gevraagd, een groeipad naar 10 %. Waarom gaan wij daarin niet mee? Omdat die 200 miljoen vorige week goedgekeurd is. Daar is in voorzien. Wij vinden het heel belangrijk dat wij groeien en evalueren in de geestelijke gezondheidszorg, maar ik wil erop wijzen dat wij de middelen waarin al voorzien was nog niet opgebruiken op dit moment. Wij zouden veel liever evalueren hoever onze patiënten geraken met die 200 miljoen. Wij moeten toch over het budget waken, ook in deze COVID-tijden.

Voor amendement nr. 32 zullen wij ons onthouden, want het KCE-rapport zit er al in via het vorige amendement.

Voor de amendementen nrs. 36 en 33 zullen wij tegenstemmen.

Amendement nr. 33, collega's, gaat over artikel 107. Dat is een Vlaamse bevoegdheid. En als N-VA zijn wij het uiteraard volmondig eens met het feit dat Vlaanderen zijn bevoegdheid perfect kan uitvoeren en dat dit op het Vlaamse niveau moet worden uitgeklaard.

Met amendement nr. 34, het overhevelen van de geestelijke gezondheidszorg naar de Vlaamse bevoegdheid, zijn wij het dan weer volmondig eens.

pour les soins de santé mentale. Nous nous réjouissons également de l'adoption de notre amendement visant à inscrire la psychiatrie de liaison dans la résolution. Ce faisant, nous faisons en sorte que le psychiatre se déplace au chevet des malades, pas uniquement en période de COVID-19, mais également en dehors.

C'est avec une profonde conviction que nous avons soutenu l'amendement relatif à la réduction de la consommation de psychotropes. On donne trop de médicaments et pendant trop longtemps.

Notre pays a une triste réputation sur le plan des dépressions, des suicides et de la consommation de médicaments. Nous espérons, par le biais de cette résolution, pouvoir contribuer à une meilleure accessibilité des soins de santé psychique.

Nous pouvons marquer notre accord sur l'amendement n° 31 relatif au rapport du KCE, mais nous n'approuverons pas les amendements n°s 35 et 37. On y demande une croissance progressive du budget jusqu'à 10 %. Les moyens actuellement prévus ne sont pas encore épuisés. Un montant de 200 millions a également été attribué la semaine dernière. Nous souhaitons d'abord évaluer de quelle manière ces moyens sont utilisés. Nous nous abstiendrons en ce qui concerne l'amendement n° 32, sachant que le rapport du KCE a déjà été intégré dans l'amendement précédent. S'agissant des amendements n°s 33 et 36, nous allons voter contre. L'amendement n° 33 a trait à une compétence flamande. En revanche, nous pouvons marquer notre plein accord sur l'amendement n° 34 relatif au transfert des soins de santé mentale vers les régions.

17.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, het is voor iedereen een heel vreemde periode geweest. Corona heeft ons heel veel geleerd. Als ik naar de voorliggende resolutie kijk, durf ik toch een beetje optimistisch zijn dat wij het over bepaalde zaken in het Parlement echt wel eens zijn en dat wij het eens zijn over iets dat zo belangrijk is als de geestelijke gezondheidszorg. Wij beseffen eens te meer hoe belangrijk het is om mensen gezond te houden in plaats van ze langzaam ziek te laten worden, wij beseffen hoe cruciaal de geestelijke gezondheidszorg is en dat wij op dat vlak samen vooruit kunnen gaan. Wij zien ook dat de impact van de ratrace waarin wij verzeild raken, ons te veel aan het worden is.

Het is dan ook het uitgelezen moment om op het vlak van de geestelijke gezondheidszorg in het bijzonder en de gezondheidszorg in het algemeen naar een nieuw normaal te gaan. Met deze resolutie was er al een heel stevige basis, dankzij collega Van Hoof, voor de coronacrisis. Mevrouw Depoorter zei immers al dat minister De Block in de vorige legislatuur een goede poging heeft gedaan om de geestelijke gezondheidszorg terug te betalen, maar de experts en het budget tonen aan dat het niet goed genoeg werkt. Door de Psycho-Mut in het leven te roepen, geven wij daar een heel goed antwoord op omdat wij zo de procedure van uitbetaling vereenvoudigen en dus ook de geestelijke gezondheidszorg, vooral in de eerste lijn, eenvoudiger en toegankelijker maken.

Midden in de coronatijd hebben wij drieënhalve dagen besteed aan het luisteren naar experts. Dat waren de interessantste hoorzittingen die ik heb meegemaakt in het jaar dat ik in de Kamer zetel. Wij kunnen met deze resolutie gehoor geven aan een aantal problemen die er al waren: het gebruik van antidepressiva, waar mevrouw Depoorter al naar verwees, maar ook het feit dat psychische problemen aan de basis liggen van de helft van de invaliditeitsuitkeringsaanvragen. Wij leerden in de hoorzittingen veel meer over het taboe dat nog altijd heerst. Misschien moeten wij aan elkaar veel meer vragen hoe het gaat in deze tijden en daarvoor openstaan. Wij wisten het al, maar wij hebben nog eens zwart op wit gezien dat investeren in de geestelijke gezondheidszorg echt rendoert en dat wij niet zo veel schrik moeten hebben voor de vele drempels die er zijn.

Een mooi amendement dat werd ingediend gaat bijvoorbeeld over het voortzetten van onlineconsultaties, zoals dat in de coronacrisis gebeurde. Tijdens de lockdown gingen psychologen aan de slag met onlineconsultaties en wij leerden van de experts dat men op die manier een andere doelgroep kon bereiken die men voordien veel moeilijker bereikte.

Dat is een heel mooi voorbeeld van de manier waarop wij al meteen een aantal punten die wij van de experts hebben geleerd, in de resolutie hebben verwerkt, zoals ook het betrekken van de mantelzorgers en de nulde lijn.

Collega's, wij mogen trots zijn op het werk dat hier voorligt. Er zijn nog heel veel amendementen toegevoegd om alles wat wij geleerd hebben, ook coronaproof te maken.

Ik besef echter ook dat het nog maar het begin is. Het gaat om een stevige resolutie, waar vorige week ook al enig budget tegenover is geplaatst. Wij zijn er echter nog niet. De resolutie is een stevig signaal

17.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): La belle unanimité que nous sommes capables de réunir à la Chambre sur certains sujets m'incite à l'optimisme. Nous sommes tous conscients de l'importance de préserver la santé des personnes et du rôle crucial des soins de santé mentale à cet égard. Grâce à Mme Van Hoof, avant la crise du coronavirus, cette proposition de résolution disposait déjà d'un socle solide. Sous la précédente législature, la ministre De Block avait fait une tentative louable pour organiser le remboursement des soins de santé mentale, mais le système ne fonctionne pas correctement. La mise en place d'une concertation entre les prestataires de soins psychiques et les mutualités a pour vocation de simplifier la procédure de paiement et d'améliorer, de la sorte, l'accès aux soins de santé mentale.

Les auditions organisées en amont de la présente proposition de résolution sont les plus intéressantes auxquelles j'ai assisté ici jusqu'à présent. Le texte fait écho à différents problèmes: la consommation d'antidépresseurs et le fait que la moitié des demandes d'invalidité résulte de problèmes psychiques. Les problèmes psychiques restent encore un sujet tabou. L'amendement ayant trait à la poursuite des consultations en ligne est excellent. Le contact pourra ainsi être noué avec de nouveaux groupes cibles, plus difficiles d'accès.

Nous pouvons être fiers de cette résolution. De nombreux amendements y ont été apportés en vue de mieux répondre aux impératifs de la lutte contre le coronavirus tout en tirant des enseignements des interventions des experts. Cette initiative n'est cependant qu'un début. Cette résolution constitue un signal fort par lequel nous entendons insister sur la nécessité de continuer à miser sur les soins de santé mentale dans

dat wij de komende jaren op de geestelijke gezondheidszorg moeten blijven inzetten. Wij hebben absoluut nog heel veel werk. Ik denk in de eerste plaats ook aan zorg voor wie zorgt alsook aan alle mensen die trauma's hebben opgelopen door in de vuurlinie en in de frontlinie te staan en mensen te hebben zien sterven. Zij moeten samen met de patiënten die nu revalideren, op dit moment de absolute prioriteit van de geestelijke gezondheidszorg zijn. Wij mogen hen niet vergeten en moeten hen weerbaar maken voor het moment waarop wij hen opnieuw nodig hebben in geval van een tweede golf.

Ik dank de collega's omdat wij samen, in alle sereniteit, aan de resolutie hebben gewerkt. Ik doe ook een oproep om de resolutie slechts als een begin te zien en de komende jaren heel veel aandacht aan de problematiek te besteden.

17.04 **Hervé Rigot (PS):** Monsieur le président, chers collègues, la crise sanitaire que nous traversons a eu de lourdes conséquences sur la santé de la population. Plus de 60 000 cas confirmés au COVID-19, près de 18 000 personnes hospitalisées et malheureusement près de 10 000 décès, voilà le dernier bilan publié par Sciensano.

Des conséquences sur la santé physique ont régulièrement été mises en avant: des symptômes plus ou moins graves de la maladie, la prise en charge intensive au sein des hôpitaux, la convalescence, la rééducation et la revalidation souvent très longues des personnes touchées.

Très vite, à côté de ces conséquences somatiques, mon groupe a porté une attention particulière aux conséquences psychologiques liées à cette crise et au confinement qui a dû être mis en place. Avec une volonté de prendre en considération l'impact sur les personnes touchées par la maladie évidemment, sur leur entourage mais également sur les personnes qui ont dû continuer à aller travailler pendant la crise et singulièrement sur l'ensemble du personnel soignant qui a travaillé jour et nuit dans des conditions extrêmement difficiles.

Les études se sont d'ailleurs multipliées dans ce cadre et tous les experts que nous avons entendus en commission de la Santé ont été unanimes. Les besoins étaient criants hier et ils le seront encore plus demain avec cette crise qui pourrait, selon eux, provoquer un véritable tsunami en termes de santé mentale.

Les problèmes psychologiques étaient déjà en large progression dans notre pays avant la crise sanitaire. Le dernier rapport de performance du système de santé belge réalisé par le KCE (le Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé), l'INAMI et le SPF Santé publique le démontre clairement: le nombre de suicides reste trop élevé, la consommation d'antidépresseurs ne cesse d'augmenter et les prises en charge dans les institutions psychiatriques restent importantes. Les symptômes et souffrances antérieurs à la pandémie risquent donc bel et bien de s'amplifier. Le confinement a sans aucun doute provoqué une détresse psychique terrible, de l'anxiété forte chez certaines personnes. Il a pu exacerber des situations de crise comme celle liées aux violences intrafamiliales.

La mort qui frappe les familles est violente et difficile à accepter. L'impossibilité de rendre hommage au défunt pendant le confinement

les années à venir. La priorité doit actuellement être donnée aux acteurs du secteur des soins de santé qui ont été confrontés à la mort et à des situations traumatisantes pendant cette crise. Nous devons leur redonner du cœur à l'ouvrage car nous aurons à nouveau besoin d'eux en cas de deuxième vague.

17.04 **Hervé Rigot (PS):** De gezondheidscrisis heeft ernstige gevolgen gehad voor de gezondheid van de bevolking. Sciensano meldt meer dan 60.000 bevestigde COVID-19-gevallen. Er werden bijna 18.000 mensen gehospitaliseerd en bijna 10.000 mensen zijn aan de aandoening gestorven.

Naast het somatische aspect heeft mijn fractie zich echter ook gebogen over de psychologische gevolgen van die crisis. Men moest rekening houden met de impact op de patiënten, hun omgeving en ook op de mensen die blijven werken zijn, vooral het zorgpersoneel.

De psychologische problemen hadden al vóór de gezondheids-crisis een hoge vlucht genomen. Alle deskundigen zijn het er echter over eens dat deze crisis kan leiden tot een tsunami op het gebied van de geestelijke gezondheid. Uit een verslag van onder andere het KCE en het RIZIV blijkt dat het aantal zelfmoorden te hoog blijft, het gebruik van antidepressiva voortdurend toeneemt en er nog steeds veel mensen in de psychiatrische instellingen opgenomen en verzorgd worden.

De lockdown heeft psychisch leed veroorzaakt dat het intrafamiliaal geweld aangewakkerd kan hebben. Tijdens de lockdown kon er ook geen laatste eer aan de overledenen bewezen worden en werd het rouwproces bemoeilijkt.

a également rendu le deuil très compliqué. Avec l'obligation du télétravail, de nombreux ménages se retrouvent à devoir tout gérer en même temps: le travail, les enfants, les tâches ménagères, etc. On peut donc craindre une recrudescence des burn-out parentaux, des dépressions et, dans le pire des cas, des suicides. Toutes ces conséquences peuvent être singulièrement plus importantes sur les personnes déjà fragilisées psychologiquement ou encore sur les personnes isolées comme les résidents des maisons de repos ou le secteur du handicap par exemple.

Et puis, les auditions l'ont également suffisamment démontré, une attention devra également être portée aux jeunes, enfants et adolescents, qui ont eux aussi subi un bouleversement de leurs habitudes et qui ont été contraints à un isolement forcé et qui ont vécu une fin d'année scolaire chahutée.

Enfin, comment pourrait-on oublier toutes celles et ceux qui ont été en première ligne: les soignants et tout le personnel des institutions de soins qui ont dû travailler dans des circonstances parfois inhumaines, qui ont été confrontés à une pression psychologique importante? Nos héros ont pris soin de nous alors qu'ils devaient faire face au sentiment de vulnérabilité ou de perte de contrôle, avec la peur au ventre aussi, la peur d'être contaminé et de contaminer leurs proches, avec l'isolement volontaire ou forcé.

En Belgique, des initiatives ont été mises en place au sein même des hôpitaux ou de certaines maisons de repos, qu'il s'agisse de cellules de soutien, d'interventions psychosociales proposées au sein des institutions ou de plates-formes pour répondre aux craintes et questions des soignants. Il faut aujourd'hui des réponses structurelles et nous devons tout mettre en œuvre pour que notre personnel soignant soit apte à réagir demain à une nouvelle vague.

Monsieur le président, chers collègues, les besoins liés à la santé mentale sont criants et ne pas agir avec célérité provoquerait des effets désastreux tant pour les citoyens que pour la société dans son ensemble. Il nous faut donc une réponse structurelle.

La proposition qui est sur nos bancs aujourd'hui et que nous avons cosignée est le fruit d'un travail constructif que nous avons pu mener en commission de la Santé et tous les éléments que nous avons défendus s'y retrouvent. Nous remercions d'ailleurs nos collègues du CD&V, particulièrement Mme Van Hoof, pour le travail d'écoute constructif et fructueux.

Nous espérons maintenant que le gouvernement – ou le futur gouvernement – mettra rapidement en œuvre les recommandations que nous formulons aujourd'hui. La prise en charge des besoins psychologiques de la population doit constituer un point d'attention primordial dans la gestion de la crise que nous traversons, à l'instar de la santé somatique et de l'économie. Il est d'ailleurs difficilement compréhensible que la prise en compte des soins de santé mentale, que les aspects psychologiques, n'aient pas été plus grands dans le cadre des décisions liées au confinement mais également au déconfinement.

La santé mentale est une composante et fait pleinement partie de la santé. Elle participe au bien-être dans lequel une personne peut se

Deverplichting om thuis te werken heeft ertoe geleid dat veel gezinnen alles tegelijk moesten regelen: werk, kinderen enz. Er valt dus te vrezen voor een heropflakking van de burn-outs van de ouders en voor een toename van het aantal depressies en zelfmoorden.

Al die gevolgen hebben een nog grotere weerslag op geïsoleerde of kwetsbare personen, zoals de bewoners van de woon-zorgcentra of de personen met een handicap.

We mogen evenmin de jongeren vergeten: hun gewoonten werden overhoop gehaald en ze werden noodgedwongen geïsoleerd. De zorgverleners moesten dan weer met een aanzienlijke mentale druk omgaan. Ze hebben ons verzorgd terwijl ze bang waren om de mensen in hun omgeving te besmetten. Er zijn initiatieven uitgewerkt, zoals de centra voor psychologische opvang in de ziekenhuizen en de woon-zorgcentra.

Er zijn structurele oplossingen nodig om het zorgpersoneel in staat te stellen in de toekomst het hoofd te kunnen bieden aan een nieuwe golf. De noden inzake geestelijke gezondheidszorg zijn immens. Als men niet snel reageert zou dat dan ook rampzalige gevolgen hebben.

Dit voorstel is het resultaat van constructieve werkzaamheden. Het omvat alle aspecten die wij verdedigen. Hopelijk zal de volgende regering die aanbevelingen in praktijk brengen. Het is onbegrijpelijk dat er bij de beslissingen in verband met de lockdown en de exitstrategie niet in grotere mate rekening gehouden werd met die aspecten inzake geestelijke gezondheid. Als we daar een prioriteit van maken, zal dat het leven van de bevolking ten goede komen, maar zal het ook gunstige socio-economische gevolgen hebben. Laten we dit thema de plaats geven die het verdient!

réaliser, faire face au stress de la vie, accomplir un travail épanouissant et s'impliquer pleinement dans la société. Faire de la santé mentale une politique prioritaire améliorera non seulement la vie de la population mais aura également des effets sociaux et économiques bénéfiques. Accordons-lui enfin la place qu'elle mérite!

17.05 Dominiek Sneppe (VB): Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Belang is uiteraard ook blij met onderhavig voorstel. Onze fractie heeft in de commissie voor Gezondheid verscheidene vragen gesteld over geestelijke gezondheidszorg, bewijze dat die ons na aan het hart ligt. Wie zien al jaren dat die sector ondergewaardeerd wordt en dus ook ondergefinancierd. Reeds jaren smeekt de koepel van geestelijke gezondheidszorg om meer middelen en trekt aan de alarmbel over het hoge aantal depressies en zelfmoorden. Dat bleek ook duidelijk uit de hoorzittingen en dat zal door de COVID-19-crisis alleen maar erger worden. Elk voorstel inzake toegankelijkheid en betaalbaarheid van de geestelijke gezondheidszorg mag dan ook op de steun van het Vlaams Belang rekenen. Een van de sprekers zei het al tijdens de hoorzittingen: elke cent die gespendeerd wordt in de geestelijke gezondheidszorg, wordt door de samenleving menigmaal terugverdiend.

Het Vlaams Belang pleit voor een integrale gezondheidszorg, waarbij het klassieke medische begrip van patiënt wordt uitgebreid op basis van een visie op de totale mens, die streeft naar levensvervulling en harmonie met zijn leefomgeving. Gezondheidszorg moet uitgaan van een holistische benadering, die zowel geest als lichaam heelt. Of, zoals men vroeger zei, *mens sana in corpore sano*.

In de commissie diende het Vlaams Belang vier amendementen in, die helaas door de blinde volgzaamheid inzake het cordon tegen mijn partij het niet haalden. Wij leggen ze hier nogmaals ter stemming, voor het geval de zogenaamde democratische partijen amendementen en wetsvoorstellen zouden beoordelen op inhoud, niet op indier.

In de eerste drie amendementen verwijzen we naar het KCE-rapport 318. Amendement 1 verwijst naar dat rapport, waarin wordt gesteld dat respondenten als hoogste prioritaire doelstelling het waarborgen van de continuïteit tussen de sociale sector en de gezondheidszorgsector naar voren schuiven. Dat wordt ook bevestigd door de resultaten van de kwalitatieve focusgroepen. Het lijkt ons dan ook logisch rekening te houden met het rapport bij de hervorming van de geestelijke gezondheid. Als u toch tegen dat amendement stemt, dan zegt u eigenlijk dat de focusgroepen en de respondenten ongelijk hebben, dan vindt u het waarborgen van de continuïteit van de sociale sector en de gezondheidssector geen prioritaire doelstelling en dan vindt u bovendien dat het KCE-rapport niet waardig genoeg is om te worden meegenomen in de hervormingen.

Ons tweede amendement verwijst naar hetzelfde rapport, dat duidelijk vermeldt wat volgens de belanghebbenden de prioriteiten zijn. Het is dus interessant om de resultaten van de bevestigingen van de belanghebbenden, met name zorgverstrekkers, patiënten en hun mantelzorgers, mee te nemen in de volgende stappen in de hervorming van de geestelijke gezondheidszorg. Als u tegen dat amendement stemt, dan stelt u eigenlijk dat er geen rekening moet worden gehouden met de prioriteiten van de belanghebbenden en verwijst u eens te meer het KCE-rapport naar de prullenbak.

17.05 Dominiek Sneppe (VB): Le Vlaams Belang se réjouit de cette proposition. Nous constatons depuis des années que les soins de santé mentale sont sous-évalués et sous-financés. La société recueille les fruits des investissements réalisés dans les soins de santé mentale. Notre parti prône une politique de soins de santé intégrale, basée sur une approche holistique pour guérir à la fois le corps et l'esprit.

En commission, nous avons présenté quatre amendements, rejetés en raison du cordon sanitaire imposé à mon parti. Nous les présentons à nouveau aujourd'hui. Le premier demande que la réforme des soins de santé mentale tienne compte d'un rapport du KCE préconisant la garantie de la continuité entre les secteur social et des soins de santé.

Dans le deuxième amendement, nous demandons que, lors de la réforme des soins de santé mentale, il soit tenu compte de l'avis des prestataires de soins, des patients et des proches qui les aident.

Notre troisième amendement concerne les réformes de l'article 107 qui visent à intégrer les soins de santé mentale dans la collectivité. La réforme a donné naissance aux réseaux "article 107". Il s'agit de coopérations officielles entre prestataires de soins qui dispensent des soins à un groupe cible spécifique. Nous demandons d'évaluer les réseaux existants et d'inclure les résultats de cette évaluation dans les réformes à venir.

Le quatrième amendement tend à transférer intégralement les soins

Ons derde amendement gaat over de artikel 107-hervormingen, gelanceerd in 2010 in de vorm van experimentele projecten. Voor de invulling van bepaalde nieuwe initiatieven werd het artikel 107, een artikel van de wet op de ziekenhuizen, gebruikt. Artikel 107 gaf zijn naam dan ook aan de hervorming 107 en ook aan de projecten 107. Het doel van de hervorming 107 is de integratie van de geestelijke gezondheidszorg in de gemeenschap. Dat doel zou moeten worden bereikt met de projecten 107, die trouwens de therapeutische projecten vervangen. Uit de hervorming vloeiden ook de artikel 107-netwerken, formele samenwerkingen tussen zorgaanbieders om zorg te verlenen aan een specifieke doelgroep. Ze worden tijdelijk gefinancierd, voornamelijk vanuit de financiering van de psychiatrische ziekenhuizen door de bevrozing van bedden op vrijwillige basis. In het kader van de hervorming van de geestelijke gezondheidszorg is het onzes inziens nuttig om de bestaande netwerken te evalueren en de resultaten van die evaluatie mee te nemen in verdere hervormingen. Het spreekt uiteraard voor zich dat daarvoor de nodige financiële middelen zullen moeten worden vrijgemaakt. Als u tegenstemt, dan vindt u eigenlijk dat de 107-netwerken niet geëvalueerd dienen te worden en dat de evaluatie ook niet meegenomen dient te worden in de hervorming van de geestelijke gezondheidszorg.

Het vierde amendement strekt ertoe bij een komende staats-hervorming de geestelijke gezondheidszorg integraal over te hevelen naar de Gemeenschappen. Een veelgehoorde klacht op het veld is dat de geestelijke gezondheidszorg te sterk versnipperd is. Om de versnippering tegen te gaan en opdat elke Gemeenschap de geestelijke gezondheidszorg volgens de eigen behoeften zou kunnen organiseren, willen we erop aandringen de bevoegdheid volledig over te hevelen naar de Gemeenschappen. Zo wordt de geestelijke gezondheidszorg toegankelijker en begrijpelijker voor zowel de zorgverstrekkers en de patiënten als hun mantelzorgers.

Waarde collega's, drie van de vier amendementen gaan over zaken die niemand vanuit ideologisch of politiek oogpunt zou wegstemmen, mochten ze van een andere partij komen. Ik wil er dan nog eens op aandringen om de haat jegens mijn partij opzij te zetten, voluit te gaan voor de verbetering van de geestelijke gezondheidszorg en de amendementen dus goed te keuren. Ze betreffen immers stuk voor stuk pijnpunten, die moeten worden aangepakt. Ik hoop dat u allen de geestelijke gezondheidszorg echt een warm hart toedragen en dat het niet enkel bij woorden en politieke spelletjes blijft.

Président: André Flahaut, vice-président.
Voorzitter: André Flahaut, ondervoorzitter.

17.06 Caroline Taquin (MR): Monsieur le président, chers collègues, l'accessibilité des soins psychologiques est une préoccupation prise en compte depuis plusieurs années par le gouvernement. Bien entendu, il est indispensable de faire encore plus, certainement beaucoup plus pour le bien-être psychique de notre population au travail ou dans la sphère familiale. Il nous semble important de rappeler que ce gouvernement a décidé du remboursement des soins psychologiques de première ligne pour les 18-65 ans, alors que ce remboursement a été étendu à tous en avril dernier pour les jeunes et les seniors.

de santé mentale aux Communautés lors d'une prochaine réforme de l'État, pour lutter contre le morcellement et pour que chaque Communauté puisse organiser les soins de santé mentale en fonction de ses besoins propres.

Les trois premiers amendements portent sur des sujets que personne ne rejeterait ni idéologiquement ni politiquement, s'ils n'émanaient pas de notre parti. J'insiste pour que l'on mette de côté la haine à l'égard de notre parti et que l'on opte résolument pour l'amélioration des soins de santé mentale.

17.06 Caroline Taquin (MR): Al jaren ijvert de regering voor de toegankelijkheid van de psychologische zorg, maar er is meer nodig. Deze regering heeft besloten om de eerstelijnszorg voor de 18-65-jarigen terug te betalen. Die terugbetaling werd in april uitgebreid tot alle jongeren en senioren.

Durant la crise aiguë de la pandémie, la ministre de la Santé a en outre mis en place un remboursement de l'aide psychologique à distance à travers de consultations vidéo par un psychologue ou un orthopédagogue clinicien conventionné. Nous le savons tous, la pandémie laissera indubitablement des traces physiques dans notre société, auprès des professionnels de la santé, mais pas seulement. Nous l'avons vu, des détresses psychologiques sont nées ou se sont parfois renforcées pendant la période de confinement.

Pour les enfants et les adolescents qui n'ont pas pu se rendre à l'école pendant une longue période, pour nos aînés pour lesquels cette période de confinement a été synonyme d'isolement total, il est important selon nous de pouvoir garantir une adéquation optimale entre les possibilités de soins et les besoins réels au sein de la population. Cela appelle des mesures concrètes. Cette proposition de résolution y participe grandement. C'est dans ce sens que nous avons amendé ce texte afin de pouvoir, premièrement, réviser la méthode de recensement des soins dans le strict respect de la confidentialité de ces soins et de la protection de la vie privée, comme le demandait d'ailleurs le Centre fédéral d'expertise (KCE) et, secondement, pour obtenir des données précises permettant d'apporter une réponse rapide aux besoins.

Nous avons tous lu le rapport du KCE. Dans ce rapport 2019 sur l'organisation des soins de santé mentale dans notre pays, il est souligné qu'il n'existe pas de données centralisées ni de chiffres vérifiables pour garantir l'adéquation entre les possibilités de soins et les besoins réels de la population. Le secteur de la santé mentale a besoin de réponses rapides, mais cohérentes, fournies en transversalité par l'ensemble des niveaux de pouvoir et sur la base de données précises. Notre amendement a dès lors pour objectif de demander au gouvernement de réviser la méthode de recensement et d'encodage de données de soins de santé mentale sur les niveaux de la prévalence, de la nature, de la gravité des problèmes, de l'offre et de l'utilisation des soins en santé mentale.

Une meilleure accessibilité et une meilleure qualité des soins passeront inévitablement par la réalisation de futurs investissements dans le domaine des soins de santé mentale ainsi que dans la recherche scientifique dédiée à ces mêmes soins.

Pour obtenir les résultats escomptés, il sera également primordial d'agir de manière coordonnée et concertée avec les entités fédérées.

Le groupe MR – vous l'aurez compris – soutiendra cette proposition de résolution, en saluant le travail efficace et constructif qui a été de mise au sein de la commission.

17.07 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, naar *Het verdriet van België* heb ik tijdens de hoorzittingen verwezen. Iedereen kent het boek als de klassieker van Hugo Claus, maar 'het verdriet van België' is helaas ook een goede omschrijving voor de geestelijke gezondheid van ons land.

Dat verdriet gaat diep. De cijfers zijn alarmerend: één op drie Belgen voelt zich niet goed in zijn vel. Dat zijn niet mijn woorden maar de woorden van het KCE over de performantie van het Belgische

Toen de pandemie op haar hoogtepunt was, heeft de minister van Volksgezondheid de terugbetaling van de psychologische hulp op afstand via teleconsulten ingevoerd. Tijdens de lockdown zijn er psychologische problemen ontstaan of zijn die problemen verergerd.

Men moet de mogelijke zorgverstrekking zo goed mogelijk op de werkelijke behoeften afstemmen. Wij hebben deze tekst geamendeerd teneinde de methode voor het verzamelen van de gegevens met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorg te kunnen herzien, met inachtneming van het vertrouwelijke karakter en de privacy. De sector van de geestelijke gezondheidszorg heeft nood aan snelle antwoorden, die door alle beleidsniveaus op grond van precieze gegevens geboden worden. In ons amendement wordt er aan de regering gevraagd om de methode om de geestelijke gezondheidszorggegevens te verzamelen en in te voeren te herzien.

Voor een betere toegankelijkheid en een betere zorgkwaliteit is het nodig dat er middelen uitgetrokken worden voor de geestelijke gezondheidszorg en voor het onderzoek.

We moeten in overleg met de deelgebieden actie ondernemen.

De MR-fractie zal dit voorstel van resolutie steunen.

17.07 Els Van Hoof (CD&V): "Le chagrin des Belges" n'est pas que le titre du classique de Hugo Claus: ce serait malheureusement aussi un bon résumé de l'état de la santé mentale dans notre pays. Les chiffres sont alarmants: c'est un Belge sur trois qui se sentirait mal dans sa peau. Notre pays

gezondheidssysteem, dat in zijn rapport uit 2019, waarnaar al is verwezen, de geestelijke gezondheidszorg een van de pijnpunten in ons systeem noemde. België is top inzake zelfdoding. Dat is beschamend. Er zijn 15,8 zelfdodingen per honderdduizend inwoners, waarmee wij ver boven het Europese gemiddelde zitten. Wij zijn ook de koploper in het slikken van antidepressiva. Het Europese gemiddelde bedraagt 64 dosissen per dag per duizend inwoners. Wij zitten aan 79 dosissen.

Wij moeten dat verdriet van België dus grondig aanpakken. Wij hebben dat ook gedaan. Wij zullen een en ander niet snel snel doen. Geloven dat wij met een paar ingrepen hier en daar of met extra middelen hier en daar alles zullen oplossen is niet serieus. Dan zijn wij echt wel verkeerd bezig. Verschillende generaties zullen nog last hebben van dat verdriet en zullen het ook meesleuren.

Wij zijn dan ook in de commissie voor Gezondheid rond dat belangrijke onderwerp heel grondig en serieus te werk gegaan. Wij hebben een reeks boeiende hoorzittingen gehad. Ik sluit mij daarbij aan. Ik wil hier nogmaals de experts bedanken die daaraan hebben meegewerkt en ook vandaag in de tribune het debat volgen, waarvoor ik hen dank. Zij hebben tijdens de hoorzittingen ook hun ervaring, hun kennis en hun visie met ons gedeeld.

Ik ben ook erg trots en heel tevreden dat de resolutie vandaag in de plenaire vergadering voorligt. Ik wil alle commissieleden bedanken voor hun constructieve samenwerking en steun aan de voorliggende tekst.

Het voorstel van resolutie wordt breed gedragen. De Kamer geeft daarmee een belangrijk en gedragen signaal aan iedereen die het moeilijk heeft of zich slecht in zijn vel voelt. Wij horen hen. Aan de sector van de geestelijke gezondheidszorg, die al lang vraagt om meer erkenning en een meer gelijke behandeling in vergelijking met de somatische zorg, willen wij zeggen dat wij hen hebben gehoord. Het Parlement wil ook bijdragen aan een oplossing voor hen.

Met voorliggend voorstel van resolutie zetten wij een kader uit voor een grondige hervorming van de geestelijke gezondheidszorg. Mevrouw Depoorter, de coronacrisis heeft inderdaad het belang van de geestelijke gezondheid nog eens extra in de verf gezet en de mentale veerkracht, die echt nodig is, extra benadrukt. We moeten dit momentum aangrijpen om de noodzakelijke hervormingen door te voeren. Met dit voorstel van resolutie vragen we eigenlijk hervormingen op lange, middellange en ook korte termijn. Op lange termijn is binnen tien jaar. Dan moet er een paradigmashift zijn doorgevoerd. We moeten afstappen van een geestelijke gezondheidszorg die enkel gericht is op klinische genezing. We moeten naar een geestelijke gezondheidszorg die gericht is op herstel, niet enkel klinisch herstel, maar ook persoonlijk en sociaal herstel.

Professor Chantal Van Audenhove legde tijdens de hoorzitting uit dat een medisch model uitgaat van een ziek persoon met symptomen en een duidelijke diagnose. Dat is het klinisch aspect. Het doel van dit medisch model is genezing. Dat lukt spijtig genoeg niet altijd. Een zware psychische stoornis, een persoonlijkheidsstoornis kan niet echt worden genezen. Iemand met deze stoornis kan wel perfect functioneren in de samenleving door een persoonlijk herstel, door

caracole tristement en tête des classements européens des suicides et de la consommation d'antidépresseurs.

Ce chagrin, nous devons lui apporter une réponse en profondeur, même si c'est un travail de longue haleine. En commission de la Santé, nous avons, lors d'auditions captivantes, œuvré sereinement à la résolution qui se trouve devant vous. Permettez-moi de remercier les experts, ainsi que tous les membres de la commission, pour leur collaboration constructive. Avec cette proposition largement soutenue, la Chambre enverra un signal fort à toutes celles et ceux qui souffrent, qui sont à la peine: nous les entendons. Nous avons aussi entendu le secteur des soins de santé mentale, depuis longtemps demandeur d'une reconnaissance et d'un traitement égal à celui des soins somatiques.

La présente résolution crée le cadre nécessaire à une réforme en profondeur des soins de santé mentale. Comme l'a déjà indiqué Mme Depoorter, la crise du coronavirus a encore davantage mis en lumière l'importance des soins de santé mentale. Nous devons saisir cette opportunité.

À long terme – dans dix ans –, un changement de paradigme doit s'opérer de telle sorte que les soins de santé mentale ne ciblent plus la guérison clinique, mais le rétablissement personnel et social. La qualité de vie constitue l'objectif. Il faut, pour cela, briser les tabous. La place des personnes souffrant de troubles mentaux n'est pas en marge de la société, mais au centre de celle-ci. C'est pourquoi les soins de santé mentale doivent également être ambulatoires et facilement accessibles, et parvenir jusqu'au domicile des patients.

Alors que les troubles psychiques des Belges coûtent chaque année 20,7 milliards d'euros à notre

ervoor te zorgen dat hij kan leven in verbondenheid met anderen, maar ook door sociaal herstel, door kansen te krijgen, kansen om te studeren, kansen op de arbeidsmarkt. Naar dat model tracht de volledige geestelijke gezondheidszorgsector te gaan. Geen genezing, maar kwaliteit van leven is het doel van het herstelmodel.

Daarvoor moet eerst het taboe worden doorbroken. Mensen met mentale problemen raken nog al te vaak geïsoleerd. Ze bevinden zich aan de rand van de samenleving. Ze horen in het midden van de samenleving. Ze horen thuis op de arbeidsmarkt. Ze horen thuis in het verenigings- en vrijetijdsleven. Ze horen thuis bij hun gezin. Daarom is een model gericht op herstel zo belangrijk. We moeten daar een belangrijke stap voor zetten. We moeten ervoor zorgen dat de geestelijke gezondheidszorg ambulant en laagdrempelig wordt, dat de zorg letterlijk bij de mensen thuis geraakt om er ook voor te zorgen dat de mantelzorger maar ook ervaringsdeskundigen worden betrokken. Psychologische zorg aan huis of in de buurt die gericht is op dat herstel is belangrijk.

Vandaag wordt slechts 6 % van het federaal gezondheidsbudget geïnvesteerd in geestelijke gezondheidszorg. Dat is echt te weinig, en dit terwijl de psychische problemen van Belgen onze economie elk jaar 20,7 miljard euro kosten en het RIZIV 7,1 miljard euro besteedt aan uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid, waarvan psychische problemen steeds vaker de oorzaak zijn. Wij moeten en kunnen deze middelen beter investeren. Men heeft berekend dat van elke euro die men in de geestelijke gezondheidszorg investeert men 4 euro terugverdient. Daarom vinden wij dat groeipad, mevrouw Depoorter, wel heel belangrijk. Het is niet genoeg om eenmalig 200 miljoen euro uit te trekken. We moeten dat structureel aanhouden om te komen tot die verdubbeling van dat budget. Op deze manier zullen wij daar inderdaad 10 jaar over doen. Het is belangrijk dat wij dat doel vooropstellen. De OESO, een toch heel belangrijk orgaan, zegt dat het te weinig is en dat we meer moeten doen. Ik denk dat we veel te veel economische kosten hebben en veel te veel kosten aan invaliditeitsuitkeringen als we niet snel vooruitgaan. Daarom vraag ik vooralsnog uw steun voor dit amendement.

Op middellange termijn moet er ook voor alle zorgverstrekkers psychologische hulp zijn en niet alleen tijdens de coronacrisis. De coronacrisis heeft de vinger op de wonde gelegd, maar er zijn talrijke burn-outs in de zorgsector. We zien allemaal de cijfers in de krant. We merken meer en meer dat heel wat verpleegkundigen ermee willen stoppen omdat ze de druk en de drukke shifts niet meer aankunnen. Er moet een systeem worden ontwikkeld en gefinancierd om de mentale gezondheid van de zorgverstrekkers te versterken en te herstellen, niet alleen tijdens de coronacrisis, maar ook op langere termijn. Ik zeg middellange termijn, maar in Vlaanderen heeft minister Beke al 25 miljoen euro toegekend voor het *Actieplan Mentaal Welzijn, Zorgen voor morgen begint vandaag*, bestemd voor zorgverstrekkers. Wij willen echter dat alle gezondheidszorgverstrekkers in heel België toegang hebben tot een systeem gericht op mentaal welzijn en op de zorg voor de zorgverstrekkers.

Het werd al een paar keer gezegd dat het onvoorstelbaar is dat psychologen en GGZ-professionals vandaag niet worden betrokken binnen het RIZIV. Het model van conventie dat vroeger werd ontwikkeld, werd ontwikkeld zonder de psychologen. Het werd ontwikkeld

économie et que l'INAMI consacre 7,1 milliards d'euros aux indemnités d'incapacité de travail, le budget fédéral pour les soins de santé mentale ne s'élève qu'à 6 %. Pour chaque euro investi dans les soins de santé mentale, 4 euros sont récupérés. C'est pourquoi nous estimons que cette stratégie de croissance vers un doublement structurel du budget est importante.

À moyen terme, il convient de proposer une aide psychologique à l'ensemble des prestataires de soins, même indépendamment de la crise du coronavirus. Un nombre croissant d'acteurs de ce secteur désirent cesser leurs activités ou sont en épuisement professionnel. Il est inconcevable que les psychologues et autres professionnels des soins de santé mentale ne soient pas impliqués dans l'élaboration des conventions avec l'INAMI. Ils devraient être consultés dans le cadre des négociations relatives au financement des soins et aux remboursements. Les obstacles administratifs que rencontrent tant les patients que les prestataires de soins doivent être aplanis. Il conviendrait de créer un conseil fédéral qui réunirait l'ensemble des acteurs impliqués et formulerait des avis à l'adresse de l'INAMI.

Enfin, il s'indique de développer à court terme une capacité d'accompagnement pour que les enfants et, surtout, les jeunes puissent obtenir rapidement un rendez-vous. Nous demandons également la mise en œuvre intégrale de la loi réglementant les professions des soins de santé mentale.

Cette résolution constitue un solide cahier de revendications qui permettraient de réformer les soins de santé mentale de telle sorte que le chagrin des Belges ne soit plus qu'un mauvais souvenir pour les générations futures.

met de psychiatrische ziekenhuizen omdat zij wel vertegenwoordigd zijn binnen het RIZIV.

Wij vinden dat niet kunnen. Vandaar dat wij in deze resolutie hebben opgenomen dat er een Psycho-Mut moet komen die kan onderhandelen, ook met de verzekeringsinstellingen, de psychologen, de orthopedagogen en de GGZ-professionals.

Zij kunnen het dan hebben over de financiering, het sluiten van tariefakkoorden en ook over de terugbetaling. Want met de terugbetaling loopt het nu grondig fout. Het was een verdienste dat er een systeem werd opgezet, maar er zijn weinig psychologen die zich contractueel verbinden en er zijn weinig middelen van die 22,5 miljoen euro die opgebruikt worden. Wij moeten de drempels dus wegnemen op administratief vlak, zowel voor de patiënt, want er zijn maar bepaalde pathologieën toegelaten, als op het vlak van de tarieven, die vandaag te laag zijn om erin te stappen.

De toekomst van de geestelijke gezondheidszorg is een multidisciplinaire en geïntegreerde toekomst. Iedereen moet niet vanuit zijn eigen kot onderhandelen. Daarom vinden wij het wel belangrijk dat er inderdaad een federale raad komt waarin psychologen, mutualiteiten, psychiaters, huisartsen, mantelzorgers en ervaringsdeskundigen terecht hun plaats hebben. Zij moeten advies kunnen geven aan alle betrokken RIZIV-organen over alle aangelegenheden die de geestelijke gezondheidszorg aanbelangen. Wij moeten gaan voor *mental health in all policies*, ook binnen het RIZIV.

Tot slot, vragen wij in deze resolutie naar een meer gelijkwaardige benadering van de geestelijke gezondheidszorg ten aanzien van de somatische gezondheidszorg. Wij willen ook op korte termijn dat er snel begeleidingscapaciteit wordt uitgebouwd, zodat kinderen en vooral jongeren snel een afspraak kunnen hebben. Dat is heel duidelijk als een amendement ingebracht in deze resolutie. Dat is heel belangrijk op korte termijn.

Wij vragen ook op korte termijn over te gaan tot een volledige uitvoering van de wet op de geestelijke gezondheidsberoepen. Het is nu meer dan vier jaar later. Het is hoog tijd dat ondersteunende GGZ-beroepen als psychologisch consulent erkend worden, en dat de professionele stage van de klinisch psychologen en orthopedagogen geregeld wordt op het vlak van financiering. Dat staat ook al heel lang in deze wet.

Collega's, met de resolutie die voorligt, leggen wij een krachtige eisenbundel op tafel. Met deze visie, die hier breed gedragen wordt, kunnen wij de geestelijke gezondheidszorg hervormen. Wij geven een sterk signaal voor een gelijkwaardige behandeling van de geestelijke gezondheidszorg ten aanzien van de somatische gezondheidszorg. Wij vragen zorg die gericht is op herstel. Wij vragen nabije, toegankelijke en laagdrempelige geestelijke gezondheidszorg. Wij vragen dat het verdriet van België voor toekomstige generaties voltooid verleden tijd wordt.

Nogmaals dank voor jullie constructieve samenwerking in de commissie en ook voor jullie woorden in deze plenaire vergadering.

17.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le président, le PTB **17.08** **Sofie Merckx** (PVDA-PTB):

soutiendra cette résolution qui tend à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant et après la crise du coronavirus. C'est un pas très important car cette résolution met sur le même pied d'égalité la santé physique et psychique et appelle à reconnaître l'importance de la santé psychique au niveau de l'INAMI.

En tant que médecin généraliste, je peux en témoigner: très souvent, les patients viennent nous voir pour des problèmes psychiques. Comme cela a été dit, les raisons d'invalidité ou de maladie de longue durée sont souvent psychologiques. Je pense ici notamment au burn-out et à la dépression. Il est important de voir le patient comme une personne entière en traitant à la fois sa santé physique et psychique.

En Belgique, les hôpitaux sont à la pointe en termes d'équipements. Mais, au niveau des soins psychologiques, nous sommes réellement à la traîne car l'accès aux psychologues reste très cher et difficile.

De PVDA steunt die resolutie, die strekt tot de verbetering van de toegang tot de geestelijke gezondheidszorg tijdens en na de coronacrisis. In deze resolutie worden de lichamelijke en de geestelijke gezondheid op gelijke voet gesteld, en wordt er gepleit voor de erkenning van het belang van de geestelijke gezondheid door het RIZIV. Psychologische problemen zijn de oorzaak van heel wat consulten bij de huisartsen, alsook van langdurige ziekten zoals burn-outs en depressies. Het is belangrijk om die twee aspecten van de gezondheid niet los van elkaar te zien.

De Belgische ziekenhuizen staan aan de spits op het vlak van de uitrusting, maar we hinken achterop inzake de toegang tot de psychologische zorg.

Voor ons is het belangrijk dat de geestelijke gezondheidszorg effectief boven aan de agenda komt. We werden door veel mensen geïnterpelleerd op het terrein met de vraag dat het Parlement een statement zou maken. Dat gebeurt vandaag. Toen kwam de coronapandemie die ons toonde hoe belangrijk geestelijke gezondheidszorg effectief is. Daardoor is het hier sneller aan de agenda gekomen en dat is positief. Nog een belangrijk element is de aandacht voor de psychische gezondheid van de werknemers in de zorgsector. Daar moet veel meer aandacht voor zijn, want we zien dat de gevolgen op psychisch vlak daar vandaag toch zeer zwaar zijn.

Ik was wel wat verbaasd te zien dat het initiatief voor deze resolutie van CD&V kwam. Ik herinner mij, zoals waarschijnlijk iedereen, dat de heer Beke met een aantal kille besparingsmaatregelen kwam. Ik noem er een aantal, want het is belangrijk daaraan te herinneren. Er werd 5 miljoen aan besparingen voorgesteld bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg waardoor zij 2.000 patiënten minder zouden kunnen behandelen. Er waren ook besparingen bij de dienst voor suïcidepreventie, hoewel wij in België één van de hoogste cijfers inzake zelfmoord hebben. Men moet maar durven.

Er was de aanhoudende mobilisatie van de sector, met bijvoorbeeld 8.000 betogers op 5 maart, tegen de besparingsmaatregelen van de regering met CD&V, N-VA en Open Vld in Vlaanderen. Er was protest van Zorgnet-Icuro dat zeer streng was voor en zeer kwaad op de Vlaamse regering.

Het is positief dat men op federaal vlak een andere kaart trekt.

Ik wil hier even aangeven wat ik op het terrein hoor. De besparingen die deels werden ingetrokken in Vlaanderen, zijn niet volledig ingetrokken. De besparingen op de CAW's bevatten een eenmalige vermindering met 8 miljoen, maar vanaf volgend jaar moeten zij

Nous trouvons important que les soins de santé mentale figurent en haut de l'ordre du jour. La crise du coronavirus a accéléré les choses et je m'en réjouis. Les soins psychiques pour les soignants constituent une priorité.

J'ai été étonné que le CD&V ait pris l'initiative de cette résolution, le ministre flamand Beke ayant annoncé précédemment quelques méchantes mesures qui avaient d'ailleurs donné lieu à de nombreuses protestations. Il est positif que le fédéral tire une autre carte.

Les économies au niveau flamand n'ont pas été entièrement retirées. L'an prochain, les centres d'action pour le bien-être (CAW) devront faire un nouvel effort de 5 millions et sabrer de ce fait dans l'aide psychologique de proximité. Les Centres de confiance se verront privés de moyens destinés à l'accompagnement d'enfants maltraités, sans compter que l'économie d'un million d'euros imposée à l'ASBL Steunpunt Mens en Samenleving est toujours d'actualité.

opnieuw de volle 5 miljoen besparen. Daarom moeten zij onder andere snoeien in de teams "Levens- en Gezinsvragen". Dat is een zeer laagdrempelige dienst voor psychologische hulpverlening, iets waar we in deze resolutie voor pleiten. Er wordt ook 92.000 euro bespaard in de vertrouwenscentra voor begeleiding bij kindermishandeling en dat wordt ook niet teruggedraaid, evenmin als de besparing van 1 miljoen euro op het steunpunt Mens en Samenleving.

Ik hoor dat er 25 miljoen euro voor de zorgverstrekkers wordt uitgetrokken. Dat is een positieve zaak, maar ik hoop dat deze resolutie ook op het Vlaams beleidsniveau zal leiden tot een ommekeer in de besparingspolitiek die nog steeds wordt gevoerd door de regering van CD&V, N-VA en Open Vld.

Het is duidelijk dat we in de plaats van besparen in de gezondheidspreventie moeten investeren. Elke euro die we in preventie steken, verdient zich in veelvoud terug.

17.09 Els Van Hoof (CD&V): U zegt dat er alleen maar besparingen zijn gebeurd, maar die besparingen zijn ook teruggedraaid, ook voor zelfmoordpreventie. Dat weet u. Naast die extra 25 miljoen euro was ook in 12 miljoen euro extra voorzien voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg in deze legislatuur. Het is dus geen eenzijdige besparingspolitiek.

Wat CD&V betreft, was het mevrouw Muylle die de psychologen heeft erkend en het eerste wetsvoorstel met betrekking tot de terugbetaling van de psychologische zorg heeft ingediend. Het is dus geen eenzijdig verhaal. Dat wil ik toch even nuanceren.

17.10 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw Merckx, u verwijst naar de Vlaamse regering en de besparingen die daar zijn doorgevoerd. Mevrouw Van Hoof heeft al gezegd dat dit werd teruggedraaid. Dat is punt een.

Punt twee, ik wil u er toch op wijzen dat de partijen die de Vlaamse regering hebben gecreëerd hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Zij hebben aan regeringsdeelname willen doen, wat ik van uw partij niet kan zeggen op het Waalse niveau.

Ik zou iets minder hoog van de toren blazen. Het is zeer gemakkelijk om het woord te nemen en allerlei oplossingen voor de gezondheidszorg naar voren te schuiven zonder daar middelen tegenover te zetten of zonder verantwoordelijkheid te nemen.

Onze regering en onze partijen hebben op zijn minst de verantwoordelijkheid genomen. Zij hebben ingezien dat andere bestedingen beter waren. Zij hebben bepaalde besparingen teruggeschroefd. Zij zetten nu een traject uit voor de toekomst. Ik denk dat dit het belangrijkste is voor al onze patiënten.

17.11 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw Depoorter, ik denk dat er niets nieuws gezegd is. De regering van N-VA, CD&V en Open Vld heeft besparingen aangekondigd, maar is daarop moeten terugkomen vanwege protest.

Les 25 millions d'euros destinés aux prestataires de soins sont les bienvenus. J'espère que cette proposition de résolution mettra un terme, au niveau flamand également, à la politique d'économies que mène toujours le gouvernement réunissant le CD&V, la N-VA et l'Open Vld. Chaque euro que nous investissons dans la prévention en matière de santé nous sera rendu au centuple.

17.09 Els Van Hoof (CD&V): Les économies, également en matière de prévention du suicide, ont été revues à la baisse. Au cours de cette législature, 12 millions supplémentaires ont également été mis à la disposition des soins de santé mentale. On ne peut pas vraiment parler de mesures d'économies unilatérales. C'est Mme Muylle qui a déposé la première proposition de loi visant au remboursement des soins psychologiques.

17.10 Kathleen Depoorter (N-VA): Les économies ont été revues à la baisse. Au moins, les partis du gouvernement prennent leurs responsabilités et on ne peut pas en dire autant du parti de Mme Merckx. De sa tour d'ivoire, il est facile d'émettre des tas d'idées très coûteuses. Les partis du gouvernement ont revu à la baisse certaines économies et ont fait des choix. Ils ouvrent aujourd'hui une voie pour l'avenir.

17.11 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Le gouvernement réunissant la N-VA, le CD&V et l'Open Vld avait annoncé des

Ik denk dat de PVDA toch wel aan de basis lag van het vrijmaken van de 400 miljoen euro waardoor er 4.000 jobs bijkomen in de zorgsector. Wij hebben die middelen vrijgemaakt en dat hier bij stemming laten goedkeuren. Vorige week werd er ook 200 miljoen goedgekeurd voor de geestelijke gezondheidszorg. Onze andere voorstellen kan N-VA eveneens steunen, zoals de coronataks waarmee wij middelen willen vrijmaken, of het kiwimodel waardoor er 400 miljoen euro vrijgemaakt kan worden. Ik raad de N-VA en eventueel ook CD&V aan om dat te steunen wanneer wij dat voorleggen.

économies, mais a dû faire marche arrière, face aux protestations.

Le PTB-PVDA a été à l'origine de la libération de 400 millions d'euros qui permettront de créer 4 000 emplois supplémentaires dans le secteur des soins de santé. La semaine dernière, 200 millions d'euros ont, en outre, été dégagés pour le secteur des soins de santé mentale. Nous demandons également le soutien du CD&V et de la N-VA pour l'instauration de la taxe corona et du modèle kiwi.

17.12 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw Merckx, ook u zegt niets nieuws. U hebt niet deelgenomen aan de Waalse regering omdat u uw verantwoordelijkheid ontloopt.

17.12 Kathleen Depoorter (N-VA): Pour un parti qui ne participe à aucun gouvernement, parler ne mange pas de pain.

De **voorzitter**: Wij spreken hier op federaal niveau. We zijn hier niet in Wallonië of in Vlaanderen.

17.13 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, ik herneem mijn toespraak.

Voor ik onderbroken werd, had ik het over preventie. Vandaag wordt slechts 3 % van het nationaal budget voor de gezondheidszorg aan preventie besteed. Dat moet volgens ons meer zijn. In de oorspronkelijke tekst van de resolutie stond er dan ook een ambitieuze zin met de vraag om het budget voor de geestelijke gezondheidszorg van 6 % naar 12 % te laten stijgen. Wij betreuren dat dit er op vraag van MR uit is gehaald, zagezegd om meer manoeuvreerruimte te laten. Voor ons is het wel belangrijk om een resolutie zo concreet mogelijk te maken. Om die reden hebben wij vandaag een amendement ingediend om de thans vage omschrijving – het budget naar een groter aandeel te laten evolueren – te vervangen en terug de oorspronkelijke 12 % in de resolutie te zetten. Ondertussen heb ik gezien dat mevrouw Van Hoof een amendement heeft ingediend om het budget tot 10 % op te trekken, dus ik vermoed dat ons amendement daartoe inspiratie heeft gegeven. Mevrouw Van Hoof, het kan interessant zijn te vernemen waarom u het percentage van 12 % tot 10 % verlaagd hebt.

17.13 Sofie Merckx (PVDA-PTB): À peine 3 % du budget national des soins de santé sont consacrés à la prévention: c'est bien trop peu. Nous regrettons la suppression, à la demande du MR, du passage de la proposition de résolution demandant le relèvement de 6 à 12 % du budget alloué aux soins de santé mentale. Nous avons présenté un amendement visant à le réintroduire. Mme Van Hoof a présenté un amendement proposant de porter ce chiffre à 10 % et je souhaiterais qu'elle m'explique la logique de cette proposition.

Je m'interroge également sur la réduction du nombre de lits en hôpital psychiatrique, parce que les soins ambulatoires ne permettent pas à l'heure actuelle d'y remédier. En tant que généraliste, je suis régulièrement confrontée à un manque de places.

Een tweede punt in de resolutie waar ik vragen bij heb, is de afbouw van het aantal psychiatrische ziekenhuisbedden. We zien daar vandaag immers een besparing. De ambulante zorg is nodig en moet verder uitgebouwd worden, iets wat ook in de resolutie staat, maar ik stel vast dat er psychiatrische ziekenhuisbedden worden afgebouwd zonder dat er voldoende ambulante zorg aanwezig is voor de patiënt.

Se pose en parallèle le problème de la surconsommation de médicaments psychotropes. Rares sont les patients à bénéficier d'une réelle aide psychologique, mais ils sont par contre très nombreux à se voir prescrire des médica-

Ik ben al 20 jaar huisarts en ik kan u zeggen dat het 20 jaar geleden gemakkelijker was om een patiënt te laten opnemen in de psychiatrie. Vaak gaat het daarbij nochtans om echt dramatische toestanden, zoals mensen die zelfmoordneigingen hebben. Als men voor die mensen geen plaats kan vinden, dan is dat echt schrijnend. Wel hebben we de laatste twee à drie jaar mobiele teams ter beschikking

gekregen maar ik wil hier toch voor die afbouw van bedden waarschuwen.

Daarnaast is er het probleem van de overconsumptie van psychotrope medicatie. Slechts weinig mensen krijgen echt psychologische hulp maar heel velen nemen antidepressiva of kalmeermiddelen. Wij hebben dan ook een amendement ingediend om het Kenniscentrum te vragen om een studie te maken en samen met het BCFI een plan op te stellen om de overconsumptie van psychotropica in ons land aan te pakken. We zijn uiteraard heel verheugd dat ons amendement is aangenomen.

Tevens is het belangrijk om de drempels naar de psycholoog verder weg te werken. Deze resolutie bevat een aantal zaken in die zin en voor ons is het belangrijk dat psychologische consultaties voor alle leeftijdsgroepen en aandoeningen worden terugbetaald. Er moet bovendien geïnvesteerd worden in een brede groep van eerstelijnspsychologen.

Wij hebben ook een amendement ingediend inzake het probleem van de taal en de cultuur. Dat is op het terrein namelijk een belangrijk gegeven voor de toegankelijkheid van de psychologische hulp.

Een anderstalige hulpverlener vinden, is bijna onmogelijk. Het grote probleem is ook dat de anderstalige hulpverlening niet in kaart is gebracht. Er zijn heel veel vragen om een psycholoog te consulteren die een andere taal dan Frans of Nederlands spreekt. Er wordt dan ook te weinig ingezet op interculturele fenomenen. Daarom hebben wij een amendement ter zake ingediend.

Pour terminer, je voudrais dire qu'il ne faut pas que cette résolution reste un vœu pieux, mais qu'elle soit effectivement suivie d'effet. Avec le PTB, nous y resterons attentifs. Pour nous, c'est très important.

17.14 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er werd een vraag gesteld over de verhoging naar 10 %. Dat is de OESO-norm: elk land moet die 10 % halen. Oorspronkelijk stond er in ons voorstel 12 %, maar een meerderheid heeft beslist dat het complementaire middelen moeten zijn en dus heb ik gezocht naar een compromis. Ik hoop dan ook dat de resolutie op deze manier toch een ruimer draagvlak zal krijgen. Dat is eigenlijk de enige reden: ik zoek naar een ruim draagvlak, want het heeft geen zin als de tekst wordt weggestemd. Ik hoop dus op uw steun te kunnen rekenen.

Wat de psychiatrische ziekenhuizen betreft, er gaat vandaag 2,7 miljard euro naar de geestelijke gezondheidszorg in België. Daarvan gaat 2 miljard euro naar de psychiatrische ziekenhuizen. Dat is een onevenwicht en ik denk dat er gerust ruimte is voor de ambulante zorg, wetende dat wij aan de top staan qua psychiatrische bedden en dat wij eigenlijk meer moeten werken aan het sociaal en persoonlijk herstel. Dat doet men beter in de familie en in de context waarin psychiatrische patiënten leven in plaats van in psychiatrische ziekenhuizen. De sector van de geestelijke gezondheidszorg vraagt die switch ook zelf.

Nous avons présenté un amendement visant à demander au Centre d'expertise d'investiguer la surconsommation d'antidépresseurs et de calmants. Nous nous réjouissons de voir notre amendement adopté.

Notre ambition est d'araser les obstacles sur le chemin menant au psychologue, et la résolution renferme plusieurs dispositions appréciables en ce sens. Des investissements doivent également être consentis pour constituer un vaste groupe de psychologues de première ligne.

Nous avons introduit un amendement sur les problèmes de langue et de culture, qui constituent en effet souvent un frein à l'aide psychologique.

De PVDA zal erop toezien dat deze resolutie geen dode letter blijft.

17.14 Els Van Hoof (CD&V): L'augmentation à 10 % correspond à la norme OCDE. Notre proposition indiquait à l'origine 12 %, mais une majorité a estimé qu'il devait s'agir de moyens complémentaires et j'ai donc cherché un compromis. J'espère que la proposition pourra s'appuyer sur un socle plus large, car un texte rejeté ne profite à personne.

Aujourd'hui, 2,7 milliards d'euros sont destinés aux soins de santé mentale, dont 2 milliards d'euros au moins aux hôpitaux psychiatriques. Une partie de ce montant doit être redirigée vers les soins ambulants et il existe une marge pour le faire, car nous nous trouvons au sommet en matière de lits psychiatriques. Le secteur psychiatrique lui-même croit que le rétablissement au plan social et

personnel a souvent plus de chance d'aboutir dans l'univers familial propre au patient.

Le **président**: J'ai parfois l'impression que nous refaisons les débats de commission en plénière. Mais c'est autre chose.

17.15 Robby De Caluwé (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zal het iets korter houden dan de mensen die mij zijn voorgegaan.

Geestelijke gezondheidszorg is uiteraard een domein in de gezondheidszorg waar een inhaalbeweging nodig is. Open Vld is zich daar terdege van bewust. De sector van de geestelijke gezondheidszorg kampt al decennialang met een gebrek aan investeringen. Dat is niet nieuw. Minister De Block was gestart met de invoering van een systeem voor de terugbetaling van consulten bij klinisch psychologen en bij orthopedagogen, waarvoor zij graag over meer middelen had kunnen beschikken. Er zijn ook extra middelen geïnvesteerd in de artikel 107-netwerken, waar de mobiele teams werden versterkt.

Wij steunen in grote mate de vraag die in deze resolutie wordt voorgelegd. Bij de artikelsgewijze stemming in de commissie hebben wij dat ook getoond. We zullen ons echter toch met pijn in het hart onthouden bij deze resolutie. Het is echt jammer dat het budget op federaal niveau wordt verhoogd, maar dat dat niet aan de regio's wordt gevraagd. De Open Vld-fractie had een amendement ingediend waarbij ook aan de regio's een gelijke verhoging van de budgetten zou worden gevraagd, maar dit werd weggestemd. Preventie is immers een belangrijke schakel in de geestelijke gezondheidszorg. De heer Kraewinkels van Mentaalwijs stelde tijdens de hoorzittingen dat een euro investeren in de geestelijke gezondheidszorg zich dubbel en dik terugbetaalt. Het is dan ook jammer dat ons amendement niet werd aangenomen. Nu ontbreekt naar onze mening de preventieschakel.

17.15 Robby De Caluwé (Open Vld): Le secteur des soins de santé mentale a besoin d'un mouvement de rattrapage, car il souffre depuis des décennies de sous-investissements. La ministre De Block a commencé à mettre en place un système de remboursement des consultations de psychologues et orthopédagogues cliniciens et aurait souhaité pouvoir disposer de davantage de moyens à cet effet. Par ailleurs, des moyens supplémentaires ont été investis dans les réseaux "article 107" où les équipes mobiles ont été renforcées.

Nous soutenons dans une large mesure la demande formulée dans cette résolution. Ce soutien s'est manifesté lors du vote article par article en commission, mais nous nous abstenons avec le cœur lourd. Seul le budget fédéral est revu à la hausse. Notre amendement visait à ce qu'une augmentation égale des budgets soit également demandée aux régions, mais il a été rejeté. La prévention constitue un chaînon important dans le secteur des soins de santé mentale. Chaque euro investi est très largement récupéré. Du fait que notre amendement n'a pas été adopté, le chaînon de la prévention fait défaut.

17.16 Karin Jiroflée (sp.a): Mijnheer de voorzitter, de resolutie die voorligt kaart een problematiek aan waar we ons al vele jaren van bewust zijn en waarover in dit Huis ook al diverse voorstellen hebben voorgelegen. Nog nooit is daar op een ernstige manier werk van gemaakt. Er zijn initiatieven geweest, maar het bleef steeds oplapwerk. Laten we eerlijk zijn. Het is deze coronacrisis die een momentum creëerde, doordat we ons allemaal plotseling zeer bewust zijn van het nut van geestelijke gezondheidszorg. Eenzaamheid vierde hoogtij de laatste maanden en de stress die verpleegkundigen hebben ervaren kan nog jaren voelbaar zijn, om maar twee voorbeelden te noemen.

17.16 Karin Jiroflée (sp.a): Même si diverses propositions ont déjà été soumises à cette assemblée concernant le problème évoqué dans la présente proposition de résolution, aucune n'avait jusqu'à présent fait l'objet d'un travail sérieux. Il ne s'agissait à chaque fois que d'emplâtres sur une jambe de bois. La crise du coronavirus a créé un *momentum* de prise de conscience de l'utilité

De cijfers van de geestelijke gezondheidszorg in België zijn ook niet echt om over naar huis te schrijven. De wachtlijsten worden steeds langer en worden niet weggewerkt. We schrijven te veel antidepressiva voor en we nemen een trieste koppositie in als het gaat om de zelfmoordstatistieken.

Het is de verdienste van dit voorstel dat er een geïntegreerde tekst voorligt, een tekst die verschillende aspecten van de geestelijke gezondheidszorg samenbrengt.

Ik licht er graag drie elementen uit die heel belangrijk zijn voor onze fractie.

Ten eerste, de integrale benadering is voor ons een bijzonder belangrijk punt. Op dit moment zijn er in de geestelijke gezondheidszorg veel te veel silo's. De verschillende aspecten van het zorgsysteem staan niet of nauwelijks met elkaar in relatie, ieder werkt op zijn eilandje. We moeten van een versnipperd beleid naar een geïntegreerd beleid, met een duidelijke taakverdeling. De huisartsen, in samenwerking met de psychologen, moeten de motor zijn van detectie en behandeling. Laat het duidelijk zijn, niet ieder psychisch ongemak vraagt om zware medicatie of lange behandeltijden. Iemand terug op weg zetten kan soms vrij gemakkelijk en vrij kort zijn.

Ten tweede, we willen dat er wordt ingezet op een meer gelijkwaardige benadering van de geestelijke gezondheidszorg ten aanzien van de somatische gezondheidszorg en dan vooral als het gaat over financiering. Op dit moment investeert België 6 % van het gezondheidsbudget in de geestelijke gezondheidszorg. Dat is weinig in vergelijking met de ons omringende landen. Wij willen graag evolueren van 6 % naar 12 %, zoals in deze resolutie staat. Wij hebben al in middelen voorzien, en ik kijk naar collega Bertels. Vorige week zijn er afspraken gemaakt over die 200 miljoen. Investeren in geestelijke gezondheidszorg is immers investeren in onze samenleving.

Ten derde, wij willen een laagdrempelige, betaalbare en toegankelijke zorg. Het huidige systeem van gedeeltelijke terugbetaling is niet transparant en is nodeloos ingewikkeld, zowel voor de psycholoog als voor de patiënt. Uit de ervaring van de eerstelijns psychologische hulp weten we dat 88 % van de mensen geholpen is in vijf sessies. Zoals ik daarnet al zei, het hoeven niet altijd heel lange behandelingen te zijn. Als wij er niet in slagen om die snelle zorg te geven, dan worden kleine problemen groot en dat is nefast voor de patiënt, maar uiteraard ook voor onze samenleving.

Wij pleiten dus voor een goede, transparante terugbetaling in een duidelijk en direct toegankelijk systeem. Dat moeten wij op poten zetten. Dat is voor ons het belangrijkste in deze resolutie. Wij hebben die dan ook met overtuiging meegetekend en wij zullen die vandaag uiteraard ook met overtuiging steunen.

Ik wil iedereen die eraan meegewerkt heeft nogmaals bedanken.

des soins de santé mentale.

Les chiffres des soins de santé mentale en Belgique ne sont pas vraiment brillants. Les listes d'attente s'allongent sans cesse et on ne parvient pas à les résorber. Un nombre trop important d'antidépresseurs sont prescrits et la Belgique a le triste honneur d'être en tête du peloton dans les statistiques en matière de suicides.

Cette proposition a le mérite d'être un texte intégré, qui réunit les différentes facettes des soins de santé mentale.

Le secteur de la santé mentale est bien trop cloisonné actuellement, chacun travaille retiré sur son île – d'où l'importance toute particulière de cette approche intégrale. Nous devons aller d'une politique fragmentée à une politique intégrée, avec une répartition claire des tâches. En collaboration avec les psychologues, les généralistes doivent constituer le moteur de la détection et du traitement. Les maux psychiques ne requièrent pas tous une lourde posologie ou des traitements de longue haleine. Il faut parfois très peu de temps pour remettre quelqu'un sur les rails.

Il convient de miser sur un alignement de l'approche des soins de santé mentale sur celle des soins de santé somatique, en particulier au niveau des financements. Les 6 % actuellement dédiés à la santé mentale font pâle figure par rapport aux montants qu'y consacrent les pays limitrophes. La proposition de résolution invite dès lors à faire passer ce chiffre à 12 %. Nous avons déjà prévu des moyens: nous nous sommes accordés la semaine dernière pour 200 millions d'euros. Car investir dans les soins de santé mentale, c'est investir dans notre société.

Notre ambition est de proposer

des soins accessibles et abordables. Les systèmes actuels de remboursement partiel sont inutilement compliqués pour le psychologue comme pour le patient. L'expérience des soins psychologiques de première ligne nous apprend que pour 88 % des patients, cinq séances suffisent.

Ne pas parvenir à organiser ces soins en urgence, c'est s'exposer au risque que des problèmes mineurs deviennent majeurs. C'est préjudiciable au patient et à la société. Nous préconisons dès lors un remboursement efficace et transparent dans le cadre d'un système clair et directement accessible. La mise sur pied de ce système est l'aspect le plus important de la proposition de résolution à l'examen, que nous soutenons avec conviction.

17.17 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, je voudrais tout d'abord saluer l'initiative prise par ma collègue, Els Van Hoof et le fait qu'on ait pu travailler en étroite collaboration au niveau du Parlement.

Le texte proposé au vote aujourd'hui est évidemment positif et nous le soutiendrons, même si, sur certains aspects, nous aimerions aller plus loin. En effet, la santé mentale est le parent pauvre de la santé, alors même que les besoins et l'impact sociétal sont majeurs. Si nous connaissons l'impact économique de la pandémie COVID-19 sur la société, celle-ci a également un impact sur la santé mentale de la population et les enquêtes menées depuis le début de la crise ont témoigné d'une détérioration significative de la santé psychologique des Belges.

Rappelons l'étude de l'UCLouvain du Professeur Laurent, qui montrait qu'environ 50 % des personnes interrogées étaient en détresse psychologique au début du confinement! Voilà de nombreuses années que, sur le terrain, pas mal de services manquent de place. Le maillage actuel entre les différents services, pour apporter une réponse à ceux qui en ont besoin, est très en deçà des besoins. Eu égard aux pays voisins, le secteur de la santé mentale est largement sous-financé en Belgique. Les attentes des patients sur la liste sont très longues avant une prise en charge. Sur le plan budgétaire, seulement 6 % des dépenses sont affectés à la santé mentale, alors que l'OCDE plaide en faveur d'un chiffre de 10 % minimum.

À ceux qui tentent de freiner un investissement plus important sur le plan budgétaire, il faut oser répéter que chaque euro investi en santé mentale peut potentiellement en rapporter 4. Cette étude de l'OMS démontre l'impact positif tout d'abord sur le plan de la santé individuelle et donc, avec des économies en soins de santé, en matière de revenus de remplacement, de frais de justice; ensuite en

17.17 Catherine Fonck (cdH): Wij steunen deze tekst, al waren we graag verder gegaan op een aantal punten.

Ondanks de grote noden en de enorme maatschappelijke impact ervan is de geestelijke gezondheid het ondergeschoven kindje van de gezondheidszorg. De coronapandemie heeft danig ingehakt op de geestelijke gezondheid van de bevolking zoals overigens blijkt uit enquêtes die hiernaar zijn gevoerd.

Volgens een studie van de UCLouvain verkeerde 50 % van de ondervraagden in psychologische nood bij het begin van de lockdown!

Het netwerk van de verschillende diensten om de hulpbehoevenden bij te staan, schiet schromelijk tekort! In vergelijking met onze buurlanden krijgt de sector in België te weinig middelen en moet men lang wachten vooraleer men hulp krijgt. Slechts 6 % van de uitgaven wordt besteed aan geestelijke gezondheidszorg terwijl de OESO minimum 10 %

matière de productivité et de croissance économique.

Nous avons également en Belgique – il faut pouvoir le rappeler ici – des points qui ne peuvent qu'interpeller, avec un taux de suicide élevé en Belgique. Nous sommes malheureusement parmi les trois pays européens qui accusent le plus de suicides, avec une moyenne de six suicides par jour. Nous avons une consommation très élevée d'antidépresseurs et de somnifères. Un tiers des demandes d'allocations d'invalidité sont liées à des problèmes mentaux. La situation des adolescents est également extrêmement préoccupante, puisque c'est parmi eux que surviennent la moitié des troubles psychologiques.

Cette proposition de résolution apporte différents points positifs, comme le fait d'investir un financement suffisant, d'en faire une priorité. Aussi, soutiendrons-nous l'amendement de Mme Els Van Hoof pour donner un cap budgétaire plus important. J'ose espérer que nous pourrions aller un pas plus loin que ce qui a été décidé en commission: Je crois qu'au moins un milliard d'euros doit pouvoir être investi en santé mentale, connaissant, pour rappel, les effets retour que je viens d'évoquer.

L'extension du remboursement chez les psychologues est également un élément majeur, surtout le fait de le faciliter, puisque la procédure aujourd'hui est très complexe. Il y a au fond très peu de possibilités réelles pour les patients, puisque seuls 500 psychologues sont conventionnés sur les 15 000 psychologues en Belgique, avec insuffisamment de séances prévues et potentiellement remboursées. Bref, il faut rendre cet accès aux psychologues beaucoup plus facile, et s'assurer du nombre suffisant de psychologues conventionnés afin que les patients aient accès au remboursement.

Nous plaçons également pour faciliter le diagnostic précoce, l'orientation précoce des patients vers les services qui pourront les aider, ce que nous avons fait notamment via des amendements,

Nous plaçons, même si cela n'a pas été retenu en commission, pour la mise en place de trajets de soins de santé mentale, pour vraiment assurer cette continuité et cette pluridisciplinarité, qui doit non pas se baser sur l'organisation des services, mais d'abord et avant tout sur la situation du patient et la continuité de la prise en charge des patients, à la fois avec les médecins généralistes, les psychologues, les psychiatres, en y associant également le secteur de l'aide sociale, les écoles pour nos adolescents et le monde du travail.

Nous plaçons également pour augmenter les capacités de prise en charge en consultation, en garantissant une consultation dans les 15 jours. Vous savez que c'est un amendement que j'avais déposé. Aujourd'hui, il faut bien souvent attendre au moins un mois.

Nous plaçons pour augmenter le nombre d'équipes mobiles. Il y en a une dizaine en Belgique, contre 500 aux Pays-Bas. Ces équipes peuvent intervenir à domicile auprès du patient et de sa famille. C'est un point extrêmement important dans toute une série de situations délicates et pénibles.

Chers collègues, je n'évoquerai évidemment pas l'entièreté du sujet, mais ces points-ci me semblaient particulièrement importants.

adviseert.

Elke euro die in de geestelijke gezondheidszorg wordt geïnvesteerd, kan er vier opbrengen door besparingen in de gezondheidszorg, op het vlak van de vervangingsinkomens en de gerechtskosten maar ook door een hogere productiviteit en meer economische groei.

België is een van de drie Europese landen met het hoogste zelfdodingspercentage. In ons land worden er enorm veel antidepressiva en slaapmiddelen geslikt en een derde van de aanvragen om een invaliditeitsuitkering hangt samen met mentale problemen. Last but not least doet de helft van alle psychische stoornissen zich voor bij adolescenten; dat is zorgwekkend!

De resolutie strekt ertoe van toereikende financiering een prioriteit te maken. We steunen derhalve het amendement van mevrouw Van Hoof. Er moet minstens 1 miljard euro geïnvesteerd worden in de geestelijke gezondheidszorg.

De uitbreiding van de terugbetaling van bezoeken aan de psycholoog is van cruciaal belang, net als de vereenvoudiging van de procedure. Van de 15.000 psychologen in België zijn er immers slechts 500 geconventioneerd en het aantal sessies dat vergoed kan worden volstaat niet. Men moet de toegang tot de psychologen verbeteren en ervoor zorgen dat er genoeg geconventioneerde psychologen zijn.

We pleiten, via amendementen, voor een vroegtijdige doorverwijzing van de patiënten om ze zo snel mogelijk te behandelen.

We zijn voorstander van geestelijke gezondheidszorgtraject en om een multidisciplinaire aanpak op grond van de situatie van de patiënt mogelijk te maken

Comme je vous l'ai dit, nous voterons pour cette proposition. J'espère que nous pourrons encore, ce jour, voir quelques amendements rencontrer votre approbation.

Je vous remercie, monsieur le président.

en de continuïteit van de behandeling te verzekeren; hierbij zouden huisartsen, psychologen en psychiaters samenwerken en de welzijnssector, de scholen en de arbeidswereld betrokken worden.

We willen garanderen dat men binnen de 15 dagen op consultatie kan gaan en het aantal mobiele teams die ondersteuning in de thuissituatie bieden, verhogen; dat is essentieel in delicate en ernstige situaties.

Le **président**: Madame Fonck, je vous remercie.

Pourriez-vous faire un effort pour parler plus fort? Ou il faudrait peut-être que le micro soit plus adapté car, lorsque vous prenez la parole, je dois toujours faire un effort pour vous écouter.

17.18 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, c'est parce que je ne suis pas dans votre axe.

Le **président**: Je ne sais pas si c'est une question d'axe, mais j'ai déjà signalé ce problème. Je souhaiterais simplement qu'on augmente le son quand vous prenez la parole. Je ne suis pas sourd!

17.19 Catherine Fonck (cdH): On parle en tout cas de santé mentale. Il n'est pas question d'ORL aujourd'hui.

17.20 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, je remercie tout d'abord les auteurs de cette proposition de résolution qui est et qui continuera d'être soutenue par mon parti DéFi.

17.20 Sophie Rohonyi (DéFI): Mijn fractie zal deze resolutie steunen.

Le financement des soins de santé mentale n'est certes pas un problème récent. On le sait. L'explosion des besoins non plus, d'ailleurs. Voilà des années que ce secteur tire la sonnette d'alarme! Cependant, la crise du coronavirus a révélé à quel point la santé mentale joue un rôle important, tant dans la vie privée que dans la vie professionnelle de tout un chacun, tant dans les dimensions sociales que dans les dimensions économiques de notre société. Des sonnettes d'alarme et conseils pour résister au stress, à l'angoisse et au burn-out ont envahi nos antennes, les réseaux sociaux et les colonnes de la presse écrite. Puis est venu le temps des études. Cela a été rappelé par certains de mes collègues mais je voulais y revenir car leurs constats sont effarants.

De financiering van de mentale gezondheidszorg en de enorme toename van de zorgbehoefte op dat vlak zijn geen recente problemen. Door de coronacrisis is het echter duidelijk geworden hoe belangrijk de mentale gezondheid is in het privéleven, op het werk en in de sociale en economische aspecten van de samenleving. We worden om de oren geslagen met adviezen over hoe om te gaan met stress, angstgevoelens en burn-outs.

Tout d'abord, une étude menée de concert par l'ULB et l'UCL vient de révéler que 71 % des infirmiers risquent un burn-out contre 35 % avant la crise. Il y a aussi une étude de l'Institut de recherche en sciences psychologiques de l'UCL qui a démontré que la crise sanitaire et le confinement ont engendré plus de stress chez 15 % des pères et 15 % des mères, ce qui influence le burn-out des parents mais aussi la violence envers les enfants qui en résulte. Ces chiffres illustrent donc l'importance du soutien psychologique à apporter aux parents.

Uit een studie van de UCLouvain en de ULB blijkt dat 71 % van de verpleegkundigen nu het risico loopt op een burn-out. Vóór de crisis was dat 35 %. In een andere studie werd aangetoond dat ouders meer stress hadden tijdens de lockdown, wat leidde tot burn-outs en intrafamiliaal geweld.

Et puis, il y a aussi le monde des entreprises qui est sensibilisé. Selon une enquête Acerta menée auprès d'entreprises, il appert que six entreprises sur dix entendent accorder davantage d'attention au bien-être physique et mental de leurs employés dans le cadre de la relance de leurs activités.

Il est exact que si la détresse psychologique n'est pas prise en charge, elle débouche sur l'absentéisme puisque entre un tiers et la moitié des nouvelles demandes d'indemnités d'invalidité sont imputables à des troubles mentaux. Il s'agit donc d'une hausse de près de 60 % en près de dix ans. Tous ces constats nous indiquent qu'il est temps de passer à l'action. Cette proposition de résolution est d'ailleurs un pas dans la bonne direction.

Je n'en rappellerai pas le contenu, mais j'aimerais malgré tout exprimer un regret vis-à-vis de la version finale de ce même texte puisque mon parti DÉFI aurait aimé y voir figurer une attention particulière à l'égard de toutes les personnes qui permettent à la société de fonctionner en période de crise comme celle que nous avons traversée et qui risque encore de ressurgir. Nous avons beaucoup entendu parler à juste titre du stress et du risque de burn-out auprès du personnel soignant. Je remercie les auteurs d'avoir amendé leur texte initial pour en tenir compte. C'était vraiment essentiel.

Toutefois, d'autres professionnels sont particulièrement exposés au stress en cas de pandémie. Je pense aux caissiers, aux policiers, aux ambulanciers, aux éboueurs, au personnel des entreprises de nettoyage pour ne citer qu'eux. Tous sont soumis à la peur d'être contaminés et de contaminer leurs proches et sont, par conséquent, soumis à un risque accru de détresse psychique. J'avais donc déposé en commission un amendement en vue de reconnaître la spécificité de toutes ces professions qui se retrouvent en première ligne dans la gestion de crise aiguë et en vue de mettre en œuvre tous les moyens nécessaires afin d'améliorer et de généraliser leur prise en charge psychologique. Notre amendement a été rejeté. Je le déplore, mais cela n'empêchera pas mon parti de soutenir cette résolution et de poursuivre les travaux en vue de mieux soutenir la santé mentale dans notre pays.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans Q(n)

- 31 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)

Demande/Verzoek 4

- 37 – Els Van Hoof (1211/7)
- 35 – Sofie Merckx (1211/7)

Demande/Verzoek 17(n)

- 32 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)
- 36 – Sofie Merckx (1211/7)

Demande/Verzoek 18(n)

Ouders hebben dus psychologische ondersteuning nodig.

Volgens een enquête van Acerta wil 60 % van de bedrijven meer aandacht hebben voor het fysieke en mentale welzijn van hun personeel.

Psychische nood die niet behandeld wordt leidt tot verzuim: tussen een derde en de helft van de nieuwe aanvragen om een invaliditeitsuitkering hangen samen met mentale stoornissen.

Deze tekst is een stap in de goede richting, maar toch heeft de eindversie een manco dat ik betreurt. Er wordt in de tekst namelijk geen specifieke aandacht besteed aan de personen die de samenleving draaiende houden in een crisisperiode. Ik wil de indieners bedanken dat ze hun tekst hebben aangepast om rekening te houden met het gevaar voor burn-out bij de zorgverstrekkers, maar ook andere mensen uit andere beroepscategorieën ervaren stress en zijn bang om besmet te raken.

Hoewel ons amendement dat ertoe strekte dat verhoogde risico te erkennen en de psychologische begeleiding van die werknemers te verbeteren, werd verworpen, zullen we deze resolutie steunen.

- 33 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)
Demande/Verzoek 19(n)
 - 34 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)
- * * * * *

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.

De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

18 Proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2018 modifiant la loi sur la fonction de police, en vue de régler l'utilisation de caméras par les services de police, et modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité et la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1322/1-3)

18 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2018 tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1322/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Franky Demon, Jan Briers, Nahima Lanjri.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

18.01 **Vanessa Matz**, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie au rapport écrit.

18.01 **Vanessa Matz**, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1322/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1322/3)**

La proposition de loi compte 3 articles.

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

19 Proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension de différentes allocations de compétence (736/1-6)

19 Voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentiepremies bij de berekening van het pensioen (736/1-6)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Sophie Thémont, Daniel Senesael, Marc Goblet, Ludivine Dedonder, Emir Kir, Eric Thiébaut, Hervé Rigot.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(736/6)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(736/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension des allocations de développement des compétences".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentieontwikkelingstoelagen bij de berekening van het pensioen".

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

Le rapporteur est Mme Cécile Thibaut. Elle renvoie à son rapport écrit.

19.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, wij zullen onderhavig voorstel van resolutie met veel overtuiging goedkeuren.

Al sinds 2007 weigert men het pensioen van het CALog-personeel correct te berekenen. Die personeelsleden vormen het administratief en logistiek kader van de politie en moeten zich tijdens hun carrière regelmatig bijscholen, waarvoor zij bepaalde premies ontvangen. Zij hebben dus het recht dat die premie wordt meegenomen in de berekening van hun pensioen. Dat zeggen niet enkel de vakbonden, maar schreef ook het Rekenhof zwart op wit in zijn advies over het voorstel van resolutie. Zij hebben er namelijk 7,5 % F.O.P.-bijdragen op betaald – dat zijn sociale bijdragen. De vakbonden kloppen al langer dan tien jaar op tafel om de pensioenen van die personeelsleden correct te laten berekenen.

De PVDA is heel blij dat nu over het dossier een stemming aan de orde is. Onze partij bracht in januari al aan het licht dat sinds 2010 liefst 800 werknemers van het administratief kader met pensioen zijn gegaan zonder het juiste pensioen. De cijfers van voor 2010 zijn niet beschikbaar, dus waarschijnlijk ligt het aantal nog een heel stuk hoger.

Het pensioenverlies is ook niet min. Wij hebben de berekening gemaakt: indien een politieambtenaar een premie van 1.300 euro per jaar krijgt, zou een alleenstaande contractueel hierop 260 euro per jaar pensioen mislopen. Voor een contractueel met een gezinspensioen zou dat maar liefst 325 euro verlies per jaar betekenen. Het

19.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Nous voterons cette résolution avec conviction. Depuis 2007, on refuse de calculer correctement la pension du personnel CALog – le cadre administratif et logistique de la police. Ce personnel doit participer régulièrement à des formations pour lesquelles il reçoit des primes soumises à 7,5 % de cotisations sociales et qui sont finalement incluses dans le calcul de leur pension, comme l'a d'ailleurs indiqué expressément la Cour des comptes. En janvier déjà, le PVDA signalait que depuis 2010, pas moins de 800 collaborateurs du cadre administratif étaient partis à la retraite sans bénéficier de leur pension correcte. La perte n'est d'ailleurs pas minime: pour un fonctionnaire de police bénéficiant d'une prime annuelle de 1 300 euros, un contractuel isolé peut ainsi perdre 260 euros par an sur sa pension, ce manque à gagner atteignant même 325 euros pour une pension de

is erg dat het in ons land al te vaak niet zo nauw wordt genomen met de sociale rechten van de werknemers. Wij zagen dat eerder al met de mijnwerkers en nu opnieuw met de politieambtenaren.

Al jaren geven de opeenvolgende ministers van Pensioenen toe dat er een probleem is met de pensioenen van het CALog-personeel, van minister Daerden van de PS tot minister Tobback van sp.a en minister Bacquelaine van de liberalen vandaag. Allemaal gaven zij toe dat er een probleem was, maar dat is nog altijd niet opgelost. Open Vld heeft in de commissie nog wat tegengestribbeld: die noemde het een zoveelste onverantwoorde uitgave, maar de werknemers hebben hier sociale bijdragen voor betaald. Bovendien drong de huidige Kamer-voorzitter, de heer Dewael, toen hij nog minister van Binnenlandse Zaken was, er zelf op aan bij zijn collega van Pensioenen om het probleem te verhelpen. Hetzelfde geldt voor mevrouw Turtelboom, toen zij nog minister van Binnenlandse Zaken was. Het Rekenhof was ook duidelijk in zijn advies: ofwel betaalt de overheid die bijdrage terug, ofwel neemt zij ze mee in de berekening van het pensioen.

Wat nu echter gebeurt, is totaal niet correct.

U stelde trouwens in de commissie voor Financiën zelf opnieuw miljarden euro aan cadeaus voor de bedrijven voor, maar dat terzijde.

Wij zijn dus blij dat het voorstel, nadat de vakbonden lang druk hebben moeten zetten, straks waarschijnlijk een meerderheid zal halen. Wij zullen er mee over waken dat de minister de resolutie zal opvolgen.

19.02 Sophie Thémont (PS): Monsieur le président, chers collègues, la proposition de résolution à l'examen aura été le fruit d'un travail plus long qu'attendu, mais il aura permis de mettre tous les éléments dans la main du gouvernement pour rétablir dans leurs droits les travailleurs de la fonction publique qui ont cotisé sur des rémunérations liées à leur volonté de se former pour offrir un service toujours meilleur aux citoyens et qui se voient, aujourd'hui, privés du juste retour de ces cotisations sous la forme de leur retraite. C'est un point qui n'a rien d'un détail parce qu'il rappelle également ce que sont les retraites, à savoir pas une allocation de remplacement, mais un salaire différé et une épargne collective.

En votant cette proposition de résolution, nous donnons mandat au gouvernement d'agir; nous ne nous substituons pas à lui. Nous serons, bien entendu, attentifs à ce qu'il s'en saisisse et transforme nos demandes en actes, au plus vite.

Nous avons accepté la modification réclamée par le ministre de l'Intérieur qui cible plus particulièrement le cadre administratif et logistique de la police fédérale. C'est d'ailleurs la seule catégorie pour laquelle il est compétent. Mais cela ne retire rien au fait que les travaux parlementaires ont permis de donner toutes les cartes au gouvernement pour traiter le cas de l'ensemble des catégories d'agents concernés.

La proposition de résolution invite le gouvernement à agir et, dans sa version actuelle, à agir pour une catégorie particulière, ce qui ne limite pas son action. Rien ne lui interdit de tirer bénéfice de l'exercice de chiffrage réalisé à la fois par la Cour des comptes et par le Service

ménage

Alors que les ministres des Pensions successifs ont eux-mêmes admis le problème, la solution se fait toujours attendre. L'Open Vld a pas mal protesté en commission contre une "énorme dépense injustifiée" mais même les anciens ministre de l'Intérieur, M. Dewael et Mme Turtelboom, ont insisté pour qu'il y ait une rectification. Nous nous réjouissons donc qu'après que les syndicats ont fait pression pendant des années, cette proposition soit enfin sur le point d'être votée. Nous veillerons à ce que le ministre se conforme à la résolution.

19.02 Sophie Thémont (PS): Met dit voorstel van resolutie kunnen ambtenaren die bijdragen hebben betaald op vergoedingen voor bijscholing en die daarvoor geen billijke compensatie kregen in de vorm van hun rustpensioen, in hun rechten worden hersteld. In de tekst wordt er immers op gewezen dat het pensioen een vorm van uitgesteld loon en een collectieve spaarrekening is. Het gaat hier over een resolutie: we geven de regering een mandaat, maar nemen haar plaats niet in.

We hebben de door de minister van Binnenlandse Zaken gevraagde wijziging aangebracht, waarmee er wordt gefocust op het administratieve en logistieke personeel van de federale politie. Niets belet de regering om haar voordeel te doen met de berekeningen van het Rekenhof of de Federale Pensioendienst. De regering weet nu welk bedrag er nodig is om het vraagstuk van de premies voor competentieont-

fédéral des Pensions. Il sait désormais quel est le montant requis pour traiter la question des primes de développement de compétence. Il aura sans doute à cœur, en tout état de cause, de ne pas créer de distorsions entre les différents agents concernés. Comme l'écrit la Cour des comptes, si le tort n'était pas réparé, il n'y aurait pas d'autre solution en droit que de rembourser les cotisations perçues illégalement.

Je terminerai mon intervention en remerciant l'ensemble des collègues membres de la commission de l'Intérieur pour le travail accompli.

19.03 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik spreek even namens mevrouw Kitir. U moet maar denken dat zij spreekt, een mooier beeld.

Wij sluiten ons aan bij de woorden van lof en de dankbetuigingen van vorige sprekers. Dat het voorstel van resolutie zal worden goedgekeurd, is een goede zaak, omdat het erop aandringt dat de competentiepremies zouden worden meegeteld voor de berekening van het pensioen. Zoals de andere sprekers al hebben aangegeven, zijn er immers ook bijdragen betaald. Een fundamenteel principe van ons systeem is dat, indien de bijdragen zijn betaald, zij ook voor de berekening van het pensioen moeten kunnen meetellen.

Wij hopen dat de regering na de goedkeuring van de tekst snel werk maakt van de uitvoering ervan en de competentiepremies dus voor de berekeningen van de pensioenen laat meetellen. De betrokken gepensioneerden van nu en later verdienen dat.

Le **président**: M. Bertels, je vous félicite pour la concision.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraag nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

20 Proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/1-8)

20 Voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/1-8)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Peter De Roover, Michael Freilich, Theo Francken, Darya Safai.

Discussion **Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(967/7)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(967/7)**

wikkeling te behandelen en ze zal er vast op toezien dat er geen scheve verhoudingen ontstaan tussen de betrokken ambtenaren.

19.03 Jan Bertels (sp.a): J'interviens brièvement au nom de Mme Kitir. Nous nous associons aux remerciements exprimés par les autres orateurs, car, dès lors que des cotisations ont également été payées sur les allocations de développement des compétences, il est bon que celles-ci soient prises en compte pour le calcul des pensions. Nous espérons qu'une fois la proposition de résolution adoptée, le gouvernement s'empressera de l'exécuter.

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Les rapporteurs, Mme Darya Safai et M. Michel De Maegd, renvoient au rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans Z/1(n)

- 37 – Steven Creyelman cs (967/8)

Considérant/Considerans Z/2(n)

- 38 – Steven Creyelman cs (967/8)

Considérant/Considerans Z/3(n)

- 39 – Steven Creyelman cs (967/8)

Demande/Verzoek 20(n)

- 40 – Steven Creyelman cs (967/8)

Demande/Verzoek 21(n)

- 41 – Steven Creyelman cs (967/8)

Demande/Verzoek 22(n)

- 42 – Steven Creyelman cs (967/8)

* * * * *

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

21 Proposition de résolution relative aux zones anti-LGBT en Pologne (972/1-6)

21 Voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde lgbt-vrije zones in Polen (972/1-6)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

John Crombez, Christophe Lacroix, Goedele Liekens, Simon Moutquin, Els Van Hoof.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(972/5)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(972/5)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen".

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Mme Darya Safai, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Vous avez la parole, monsieur Lacroix. Nous avons récupéré tout le retard dû à la longueur de la discussion précédente.

21.01 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le président, je vous remercie pour votre présidence particulièrement efficace!

Monsieur le ministre, mes chers collègues, partout, les forces conservatrices tentent d'amoindrir et de nier les droits fondamentaux ainsi que de remettre en cause les avancées éthiques et sociales. Dans l'Union européenne, on peut dire que la Hongrie et la Pologne figurent parmi les exemples à ne pas suivre les plus cités. Ils se situent en effet au cœur d'une actualité que j'oserais qualifier de putride.

Cependant, il ne s'agit pas pour moi et pour le groupe socialiste d'un acte de dénigrement, mais bien d'un rappel. Quand on adhère à l'Union européenne, c'est aussi et surtout parce qu'on a la volonté inébranlable d'en respecter les valeurs et les droits fondamentaux – dont la lutte contre toutes les discriminations. Et j'applique cette même lecture quel que soit l'État membre où les atteintes à ces valeurs et droits sont constatées.

Comme l'indique l'excellent texte de mon collègue Crombez, que j'ai cosigné, il est clair que les droits des personnes LGBTQI+ au sein de la société polonaise sont gravement menacés et que les acteurs politiques de ce pays alimentent un climat grave d'intolérance et de discrimination à l'égard de cette communauté. L'homophobie représente déjà un grave problème en Pologne depuis longtemps.

Pour rappel, en décembre dernier, le Parlement européen avait encore relevé avec inquiétude l'existence dans ce pays de dizaines de zones qui se déclarent officiellement "libres d'idéologie LGBTQI+". Dans certaines localités, des autocollants ont même été distribués aux commerçants via la presse, non pas pour demander de consommer local, mais pour signifier qu'il fallait exclure et interdire les LGBT dans ces commerces. Ces initiatives n'ont pas été condamnées par le PiS, le parti au pouvoir en Pologne. La discrimination semble donc devenir une politique d'État, de même que d'autres dérives liberticides. Monsieur le président, mes chers collègues, c'est à l'évidence totalement inacceptable.

Par ce texte, mon collègue Crombez propose une action concrète de la Chambre, ce qui constituerait un appui de poids au gouvernement. La Chambre doit en effet apporter sans tarder son soutien à la communauté LGBTQI+ polonaise qui est gravement menacée dans un pays situé, non pas à des milliers de kilomètres, mais au cœur de l'Europe, au cœur de l'Europe historique et pas seulement de l'Europe politique d'aujourd'hui. Voilà pourquoi il est urgent d'adopter une résolution exprimant la position de la Chambre à ce sujet.

Il s'agit d'un texte d'une cruelle actualité alors que le second tour des élections présidentielles polonaises aura lieu dans quelques jours, le 12 juillet prochain. Comment ne pas être choqué par les récents propos du président polonais sortant qui est candidat à sa réélection et qui, lors d'un meeting de campagne électorale, a qualifié "l'idéologie LGBT" de "néo-bolchévisme", comme si le fait d'être homosexuel relevait d'une idéologie que le monde moderne tenterait

21.01 **Christophe Lacroix** (PS): Overall proberen behoudsgezinde krachten aan de fundamentele rechten te knagen en op de ethische en sociale verworvenheden terug te komen. In Europa zijn Hongarije en Polen voorbeelden die geen navolging verdienen. Het EU-lidmaatschap impliceert evenwel dat men bereid is de waarden en fundamentele rechten van de EU te eerbiedigen.

In Polen worden de rechten van lgbtqi's bedreigd en voedt de overheid een klimaat van onverdraagzaamheid en discriminatie jegens deze community. In sommige gemeenten worden er onder de handelaars stickers uitgedeeld om hen ertoe aan te zetten lgbt's de toegang tot hun winkels te ontfangen.

Met deze tekst stelt de heer Crombez voor dat de Kamer de regering ertoe aanzet de Poolse lgbtqi's te ondersteunen omdat ze belaagd worden in een land dat in het hart van Europa ligt. De recente uitspraken van de aftredende Poolse president, die zich herverkiezbaar heeft gesteld, zijn stuitend. Hij heeft de 'lgbt-ideologie' als 'neobolsjewistisch' bestempeld, alsof iemand homo-seksueel wordt ten gevolge van een ideologische brainwash. Met zijn hatelijke woorden zingt hij de lof van een traditionele gezinsvorm onder het voorwendsel dat de kinderen dan beschermd worden. Dit is een kandidaat voor het hoogste ambt van de Poolse Staat onwaardig. Hij zaait verdeeldheid onder zijn medeburgers en deelt ze op in hiërarchische categorieën. Het is essentieel dat men kordaat de strijd aanbindt met elke vorm van rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie!

Mijn collega's van de N-VA, die in het Europees Parlement in

d'inculquer aux enfants?

Monsieur le président, chers collègues, je mesure mes mots, parce que je suis profondément choqué et scandalisé par ces déclarations du président polonais. Il s'agit d'une rhétorique nauséabonde par laquelle certains aiment attiser la haine, opposer nos citoyens et prôner une forme de famille traditionnelle en prétendant protéger les enfants contre la propagation de modèles différents. Ces propos sont indignes d'un candidat aux plus hautes fonctions de l'État polonais, une fonction qui exige d'être celle de tous les Polonais et non de certains qui pourraient être plus fréquentables que d'autres à ses yeux.

Je crois que la coupe est pleine aujourd'hui. L'heure des actions concrètes est venue et j'espère que le ministre Geens en charge des Affaires européennes prendra les dispositions qui s'imposent. Il est essentiel, par la présente proposition de résolution et par notre travail parlementaire quotidien, de rappeler l'importance de la lutte résolue contre toute forme de discrimination directe ou indirecte, que ce soit pour des motifs tenant à l'orientation sexuelle, au genre, aux droits sexuels, etc.

Cette situation en Pologne est tout simplement inacceptable et inexcusable. Dans ce contexte, mes collègues belges de la N-VA, membres du même groupe au Parlement européen que le PiS polonais, doivent prendre leurs responsabilités. Car mes collègues de la N-VA sont toujours belges, je l'espère encore longtemps d'ailleurs, même si nous ne partageons pas du tout les mêmes idées, ni les mêmes envies ou projets.

Ce travail doit être mené tant au sein de notre pays que dans l'ensemble des pays composant l'Union européenne et le Conseil de l'Europe, en tant qu'organisation intergouvernementale pionnière mondiale en matière de droits humains et gardienne de ceux-ci. Cela doit se faire via des mécanismes de contrôle indépendants qui évaluent le respect des droits de l'homme et des pratiques démocratiques sur le territoire des États membres de l'Union européenne et du Conseil de l'Europe de manière contraignante.

Comme indiqué en commission, j'ai moi aussi pris une initiative plus globale en déposant un texte relatif à la défense des droits des personnes lesbiennes, gays, bisexuelles, transgenres, queer et intersexes au sein de l'assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe, dans laquelle je siège pour notre assemblée avec d'autres collègues et où je suis en ce moment-même rapporteur sur la question des discriminations vis-à-vis des LGBTQI+ dans le Caucase sud.

Je remercie encore une fois mon collègue socialiste néerlandophone pour cette initiative que nous soutiendrons avec force et qui nous rappelle que, si les avancées juridiques en faveur des personnes LGBTQI+ sont essentielles et doivent se poursuivre dans l'ensemble des États membres, nous devons également nous assurer que ces avancées se traduisent par une réelle égalité ancrée dans nos sociétés.

Voorzitter: Patrick Dewael, voorzitter.

Président: Patrick Dewael, président.

dezelfde fractie zitten als de Poolse partij PiS, moeten hun verantwoordelijkheid opnemen. We moeten zowel op het nationale als op het Europese niveau actie ondernemen door middel van onafhankelijke controlemechanismen die de eerbiediging van de mensenrechten en de inachtneming van de democratische praktijken op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie en van de Raad van Europa op een bindende manier evalueren. Ik heb bij de Raad van Europa een tekst ingediend met het oog op de verdediging van de rechten van de lhbtq'ers. Vooruitgang op het juridische vlak ten gunste van de lhbtq'ers is essentieel, maar moet ook leiden tot effectieve gelijkheid in de maatschappij.

21.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je vous prie de m'excuser pour mon retard. Ce sera une intervention assez courte. Je remercie sincèrement mon collègue, M. Crombez, du sp.a, non seulement pour le dépôt de cette proposition de résolution, mais pour son ouverture à la cosignature.

Il est important et urgent que ce Parlement se prononce pour les droits des personnes LGBT. C'est le cas pour ces droits dans le monde entier. On sait que ce Parlement a déjà notamment discuté de la résolution de Mme Liekens sur l'Ouganda.

Ici, il y a un cri d'alarme, il y a une spécificité. J'ai grandi dans l'idée que l'Europe dans laquelle je vivais était une Europe des droits de toutes et tous. Aujourd'hui, c'est en Europe, c'est en Pologne, que ce que je suis, une partie de ce que je suis, pose problème à une partie de la classe politique polonaise. Cela fait froid dans le dos de se dire que mon Europe, celle que je croyais ouverte à une part de mon identité, a un problème avec cet aspect.

Je pense qu'il est important que ce Parlement envoie un message à M. Goffin, le ministre des Affaires étrangères, mais aussi à M. Geens, le ministre de la Justice, et qu'il leur demande d'agir très clairement contre les dérives du gouvernement polonais. Ces dérives passent notamment par des comparaisons douteuses entre homosexualité et pédophilie et par la promotion, ou du moins le silence envers ces zones "anti-idéologie LGBT".

L'extrême droite européenne – et donc aussi belge – s'attaquait hier (et encore aujourd'hui) aux personnes migrantes. Elle s'attaque aujourd'hui aux personnes LGBT. Elle s'attaquera demain aux femmes et à d'autres. Nous avons un devoir de vigilance permanent par rapport à ces attaques.

En outre, nous devons tous et toutes être attentifs, et pas seulement face à des formations politiques clairement identifiées à l'extrême droite. Quand un secrétaire d'État compare ou rit de la tenue vestimentaire de certains hommes, ou de la transsexualité sur des réseaux sociaux, cela prépare en fait aussi le terrain à des pratiques du genre de celles qui existent aujourd'hui en Pologne.

Je vous appelle toutes et tous à sortir parfois des postures politiques et à œuvrer pour le droit des personnes LGBT.

Je vous remercie.

21.03 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, aandacht voor mensenrechten en identiteit in het algemeen, en seksuele geaardheid in het bijzonder, behoort volgens ons algemeen te worden gerespecteerd. Ik meen te kunnen stellen dat die houding in onze westerse samenleving in globo wordt aanvaard. Als het gaat over de groeiende onverdraagzaamheid ten opzichte van holebi's, kan ik u meedelen dat dit ook in onze fractie leeft. Daarom betreur ik het ook dat de indiener van voorliggend voorstel niet het voorbeeld van zijn collega's in het Vlaams Parlement heeft gevolgd en eerder voorrang heeft gegeven aan een algemeen voorstel van resolutie over de rechten van de lgbt-gemeenschap.

21.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Ik dank de heer Crombez omdat hij dit voorstel ingediend heeft en bereid was het mede te ondertekenen. Het Parlement moet zich dringend uitspreken voor de rechten van de lgbt'ers in de wereld, zoals het gedaan heeft met de resolutie van mevrouw Liekens over Uganda. We slaken hier een noodkreet. Ik ben opgegroeid met de gedachte dat ik leefde in een Europa waarin ieders rechten gerespecteerd worden. Ik krijg koude rillingen als ik vaststel dat een stuk van mijn identiteit een probleem vormt voor een deel van de Poolse politieke klasse.

Het is belangrijk dat we de ministers Goffin en Geens vragen de uitwassen van de Poolse regering te bestrijden, waaronder twijfelachtige vergelijkingen tussen homoseksualiteit en pedofilie en het negeren van de lgbt-vrije zones.

Gisteren heeft Europees extreem-rechts migranten aangevallen. Vandaag valt het lgbt'ers aan. Morgen zal het vrouwen en anderen aanvallen. We moeten voortdurend op onze hoede zijn, en niet enkel ten aanzien van extreemrechts. Een staatssecretaris die lacht om transseksualiteit op de sociale netwerken maakt de weg vrij voor dit soort praktijken. Ik roep ons ertoe op afstand te nemen van de partijpolitiek en ons in te zetten voor de rechten van de lgbt'ers.

21.03 Annick Ponthier (VB): Notre groupe aussi est préoccupé par l'intolérance croissante à l'encontre des holebi. Nous déplorons pour cette raison que l'auteur de cette proposition de résolution n'ait pas suivi l'exemple du Parlement flamand et n'ait pas opté pour une résolution générale au sujet des droits de la communauté LGBT.

Dit gezegd zijnde, wil ik in het kort herhalen waarom het Vlaams Belang bedenkingen heeft geuit bij voorliggend voorstel.

Zoals men weet is er in Polen enige tijd geleden ophef ontstaan over de symbolische en niet-afdwingbare moties waarbij de lokale PiS-afdelingen een aantal dorpen en steden, via door de *Gazeta Polska* verspreide stickers, vrij verklaarden van lgbt-ideologie en zo eigenlijk een statement hebben gemaakt in de cultuurstrijd tussen de PiS en het Burgerplatform. Men kan voor of tegen dat statement zijn, maar eigenlijk hebben vooral activisten uit het linkse politieke spectrum hieruit geconcludeerd dat dit een poging zou zijn geweest om mensen uit de lgbt-gemeenschap fysiek de toegang te ontzeggen tot een aantal dorpen of gemeenschappen.

Hier zijn echter geen bewijzen van, dat heb ik ook in de commissie aangehaald. Integendeel zelfs, in Polen vinden gayparades ipso facto plaats en waarborgt de rechtbank zelfs het plaatsvinden van dergelijke gayparades in de zogenaamde lgbt-vrije zones. Die zones houden bijgevolg op geen enkele manier een inperking in van de vrijheid ter zake. Zoals ik in de commissie al heb aangehaald, bestaan er in Polen dus geen lgbt-vrije zones in die zin van het woord. Dat argument haalt meteen ook de grondslag voor dit voorstel van resolutie onderuit. We hebben dit ook aangegeven in de commissie. Bovendien staat hetgeen in Polen is gebeurd in schril contrast met hoe heel wat andere landen, voornamelijk met een islamitisch regime, tegenover de betrokken gemeenschap staan.

Het is in ruim zestig landen strafbaar als man seks te hebben met andere mannen. In een tiental landen staat op homoseksualiteit zelfs de doodstraf. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om uitgesproken islamitische landen die zich op enkele passages uit de Koran baseren om ter zake de doodstraf op te leggen. Ons inziens zou men beter met deze vorm van echte discriminatie bezig zijn, in plaats van deze eerder louter symbolische dossiers, waarmee men, nogmaals, het al dan niet eens kan zijn.

Voorzitter, in het begin van mijn betoog heb ik gezegd dat ik het betreuer dat de indiener de problematiek niet op een bredere manier wil aanpakken. Ik meen begrepen te hebben uit eerdere voorstellen, onder andere het voorstel waarover hier enige tijd geleden is gestemd, over de strafbaarheid van homoseksualiteit in Oeganda, dat ik hier niet alleen mee sta. Het is daarom dat onze fractie het amendement uit de commissie opnieuw indient. In dat amendement wordt uitdrukkelijk gevraagd ieder land, waar ook ter wereld, waar homofilie of het behoren tot de lgbt-gemeenschap bestraft wordt, met welke straf dan ook, hiervoor uitdrukkelijk te veroordelen.

Collega's, als jullie het echt menen en het goed voorhebben met de bescherming van holebi's en mensen die behoren tot de lgbt-gemeenschap, kunnen jullie gewoonweg niet anders dan dit amendement te steunen. Ik zou mijzelf anders niet meer in de spiegel durven te bekijken. Zij is er nu niet, maar ik richt mij nu toch specifiek tot collega Liekens, die tegen dit amendement gestemd heeft in de commissie, terwijl zij enkele weken voordien dit specifieke amendement mee heeft ondertekend met de collega's van de DéFI-fractie.

Ik vond dat bijzonder betreurenswaardig. Ik wil haar echt aanraden op

Le Vlaams Belang a des réserves par rapport à l'actuelle proposition de résolution. Les motions symboliques et non contraignantes prises par des sections locales du PiS pour déclarer, à l'aide d'autocollants, plusieurs villages et villes libres de l'idéologie LGBT ont fait grand bruit en Pologne. Il s'agissait d'une prise de position dans une lutte culturelle entre le PiS et la plate-forme civique. La gauche en a conclu qu'il s'agissait d'une tentative pour barrer l'accès de ces villages et de ces villes aux membres de la communauté LGBT. Il n'en existe aucune preuve. Des *gay parades* ont lieu en Pologne, le tribunal garantit même leur passage dans des zones dites "libres de LGBT". Il n'existe donc pas la moindre restriction de liberté. Comme ces zones libres de LGBT n'existent pas, cette résolution ne repose sur rien.

La situation en Pologne constitue un contraste saisissant avec l'attitude affichée par de nombreux autres pays, essentiellement islamiques, vis-à-vis de la communauté LGBT. Dans 60 pays, il est interdit pour un homme d'avoir des relations sexuelles avec un autre homme. Dans une dizaine de pays, l'homosexualité est sanctionnée par la peine de mort. Il serait préférable de se préoccuper de cette forme réelle de discrimination plutôt que de se focaliser sur des dossiers symboliques.

Je ne suis pas la seule à souhaiter que ce problème soit considéré sous un angle plus large. C'est pourquoi nous présentons à nouveau notre amendement dans lequel nous demandons la condamnation expresse de tout État sanctionnant l'homosexualité. Quiconque désire défendre les droits de la communauté LGBT ne peut s'opposer à cet amendement. Je m'adresse à Mme Liekens, qui a voté contre cet amendement en commission alors qu'elle l'avait spécifiquement cosigné avec le

dat vlak eens te kijken naar het Vlaams Parlement, waar collega's wel in eer en geweten durven te stemmen, soms tegen de partijlijn in. Dat moet toch kunnen in een democratie. Ik wil haar aanraden de inhoud van het amendement te lezen en op basis daarvan haar stemgedrag te bepalen. Zij heeft mij nadien gezegd dat zij dat wel had willen doen, maar goed.

Mijn fractie en ikzelf kunnen gelukkig wel naar onszelf in de spiegel kijken. Te allen tijde zelfs. In de commissie, mijnheer de voorzitter, collega's hebben wij ons om voorgaande redenen onthouden bij de stemming over dit voorstel. Wij zullen dat ook straks bij de eindstemming doen.

21.04 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, nous soutenons bien évidemment cette résolution qui tend à défendre les minorités, en l'occurrence les minorités LGBTQI+ contre les discriminations et violences subies en Pologne. Cette résolution s'adresse, par son titre, à la situation en Pologne.

Toutefois, même si nous soutenons cette résolution à 100 %, il ne faut pas oublier qu'il y a aussi une lutte à mener dans notre propre pays en matière de discrimination envers les minorités et notamment les LGBTQI+. Cette cause mérite encore notre attention et un maximum d'investissement de l'ensemble du Parlement car elle n'est pas gagnée. Il faut faire en sorte qu'il n'y ait plus aucune discrimination ni condamnation en fonction de l'orientation sexuelle.

Nous soutenons donc cette résolution et nous insistons sur le fait que le combat reste à mener aussi chez nous sur cette question.

21.05 John Crombez (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil zeker de collega's, en die zijn talrijk, bedanken die deze resolutie steunen. Ik heb ook bijzonder weinig zin om er iets politiek over te zeggen of de verschillen te duiden. Ik vind het vandaag opmerkelijk dat iedereen zich in de plenaire vergadering hierover uitspreekt om ervoor te zorgen dat mensen kunnen zijn wie ze zijn, zeker ook op het vlak van geaardheid. Dat is niet altijd zo geweest, maar het volledige Parlement doet dit nu. Ik wil iedereen zonder uitzondering daarvoor bedanken. Als we dat met 150 parlementsleden vinden, moeten we dat ook doen.

Ik heb deze resolutie in januari ingediend, vrij vroeg. Er gebeuren ernstige feiten in Polen. Polen, dat is in Europa, dat is vlakbij. Er zijn veel Poolse mensen die in België leven, wonen en werken. We zijn ondertussen juli en het is alleen maar erger geworden. Collega's hebben er al naar verwezen. De uitspraken van politieke leiders tegen lgbt tijdens de kiescampagne in Polen waren verschrikkelijk. Het is juist dat er geen lgbt-vrije zones bestaan. Daarom staat in de resolutie: de 'zogenaamde' lgbt-vrije zones. De impact op die mensen is enorm. Mensen die aanklagen dat mensen niet mogen zijn wie ze zijn en niet hun geaardheid mogen tonen, worden aangevallen. De minister van Justitie vordert de procureur om die mensen aan te vallen en maakt levens kapot. Dat gebeurt vlakbij. Dat is in Europa.

Dat is voor mij reden genoeg om met het Belgische Parlement en hopelijk ook met de Belgische regering – er is een minister aanwezig die dit zeker zal steunen – heel duidelijk en keihard te reageren tegen wat er gebeurt, want nogmaals, het wordt steeds erger.

groupe DéFI plusieurs semaines auparavant. Au Parlement flamand, certains osent voter en leur âme et conscience sur la base du contenu d'un amendement. Nous nous abstiendrons lors du vote.

21.04 Nabil Boukili (PVDA-PTB): We steunen dit voorstel van resolutie. Deze strijd is nog niet gestreden en we moeten discriminatie ten aanzien van lgbtqi's blijven bestrijden, ook in ons land.

21.05 John Crombez (sp.a): Le Parlement s'exprime aujourd'hui pour veiller à ce que chaque personne puisse être elle-même, y compris dans l'expression de son orientation sexuelle.

J'ai déposé cette proposition de résolution en janvier, après les graves événements survenus en Pologne. La situation n'a cessé de s'y détériorer depuis lors. Les déclarations de dirigeants politiques polonais contre le mouvement LGBT durant la dernière campagne électorale sont tout simplement écoeurantes. Elles suffisent à mes yeux pour que la Chambre et, espérons-le tout à l'heure, le gouvernement belge réagissent sans pitié.

Nous ne devons pas hésiter à dénoncer les situations intolérables. Affirmer notre rejet d'une telle intolérance doit être une déclaration générique. En Belgique également, tout le monde ne

Dit Parlement onderstreept heel vaak dat het niet aanvaardt dat mensen, waar ook ter wereld, omwille van hun geaardheid door de structuren en de instellingen worden benadeeld. Dat is een goede zaak. We mogen echter niet verzaken om wantoestanden, ook in Europa, specifiek te maken. We doen dat ook voor religies.

Ik vind dat de discussie zelfs niet moet gaan over wie discrimineert, van waar het probleem komt of hoe het gebeurt, door de bevolking of door politieke leiders. Dit moet gewoon een algemeen statement zijn dat we dit niet aanvaarden en dat we er altijd voor zullen zorgen dat ons land, België, reageert tegen een aanval op datgene wat fel bevochten is. Het is nog niet lang zo dat er een brede aanvaarding is dat mensen mogen zijn wie ze zijn, zeker ook in hun geaardheid. Ook in België is het niet evident dat dit wordt aanvaard. Er komen reacties tegen. Wij moeten daar hard tegen reageren. Laten wij dat ook doen als het in andere landen gebeurt, zeker in Europa.

Bij mijn weten zegt ons Parlement voor het eerst zo uitdrukkelijk dat wij elke geaardheid van mensen aanvaarden en dat wij altijd reageren tegen een beperking van de vrijheid op basis van geaardheid. Welnu, laten wij deze resolutie dan ook unaniem goedkeuren. Misschien klinkt die oproep raar, maar ik stel voor om dat signaal te geven.

Daarom zei ik dan ook er niets politieks over te willen zeggen. Er zijn altijd redenen om een tekst niet te steunen. Wie echt gelooft dat wij samen de geaardheid van mensen moeten vrijwaren, roep ik op om ernaar te handelen. Daartoe bent u als verkozenen gelegitimeerd. Er moeten nog andere dingen worden opgelost, laten wij dat vooral doen. Wat nu voorligt, is echter dringend, want het wordt in Polen alsmaar erger.

Mijnheer de minister, ik stel voor dat u Polen redelijk snel het signaal geeft dat wij de huidige toestand absoluut niet nemen. (*Applaus*)

De **voorzitter**: "Aanhoudend applaus" komt dan in het verslag.

Je passe la parole à Mme Rohonyi.

[21.06] Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, nous connaissons tous la dérive politique qui est, aujourd'hui, en cours en Pologne.

Depuis 2015, le gouvernement polonais s'est engagé dans une lutte effrénée pour faire tomber les barrières démocratiques et remettre en cause les valeurs les plus fondamentales de l'État de droit.

Au regard des résultats du premier tour de l'élection présidentielle qui s'est déroulé, dimanche dernier, en Pologne, cet affront aux valeurs démocratiques européennes semble avoir de beaux jours devant lui puisque le parti Droit et Justice est parvenu à conserver son influence au moyen de campagnes de désinformation toujours plus inquiétantes.

L'idéologie LGBT, comme il l'appelle, s'est d'ailleurs imposée au cœur de cette campagne présidentielle. Alors qu'Andrzej Duda a signé une charte pour la famille dans laquelle il s'engage à n'autoriser ni le mariage, ni l'adoption d'enfants par des couples homosexuels, son

considère pas que les personnes ont le droit d'être elles-mêmes. Nous devons réagir systématiquement face à cette intolérance, pas uniquement dans notre propre pays, mais aussi lorsque celle-ci se manifeste dans d'autres pays et très certainement en Europe.

Pour la première fois, le Parlement dit expressément qu'il accepte chaque orientation sexuelle et que nous réagirons toujours en présence d'une restriction à la liberté qui se base sur l'orientation sexuelle.

Adoptons cette résolution à l'unanimité et donnons à la Pologne un signal fort en disant que nous n'acceptons pas la situation actuelle. Il est grand temps car la situation en Pologne ne fait qu'empirer dans ce domaine.

[21.06] Sophie Rohonyi (DéFI): Sinds 2015 zet de Poolse regering de aanval in op de democratische beschermingsmechanismen en plaatst ze de waarden van de rechtsstaat op losse schroeven. Gezien het resultaat van de eerste ronde van de presidentsverkiezingen zal deze aanfluiting van de Europese waarden niet verflauwen.

De recente verklaringen van de aftredende president, die lgbt's vergelijkt met neobolsjewieken, zijn choquerend. De volksvertegenwoordigers van de PiS gaan nog een stapje verder door te zeggen dat lgbt's geen men-

opposant principal, Rafal Trzaskowski, représente, au contraire, un espoir de tolérance pour la communauté LGBT.

Dans ce contexte, les récentes déclarations du président sortant sont particulièrement choquantes dans la mesure où elles comparent la communauté LGBT à un néo-bolchévisme. Les députés de Droit et Justice vont plus loin encore en niant que les personnes LGBT sont des gens. Ils n'ont d'ailleurs aucune honte à clamer que la Pologne serait beaucoup plus belle sans eux.

Amnesty International dénonce depuis des années l'immobilisme des autorités polonaises face aux violences portées, chaque jour, à l'encontre de la communauté LGBT. Mais la violence ne s'arrête pas là. Aujourd'hui, dans certaines villes, on trouve des zones anti-LGBT dans lesquelles, par exemple, les services privés peuvent être refusés à des personnes LGBT pour des motifs religieux.

La *Gazeta Polska*, l'un des journaux d'extrême droite les plus radicaux en Pologne, publiait, il y a quelques jours encore, un numéro spécial dans lequel elle offrait à ses lecteurs un autocollant sur lequel on pouvait lire: "LGBT free zone". Cet autocollant est destiné à être posé sur les devantures des commerces pour signifier aux personnes LGBT qu'elles ne sont pas les bienvenues.

Ce procédé honteux n'est malheureusement pas sans rappeler celui que nous avons connu durant les pages les plus sombres de notre histoire, procédé que nous espérons ne plus jamais connaître, d'autant plus que la Pologne en a énormément souffert.

Nous ne pouvons plus fermer les yeux sur la mise au ban de toute une communauté pour ce qu'elle est. C'est la raison pour laquelle il est évident que mon groupe et moi-même soutiendrons cette proposition de résolution dont je tiens d'ailleurs à remercier l'auteur et les cosignataires.

Il est impératif de rappeler à la Pologne les engagements qu'elle a pris lorsqu'elle est entrée dans l'Union européenne qui est, avant tout, une Union de valeurs. La dignité humaine, la liberté, la démocratie, l'égalité, l'État de droit, les droits fondamentaux, le pluralisme, la tolérance, telles sont les valeurs qui font de nous ce que nous sommes. La haine et le rejet n'y ont pas leur place.

Ce rappel doit également pouvoir être lancé auprès d'autres États européens qui considèrent eux aussi qu'ils n'ont plus à respecter ces valeurs, désormais qu'ils sont membres de l'Union européenne. Je pense singulièrement à un pays qui m'est cher, la Hongrie, où la communauté LGBT est devenue la nouvelle cible des ultraconservateurs au pouvoir. Jusqu'ici, le gouvernement nationaliste de Viktor Orbán ne s'intéressait pas vraiment aux minorités sexuelles, préférant critiquer les étrangers, les migrants, la communauté rom.

Mais aujourd'hui, le Fidesz, le parti du premier ministre Viktor Orbán, exprime de manière de plus en plus ouverte et décomplexée son homophobie, pour le plus grand plaisir du Jobbik, le parti d'extrême droite hongrois. Ce qui se passe en Hongrie montre à quel point nous ne devons jamais baisser la garde, car, si la dépénalisation de l'homosexualité date de 1962 et qu'une version du PACS existe depuis 2009 en Hongrie, le retour au pouvoir du premier ministre

selijke wezens zijn.

Sinds jaren stelt Amnesty International het immobilisme van de Poolse overheid ten aanzien van het geweld jegens deze community aan de kaak. In sommige steden bestaan er 'lgbt-vrije zones', waar er lgbt's diensten ontzegd worden: een praktijk die onaangename herinneringen oproept.

Wij mogen de banvloek die over deze community wordt uitgesproken niet langer negeren. Mijn fractie zal dit voorstel van resolutie steunen. We moeten Polen wijzen op de verbintenissen die het land bij zijn toetreding tot de EU aangegaan is, zoals de eerbiediging van de waarden van de rechtsstaat, van het pluralisme en van de verdraagzaamheid.

Die waarschuwing geldt ook voor Hongarije, waar de lgbt-community het doelwit is van de regerende ultraconservatieven. Tot op heden had de regering van Viktor Orbán geen belangstelling voor de seksuele minderheden en richtte ze haar pijlen op de vreemdelingen, de migranten en de Romagemeenschap.

Thans geeft de partij Fidesz ongegeneerd uiting aan haar homofobie. Hoewel homoseksualiteit in 1962 uit het strafrecht werd gehaald en er sinds 2009 een soort PACS bestaat, betekent de herverkiezing van Orbán een achteruitgang van de progressieve waarden. Sinds 2011 bepaalt een grondwetswijziging dat het huwelijk een man en een vrouw verenigt. Als gevolg van de strafeloosheid van extreemrechts zijn homofobe uitspraken er schering en inslag en de homofobe dimensie van gewelddaden wordt er doodgezwegen. Een coming-out kan iemand zijn carrière kosten en een groot deel van de lgbt-gemeenschap moet zijn seksualiteit stiekem beleven.

conservateur Viktor Orbán a marqué un retour des valeurs traditionnelles au détriment des valeurs progressistes. Depuis 2011, un amendement à la Constitution dispose que le mariage doit consister nécessairement en l'union d'un homme et d'une femme.

L'extrême droite est également très virulente envers la communauté LGBT. L'impunité dont elle bénéficie a libéré la parole homophobe en Hongrie. Les grandes agressions se déroulent essentiellement lors des gay pride. Et, lorsqu'on est victime d'agression, on essaie de taire l'origine et la dimension homophobe de celle-ci. Être homosexuel et faire de la politique n'est plus non plus envisageable. Faire son coming out peut coûter sa carrière à quelqu'un, comme ce fut le cas pour Klára Ungár. Résultat: une grande partie de la communauté LGBT vit sa sexualité de manière clandestine. Il y a d'ailleurs une grande différence, lorsqu'on est homosexuel, à vivre à Budapest ou dans une petite ville de province, suivant la classe sociale de laquelle on provient.

Aujourd'hui, nous avons le devoir de placer notre pays aux côtés du Parlement européen qui a adopté une résolution fin décembre de l'année dernière pour condamner ces zones anti-LGBT. Après l'indépendance de la justice, la liberté de la presse et, dernièrement, l'avortement, c'est le respect des minorités qui est mis à mal.

Si nous ne mobilisons pas tous les moyens qui sont à notre disposition, qui sait sur quoi portera la prochaine proposition de résolution que nous devons voter ici-même pour condamner les actions de Droit et Justice, le parti polonais?

Nous avons la chance que notre pays dispose d'une législation progressiste en ce qui concerne les droits des LGBT, mais nous ne pouvons baisser notre garde, comme je l'ai dit, et attendre que les ennemis de la liberté minent les rouages de nos démocraties européennes.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans M(n)

- 8 – Steven Creyelman cs (972/6)

Demande/Verzoek 6(n)

- 9 – Steven Creyelman cs (972/6)

* * * * *

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

Vandaag moeten we het Europees Parlement steunen, dat een resolutie aangenomen heeft waarin deze lgbt-zones veroordeeld worden. Na de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de persvrijheid en abortus staat nu het respect voor de minderheden op de helling.

Als wij nu niet alles uit de kast halen, wie weet waarover onze volgende resolutie dan zal moeten handelen om de acties van de Poolse partij Recht en Rechtvaardigheid te veroordelen?

Ons land kan inzake lgbt-rechten prat gaan op een vooruitstrevende wetgeving, maar wij mogen niet dulden dat de vijanden van de vrijheid onze Europese democratieën ondergraven.

22 **Projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances**

alimentaires au sein du SPF Finances en vue de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (1105/1-9)

22 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (1105/1-9)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

22.01 Georges Gilkinet, rapporteur: Monsieur le président, mon collègue M. Bayet et moi-même renvoyons au rapport écrit.

22.01 Georges Gilkinet, rapporteur: Mijn collega de heer Bayet en ikzelf verwijzen naar het schriftelijk verslag.

De **voorzitter**: Verschillende leden hebben zich ingeschreven voor de algemene bespreking.

22.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, au cours de cette séance, on a discuté de sujets très importants mais celui-ci a potentiellement un impact très positif sur la vie de centaines de milliers de familles dans notre pays.

Le Service des créances alimentaires (SECAL) a été créé sous le gouvernement arc-en-ciel en 2003, notamment sous l'impulsion des écologistes et à la demande des mouvements féministes qui étaient demandeurs depuis des années de mécanismes de récupération des pensions alimentaires impayées. Il s'agit d'un dispositif essentiel pour les femmes, pour les enfants, pour la lutte contre la pauvreté infantile. On pourrait même qualifier le Service des créances alimentaires – même s'il est attaché au SPF Finances – de nouvelle branche de la sécurité sociale. Il y a davantage de séparations, de divorces et de créances alimentaires à payer. Un des facteurs de la capacité des familles à vivre dignement est le paiement correct des créances alimentaires.

Il s'agissait d'un premier pas important mais malheureusement, on n'est pas arrivé à la création d'un véritable service universel pour différentes raisons. Le texte initial prévoyait un plafond de revenu pour le parent bénéficiaire, ce à quoi il va être mis fin. Les familles à revenu moyen ne pouvaient pas avoir accès au Service des créances alimentaires car un plafond mensuel d'intervention était prévu. Il n'a pas évolué depuis lors, ce qui est problématique puisque l'augmentation du coût de la vie est bien là. Les services étaient insuffisamment pourvus et équipés pour pouvoir répondre à l'ensemble des demandes. Si des dispositifs intéressants étaient prévus par la loi, comme la mise en place d'une commission de suivi composée de parlementaires accompagnant les services administratifs ou l'élaboration de rapports annuels qui auraient permis au Parlement de suivre l'évolution des dossiers, tout cela a été mis de côté et il a fallu de nombreuses questions parlementaires pour rappeler aux ministres des Finances successifs que leur mission était aussi de faire en sorte que le SECAL fonctionne de façon correcte.

22.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): De Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) werd door in 2003 door de paars-groene regering, onder impuls van met name Muriel Gerkens en op verzoek van feministische organisaties, opgericht. Het is een cruciaal instrument voor de bestrijding van kinderarmoede.

Die belangrijke stap heeft niet evenwel geleid tot de invoering van een echte universele dienstverlening op dat stuk: door het inkomensplafond konden gezinnen met een gemiddeld inkomen er geen aanspraak op maken, het maandelijkse maximumbedrag van de tegemoetkoming bleef sinds 2003 (in tegenstelling tot de kosten van levensonderhoud) onveranderd, de diensten van de DAVO hadden niet genoeg middelen om op alle verzoeken in te gaan en de opeenvolgende ministers van Financiën zagen de bij wet voorziene instrumenten (jaarverslagen enz.) over het hoofd.

Op het einde van de vorige legislatuur werd het inkomensplafond voor de begunstigde ouder opgetrokken tot 2.200 euro. Dat

Fort heureusement, des évolutions ont néanmoins été constatées. À la fin de la précédente législature, avec le gouvernement en affaires courantes, nous avons pu trouver une majorité alternative – une coalition de partis amis des familles – pour relever le plafond de revenus en faveur du parent bénéficiaire jusqu'à 2 200 euros. Je m'en réjouis évidemment.

Et puis, voici ce texte, que je trouve assez génial, intéressant dans son dispositif, dans la mesure où il propose un système de récupération automatique des créances impayées, comme c'est déjà le cas pour les amendes routières qui ne sont pas honorées et qui sont alors récupérées lors du paiement de l'impôt – pour autant que le citoyen concerné soit solvable. Il en résulte un triple effet.

Tout d'abord, les créances impayées sont récupérées au bénéfice des familles, des mamans, des enfants et de la lutte contre la pauvreté infantile. Ensuite, cela engendre un moindre coût budgétaire pour l'État, puisque les créances non récupérées, monsieur le ministre, devaient auparavant être compensées par le budget général. Enfin, ce dispositif va exercer une pression sur les créanciers qui seraient tentés de ne pas verser leurs créances à leur ancien conjoint et au bénéfice de leurs enfants, car ils sauront désormais que le bâton sera tendu derrière la porte pour les inciter à verser ce qu'ils doivent.

Monsieur le ministre, et cela ne m'arrive pas souvent à cette tribune, je vous dis bravo et merci pour ce travail! Je félicite aussi votre administration qui a élaboré ce texte. Quand nous l'avons examiné en commission, je vous avais déjà remercié. Je salue aussi les collègues qui ont déposé des amendements en vue de supprimer complètement le plafond. Nous avons franchi un premier pas. Il s'agissait d'en accomplir un nouveau. Merci donc à Mme Thémont et à tous ceux qui ont soutenu cet amendement. Dorénavant, grâce au vote de ce texte, les revenus dus au parent bénéficiaire – qui est souvent la maman – ne seront plus limités.

Je le répète, ce texte constitue une avancée essentielle vers un service universel.

Monsieur le ministre, vous savez avec quoi je vais revenir maintenant, puisque, avec mon collègue M. Dieter Vanbesien, nous avons déposé un autre amendement pour revoir le plafond d'intervention mensuel au bénéfice des enfants, alors que le montant fixé par la loi n'a pas évolué depuis très longtemps. Différentes études, notamment de la Ligue des familles, parlent d'un montant moyen de 250 euros, alors que nous sommes ici à 175 euros.

Dans un premier temps, avec beaucoup d'ambition et de volontarisme, nous nous sommes dit que nous allions faire comme pour le montant de revenus de la maman, ou en tout cas du parent auquel des créances alimentaires sont dues, et supprimer tout plafond. Nous étions proches du but en commission des Finances, puisque notre amendement a recueilli 8 voix sur 17, alors qu'il en fallait 9.

En deuxième lecture, nous sommes revenus avec un amendement qui conservait un plafond, mais en doublant le montant, ce qui nous

was een stap vooruit.

De huidige regeling behelst een systeem van automatische invordering van de niet-betaalde schulden, zoals dat voor de verkeersboetes gebeurt. Dat leidt tot de invordering van de schulden, minder kosten voor de Rijksbegroting en een druk op de schuldenaars die geneigd zouden kunnen zijn om niet te betalen. Ik bedank de minister en zijn administratie voor hun inspanningen, waardoor deze tekst opgesteld kon worden.

In de commissie hebben we samen met anderen voorgesteld om het inkomstenplafond volledig af te schaffen, wat een echte stap voorwaarts zou betekenen in de richting van een universele dienstverlening.

We hebben een amendement ingediend dat strekt tot de herziening van het maximumbedrag van de tegemoetkoming op maandbasis. Het bij wet bepaalde bedrag van 175 euro is nog steeds niet aangepast, terwijl meerdere studies gewagen van 250 euro. In het begin wilden we alle plafonds afschaffen. We hebben die doelstelling in de commissie ei zo na verwezenlijkt, want we hebben 8 van de 17 stemmen gekregen voor ons amendement, terwijl er 9 nodig waren.

In tweede lezing hebben we een nieuw amendement ingediend waarbij er een plafond gehandhaafd wordt, maar het bedrag verdubbeld wordt. We dienen dat amendement opnieuw in, in de hoop u en alle collega's die zich bij ons willen aansluiten te overtuigen.

Dankzij het mechanisme van de automatische invordering van de vorderingen zullen de kosten marginaal zijn.

Indien dit amendement aangenomen wordt, zal het bedrag van de

permet de toucher davantage de familles. Je vous ai senti, monsieur le ministre, intéressé et hésitant par rapport à ce texte. Votre hésitation n'a pas convaincu les membres de la majorité actuelle ou les groupes qui avaient voté contre notre amendement, de nous rejoindre. Le résultat a été le même.

Mais nous persévérons! Avec Dieter Vanbesien, nous redéposons cet amendement, en espérant pouvoir vous convaincre, monsieur Piedboeuf et tous les collègues qui voudraient nous rejoindre, et en espérant que la troisième fois sera la bonne. Parce qu'effectivement, il n'y a pas de raison de limiter l'intervention du Service des créances alimentaires à un montant fixé voici près de 20 ans. Il s'agit très logiquement de l'indexer.

Nous avons eu un débat sur le coût. Il est vrai que j'ai annoncé, de façon un peu volontariste, que le coût serait nul. Je veux bien corriger ici, en séance plénière, en disant que le coût sera marginal, puisque vous avez mis sur pied, avec ce mécanisme automatique de récupération des créances, l'arme fatale à l'égard des créanciers peu volontaires. Le coût des créances qui seraient à payer à la place des créanciers par l'État avant récupération sera tout à fait marginal. Cela me semble une évidence. En tout cas, nous avons confiance dans le fait que votre système va fonctionner.

Cet amendement, même s'il a un coût qui sera marginal, aura une influence qui sera tout sauf marginale sur la vie concrète, mois après mois, des familles concernées qui doivent aujourd'hui compter chaque euro pour terminer le mois. Si cet amendement est voté et dès lors que le montant de la créance alimentaire est juste, fixé soit par jugement, soit sur la base d'un accord à l'amiable entre les familles, ces familles pourront vivre dignement.

Ce n'est pas tous les jours que notre Parlement a la possibilité, pour un coût "rikiki", d'avoir un effet "maousse costo", très important pour l'ensemble des familles.

J'en termine en disant que nous avons tous constaté que les conséquences socioéconomiques de la pandémie ont fait que des familles qui étaient au bord du gouffre risquaient de plonger ou avaient plongé dans des situations de pauvreté. Le divorce, la séparation, le non-paiement des créances alimentaires sont des facteurs évidents de pauvreté. Notre pays s'est engagé à de nombreuses reprises au plan belge et international pour lutter contre la pauvreté infantile. Il s'agit là de faire un tout petit pas pour le SPF Finances, pour l'État fédéral et un pas immense pour les familles concernées.

Je vous demande dès lors – c'est la troisième fois que nous vous en donnons l'opportunité – de soutenir cet amendement, réellement modeste dans sa forme et dans son impact budgétaire, mais énorme pour les familles concernées. Je sens que je suis en train de vous convaincre sur le sujet.

Monsieur le ministre des Finances, j'aimerais vous convaincre d'une dernière chose. Vous avez hérité d'une administration magnifique, le SPF Finances. Vous avez repris cette fonction et vous l'accomplissez avec beaucoup de cœur, ce que j'apprécie. Je voudrais vous dire que le Service des créances alimentaires est un service trop peu connu et

alimentatie, dat bij vonnis of op grond van een minnelijk akkoord vastgesteld wordt, de gezinnen in staat stellen een menswaardig leven te leiden.

Ons land heeft zich op Belgisch en internationaal niveau geëngageerd om kinderarmoede te bestrijden. Net zoals de huidige pandemie, dompelt de niet-betaling van alimentatievergoedingen talloze gezinnen in de armoede. De goedkeuring van ons amendement zou voor de FOD Financiën een zeer klein verschil uitmaken, maar voor de betrokken gezinnen zou het een wereld van verschil zijn.

De Dienst voor alimentatievorderingen geniet bij de FOD Financiën te weinig erkenning. Er is ook onvoldoende personeel. Ik vraag u aandacht te schenken aan de uitrusting, de aanwezigheid in de Gewesten en de informatieverstrekking aan de begunstigten.

trop peu reconnu au sein du SPF Finances.

Régulièrement, nous avons posé le constat que le personnel dédié à ces missions d'accompagnement des familles et de récupération des créances était trop peu nombreux. Je vous demande dès lors aussi d'être attentif en termes d'équipement, de présence dans les Régions et d'information aux bénéficiaires. Le coût est limité mais les effets sont énormes pour les familles, les mamans et les enfants et je sais que vous avez à cœur, autant que nous, de lutter contre la pauvreté infantile.

De **voorzitter**: Mevrouw Depoorter heeft ons later vervoegd. Ik geef haar nu het woord.

22.03 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik dank u, omdat ik toch nog mag spreken. Ik zal proberen mijn betoog kort te houden.

Mijnheer de minister, het niet-geamendeerde wetsontwerp genoot onze volledige steun. Wij onderstrepen dat DAVO een bijzondere dienst is met een bijzondere functie, met name het verzorgen van voorschotten aan eenoudergezinnen die na scheiding hun alimentatie niet ontvangen. Dat is hier door de heer Gilkinet al aangegeven. Eigenlijk is het een voorschot dat wordt betaald en dat bij de ex-partner, waarmee afspraken zijn gemaakt, moet worden gehaald. Daarom is het wetsontwerp, dat de bedoeling had die voorschotten meer te innen, absoluut gerechtvaardigd. Wij zijn ook zeker partner daarin. Ook zijn wij partner in DAVO zelf. Wij zien immers effectief het aantal aanvragen stijgen. Jammer genoeg zien wij ook het aantal kinderen waarvoor de aanvragen worden ingediend, in de loop der jaren stijgen. Het ontwerp is dus heel gerechtvaardigd.

In het amendement dat in de commissie is goedgekeurd, zijn de loonsvoorwaarden of de netto-inkomensvoorwaarden geschrapt.

Ik wil de leden verwijzen naar de vorige legislatuur, waarin de netto-inkomsten van 1.800 euro naar 2.200 euro zijn opgedreven. Daarvan is nog geen evaluatie gemaakt. Er is nog geen evaluatie gemaakt van de nood bij inkomens of netto-inkomens hoger dan 2.200 euro. Er is ook geen evaluatie gemaakt van het feit dat een ex-partner een nieuwe partner heeft en dus niet meer alleenstaand is waardoor hun beider inkomens elkaar helpen. Nochtans moet de onderhoudsplichtige aan geen voorwaarden voldoen.

Wij hebben dus vragen bij de manier waarop het amendement in de commissie is goedgekeurd en bij de manier waarop die inkomensgrens tot stand is gekomen.

Ik hoorde de collega van Groen zeggen dat we bij armoedebelaid toekomstgericht moeten denken en gul moeten durven zijn. Dat is nu precies waar het schoentje knelt want DAVO is niet opgericht als instituut om armoede op een duurzame manier te gaan bestrijden met overheidsmiddelen. In 2018 hebben wij 400 miljoen euro aan door DAVO uitbetaalde voorschotten niet teruggevorderd. Het gaat dus niet om een kleine ingreep zoals hier beweerd wordt, het gaat om een structurele ingreep en om vrij veel geld dat op die manier naar onze gezinnen vloeit.

De N-VA-fractie vindt dat we veel beter aan structureel armoedebelaid

22.03 Kathleen Depoorter (N-VA): Le projet de loi initial, non amendé, pouvait compter sur notre soutien inconditionnel. Le nombre de demandes adressées au SECAL et le nombre d'enfants pour lesquels des demandes sont introduites ne cessent d'augmenter au fil des années. Dans l'amendement, approuvé en commission, les conditions de salaire ou de revenus nets ont toutefois été supprimées, alors que l'augmentation du plafond qui est passé de 1 800 à 2 200 euros lors de la précédente législature n'a pas encore été évaluée. On ne tient pas compte non plus du scénario où les anciens conjoints ont un nouveau compagnon ou une nouvelle compagne. Nous nous posons les questions qui s'imposent à ce sujet.

Les Verts soutiennent que la politique de lutte contre la pauvreté doit être tournée vers l'avenir mais le SECAL n'a pas été créé pour lutter durablement contre la pauvreté. En 2018, 400 millions d'euros d'avances n'ont pas été récupérés. Si l'intention n'est pas de recouvrer cet argent, il serait préférable de faire appel aux CPAS. C'est pour la même raison que nous ne sommes pas favorables à la majoration des avances. Nous devons d'abord prévoir une évaluation et une politique de recouvrement structurelle.

kunnen doen via onze OCMW's als we niet de bedoeling hebben om de centen terug te vorderen. Dat doet niets af aan de visie waarmee DAVO is opgericht, namelijk dat eenoudergezinnen die na een scheiding geen beroep kunnen doen op de afgesproken alimentatie vooruitgeholpen moeten worden.

Ik kom dan bij het amendement van vandaag waarmee de voorschotten worden verhoogd. Ook daar zijn wij geen voorstander van, net om dezelfde reden. Wij vinden dat het echt van belang is om DAVO te evalueren vooraleer we hier maatregelen nemen en de geldkraan openzetten. We moeten voor een goed, structureel invorderingsbeleid zorgen zodat onze middelen terugvloeien naar de Staat vooraleer ze uitgegeven worden.

22.04 Sophie Thémont (PS): Monsieur le président, chers collègues, je vais revenir sur l'adoption de mon amendement qui vise à permettre à toutes les familles monoparentales, essentiellement des femmes seules avec enfants, de pouvoir bénéficier des avances du SECAL lorsqu'elles sont confrontées au non-paiement de leur pension alimentaire. En raison du plafond de revenus, jusqu'à présent, toute une série de personnes n'y avaient simplement pas accès. Mon groupe porte cette proposition depuis plusieurs années maintenant, estimant que le SECAL doit être accessible à toutes et à tous et devenir un véritable service universel, comme il avait été imaginé lors de sa création.

À la fin de la précédente législature, nous avons travaillé ensemble, comme l'a dit mon collègue Gilkinet, et obtenu le relèvement de ce plafond à 2 200 euros. Il s'agissait d'un pas dans la bonne direction mais pour nous, cela restait insuffisant et il fallait continuer le combat. Dois-je rappeler la situation difficile dans laquelle se trouvent de nombreuses familles monoparentales? Une situation de précarité mise en avant notamment par le baromètre interfédéral de la pauvreté et qui, inévitablement, s'accentue lorsque des créances alimentaires ne sont pas payées. Dois-je aussi rappeler que la crise sanitaire que l'on vit aujourd'hui impacte et impactera d'autant plus durement les familles monoparentales? La Ligue des familles rappelle ainsi que plus de huit familles monoparentales sur dix ont de plus en plus de mal à boucler leur fin de mois.

Dois-je enfin rappeler que cette crise économique sans doute l'une des plus importantes des dernières décennies risque évidemment de précipiter de plus en plus de familles monoparentales dans la pauvreté et que le rôle du SECAL, s'il est fondamental en tous temps, le sera d'autant plus à l'avenir?

L'amendement voté en commission des Finances prévoit donc la suppression pure et simple de la condition de revenus déterminés actuellement dans la loi pour bénéficier d'avances mensuelles sur les pensions alimentaires impayées. Le vote de cet amendement revêt un caractère urgent dans la mesure où la crise actuelle plonge de nombreuses familles dans des situations extrêmement difficiles (perte d'emploi, chômage temporaire) et que cette mesure constituera bel et bien une mesure de lutte contre la pauvreté des familles monoparentales, essentiellement des femmes, il faut le répéter.

Chers collègues, mon groupe se réjouit de cette avancée majeure. Je remercie à cet égard l'ensemble des groupes qui ont permis son

22.04 Sophie Thémont (PS): Het doel van mijn amendement is dat alle eenoudergezinnen, vooral dan alleenstaande moeders, voorschotten van de DAVO kunnen krijgen wanneer het onderhoudsgeld niet wordt betaald. Tot op heden komen sommigen daarvoor niet in aanmerking wegens het inkomensplafond.

Mijn fractie is al verschillende jaren pleitbezorger van dit voorstel. De DAVO moet uitgroeien tot een universele dienst zoals dat was bedoeld bij de oprichting ervan. Aan het einde van de vorige regeerperiode slaagden we erin het plafond te verhogen tot 2.200 euro, maar deze stap vooruit was niet voldoende.

Uit de interfederale armoedebarmometer blijkt dat tal van eenoudergezinnen dicht tegen de armoedegrens aan zitten en eronder vallen wanneer de betaling van het onderhoudsgeld uitblijft. De gezondheidscrisis treft deze gezinnen nog harder. De Ligue des familles wijst erop dat meer dan 8 op 10 gezinnen het steeds moeilijker hebben om rond te komen. De economische crisis dreigt hen nog dieper in de armoede te duwen. De DAVO zal in de toekomst dus een nog crucialere rol spelen.

Het amendement dat in de commissie werd goedgekeurd, voorziet in het schrappen van de inkomensvoorwaarde voor het ontvangen van een maandelijks

adoption.

22.05 Steven Matheï (CD&V): Collega's, wat in beginsel een technische aanpassing van de werking van de DAVO is, heeft in de praktijk wel heel belangrijke effecten, niet alleen omdat heel wat bepalingen van het Wetboek van de gedwongen en minnelijke invorderingen van toepassing kunnen worden op de alimentatievorderingen, maar ook omdat de fiscale bemiddelingsdienst bevoegd wordt, die dan vanuit een soort helicopterview op zoek kan gaan naar oplossingen. Dat is alleen maar positief voor alle betrokkenen, voor de eenoudergezinnen en de kinderen.

Wat het amendement betreft dat ertoe strekt om het voorschot van 175 euro te verhogen, wil ik kort herhalen wat wij daarover in de commissie hebben gezegd. Wij willen het debat over de verhoging van het voorschot absoluut aangaan, net zoals wij in de vorige legislatuur trouwens de verhoging van het inkomstenplafond mee bediscussieerd en gesteund hebben, maar wij willen dat doen op basis van correcte en recente cijfers, op basis van een evaluatie en op basis van een update van een belangrijke studie van 2012 van professor Pacolet, wat wij trouwens al in januari in de commissie gevraagd hebben. Op die manier kunnen wij op een redelijke en verantwoorde manier beslissen of de verhoging er al dan niet moet komen en van welke orde zij moet zijn.

Dat is ook de reden waarom wij het amendement, dat is ingehaakt op onderhavig eigenlijk technische wetsontwerp, niet zullen steunen. Het geheel van het wetsontwerp zullen wij wel steunen.

22.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, de PVDA-PTB-fractie zal het voorliggend wetsontwerp steunen.

Als een ex-partner de alimentatievergoeding waar een gezin recht op heeft niet betaalt en als de overheid de vergoeding voorschiet, dan is het maar normaal dat wij dat voorgeschoten bedrag zo efficiënt mogelijk invorderen van die ex-partner. Dit wetsontwerp zal dat mechanisme inderdaad efficiënter maken, wat een goede zaak is.

Ik ben ook blij dat in een beweging de inkomensvoorwaarde werd afgeschaft om voorschotten van de Dienst voor Alimentatievergoedingen te krijgen. Die voorwaarde was nergens voor nodig. De DAVO moet er gewoon zijn voor iedereen.

Vandaag is er opnieuw een amendement ingediend om het bedrag van de voorschotten op te trekken. Dat amendement werd in de commissievergadering door de rechtse partijen jammer genoeg weggestemd. Wij zullen dat amendement vandaag ook opnieuw steunen. Voor de overheid kost het niets extra, aangezien de centen uiteindelijk toch ingevorderd worden bij diegene die de alimentatievergoeding had moeten betalen, maar het betekent wel een duwtje in de rug voor de gezinnen die het financieel niet

voorschot op het onderhoudsgeld. Nu tal van gezinnen wegens de crisis in zwaar weer terechtkomen, was de goedkeuring ervan dringend noodzakelijk. Mijn fractie is blij met deze stap vooruit. Ik dank dan ook de fracties die het mede hebben goedgekeurd.

22.05 Steven Matheï (CD&V): Ce qui initialement semblait être une simple adaptation technique du fonctionnement du SECAL aura un impact majeur sur les possibilités de recouvrement des avances consenties dans le cadre des pensions alimentaires, notamment parce que le service de conciliation fiscale sera désormais habilité à chercher des solutions. Nous ne nous dérobons certainement pas au débat sur une hausse des avances, mais nous souhaitons nous y engager sur la base de données adéquates et de statistiques récentes. C'est pourquoi nous ne soutiendrons pas l'amendement, mais bien le projet de loi lui-même.

22.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Nous soutiendrons cette proposition de loi. Il est en effet logique que les pouvoirs publics soient en mesure de récupérer aussi efficacement que possible auprès d'un ex-partenaire une pension alimentaire qu'ils ont avancée. Ce projet de loi doit rendre ce mécanisme plus efficace. Je me réjouis que par la même occasion, la condition de revenu pour pouvoir recevoir des avances du SECAL ait été supprimée. Nous regrettons par contre qu'un amendement pour majorer ces avances ait été rejeté. Nous soutiendrons aujourd'hui à nouveau cet amendement. Le gouvernement finit par récupérer l'argent, et ce complément d'argent pour les familles vulnérables

gemakkelijk hebben. Daar kunnen wij moeilijk tegen zijn.

22.07 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Dienst voor Alimentatievorderingen is een belangrijke dienst, met een belangrijke maatschappelijke functie. Deze dienst is van groot belang voor vele alleenstaande ouders die door hun ex-partner in de steek gelaten zijn of worden.

Het invoeren van een geharmoniseerde invorderingsprocedure voor wanbetalers van alimentatiegeld, het onderhoudsgeld voor kinderen, is een goede zaak. Dat hebben we in de commissie gezegd en beaam ik volmondig. De invorderingsprocedures voor dit onderhoudsgeld worden nu gelijkgeschakeld met deze voor de normale fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen. Dit moet leiden tot een efficiëntere inning van de alimentatieschulden. Het invorderingspercentage is volgens de minister nu 52 %. Dit percentage moet naar boven. Dat is een goede zaak. Ouders moeten hun verplichtingen nakomen ten aanzien van hun kinderen en ten aanzien van hun ex-partner, als dat zo beslist is. De harmonisering van de invordering is een goede zaak.

We hebben ook graag het amendement gesteund over de afschaffing van de inkomensvoorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de maandelijkse voorschotten. Dit amendement is mede op terechte vraag van de Vrouwenraad ontstaan. De Vrouwenraad vraagt dat allang. Dit is een terechte verbetering voor vele alleenstaande ouders met kinderen. Wij hebben dat volmondig gesteund. Dit is een oude vraag van de Vrouwenraad die eindelijk wordt beantwoord.

Wij hebben deze discussie al gevoerd en willen die graag opnieuw voeren. Wij willen een verhoging van het maximale bedrag van het maandelijks voorschot. Dat maximale bedrag bedraagt nu 150 euro, terwijl rechters in het kader van onderhoudsverplichtingen gemiddeld 250 euro per kind toekennen. Die gegevens zijn gekend, ze zijn niet nieuw. Bij een rechterlijke beslissing van gemiddeld 250 euro kan de alleenstaande ouder die in de steek wordt gelaten door zijn of haar ex-partner zelfs niet dat volledige bedrag bekomen als voorschot. We zitten daar ver onder. Het is volgens ons dan ook niet onbillijk om dat bedrag te verhogen. Hopelijk komt u ook tot dat voortschrijdend inzicht.

Alleenstaande ouders, en zeker de kinderen, verdienen dat. Wij mogen hen financieel niet in de kou laten staan, letterlijk en figuurlijk. Collega's, wij hebben daarvoor geen evaluatie meer nodig. Evaluaties zijn er al ten overvloede. Het risico op kansarmoede bij alleenstaande ouders is groter dan gemiddeld. Er zijn daarvoor allerlei wetenschappelijke bewijzen. Dat risico is nog groter als de alleenstaande ouder in de steek wordt gelaten door zijn of haar ex-partner en die zijn of haar verplicht onderhoudsgeld niet wil betalen.

Collega's, wij zullen het amendement steunen voor een verhoging van de maximale voorschotten die door de Dienst voor Alimentatievorderingen kunnen worden uitgekeerd. Voor ons moet een sterke overheid, met een sterke DAVO, die zijn taak goed, snel en efficiënt kan uitvoeren, mee zorgen voor een sterk voorschottensysteem.

DAVO kan en moet die alleenstaande ouder helpen. We zijn daar consequent in. We moeten hulp bieden aan de alleenstaande ouder, en zijn of haar kinderen, die in de steek wordt gelaten door de ex-

ne coûte donc rien en réalité.

22.07 Jan Bertels (sp.a): Le SECAL exerce une fonction sociale importante. Une procédure de recouvrement harmonisée pour les mauvais payeurs de pensions alimentaires est toujours une bonne chose. Les procédures de recouvrement seront alignées sur celles applicables aux créances fiscales et non fiscales ordinaires. Ce faisant, nous parviendrons sans doute à relever le pourcentage de recouvrement de 52 %. Les parents doivent tout simplement respecter leurs obligations.

Nous soutenons également l'amendement relatif à la suppression des conditions de revenus pour pouvoir se prévaloir des avances mensuelles, ce qui constitue depuis longtemps une demande légitime du Vrouwenraad.

Nous prôtons, en outre, une hausse du montant maximum de l'avance mensuelle. Celui-ci est actuellement fixé à 150 euros, alors que les juges octroient en moyenne 250 euros par enfant. L'écart est trop important et, dès lors que cette donnée est connue depuis longtemps, une évaluation de cette adaptation est superflue. Le risque de précarité des parents isolés est déjà suffisamment important sans devoir y ajouter les défaillances de paiement de la pension alimentaire due par l'autre parent. Nous soutiendrons, par conséquent, l'amendement ayant trait au relèvement du montant maximum des avances.

partner. De overheid moet daar hulp bieden. Ik maak de cirkel rond met punt 1: de overheid moet ook invorderen bij de onwillige partner die zijn verplichtingen niet nakomt.

Tot daar, mijnheer de voorzitter.

22.08 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, nous soutiendrons, bien évidemment, ce projet de loi qui constitue une belle avancée, et ce d'autant plus qu'il abroge les plafonds d'accès au Service des créances alimentaires (SECAL). Les parents, les familles, les familles monoparentales seront donc aidés par ce dernier. Rappelons que quatre familles monoparentales sur dix ne reçoivent pas régulièrement les créances auxquelles elles ont droit. Pourtant, il s'agit souvent d'une part importante du budget du ménage. Ce projet est donc indispensable, d'abord et avant tout, pour les enfants.

Autant nous nous réjouissons de ce volet, autant nous regrettons que les plafonds soient maintenus concernant les avances des contributions alimentaires. En effet, 175 euros maximum par enfant et par mois, c'est peu. On sait que le coût d'un enfant est bien supérieur.

Le résultat du vote à venir sur l'amendement apportera peut-être une éclaircie. L'espoir fait vivre! On verra. Si tel n'est pas le cas, je peux vous assurer que nous remettrons le travail sur la table. Nous avons d'ailleurs déposé une proposition de loi sur le sujet, il y a maintenant déjà un certain temps. J'espère que ce qui n'est pas possible aujourd'hui le sera demain.

Il me semble également important de responsabiliser les vrais débiteurs. C'est la raison pour laquelle nous avons déposé une proposition de loi en commission de la Justice; elle est en cours d'examen. Elle vise à permettre au juge du tribunal de la famille de décider, dès le jugement relatif à la contribution alimentaire, d'une délégation de somme (salaire ou revenu de remplacement) qui pourrait être exécutée, à partir du moment où le débiteur d'aliments ne s'est pas exécuté pour deux versements mensuels. Cela permettrait au greffier de notifier cette délégation de somme par simple pli judiciaire à l'employeur ou au débiteur de revenus, et donc de percevoir rapidement cette créance d'aliments.

Une difficulté actuelle est que le parent créancier doit retourner devant le tribunal pour réclamer cette délégation de somme, ce qu'il ne fait pas dans un très grand nombre de cas, préférant se tourner vers le Service des créances alimentaires où la constitution du dossier est éminemment plus lourde.

Ce texte pourrait permettre de responsabiliser les vrais débiteurs, de compléter le dispositif du SECAL, de compléter l'arsenal juridique permettant de lutter efficacement contre la paupérisation des familles monoparentales et de limiter l'appel aux avances du SECAL car il y a des difficultés en la matière au niveau budgétaire.

Nous voterons en faveur de ce texte, qui constitue une belle avancée, même si d'autres devront suivre.

22.08 Catherine Fonck (cdH): Dit wetsontwerp, waarmee de inkomensplafonds worden afgeschaft, is een stap vooruit voor de eenoudergezinnen. We mogen niet vergeten dat vier op de tien eenoudergezinnen hun onderhoudsgeld niet regelmatig ontvangen, terwijl die bedragen een belangrijk deel van het gezinsbudget vormen. Dat geld is dan ook onmisbaar voor de kinderen.

We betreuren dat de plafonds worden gehandhaafd voor de voorschotten op het onderhoudsgeld. Het bedrag van 175 euro per kind per maand is te laag in vergelijking met de kosten van een kind. Als het amendement niet wordt goedgekeurd, zullen we daarop terugkomen met een wetsvoorstel dat we al lang geleden hebben ingediend.

Om de echte schuldenaars te responsabiliseren hebben we een wetsvoorstel ingediend waarmee de familierechter al bij de uitspraak van het vonnis over de onderhoudsbijdrage kan beslissen om over te gaan tot de overdracht van geldsommen, die uitgevoerd kan worden als de schuldenaar twee maandelijkse betalingen niet heeft uitgevoerd. De griffier zou de overdracht van geldsommen bij gerechtsbrief aan de werkgever of de schuldenaar van de inkomsten kunnen betekenen.

Vandaag moeten de onderhoudsgerechtigde ouders zich tot de rechtbank wenden om die overdracht van bedragen te eisen, maar vaak verkiest men om zich daarvoor tot de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) te wenden. Met deze tekst zou men de mogelijkheden van de DAVO vervullen, de schuldenaars responsabiliseren, de verarming

van de eenoudergezinnen tegen-
gaan en ervoor zorgen dat men
minder vaak een beroep doet op
de DAVO, die ook met budgettaire
moeilijkheden kampt.

Wij zullen deze tekst goedkeuren.

22.09 Minister **Alexander De Croo**: Zoals de heer Bertels
aangegeven heeft, is de DAVO een belangrijke dienst, die inderdaad
misschien niet de bekendheid heeft die hij zou moeten hebben.

Om aan te geven hoe belangrijk die dienst is, vorig jaar bedroeg het
totale volume aan voorschotten ongeveer 30 miljoen euro. Die
voorschotten worden gegeven voor alimentaties die eigenlijk betaald
hadden moeten zijn.

De wijziging die wij nu aanbrengen, is eigenlijk gebaseerd op het
nieuwe Wetboek van de gedwongen en minnelijke invorderingen, dat
in de vorige legislatuur door het Parlement werd goedgekeurd. Wat
wij nu doen, is eigenlijk een harmonisatie van de invorderingsregels,
waarbij die ook worden toegepast op de invorderingen van de DAVO.

Il faut comprendre qu'on le fera mieux en utilisant cette technique,
mais que le recouvrement ne sera pas total. Cette amélioration est
utilisée par certains dans ce Parlement pour dire que, dans ce cas, on
doit pouvoir faire sauter des plafonds et aller plus loin. Je suis
sensible à cet argument et je comprends qu'on pourrait mieux aider
des parents en difficulté de cette manière-là, mais ne pensez pas que
cela n'a aucun coût budgétaire. Cela ne correspond pas à la réalité.
Parfois, même avec un recouvrement qui a changé, chez certains
parents, il n'y a rien à recouvrer.

Ik was er ook veeleer voorstander van om eerst de doorgevoerde
verhoging van het plafond van 1.800 euro naar 2.200 euro te
evalueren. Er is een amendement aanvaard. De evaluatie heeft
uiteindelijk niet plaatsgevonden. Ik kan mij wel inbeelden dat de
doorgevoerde verhoging van het plafond aanvaardbaar was, terwijl de
invordering nu verbeterd zal worden. Ik zou eerst een evaluatie
gedaan hebben, maar de verhoging valt uiteindelijk wel te verdedigen.

Er ligt een tweede amendement ter stemming. Ik zal het Parlement
zich daarover laten uitspreken. We moeten wel rekening houden met
het feit dat als alle plafonds worden weggenomen, de morele
verantwoordelijkheid voor een stukje verwatert. Uiteindelijk moet het
systeem tegemoetkomen aan het probleem dat ouders hun verant-
woordelijkheid niet opnemen en verzaken aan hun alimentatieplicht.
Hoe vaker we zeggen dat er een voorschotsysteem is, hoe meer wij
de morele plicht bij ouders weghalen. Ik begrijp dat men tussen wil
komen in nood. Anderzijds is de eerste verantwoordelijke nog altijd
degene die de alimentatieplicht heeft.

22.09 **Alexander De Croo**,
ministre: Le SECAL est effec-
tivement un service indispensable.
L'année dernière, le volume total
des avances a atteint 30 millions
d'euros environ, pour des pen-
sions alimentaires qui auraient dû
être versées.

Cette modification repose sur le
nouveau Code du recouvrement
amiable et forcé des créances, qui
avait été voté sous la précédente
législature. Nous procédons ici à
une harmonisation des règles de
recouvrement, qui seront aussi
applicables aux recouvrements du
SECAL.

Met deze techniek zullen we het
beter doen, al zal er nog geen
sprake zijn van een volledige
invordering. Voor sommige
Kamerleden zullen de plafonds
mogen sneuvelen. Zo zouden we
ouders in moeilijkheden beter
kunnen helpen, maar daar hangen
budgettaire kosten aan vast.
Bovendien valt er bij sommige
ouders niets in te vorderen.

J'étais plutôt partisan de com par
évaluer l'augmentation du plafond
de 1 800 à 2 200 euros. À présent,
un amendement a été adopté.
L'évaluation n'a pas eu lieu, mais
en définitive, l'augmentation qui a
été réalisée est bel et bien
défendable.

Par ailleurs, un deuxième amen-
dement est soumis au vote. La
suppression intégrale des plafonds
entraînerait cependant en partie
l'estompement de la responsabilité
morale des intéressés. Ce sys-
tème doit permettre de répondre
au problème de parents qui n'as-
sument pas leurs responsabilités.
L'objectif consiste à intervenir

dans une situation d'urgence, mais les premiers responsables de ces difficultés sont toujours les débiteurs d'aliments.

Je comprends qu'un autre amendement vise à enlever l'autre plafond. De mon point de vue, si l'on devait choisir entre les deux mesures, je pense que c'est plutôt celle qui est proposée maintenant qu'il fallait privilégier. Mais l'autre est déjà passée en commission. Donc j'accepte cela. Est-ce une bonne chose de faire sauter les deux plafonds? Je laisse à l'appréciation de ce Parlement le choix du niveau acceptable.

Er is een ander amendement dat ertoe strekt het andere plafond op te heffen. Ik zou de voorkeur geven aan de maatregel die nu voorgesteld wordt, maar de andere werd al door de commissie behandeld. Ik leg me daarbij neer. Ik laat het aan het oordeel van het Parlement om te bepalen tot waar men wil gaan.

Een laatste element wat ik wil aanhalen, is dat men hier de opdracht uitbreidt en de rol versterkt van de fiscale bemiddelingsdienst. Die wordt hier in lijn gebracht met het nieuwe invorderingswetboek.

La mission du service de conciliation fiscale est élargie et son rôle est renforcé, en conformité avec le nouveau Code.

Ik wil beklemtonen dat er in de commissie een goede interactie was en dat er met veel kennis van zaken aan het dossier werd gewerkt. De wijzigingen die er uiteindelijk via de commissie zijn gekomen, tonen aan dat het commissiewerk een goede aanvulling kan zijn bij wat de regering doet. Daarvoor dank ik alle commissieleden.

Les modifications apportées par la commission – dont les membres ont travaillé avec beaucoup d'acharnement et en connaissance de cause à la finalisation de ce projet – montrent finalement que le travail en commission peut être un bon complément au travail effectué au sein du gouvernement.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1105/8)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1105/8)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 1981 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 1981 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst".

Le projet de loi compte 29 articles.
Het wetsontwerp telt 29 artikelen.

* * * * *

Amendement déposé:

Ingediend amendement:

Art. 1/1(n)

• 19 – *Georges Gilkinet cs (1105/9)*

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservé: l'amendement.

Aangehouden: het amendement.

Adoptés article par article: 1 à 29.

Artikel per artikel aangenomen: 1 tot 29.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement en over het geheel zal later plaatsvinden.

23 Cour constitutionnelle – Présentation d'un juge d'expression néerlandaise

23 Grondwettelijk Hof – Voordracht van een Nederlandstalige rechter

Par lettre du 3 juin 2020, le président de la Cour constitutionnelle fait savoir qu'à la suite du départ à la retraite de M. André Alen le 25 septembre 2020, une vacance d'emploi de juge néerlandophone sera publiée au *Moniteur belge* du 26 juin 2020.

Bij brief van 3 juni 2020 deelt de voorzitter van het Grondwettelijk Hof mee dat in het *Belgisch Staatsblad* van 26 juni 2020 een vacature zal worden bekendgemaakt voor het ambt van Nederlandstalige rechter, als gevolg van de opruststelling van de heer André Alen op 25 september 2020.

Conformément à l'article 32, alinéa premier, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, les juges de la Cour sont nommés à vie par le Roi sur une liste double, présentée alternativement par la Chambre des représentants et par le Sénat. La liste doit être adoptée à la majorité des deux tiers des suffrages des membres présents.

Overeenkomstig artikel 32, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof worden de rechters van het Hof voor het leven benoemd door de Koning uit een lijst met twee kandidaten, beurtelings voorgedragen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en door de Senaat. De lijst dient te worden aangenomen met een meerderheid van twee derde van de stemmen van de aanwezige leden.

Le président de la Cour constitutionnelle communique qu'il revient à présent à la Chambre de présenter une liste.

De voorzitter van het Grondwettelijk Hof deelt mee dat het thans aan de Kamer toekomt een lijst voor te dragen.

Il sera pourvu à cette vacance sur la base de l'article 34, § 1er, 1°, de la loi spéciale (catégorie "juriste professionnel").

In de vacature zal worden voorzien op grond van artikel 34, § 1, 1°, van de bijzondere wet (categorie "beroepsjurist").

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose de publier un appel aux candidats au *Moniteur belge*.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020, stel ik u voor een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

24 Comité permanent de contrôle des services de police – Nomination du greffier
24 Vast Comité van toezicht op de politiediensten – Benoeming van de griffier

L'ordre du jour appelle le scrutin en vue de la nomination du greffier du Comité permanent de contrôle des services de police (Comité P).

Aan de orde is de stemming met het oog op de benoeming van de griffier van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten (Comité P)

La candidature de Mme Eline Van De Weghe a été annoncée au cours de la séance plénière du 7 mai 2020.

De kandidatuur van mevrouw Eline Van De Weghe werd tijdens de plenaire vergadering van 7 mei 2020 aangekondigd.

La candidate a été entendue par la commission spéciale d'accompagnement parlementaire du Comité permanent P et du Comité permanent R le 29 juin 2020. Mme Cécile Thibaut a fait rapport de cette audition en Conférence des présidents du 1er juillet 2020.

Op 29 juni 2020 werd de candidate door de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I gehoord. Mevrouw Cécile Thibaut heeft verslag uitgebracht over deze hoorzitting in de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020.

Étant donné qu'il n'y a qu'une seule candidate, la Chambre peut déclarer élue Mme Eline Van De Weghe en qualité de greffier du Comité permanent de contrôle des services de police, en application de l'article 157, n° 6, du Règlement de la Chambre.

Aangezien er slechts één kandidaat is, kan mevrouw Eline Van De Weghe als griffier van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten, met toepassing van artikel 157, nr. 6, van het Kamerreglement, voor verkozen worden verklaard.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Scrutin (*continuation*)

Geheime stemming (*voortzetting*)

25 Désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres – Résultat du scrutin

25 Aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de ministerraad – Uitslag van de geheime stemming

Votants	101	Stemmen
Blancs ou nuls	21	Blanco of ongeldig
Valables	80	Geldig
Majorité des deux tiers	54	Tweederde-meerderheid

Membres effectifs
Vaste leden

M. Luc Willems a obtenu 71 voix.
De heer Luc Willems heeft 71 stemmen gekregen.

M. Hendrik Pinxten a obtenu 7 voix.
De heer Hendrik Pinxten heeft 7 stemmen gekregen.

M. Frank Judo a obtenu 70 voix.
De heer Frank Judo heeft 70 stemmen gekregen.

M. Olivier Faelens a obtenu 8 voix.
De heer Olivier Faelens heeft 8 stemmen gekregen.

M. Dany Lesciauskas a obtenu 69 voix.
De heer Dany Lesciauskas heeft 69 stemmen gekregen.

Mme Béatrice van de Put a obtenu 9 voix.
Mevrouw Béatrice van de Put heeft 9 stemmen gekregen.

M. Eric Robert a obtenu 59 voix.
De heer Eric Robert heeft 59 stemmen gekregen.

M. Jean-François Husson a obtenu 19 voix.
De heer Jean-François Husson heeft 19 stemmen gekregen.

Pour le premier mandat (N)
Voor het eerste mandaat (N)

M. Luc Willems ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Luc Willems die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le deuxième mandat (N)
Voor het tweede mandaat (N)

M. Frank Judo ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Frank Judo die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le troisième mandat (F)
Voor het derde mandaat (F)

M. Dany Lesciauskas ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Dany Lesciauskas die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le quatrième mandat (F)
Voor het vierde mandaat (F)

M. Eric Robert ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Eric Robert die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Membres suppléants

Plaatsvervangende leden

M. Hendrik Pinxten a obtenu 70 voix.
De heer Hendrik Pinxten heeft 70 stemmen gekregen.

M. Luc Willems a obtenu 7 voix.
De heer Luc Willems heeft 7 stemmen gekregen.

M. Olivier Faelens a obtenu 70 voix.
De heer Olivier Faelens heeft 70 stemmen gekregen.

M. Frank Judo a obtenu 7 voix.
De heer Frank Judo heeft 7 stemmen gekregen.

Mme Béatrice van de Put a obtenu 69 voix.
Mevrouw Béatrice van de Put heeft 69 stemmen gekregen.

M. Dany Lesciauskas a obtenu 8 voix.
De heer Dany Lesciauskas heeft 8 stemmen gekregen.

M. Jean-François Husson a obtenu 61 voix.
De heer Jean-François Husson heeft 61 stemmen gekregen.

M. Eric Robert a obtenu 16 voix.
De heer Eric Robert heeft 16 stemmen gekregen.

Pour le premier mandat (N)
Voor het eerste mandaat (N)

M. Hendrik Pinxten ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Hendrik Pinxten die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le deuxième mandat (N)
Voor het tweede mandaat (N)

M. Olivier Faelens ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Olivier Faelens die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le troisième mandat (F)
Voor het derde mandaat (F)

Mme Béatrice van de Put ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamée membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
Mevrouw Béatrice van de Put die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le quatrième mandat (F)
Voor het vierde mandaat (F)

M. Jean-François Husson ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Jean-François Husson die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

26 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination des membres

effectifs**26 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van de effectieve leden**

Le Conseil d'administration de l'Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains se compose de six membres francophones et de six membres néerlandophones.

De raad van bestuur van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens bestaat uit zes Nederlandstalige en zes Franstalige leden.

Lors de la séance plénière du 25 juin 2020, il est apparu que six membres néerlandophones et cinq membres francophones avaient obtenu la majorité des voix.

Tijdens de plenaire vergadering van 25 juni 2020 is gebleken dat er zes Nederlandstalige en vijf Franstalige kandidaten een meerderheid van de stemmen hebben behaald.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous communique le résultat du scrutin secret:

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020 deel ik u de uitslag van de geheime stemming mee:

Nombre de votants: 100

Aantal stemmers: 100

Bulletins blancs et nuls: 4

Blanco en ongeldige bulletins: 4

Votes valables: 96

Geldige stemmen: 96

Majorité absolue: 49

Volstreekte meerderheid: 49

Candidats francophones**Franstalige kandidaten****Monde académique****Academische wereld**

- M. Olivier De Schutter a obtenu 76 voix.
- M. Jacques Fierens a obtenu 64 voix.
- M. Michel Forges a obtenu 1 voix.
- M. Olivier Michiels a obtenu 0 voix.
- Mme Véronique Waterschoot a obtenu 0 voix.
- M. Patrick Wautelet a obtenu 1 voix.
- De heer Olivier De Schutter heeft 76 stemmen gekregen.
- De heer Jacques Fierens heeft 64 stemmen gekregen.
- De heer Michel Forges heeft 1 stem gekregen.
- De heer Olivier Michiels heeft 0 stemmen gekregen.
- Mevrouw Véronique Waterschoot heeft 0 stemmen gekregen.
- De heer Patrick Wautelet heeft 1 stem gekregen.

Monde judiciaire**Gerechtelijke wereld**

- Mme Muriel Clavie a obtenu 80 voix.
- M. Samuel Dor a obtenu 0 voix.
- Mme Isabelle Fontignie a obtenu 40 voix.
- M. Michel Forges a obtenu 0 voix.
- M. Patrick Henry a obtenu 1 voix.
- Mme Stéphanie Mees a obtenu 1 voix.
- Mme Katrin Stangherlin a obtenu 2 voix.

- Mme Oriane Todts a obtenu 0 voix.
- Mevrouw Muriel Clavie heeft 80 stemmen gekregen.
- De heer Samuel Dor heeft 0 stemmen gekregen.
- Mevrouw Isabelle Fontignie heeft 40 stemmen gekregen.
- De heer Michel Forges heeft 0 stemmen gekregen.
- De heer Patrick Henry heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Stéphanie Mees heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Katrin Stangherlin heeft 2 stemmen gekregen.
- Mevrouw Oriane Todts heeft 0 stemmen gekregen.

Société civile**Maatschappelijk middenveld**

- M. Hajib El Hajjaji a obtenu 12 voix.
- M. Bernard Garcez a obtenu 1 voix.
- Mme Francine Esther Kouablan a obtenu 0 voix.
- Mme Julie Lejeune a obtenu 60 voix.
- M. Eric Libert a obtenu 3 voix.
- Mme Stéphanie Mees a obtenu 10 voix.
- M. Pol Thibaut a obtenu 1 voix.
- M. Damien Thiéry a obtenu 22 voix.
- Mme Véronique Waterschoot a obtenu 0 voix.
- De heer Hajib El Hajjaji heeft 12 stemmen gekregen.
- De heer Bernard Garcez heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Francine Esther Kouablan heeft 0 stemmen gekregen.
- Mevrouw Julie Lejeune heeft 60 stemmen gekregen.
- De heer Eric Libert heeft 3 stemmen gekregen.
- Mevrouw Stéphanie Mees heeft 10 stemmen gekregen.
- De heer Pol Thibaut heeft 1 stem gekregen.
- De heer Damien Thiéry heeft 22 stemmen gekregen.
- Mevrouw Véronique Waterschoot heeft 0 stemmen gekregen.

Partenaires sociaux**Sociale partners**

- Mme Isabelle Doyen a obtenu 76 voix.
- Mme Francine Esther Kouablan a obtenu 12 voix.
- Mevrouw Isabelle Doyen heeft 76 stemmen gekregen.
- Mevrouw Francine Esther Kouablan heeft 12 stemmen gekregen.

Candidats néerlandophones**Nederlandstalige kandidaten****Monde académique****Academische wereld**

- Mme Eva Brems a obtenu 71 voix.
- M. Willem Debeuckelaere a obtenu 1 voix.
- Mme Charlotte Declerck a obtenu 5 voix.
- M. Koen Lemmens a obtenu 90 voix.
- Mme Evelyne Maes a obtenu 2 voix.
- M. Kristof Van Assche a obtenu 1 voix.
- Mevrouw Eva Brems heeft 71 stemmen gekregen.
- De heer Willem Debeuckelaere heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Charlotte Declerck heeft 5 stemmen gekregen.
- De heer Koen Lemmens heeft 90 stemmen gekregen.
- Mevrouw Evelyne Maes heeft 2 stemmen gekregen.
- De heer Kristof Van Assche heeft 1 stem gekregen.

Monde judiciaire**Gerechtelijke wereld**

- *M. Alain Bloch a obtenu 76 voix.*
- *M. Willem Debeuckelaere a obtenu 3 voix.*
- *Mme Evelyne Maes a obtenu 70 voix.*
- *De heer Alain Bloch heeft 76 stemmen gekregen.*
- *De heer Willem Debeuckelaere heeft 3 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Evelyne Maes heeft 70 stemmen gekregen.*

Société civile**Maatschappelijk middenveld**

- *M. Willem Debeuckelaere a obtenu 60 voix.*
- *M. Martin Vanden Hende a obtenu 0 voix.*
- *Mme Kati Verstrepen a obtenu 15 voix.*
- *De heer Willem Debeuckelaere heeft 60 stemmen gekregen.*
- *De heer Martin Vanden Hende heeft 0 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Kati Verstrepen heeft 15 stemmen gekregen.*

Partenaires sociaux**Sociale partners**

- *M. Guy Cox a obtenu 58 voix.*
- *Mme Ineke De Bisschop a obtenu 25 voix.*
- *Mme Caroline Deiteren a obtenu 1 voix.*
- *De heer Guy Cox heeft 58 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Ineke De Bisschop heeft 25 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Caroline Deiteren heeft 1 stem gekregen.*

Dès lors, sont proclamés élus membres effectifs du Conseil d'administration de l'Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains:

Derhalve worden tot effectieve leden van de Raad van bestuur van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens verkozen:

Comme membres francophones:**Als Franstalige leden:**

- Olivier De Schutter
- Jacques Fierens
- Muriel Clavie
- Julie Lejeune
- Isabelle Doyen

Comme membres néerlandophones:**Als Nederlandstalige leden:**

- Eva Brems
- Koen Lemmens
- Alain Bloch
- Evelyne Maes
- Willem Debeuckelaere
- Guy Cox

M. Alain Bloch a des connaissances de l'allemand.

De heer Alain Bloch heeft kennis van het Duits.

Au maximum deux tiers des membres sont du même sexe.

Maximaal twee derde van de leden zijn van hetzelfde geslacht.

Étant donné que quatre candidats de la catégorie "monde académique" ont déjà obtenu une majorité des voix, le mandat vacant de membre francophone doit être pourvu par un candidat qui n'appartient pas à cette catégorie.

Aangezien reeds vier kandidaten uit de categorie "academische wereld" een meerderheid van de stemmen hebben behaald, dient het nog openstaande mandaat van Franstalig lid te worden ingevuld door een

kandidaat die niet tot deze categorie behoort.

Également selon l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose d'organiser un second scrutin pour le mandat vacant de membre francophone en reprenant les candidats restants des catégories "monde judiciaire", "société civile" et "partenaires sociaux" le 9 juillet 2020.

Nog volgens het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020, stel ik u voor een tweede stemronde te organiseren voor het openstaande mandaat van Franstalig lid met de overblijvende kandidaten van de categorieën "gerechtelijke wereld", "maatschappelijk middenveld" en "sociale partners" op 9 juli 2020.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfroond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1092/1 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1092/1 liggen ter beschikking op het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020.

- De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

27 Conseil central de surveillance pénitentiaire – Nomination d'un membre suppléant

27 Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen – Benoeming van een plaatsvervangend lid

Conformément à la décision de la séance plénière du 16 avril 2020, un second appel aux candidats a été publié au Moniteur belge du 22 avril 2020 pour le mandat de membre suppléant néerlandophone de M. Tony Vermeulen, membre du Conseil central de surveillance pénitentiaire.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 16 april 2020 werd in het Belgisch Staatsblad van 22 april 2020 een tweede oproep tot kandidaten bekendgemaakt voor het mandaat van Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de heer Tony Vermeulen, lid van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen.

Les candidatures ont été annoncées au cours de la séance plénière du 4 juin 2020.

De candidaturen werden tijdens de plenaire vergadering van 4 juni 2020 aangekondigd.

Les candidats ont été entendus par la commission de la Justice le 30 juin 2020. Mme Kristien Van Vaerenbergh a fait rapport de ces auditions en Conférence des présidents du 1er juillet 2020.

Op 30 juni 2020 werden de kandidaten door de commissie Justitie gehoord. Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh heeft verslag uitgebracht over deze hoorzittingen in de Conferentie van voorzitters van

1 juli 2020.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose de procéder à la nomination du membre suppléant néerlandophone de M. Tony Vermeulen au cours de la séance plénière du 9 juillet 2020.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020 stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van het Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de heer Tony Vermeulen tijdens de plenaire vergadering van 9 juli 2020.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfroond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1407/1 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1407/1 liggen ter beschikking op het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020.

- De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

28 Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles – Désignation de membres effectifs

28 Informatie- en adviescentrum inzake schadelijke en sektarische organisaties – Aanwijzing van vaste leden

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 24 juin 2020, je vous propose de désigner les membres effectifs dont les candidatures ont été directement introduites à la Chambre.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2020 stel ik u voor over te gaan tot de aanwijzing van de vaste leden waarvan de candidatures rechtstreeks bij de Kamer werden ingediend.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfroond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1387/2 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1387/2 liggen ter beschikking in het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- *L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020.*
- *De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.*

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

29 Commission spéciale COVID-19 – Composition

29 Bijzondere commissie COVID-19 – Samenstelling

Conformément à la demande du président du groupe DéFI, je vous propose de permettre à Mme Sophie Rohonyi de participer aux travaux de la commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique, en qualité de membre sans voix délibérative.

Overeenkomstig het verzoek van de voorzitter van de DéFI-fractie, stel ik u voor mevrouw Sophie Rohonyi als niet-stemgerechtigd lid deel te laten nemen aan de werkzaamheden van de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Conformément à la demande de Mme Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, je vous propose également de permettre à Mme Fonck, elle-même, de participer aux travaux de la commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique, en qualité de membre sans voix délibérative.

Overeenkomstig het verzoek van mevrouw Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, stel ik u eveneens voor mevrouw Fonck zelf als niet-stemgerechtigd lid deel te laten nemen aan de werkzaamheden van de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

30 Demandes d'urgence émanant du gouvernement

30 Urgentieverzoeken van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne l'exemption de la taxe en matière de prestations de soins médicaux à la personne, n° 1369/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat de vrijstelling van de belasting inzake medische verzorging betreft, nr. 1369/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.01 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, voor het wetsontwerp nr. 1369/1 over de btw op medische goederen is de stemming in de commissie verdaagd. Daarvoor is een urgentieverzoek niet meer aan de orde.

Le **président**: La demande d'urgence est retirée? (*Assentiment*)

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant diverses mesures fiscales urgentes en raison de la pandémie du COVID-19 (CORONA III), n° 1390/1.

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19 pandemie (CORONA III), nr. 1390/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.02 Minister **Alexander De Croo**: Wij vragen de urgentie voor het wetsontwerp nr. 1390/1. Gelet op de COVID-19-crisis, de nood om snel te kunnen handelen en om de verreikende impact van deze crisis te kunnen temperen, vragen wij de urgentie.

30.02 **Alexander De Croo**, ministre: Le gouvernement demande en effet l'urgence pour le projet de loi n° 1390/1 en raison de la nécessité vitale de pouvoir agir rapidement et d'atténuer l'impact considérable de cette crise sanitaire.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

De urgentie is met algemeenschap van stemmen aangenomen. Leve de consensus! U ziet dat het ook anders kan.

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 et en exécution de celui-ci (I), n° 1385/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (I), nr. 1385/1.

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi organisant la procédure de recours contre la sanction administrative visée au livre XV, titre 1/1 du Code de droit économique (II), n° 1386/1.

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot regeling van de beroepsprocedure tegen de administratieve sanctie bedoeld in boek XV, titel 1/1 van het Wetboek van economisch recht (II), nr. 1386/1.

Dit document is niet rondgedeeld, maar het is wel net op de website geplaatst.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.03 **David Clarinval**, ministre: Monsieur le président, je n'ai pas été en mesure de le présenter en Conférence des présidents

30.03 Minister **David Clarinval**: De regering vraagt voor minister

mercredi et je vous prie de m'en excuser, mais le gouvernement pour la ministre Muylle sollicite l'urgence pour les textes 1385 et 1386. Il y a une justification pour les deux textes.

Muylle de urgentie voor de wetsontwerpen nrs. 1385 en 1386.

Op 12 december 2017 werd de Europese verordening betreffende de samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming aangenomen. Deze verordening 2006/2004 is in werking getreden op 17 januari 2020.

Le règlement européen 2006/2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs a été adopté le 12 décembre 2017 et est entré en vigueur le 17 janvier 2020.

Ce nouveau règlement fixe les compétences minimales dont doivent disposer les autorités chargées de la détection des infractions transfrontalières aux droits des consommateurs, comme celles-ci sont prévues dans le règlement et les directives repris dans son annexe. Il comprend également une série de dispositions sur les mesures de poursuite de ces infractions. Afin d'implémenter le règlement CPC, la législation nationale doit être alignée sur les exigences. D'ici là, notre pays ne satisfait pas aux obligations européennes.

Die nieuwe verordening bepaalt de minimale bevoegdheden van de overheden die belast zijn met de opsporing van grensoverschrijdende inbreuken op de consumentenrechten en de maatregelen voor de vervolging ervan. We moeten onze wetgeving aanpassen om de CPC-verordening toe te passen.

De huidige wetsontwerpen hebben tot doel te voorzien in deze overeenstemming. Daar de CPC-verordening reeds in werking is getreden is het aangewezen de implementatie van de nieuwe regels op korte termijn te realiseren. Mijnheer de voorzitter, daarom wordt de urgentie gevraagd voor de behandeling van deze wetsontwerpen.

Les projets de loi ont pour objectif de veiller à cet alignement. Le règlement CPC étant déjà entré en vigueur, il est indiqué d'opérer l'implémentation des nouvelles règles à court terme.

Voilà, monsieur le président, les deux justifications d'urgence pour ces textes!

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

31 **Prise en considération de propositions**

31 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

L'ordre du jour mentionne aussi une liste complémentaire de propositions dont la prise en considération est demandée à la Conférence des présidents.

De agenda vermeldt ook een bijkomende lijst van voorstellen waarvan de inoverwegingneming is gevraagd aan de Conferentie van voorzitters.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération et de renvoyer à la commission compétente:

- la proposition de loi (M. Christian Leysen et Mme Kathleen Verhelst) portant l'introduction d'une réserve de reconstitution pour les sociétés, n° 1412/1.

Ik stel u ook voor inoverweging te nemen en naar de bevoegde commissie te zenden:

- het wetsvoorstel (de heer Christian Leysen en mevrouw Kathleen Verhelst) houdende de invoering van een wederopbouwreserve voor vennootschappen, nr. 1412/1.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Demandes d'urgence Urgentieverzoeken

Mevrouw Van Bossuyt, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1393/1 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek tot uitbreiding van de procedure betreffende de invordering van onbetwiste geldschulden wat overheidsschulden betreft.

31.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, het zal natuurlijk niemand ontgaan zijn dat heel wat bedrijven door de coronacrisis meer dan ooit geconfronteerd worden met betalingsmoeilijkheden. De overheid zou hen kunnen bijstaan door facturen snijper te betalen.

Het wetsvoorstel dat hier voorligt waarvoor de urgentie wordt gevraagd, moet de overheid daartoe aanzetten. Het geeft hiermee ook uitvoering aan een Europese betalingsrichtlijn.

31.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): De nombreuses entreprises sont confrontées à des problèmes de paiement en raison de la crise du coronavirus. Cette proposition de loi doit inciter les pouvoirs publics à honorer leurs factures de façon plus ponctuelle. Elle met également en œuvre une directive européenne sur les paiements.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

Mijnheer Van Quickenborne, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1398/1 tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 december 1994 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en de regeling van de administratieve controle van de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen.

31.02 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, de spoedige afhandeling van dit wetsvoorstel is aangewezen, zodat de parlementen van de deelstaten, die wij respecteren, nog dit jaar hun regelgeving kunnen aanpassen in het licht van de begroting van 2021. Vandaar dit verzoek tot urgentie.

31.02 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Cette proposition de loi doit être traitée rapidement afin que les assemblées parlementaires des entités fédérées puissent adapter leur réglementation cette année encore pour le budget de 2021.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Mijnheer Verherstraeten, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1400/1 van de heren Demon en Briers tot regeling van de verwerking van operationele politionele informatie door het administratieve en logistieke kader van de geïntegreerde politie.

31.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het gaat om een juridische rechtscheiding, die voor de politiediensten een flinke meerwaarde betekent.

De functie en de taken van het administratieve en logistieke kader van de politie, het CALog, zijn doorheen de jaren sterk geëvolueerd, namelijk van een louter administratieve naar een volwaardige ondersteuning van het operationeel kader. Bepaalde sleutelfuncties inzake de verwerking van operationele politionele informatie worden immers door CALog-personeel ingevuld.

Het voorstel strekt ertoe een juridisch kader te scheppen dat duidelijkheid verschaft over de functie van ondersteuning van het administratieve en logistieke kader van de geïntegreerde politie.

De urgentie wordt gevraagd, gelet op het recente advies van het controleorgaan voor de politionele informatie over het onderwerp met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in verband met de ondersteuning van het administratieve en logistieke kader in een dergelijk belangrijke sector.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Monsieur Gilkinet, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1403/1 modifiant les périodes survenues durant le repos prénatal et pouvant être prises en compte pour la prolongation du repos postnatal pour les fonctionnaires.

31.04 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, il s'agit d'une loi réparatrice ou "de complément".

Vous savez que notre Parlement a adopté, il y a peu, une excellente législation pour protéger le congé postnatal des mamans. Apparemment, la règle que nous avons adoptée ne s'applique pas aux travailleuses de la fonction publique. Il s'agit donc ici de compléter la loi pour viser ces travailleuses de la fonction publique, dans la droite ligne de l'excellent texte que nous avons voté, il y a peu.

31.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Les missions du cadre administratif et logistique de la police ont évolué de telle sorte qu'elles dépassent désormais l'appui purement administratif et qu'elles consistent désormais à soutenir pleinement le cadre opérationnel et à assumer certaines fonctions clés liées au traitement de l'information policière opérationnelle. Cette proposition vise à assortir cet appui d'un cadre juridique clair. L'urgence est demandée eu égard à l'avis récemment émis par l'Organe de contrôle de l'information policière quant à la nécessité d'accroître la sécurité juridique.

31.04 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Het betreft een reparatiewet. Het Parlement heeft onlangs een wet aangenomen ter bescherming van de nabesvallingsrust die niet van toepassing is op de vrouwelijke ambtenaren. De wet moet dus vervolledigd worden om ze erin op te kunnen nemen.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.*

Mijnheer Verherstraeten, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1404/1 tot wijziging van de wet van 4 mei 2020 tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus-COVID-19-pandemie om de termijn tot het afsluiten van een akkoord om elektronisch te stemmen bij de sociale verkiezingen 2020 te verlengen.

31.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dit gaat over de elektronische stemming bij sociale verkiezingen. Dit moet 90 dagen vóór de verkiezingen aangeplakt worden. Die termijn is reeds voorbij omdat de wet van 4 mei 2020 de verkiezingsprocedure heeft opgeschort, pas 36 dagen later. Er zijn ondernemingen die dat toch nog willen organiseren op elektronische wijze. Dat is vanuit gezondheidsoverwegingen zeker te verantwoorden. De opschorting van de procedure voor de ondernemingen eindigt op 23 september. Dat is te kort na het reces om dat nog op tijd gestemd te krijgen. Vandaar de vraag naar urgentie.

31.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Le vote électronique lors des élections sociales doit être affiché 90 jours avant les élections, mais ce délai a pris fin car la loi du 4 mai 2020 a suspendu la procédure. Certaines entreprises veulent malgré tout encore toujours organiser des élections sociales par vote électronique. La suspension de la procédure pour les entreprises prend fin le 23 septembre, trop vite après les vacances parlementaires pour pouvoir encore voter la proposition à temps. C'est pourquoi nous demandons l'urgence.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

Monsieur Cogolati, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1405/1 modifiant l'arrêté royal du 19 décembre 2014 relatif aux règles de l'air et aux dispositions opérationnelles relatives aux services et procédures de navigation aérienne, afin d'interdire le survol des centrales nucléaires de Doel et Tihange.

31.06 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je suis le représentant de M. Cogolati.

Il s'agit d'un dossier important en matière de sécurité publique. Le ministre de l'Intérieur a répondu récemment à une question parlementaire de mon collègue, M. Cogolati. À l'issue de l'analyse de la réponse du ministre, on constate que la solidité de nos centrales nucléaires et leur résistance à la percussie par un avion de ligne n'est pas assurée.

31.06 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Dit wetsvoorstel strekt ertoe een vliegverbod in te stellen boven de Belgische kerncentrales, zoals dat in het buitenland is gebeurd, om de burgers te beschermen tegen een eventueel kernongeval dat veroorzaakt wordt door een vliegtuiginslag.

Cette proposition de loi propose de définir une zone d'exclusion aérienne, comme cela existe dans d'autres pays, en France notamment, et comme cela existe pour les châteaux de Laeken et de Ciergnon, de façon à protéger davantage nos concitoyens d'un éventuel accident nucléaire. C'est la raison pour laquelle nous demandons l'urgence.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

Mijnheer Van Quickenborne, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1412/1 houdende de invoering van een wederopbouwreserve voor vennootschappen.

31.07 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben blij dat de minister van Financiën in ons midden is. Hij was ook getuige van wat ik u zal vertellen: in de commissie Financiën zat dit luik, de wederopbouwreserve, oorspronkelijk in het wetsontwerp genoemd "Corona III". Het is er bij consensus in de commissie uitgelicht en wordt nu ingediend als een apart wetsvoorstel. De urgentie wordt gevraagd omwille van een coronagerelateerd belang, met name een solvabiliteitsmaatregel voor onze bedrijven.

31.07 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): En commission des Finances, la réserve de reconstitution a été d'abord intégrée dans le projet de loi "corona III". Par consensus, elle fait à présent l'objet d'une proposition de loi séparée et nous demandons l'urgence pour des besoins liés au coronavirus, à savoir la solvabilité de nos entreprises.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

32 Amendements réservés à la proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/1-7)

32 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/1-7)

Vote sur l'amendement n° 31 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer un considérant Q(n). **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 31 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een considerans Q(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	37	Oui
Nee	104	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

(M. Jean-Marc Delizée a voté comme son groupe jusqu'au vote n° 6)

Vote sur l'amendement n° 37 de Els Van Hoof à la demande 4. **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 37 van Els Van Hoof op verzoek 4. **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	109	Oui

Nee	35	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.

Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 35 de Sofie Merckx à la demande 4. **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 35 van Sofie Merckx op verzoek 4. **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	77	Oui
Nee	60	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.

Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 32 de Dominiek Snelpe cs tendant à insérer une demande 17(n). **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 32 van Dominiek Snelpe cs tot invoeging van een verzoek 17(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	104	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 36 de Sofie Merckx tendant à insérer une demande 17(n). **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 36 van Sofie Merckx tot invoeging van een verzoek 17(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	53	Oui
Nee	79	Non
Onthoudingen	16	Abstentions
Totaal	148	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 33 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer une demande 18(n). **(1211/7)**
 Stemming over amendement nr. 33 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een verzoek 18(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	18	Oui
Nee	128	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
 Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 34 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer une demande 19(n). **(1211/7)**
 Stemming over amendement nr. 34 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een verzoek 19(n). **(1211/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
 Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 8)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
 Bijgevolg is het amendement verworpen.

33 Geheel van het voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/6+7)
33 Ensemble de la proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/6+7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
Ja	124	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution, telle qu'amendée. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1211/8)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie, zoals geamendeerd, aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1211/8)**

Raison d'abstention? (Non)
 Reden van onthouding? (Nee)

33.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijn collega Yoleen Van Camp heeft bij de amendementen nr. 33 en nr. 34 tegengestemd. (Naamstemming nr. 8)

De **voorzitter**: Waarvan akte.

(De heer Egbert Lachaert heeft gestemd zoals zijn fractie)

(De heer Bram Delvaux heeft gestemd zoals zijn fractie)

34 Proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2018 modifiant la loi sur la fonction de police, en vue de régler l'utilisation de caméras par les services de police, et modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité et la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1322/3)

34 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2018 tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1322/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	148	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	148	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1322/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1322/4)**

35 Proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension des allocations de développement des compétences (nouvel intitulé) (736/6)

35 Voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentieontwikkelingstoelagen bij de berekening van het pensioen (nieuw opschrift) (736/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	136	Oui
Nee	9	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(736/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis aan de regering worden gebracht. **(736/7)**

35.01 **Robby De Caluwé** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de heren Lachaert en Delvaux hebben zich vergist bij stemming nr. 9.

De **voorzitter**: Waarvan akte.

36 Amendements réservés à la proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/1-8)

36 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/1-8)

Vote sur l'amendement n° 37 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant Z/1(n). **(967/8)**

Stemming over amendement nr. 37 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans Z/1(n). **(967/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	17	Oui
Nee	106	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

(M. Maxime Prévot a voté comme son groupe)

Vote sur l'amendement n° 38 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant Z/2(n). **(967/8)**

Stemming over amendement nr. 38 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans Z/2(n). **(967/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)		
Ja	42	Oui
Nee	104	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 39 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant Z/3(n). **(967/8)**

Stemming over amendement nr. 39 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans Z/3(n). **(967/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 13)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 40 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 20(n). **(967/8)**

Stemming over amendement nr. 40 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 20(n). **(967/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 13*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 41 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 21(n). **(967/8)**

Stemming over amendement nr. 41 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 21(n). **(967/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(<i>Stemming/vote 14</i>)		
Ja	16	Oui
Nee	128	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 42 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 22(n). **(967/8)**

Stemming over amendement nr. 42 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 22(n). **(967/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 14*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

37 Ensemble de la proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/7)

37 Geheel van het voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

37.01 Steven Creyelman (VB): Mijnheer de voorzitter, het spijt mij dat ik toch nog een beetje van uw tijd vraag.

De **voorzitter:** Neen, geen probleem, wij zijn er voor de assemblee.

37.02 Steven Creyelman (VB): Goed, ik onthoud dat.

Mijnheer de voorzitter, collega's, eind vorig jaar diende onze fractie een voorstel van resolutie in over de alarmerende situatie van de oosterse christenen in het zuidoosten van Turkije. Bij de inleiding van dat voorstel in commissie werden wij aangenaam verrast door de mededeling van de gewaardeerde collega De Roover dat de N-VA een gelijkaardig voorstel in de pijplijn had. De verrassing was

37.02 Steven Creyelman (VB):

Fin 2019, notre groupe a déposé une proposition de résolution concernant la situation alarmante des chrétiens d'Orient dans le sud-est de la Turquie. Nous avons été agréablement surpris lorsque M. De Roover nous a dit que la N-

aangenaam, omdat wij vreesden dat het lot van de oosterse christenen niemand in het halfrond zou interesseren, enerzijds omdat het christenen zijn en anderzijds omdat zij in een moslimland wonen. Kort samengevat, de slachtoffers behoren niet tot de knuffelgroep, de daders wel.

Met de amendementen die zopas ter stemming voorlagen, hoopten wij iets meer focus te kunnen leggen op de oosterse christenen en hun situatie in het zuidoosten van Turkije. Jammer, maar helaas is dat niet gelukt.

Waarschijnlijk verras ik u niet wanneer ik u zeg dat wij het voorliggend voorstel van resolutie alsnog zullen goedkeuren.

VA préparait une proposition similaire. Nous craignons que le sort des chrétiens d'Orient n'intéresse personne, vu qu'il s'agit de chrétiens vivant dans un pays musulman et ne faisant donc pas partie du groupe attendrissant. Bien que nos amendements dans lesquels nous demandons d'accorder de l'attention aux chrétiens d'Orient dans le sud-ouest de la Turquie n'aient pas été adoptés, nous approuverons la résolution.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	144	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(967/9)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(967/9)**

(Mme Sofie Merckx a voté comme son groupe)

38 Amendements réservés à la proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne (nouvel intitulé) (972/1-6)

38 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen (nieuw opschrift) (972/1-6)

Vote sur l'amendement n° 8 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant M(n). **(972/6)**

Stemming over amendement nr. 8 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans M(n). **(972/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	127	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 9 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 6(n). **(972/6)**

Stemming over amendement nr. 9 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 6(n). **(972/6)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 16)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

39 Ensemble de la proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne (nouvel intitulé) (972/5)

39 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen (nieuw opschrift) (972/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)		
Ja	127	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(972/7)**
Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(972/7)**

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

De heer Nabil Boukili heeft voorgestemd.

40 Amendement réservé au projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (nouvel intitulé) (1105/1-9)

40 Aangehouden amendement op het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (nieuw opschrift) (1105/1-9)

Vote sur l'amendement n° 19 de Georges Gilkinet cs tendant à insérer un article 1/1(n). **(1105/9)**
Stemming over amendement nr. 19 van Georges Gilkinet cs tot invoeging van een artikel 1/1(n). **(1105/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)		
Ja	69	Oui
Nee	78	Non

Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	147	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

41 Ensemble du projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (nouvel intitulé) (1105/8)

41 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (nieuw opschrift) (1105/8)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 19)</i>		
Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1105/10)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1105/10)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

42 Adoption de l'ordre du jour

42 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.

Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 9 juillet 2020 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 9 juli 2020 om 14.15 uur.

La séance est levée à 21 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 21.15 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 049 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 049 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Comptage électronique – Elektronische telling: 001

Oui	55	Ja
-----	----	----

Comptage électronique – Elektronische telling: 002

Oui	51	Ja
-----	----	----

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	37	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	104	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboew Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	109	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	35	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Wollants Bert

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	77	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Flahaut André, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	60	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Jadin Kattrin, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Spooren Jan, Taquin Caroline, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert

Abstentions	5	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Arens Josy, Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	17	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Thibaut Cécile, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	104	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Beno t, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboew Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	20	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Buysrogge Peter, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	53	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Flahaut André, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	79	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	16	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Arens Josy, Bertels Jan, Crombez John, Dallemagne Georges, De Smet François, Depraetere Melissa, Fonck Catherine, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Matz Vanessa, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Segers Ben, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	18	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	128	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara,

Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	124	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Boukili Nabil, Briers Jan, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneepe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	1	Nee
-----	---	-----

Delvaux Bram

Abstentions	21	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Burton Emmanuel, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, Dewael Patrick, Dock Magali, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Jadin Kattrin, Leysen Christian, Liekens Goedele, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Scourneau Vincent, Taquin Caroline, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	148	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	0	Nee
-----	---	-----

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	136	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph,

Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	9	Nee
-----	---	-----

De Caluwé Robby, De Jonge Tania, Dewael Patrick, Gabriels Katja, Leysen Christian, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	17	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravys Kurt, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	106	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	21	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Buysrogge Peter, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Francken Theo, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	42	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	104	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Beno t, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	16	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	128	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	144	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten

Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	1	Nee
-----	---	-----

Schlitz Sarah

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	17	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	127	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems

Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Friart Benoît, Gabriels Katja, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	1	Nee
-----	---	-----

Boukili Nabil

Abstentions	17	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	69	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depraetere Melissa, Flahaut André, Fonck Catherine, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	78	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels

Katja, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depaetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoît, Gabriels Katja, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	0	Nee
-----	---	-----

Abstentions	25	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert